

**Zpráva o situaci národnostních menšin
v České republice
za rok 2004**

**Úřad vlády České republiky
Sekretariát Rady vlády pro národnostní menšiny**

Praha 2005

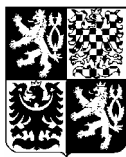
Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2004

Vydal: Úřad vlády ČR

Sekretariát Rady vlády pro národnostní menšiny

ISBN 80-86734-52-8

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY



USNESENÍ

VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY

ze dne 15 června 2005 č. 742

ke Zprávě o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2004

V l á d a

I. b e r e n a v ě d o m í Zprávu o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2004, obsaženou v části III materiálu č.j. 866/05 (dále jen „Zpráva“);

II. m ě n í usnesení vlády ze dne 30. června 2004 č. 663, ke Zprávě o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2003, tak, že se

1. zrušuje bod III/3 uvedeného usnesení,
2. dosavadní bod III/4 uvedeného usnesení označuje jako III/3;

III. u k l á d á

1. místopředsedovi vlády a ministru spravedlnosti zpracovat ve spolupráci s 1. místopředsedou vlády a ministrem financí a ministryní školství, mládeže a tělovýchovy do návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2006, rozpočtové kapitoly Všeobecná pokladní správa, položku na rekonstrukci objektu základní školy s polským vyučovacím jazykem ve Vendryni, a to ve výši 5 000 tis. Kč,

2. ministru vnitra zpracovat ve spolupráci s místopředsedou vlády a ministrem spravedlnosti a vládě do 31. prosince 2005 předložit návrh zákona měnící ustanovení § 29 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tak, že bude navrženo zrušení podmínky podání petice nejméně 40% zletilých občanů obce hlásících se k národnostní menšině,

3. místopředsedovi vlády a ministru spravedlnosti

- a) vypracovat konečné znění Zprávy,
- b) zajistit zveřejnění tohoto usnesení ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí;

IV. p o v ě ř u j e předsedu vlády předložit Zprávu podle bodu I a III/3a tohoto usnesení předsedovi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a předsedovi Senátu Parlamentu České republiky pro informaci příslušných výborů Parlamentu České republiky;

V. d o p o r u č u j e hejtmanům, primátorům statutárních měst, starostům obcí s pověřenými obecními úřady a obcí, v nichž byl zřízen Výbor pro národnostní menšiny, zajistit ve smyslu nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace

příslušníků romské komunity, systémové poskytování účelových dotací z veřejných financí na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity.

Provedou:

předseda vlády,
1. místopředseda vlády a ministr financí
místopředseda vlády a ministr spravedlnosti
a předseda Rady vlády pro národnostní menšiny
ministr vnitra
ministryně školství, mládeže a tělovýchovy

Na vědomí:

hejtmani,
primátoři statutárních měst

Předseda vlády
Ing. Jiří P a r o u b e k

Obsah	Str.
Úvodem	1
1. Mezinárodní závazky.....	2
1.1. Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin Rady Evropy	2
1.2. Evropská charta regionálních či menšinových jazyků.....	3
1.3. Závazky České republiky k úmluvám OSN	4
2. K vybraným legislativním opatřením	5
2.1. Gesce Ministerstva vnitra	5
2.2. Gesce Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy	8
2.3. Gesce Ministerstva kultury	10
2.4. Gesce Ministerstva práce a sociálních věcí	12
3. Úkoly vyplývající z usnesení vlády ke Zprávě za rok 2003	13
3.1. Transformace Muzea romské kultury v Brně	13
3.2. Zřízení Domu národnostních menšin v Praze.....	13
3.3. Humanitární gesto vůči aktivním odpůrcům nacismu a příslušníkům národnostních menšin.....	14
3.4. Rekonstrukce budovy základní školy s polským vyučovacím jazykem v Jablunkově. 15	
4. Podpora zajištění podmínek pro rozvoj aktivit příslušníků národnostních menšin.....	16
4.1. Kontrolní závěr Nejvyššího kontrolního úřadu z kontrolní akce 03/01 Hospodaření s prostředky státního rozpočtu vynakládanými na podporu národnostních menšin.....	16
4.2. Informace o dotační politice Ministerstva vnitra a podpora projektů na aktivity národnostních menšin	17
4.3. Podpora kulturních aktivit	17
4.4. Dotace ze státního rozpočtu v programu podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin či v převážné míře v jazycích národnostních menšin nebo o národnostních menšinách ve společnosti v roce 2004	18
4.5. Program MK na podporu Integrace příslušníků romské komunity	31
4.6. Multietnické kulturní akce	31
4.7. Aktivity Muzea romské kultury v Brně o.p.s. v roce 2004.....	32
4.8. Muzeum a Centrum česko-německých studií <i>COLLEGIUM BOHEMICUM</i> v Ústí nad Labem	36
4.9. Vzdělávání	37
4.10. Souhrn - podpora projektů příslušníků národnostních menšin	46
5. Veřejná správa	49
5.1. Podvýbor pro národnostní menšiny Petičního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.....	49
5.2. Kancelář prezidenta republiky	49
5.3. Veřejný ochránce práv	50
5.4. Rada vlády pro národnostní menšiny.....	50
5.5. Rada vlády ČR pro záležitosti romské komunity	52
5.6. Resortní grémia pro otázky národnostních menšin.....	52
6. Činnost orgánů samosprávy.....	53
6.1. Zastupitelstva obcí	53
Albrechtice	53
Bocanovice.....	54
Brno-Kohoutovice.....	55

Brno-Řečkovice a Mokrý Hora	55
Bukovec	56
Bruzovice	56
Bystřice	57
Český Těšín	58
Dolní Lomná	58
Doubrava	59
Hnojník	59
Hodov	60
Horní Lomná	60
Horní Suchá	60
Hradec – Nová Ves	62
Hrádek	62
Chomutov	63
Chotěbuz	63
Jablunkov	64
Jiříkov	66
Jaroměř-Josefov	67
Komorní Lhotka	67
Košařiska	68
Milíkov	68
Mosty u Jablunkova	68
Návsí	69
Nýdek	70
Petrovice u Karviné	71
Písečná	71
Písek	71
Praha 5	71
Ropice	74
Rudná pod Pradědem	74
Řeka	74
Smilovice	75
Stará Ves	75
Stonava	75
Střítež	75
Těrlicko	76
Třanovice	77
Třinec	77
Vejprty	78
Vělopolí	79
Vendryně	79
6.2. Zastupitelstva statutárních měst	82
Brno	82
České Budějovice	84
Havířov	85
Hradec Králové	86
Jihlava	88
Karlovy Vary	89
Karviná	89
Kladno	92
Liberec	92

Mladá Boleslav	95
Most	96
Olomouc	98
Ostrava	100
Pardubice	102
Plzeň	102
Ústí nad Labem	105
Zlín	109
6.3. Zastupitelstva krajů	110
Jihočeský kraj	110
Jihomoravský kraj	112
Karlovarský kraj	115
Kraj Vysočina	117
Královéhradecký kraj	118
Liberecký kraj	120
Moravskoslezský kraj	123
Olomoucký kraj	127
Pardubický kraj	131
Plzeňský kraj	133
Hlavní město Praha	133
Středočeský kraj	137
Ústecký kraj	137
Zlínský kraj	138
7. Národnostní menšiny ve vlastním pohledu	139
Bulharská menšina	139
Chorvatská menšina	142
Maďarská menšina	142
Německá menšina	144
Polská menšina	146
Romská menšina	148
Rusínská menšina	149
Ruská menšina	152
Řecká menšina	154
Slovenská menšina	157
Srbská menšina	161
Ukrajinská menšina	163
Židovská komunita	165

Přílohy

1. Výběrové řízení 2004 - Kulturní aktivity příslušníků národnostních menšin
2. Přehled projektů v programu na podporu integrace příslušníků romské komunity v roce 2004
3. Přehled poskytnutých dotací odborů umění a knihoven a dalších Ministerstva kultury v roce 2004 (národnostní menšiny + integrace příslušníků romské komunity; včetně akcí multietnických)
4. Seznam škol, tříd a žáků polského národnostního školství – školní rok 2004/2005
5. Seznam projektů přijatých v programu podpory vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy pro rok 2004 - I. – III. kolo
6. Seznam podpořených projektů v rámci Programu MŠMT na podporu integrace romské komunity v roce 2004
7. Dotace z kapitoly 313 – MPSV na problematiku národnostních (etnických) menšin v roce 2004
8. Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2004

Úvodem

Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2004 (dále jen „Zpráva“) podává stejně jako v uplynulých letech souhrnný přehled o opatřeních veřejné správy vůči příslušníkům národnostních menšin a o jejich vlastních aktivitách za období předcházejícího kalendářního roku. Jde o dokument Rady vlády pro národnostní menšiny (dále jen „Rada“), který zpracoval její sekretariát na základě podkladových materiálů příslušných ministerstev, orgánů samosprávy a jiných orgánů veřejné správy a zástupců národnostních menšin, členů Rady, resp. jejich spolupracovníků.

Zpráva je strukturována podobně jako v předešlých letech, s tím rozdílem, že klade důraz na bilanci mezinárodních závazků České republiky v oblasti národnostně menšinové politiky. Je to dáno mj. tím, že v roce 2004 byla předložena *Druhá periodická zpráva o plnění závazků stanovených Rámcovou úmluvou o ochraně národnostních menšin* a počalo se s přípravou ratifikace *Evropské charty regionálních či menšinových jazyků*. Zvýšená pozornost je věnována rovněž přijatým opatřením, které souvisejí s výkonem národnostně menšinových práv, dále plnění úkolů stanovených usneseními vlády a zajištění podmínek pro rozvoj aktivit příslušníků národnostních menšin. Celkově Zpráva tvoří čtyři tematické celky:

- a) přehled vývoje v oblasti národnostně menšinové politiky státu a opatření orgánů veřejné správy ve vztahu k právům příslušníků národnostních menšin,
- b) hodnocení podmínek pro rozvoj aktivit příslušníků národnostních menšin, včetně přehledu o dotační politice v rámci příslušných programů,
- c) bilance činnosti orgánů samosprávy ve vztahu k příslušníkům národnostních menšin,
- d) sebereflexe zástupců národnostních menšin, hodnotící postavení a činnost vlastní menšiny.

O národnostně menšinové politice České republiky vypovídají dokumenty pravidelně uveřejňované na webové stránce Rady (http://wtd.vlada.cz/pages/rvk_rmm.htm), jež je zřízena v rámci serveru Úřadu vlády, i publikace vydané Úřadem vlády. Konkrétně jde o *Sborník příspěvků ze semináře o implementaci zásad stanovených Rámcovou úmluvou o ochraně národnostních menšin v České republice*, dále *Národnostní menšiny v České republice* (interní tisk sekretariátu Rady přináší zpracování vybraných dat ze sčítání lidu, domů a bytů 2001), či česká i anglická verze vydání *Zprávy o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2003*.

Činnost organizací příslušníků národnostních menšin je vázána na lokální situaci a podmínky v regionech. Proto je letos ve Zprávě dán větší prostor vlastnímu hodnocení spolupráce s příslušníky národnostních menšin a podpory jejich aktivit z pozice orgánů samosprávy, tj. zastupitelstev obcí, statutárních měst a krajů. Jde o nejrozsáhlejší monitoring činnosti orgánů samosprávy vůči národnostním menšinám. Přílohy ke Zprávě přinášejí přehled o dotačních programech podpory aktivit národnostních menšin. Z tohoto přehledu vyplývá jednak tematické zaměření realizovaných projektů organizací národnostních menšin, jakož i celková výše finanční podpory ze státního rozpočtu na národnostně menšinové aktivity.

1. Mezinárodní závazky

1.1. Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin Rady Evropy

1. Prioritou, z hlediska plnění mezinárodních závazků v oblasti národnostně menšinové politiky České republiky v roce 2004, bylo zpracování Druhé periodické zprávy o plnění zásad stanovených Rámcovou úmluvou o ochraně národnostních menšin (dále jen „Druhá periodická zpráva“)¹⁾. Česká republika je tímto dokumentem vázána od 1. dubna 1998. Z kontrolního mechanismu Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin (dále jen „Úmluva“) vyplývá povinnost předložit první periodickou zprávu do roka od jejího podepsání (ČR zprávu předložila 1. dubna 1999), a dále v pravidelných periodách. Termín pro předložení Druhé periodické zprávy byl stanoven do 30. června 2004.

2. Zpracování Druhé periodické zprávy zajistil sekretariát Rady na základě podkladových materiálů poskytnutých resorty v ní zastoupenými (ministerstva vnitra, financí, kultury, školství, mládeže a tělovýchovy, práce a sociálních věcí, spravedlnosti a zahraničních věcí), Kanceláří veřejného ochránce práv, Kanceláří prezidenta republiky a zástupci národnostních menšin v Radě.

3. Druhá periodická zpráva postihuje časové období 1999 - 2003. Je rozdělena do tří částí, ve kterých informuje o legislativních i nelegislativních opatřeních vedoucích ke zkvalitnění podmínek naplňování zásad stanovených Úmluvou, jakož i ke zlepšení komunikace a vzájemné spolupráce vlády se zástupci příslušníků národnostních menšin. První část Druhé periodické zprávy hodnotí praktická opatření učiněná na celostátní úrovni s ohledem na poznatky prvního monitorovacího cyklu Úmluvy. Jde o závěry vyplývající z kontrolní činnosti Rady a jejích výborů, reflexi zveřejňování informací o národnostně menšinovém dění, zhodnocení spoluúčasti občanské společnosti na procesu realizace Úmluvy a komunikaci s *Poradním výborem Rady Evropy pro Úmluvu*, shrnutí dílčích opatření učiněných ve vztahu k romské komunitě a hodnocení situace početně malých národnostních menšin. Ve druhé části je pozornost věnována Rezoluci přijaté Výborem ministrů dne 6. února 2002,²⁾ resp. opatřením státu směřujícím ke zlepšení podmínek realizace Úmluvy. Ta jsou hodnocena dle tematických okruhů vyplývajících z jednotlivých článků Úmluvy, a to jak z hlediska legislativních změn, tak postupu orgánů veřejné správy. Třetí část se zabývá specifickými otázkami, např. výsledky censu 2001, kde věnuje značnou pozornost demografickým ukazatelům reflektujícím přihlášení se k jiné než české národnosti a menšinovému mateřskému jazyku. Tato část přináší rovněž informace o procesu reformy územní veřejné správy ohledně výkonu práv národnostních menšin, aktuální vývoj v legislativě týkající se opatření proti diskriminaci, seznamuje s prací veřejného ochránce práv a vyjadřuje se k problematice nucené sterilizace romských žen.

4. Sledované období bylo na konci roku 2003 završeno *Seminářem o implementaci zásad stanovených Úmluvou* (Praha-Koloděje, 2. prosince 2003),³⁾ a to za účasti zástupců *Poradního*

¹⁾ Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin je uveřejněna ve Sbírce zákonů České republiky pod č. 96/1998 Sb., text v plném znění je také k dispozici na internetové stránce Rady vlády pro národnostní menšiny, na adrese <http://wtd.vlada.cz/scripts/detail.php?id=6510/>.

²⁾ ResCMN (2002)2.

³⁾ Protokol z návštěvy zástupců Poradního výboru v Praze dne 1. prosince 2003 a jednání semináře v Praze-Kolodějích dne 2. prosince 2003, je uveřejněn na webové stránce Rady vlády pro národnostní menšiny, na adrese: http://wtd.vlada.cz/files/rvk/rnm/sbornik_kolodeje.pdf. Příspěvky přednesené na semináři jsou uveřejněny na internetové stránce Rady, jakož i v písemné podobě v samostatném sborníku - interním tisku sekretariátu Rady; poznatky z jednání jsou tak dostupné i širší veřejnosti.

výboru Rady Evropy a členů Rady - zástupců jednotlivých národnostních menšin a příslušných orgánů veřejné správy, představitelů nestátních neziskových organizací a Rady vlády České republiky pro záležitosti romské komunity.

5. Druhou periodickou zprávu vláda projednala a usnesením ze dne 16. června 2004 č. 618 tento dokument schválila. Vláda současně uložila místopředsedovi vlády a ministru zahraničí, aby zprávu předložil generálnímu tajemníkovi Rady Evropy. Prostřednictvím mise ČR ve Štrasburku byl dokument v české a anglické verzi předložen generálnímu tajemníkovi Rady Evropy dne 30. června 2004.

6. V návaznosti na předložení Druhé periodické zprávy uskutečnil *Poradní výbor Rady Evropy pro Úmluvu* monitorovací návštěvu České republiky.⁴⁾ Návštěva se konala ve dnech 29. listopadu až 2. prosince 2004.⁵⁾

7. Cílem návštěvy *Poradního výboru* byl detailní monitoring situace na poli národnostně menšinové politiky, který se opíral o informace předložené ve Druhé periodické zprávě. Během čtyř dnů proběhla řada otevřených i separátních jednání se zástupci orgánů státní správy (ministerstvo kultury, práce a sociálních věcí, spravedlnosti, školství, mládeže a tělovýchovy, vnitra, zahraničních věcí, zdravotnictví), Veřejného ochránce práv, Senátu P ČR (Výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice), Poslanecké sněmovny P ČR (Podvýboru pro národnostní menšiny Petičního výboru), místní samosprávy (zastupitelé některých obcí Moravskoslezského kraje; jednání proběhlo v Ostravě), národnostních menšin (členové Rady a další), neziskových organizací a médií.

8. Závěry monitorovací návštěvy a doporučení RE byly České republice předloženy po jejich projednání Výborem ministrů Rady Evropy dne 31. března 2005.

1.2. Evropská charta regionálních či menšinových jazyků

9. Evropská charta regionálních či menšinových jazyků (dále jen „Charta“)⁶⁾ je součástí katalogu smluv Rady Evropy o lidských právech a základních svobodách. I když vláda vyslovila souhlas s podpisem Charty s výhradou ratifikace již v roce 2000 (usnesení ze dne 16. září 2000 č. 1029) a Česká republika tento dokument podepsala dne 9. listopadu 2000, je ratifikační proces doposud otevřen. Důvodem byl mj. zdlouhavý legislativní proces přijetí školského zákona a správního řádu (viz část 2. K vybraným legislativním opatřením). Schválením těchto dvou zákonů na sklonku roku 2004 se otevřel prostor pro přehodnocení možnosti ratifikace Charty za stávajících podmínek.

10. V souvislosti s Chartou zpracoval sekretariát Rady rozsáhlý dotazník tzv. *Euromosaic III.*, vyžádaný institucí *Research Centre on Multilingualism (Katholieke Universiteit, Brussel)*. Výzkum byl zadán Evropskou komisí, s cílem zhodnotit situaci užívání regionálních či menšinových jazyků v zemích přistupujících k EU. Dotazník byl po projednání Radou zaslán dne 31. března 2004 předkladateli.

11. V rámci pokračující přípravy ratifikace Charty se uskutečnilo 5. prosince 2004 společné jednání sekretariátu Rady se zástupci odboru lidských práv Ministerstva zahraničních věcí. Na

⁴⁾ Podrobný záznam z návštěvy *Poradního výboru* pro Úmluvu je uveřejněn na internetové stránce Rady http://wtd.vlada.cz/files/rvk/rnm/pvre_zapis.doc.

⁵⁾ Složení delegace: Lidija Basta Fleiner, místopředsdkyně *Poradního výboru* RE pro Úmluvu (Srbsko&Černá Hora), Arze Aghdasi-Sisan (Ázerbajdžán), Ahmed Žilić (Bosna&Hercegovina) a Artemiza-Tatiana Chisca, sekretariát Rámcové úmluvy, Rada Evropy (Rumunsko).

⁶⁾ Text Charty je uveřejněn na internetové stránce Rady pro menšiny, serveru Úřadu vlády ČR, na adrese http://wtd.vlada.cz/files/rvk/rnm/charta_jazyku.pdf.

tomto jednání byl dohodnut časový harmonogram postupu prací na přípravě podkladových materiálů k ratifikaci Charty, který předpokládá ukončení ratifikačního procesu v roce 2005.

1.3. Závazky České republiky k úmluvám OSN

12. V roce 2004 se menšinové problematice dotkl Výbor proti mučení (dále jen „CAT“) v rámci kontrolních mechanismů OSN, a to při projednávání *Třetí periodické zprávy ČR o opatřeních přijatých k implementaci Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání*. CAT byl zejména znepokojen přetrvávajícími násilnými činy vůči Romům a údajnou neochotou policie poskytovat přiměřenou ochranu a vyšetřovat takové trestné činy i přes snahu účastnického státu takovým činům předcházet. Doporučil v tomto ohledu posílit stávající snahy o omezení výskytu špatného zacházení ze strany policie a jiných veřejných činitelů, včetně etnicky motivovaných případů.

13. V závěrech CAT je věnována rovněž zvláštní pozornost obviněním týkajícím se několika případů nedobrovolné sterilizace neinformovaných romských žen, jakož i neschopnosti české vlády provést příslušné šetření vzhledem k nedostatečné identifikaci jednotlivých stěžovatelek. S ohledem na výše uvedené doporučil ČR prošetřit stížnosti na nedobrovolné sterilizace při využití lékařských a osobních záznamů a vyzvat stěžovatele, aby podle možností napomáhali při dokazování těchto obvinění. V této souvislosti zahájila v roce 2004 šetření Kancelář veřejného ochránce práv, která eviduje a zpracovává zaslané podněty k problematice sterilizace. Na základě srovnávání poznatků ze Slovenska, Švédska a Švýcarska probíhají důkladná šetření případů údajných nedobrovolných sterilizací romských žen v České republice. V první fázi se zaměřují na poznatky Ministerstva zdravotnictví, zvláště na prověřování údajů obsažených ve zdravotních dokumentacích, a Ministerstva práce a sociálních věcí (vzhledem k aplikaci vyhlášek, které umožňovaly vyplácení sociálních dávek za provedený úkon).

2. K vybraným legislativním opatřením

14. Vláda usnesením ze dne 16. června 2004 č. 607 uložila v bodu IV/5/d) místopředsedovi vlády pro výzkum a vývoj, lidská práva a lidské zdroje a předsedovi Rady vlády ČR pro záležitosti romské komunity zpracovat a předložit vládě do 30. září 2004, v součinnosti s ministrem vnitra a ministrem práce a sociálních věcí, návrh změny zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů.⁷⁾ Cílem novelizace zákona měla být podrobnější úprava působnosti krajských a obecních úřadů s rozšířenou působností na úseku integrace příslušníků romských komunit do společnosti, včetně metodického řízení výkonu státní správy v této oblasti. V rámci plánu legislativních úkolů byl termín předložení návrhu změny zákona posunut do 31. března 2005, avšak místopředseda vlády a ministr spravedlnosti a předseda Rady vlády ČR pro záležitosti romské komunity požádal dopisem, ze dne 2. března 2005 o zrušení tohoto legislativního úkolu. Důvodem byla skutečnost, že se v rámci meziresortního připomínkového řízení k materiálu o institucionálním zabezpečení předcházení sociálnímu vyloučení v romských komunitách nepodařilo v lednu 2005 vypořádat zásadní rozpory, které vyplynuly ze stanovisek resortů vnitra a práce a sociálních věcí. Proto místopředseda vlády a ministr spravedlnosti a předseda Rady vlády ČR pro záležitosti romské komunity požádal dne 8. února 2005 předsedu vlády o zrušení tohoto úkolu. Materiál měl přitom stanovit východisko k věcnému vymezení i plánované legislativní úpravy, která by vycházela z nově formulovaného koncepčního řešení integrace příslušníků romských komunit do společnosti, resp. formulování integračních opatření, jejichž provádění by mělo být také v působnosti územních samosprávných celků.⁸⁾

2.1. Gesce Ministerstva vnitra

15. Dosavadní nevyhovující právní úpravu o zajištění užívání menšinového jazyka ve správním řízení nově upravuje zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, který nabude účinnosti k 1. lednu 2006. Tento zákon v § 16 odst. 4 stanoví, že občan České republiky, příslušející k národnostní menšině, která tradičně a dlouhodobě žije na území České republiky, má před správním orgánem právo činit podání a jednat v jazyce své národnostní menšiny. Nemá-li správní orgán úřední osobu znalou jazyka národnostní menšiny, obstará si tento občan tlumočníka zapsaného v seznamu tlumočnicků, přičemž náklady na tlumočení či pořízení překladu v tomto případě nese správní orgán. Náklady na překlad hradí správní orgán i v případě, pokud vyžaduje překlad veřejnoprávní smlouvy vyhotovené v jazyce příslušníka národnostní menšiny a týkající se záležitosti národnostní menšiny. Uveřejňuje-li správní orgán vyhlášku, která se týká záležitosti práv příslušníků národnostních menšin a je-li ve správním obvodu správního orgánu zřízen výbor pro národnostní menšiny nebo jiný orgán pro záležitosti národnostních menšin, je tato vyhláška zveřejněna též v jazyce příslušné národnostní menšiny.

16. Zákaz diskriminace pro příslušnost k národnostní menšině je důsledně uplatňován v rámci bezpečnostních sborů. Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, který nabude účinnosti k 1. lednu 2006, zakazuje v rámci služebního

⁷⁾ Usnesení vlády ze dne 16. června 2004 č. 607, k Informaci o plnění usnesení vlády, týkající se integrace romských komunit a aktivního postupu státní správy při uskutečnění opatření přijatých těmito usneseními k 31. prosinci 2003 a k návrhu třetí aktualizace Koncepce romské integrace.

⁸⁾ Nové koncepční východisko neřeší ani aktuální usnesení vlády ze dne 4. května 2005 č. 532, o změně Koncepce romské integrace a k Informaci o plnění usnesení vlády, týkající se integrace romských komunit a aktivního postupu státní správy při uskutečňování opatření přijatých souvisejícími usneseními vlády ke dne 31. prosince 2004.

poměru jakoukoliv přímou či nepřímou diskriminaci z důvodů pohlaví, sexuální orientace, jazyka, náboženského vyznání a víry, politického nebo jiného smýšlení, členství v odborových organizacích a jiných sdruženích, majetku, rasy, barvy pleti, národnosti, etnického nebo sociálního původu, věku, těhotenství a mateřství, manželského a rodinného stavu či povinností k rodině. Rovněž v Hasičském záchranném sboru České republiky nesmí docházet k diskriminaci při výběru zájemců o přijetí do služebního poměru příslušníků Hasičského záchranného sboru ČR ve vztahu k příslušníkům národnostních menšin na základě zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

17. Při konání voleb v průběhu roku 2004 (volby do Evropského parlamentu, volby do Senátu Parlamentu České republiky, volby do zastupitelstev krajů a nové volby do zastupitelstev některých obcí), bylo na celém území České republiky postupováno v souladu s příslušnými zákony chránícími práva menšin.⁹⁾ V obcích, které mají dle zákona zřízen výbor pro národnostní menšiny¹⁰⁾ bylo umožněno příslušníkům národnostních menšin dostávat oznámení o době a místě konání voleb a další informace pro voliče v menšinovém jazyce.

18. Novelizací zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, provedené zákonem č. 231/2002 Sb., byla zakotvena povinnost zřizovat na úrovni kraje funkci koordinátora pro romské záležitosti, který má zajišťovat úkoly vyplývající ze situace v kraji a z vládní politiky uplatňované vůči příslušníkům romské menšiny kraje. Návrh na povinnost zřizovat funkci poradce pro romské záležitosti i u obecních úřadů obcí s rozšířenou působností nebyl při projednávání v Senátu Parlamentu České republiky přijat. Ministerstvo vnitra posléze zpracovalo *Postup zřízení funkce koordinátora romských poradců v krajských úřadech*, včetně jeho vzorové pracovní náplně. V současné době pracují koordinátoři pro romské záležitosti ve všech krajích, i když v některých krajích je jejich funkce kumulována s dalšími činnostmi. Koordinátoři jsou členy Pracovní skupiny Rady vlády České republiky pro záležitosti romské komunity pro oblast vnitra a Policie České republiky. Ministerstvo vnitra průběžně monitoruje pracovní náplň koordinátorů pro romské záležitosti, průběžně provádí metodické návštěvy obcí s rozšířenou působností a krajských úřadů a prostřednictvím pravidelných porad s řediteli krajských úřadů informuje kraje o úkolech státní politiky týkajících se příslušníků romské komunity. V roce 2004 byla zpracována studie vzdělávání koordinátorů pro romské záležitosti v krajích a v hlavním městě Praze, s možností rozšíření na romské poradce a asistenty obcí s rozšířenou působností, včetně zpracování dvou konkrétních návrhů vzdělávacích programů. Tyto programy byly akreditovány obecně prospěšnou společností *Humanitatis Profes Praha* a dne 20. září 2004 byl zahájen první cyklus vzdělávání za účasti 27 koordinátorů pro romské záležitosti. V roce 2004 proběhla dvě soustředění a byla realizována obecná část jejich vzdělávání za účasti předních odborníků z oblasti veřejné správy a vysokých škol. Vzdělávací cyklus je tříletý a bude ukončen v roce 2006. Uvažuje se o možnosti pokračování ve studiu kombinovanou formou v některém z vhodných vzdělávacích programů v sociální oblasti vyššího odborného studia nebo v bakalářském studijním programu realizovaném některou z vysokých škol.

19. Ministerstvo vnitra na základě žádosti Podvýboru pro národnostní menšiny Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v usnesení č. 4 bod II. ze dne 25. listopadu 2004 zahájilo

⁹⁾ Zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb., zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelství obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁾ V obci, v jejímž územním obvodu žije podle posledního sčítání obyvatelstva alespoň 10 % občanů hlásících se k národnosti jiné než české, a v kraji, v jehož územním obvodu žije podle posledního sčítání obyvatelstva alespoň 5 % občanů hlásících se k národnosti jiné než české, se zřizuje výbor pro národnostní menšiny.

ve spolupráci s krajskými úřady provádění auditu zřizování výborů pro národnostní menšiny v jednotlivých krajích a obcích. O výsledku auditu bude podvýbor informován v roce 2005.

20. V oblasti policejní práce je naplňována *Národní strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám*. V oblasti vzdělávání a formování kariéry policistů došlo během let 2003 a 2004 k významnému pokroku. Na základě projektu *Zařazení lidských práv, respektu k menšinám a jejich ochrany a profesní etiky do výcviku české policie a práce Policie České republiky*, jehož cílem je zařazení problematiky lidských práv a profesní etiky do programu základního a dalšího profesního výcviku Policie České republiky, byly vytvořeny a v roce 2004 zavedeny do praxe čtyři nové výukové manuály (*Uprchlíci a práce Policie České republiky*, *Rasismus a rasově motivovaná trestná činnost*, *Navázání kontaktu policisty České republiky v romské komunitě a Policejní pravomoci a respektování lidských práv*) a učební pomůcka (*Hra s otevřenými kartami*). V rámci projektu zahájilo na jaře 2004 svou činnost *Středisko pro lidská práva a profesní etiku* na Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Praze.

21. Policie České republiky zavádí mechanismy národní strategie *Plán činnosti Policie České republiky ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám*, *Styčný důstojník pro problematiku menšin*. Realizací pilotního projektu styčného důstojníka byla rozkazem policejního prezidenta č. 78 ze dne 6. června 2003 pověřena Policie České republiky správa Západočeského kraje. Styčným důstojníkem byl ustanoven specialista na problematiku extremismu, který vypracoval *Plán Policie České republiky správy Západočeského kraje ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám*. V rámci realizovaného projektu vznikl v Chebu specializovaný tým „EGER“, který se ve spolupráci s dvěma romskými asistentkami Policie České republiky pro spolupráci s romskou komunitou zabýval problematikou prostituce romských dětí. Na základě práce týmu se zlepšila spolupráce s romskou komunitou a bylo vytvořeno komunitní centrum pro Romy. Z vlastní iniciativy v roce 2004 Policie České republiky správa Severomoravského kraje také ustanovila styčného důstojníka pro romskou etnickou menšinu, který vypracoval projekt *Společný svět* a navázal spolupráci s vládními a nevládními organizacemi. Byly vytipovány problematické okresy a obvodní oddělení, na nichž byli proškoleni policisté a byly vytvořeny funkce romských policejních asistentek, které pomáhaly policistům při potírání lichvy a plnění dalších úkolů. V rámci projektu *Společný svět* nešlo o získávání operativních informací, ale o navázání důvěry mezi Policií České republiky a romskou komunitou. K tomu přispělo i uskutečnění velmi úspěšného romského dětského tábora.

22. Na základě vyhodnocení pilotních projektů národní strategie realizovaných v rámci Policie České republiky správy Severomoravského a Západočeského kraje byli k 31. lednu 2005 při všech krajských policejních správách vyčleněni ze specialistů služby kriminální policie a vyšetřování specializovaných na problematiku extremismu styční důstojníci pro práci s menšinami. Pro plnění jednotlivých úkolů byly následně sestaveny týmy z pracovníků služby kriminální policie a vyšetřování zabývajících se problematikou extremismu při okresních ředitelstvích Policie České republiky doplněné o pracovníky preventivně informačních skupin.

23. Rovněž probíhá průběžné vzdělávání učitelů středních policejních škol a školních policejních středisek a vydávání výukových materiálů (*Práce Policie České republiky s přistěhovalci a uprchlíky*, *Policista v multikulturním prostředí*). Pro učitele jsou pořádány odborné semináře s problematikou menšin a semináře o lidských právech určené pro policisty v přímém výkonu služby.

24. Zásadním krokem v oblasti vzdělávání policistů v problematice práce ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám bylo zahájení pilotního kursu *Multikulturní výchova - extremismus-rasismus* ve Školním policejním středisku v Červeném Hrádku. Od října 2004 tento kurs probíhá ve všech Školních policejních střediscích v České republice a postupně jím budou procházet příslušníci jednotlivých služeb policie. V květnu 2004 proběhlo čtyřdenní

školení instruktorů Školních policejních středisek, kteří budou působit jako lektori v rámci uvedeného kursu. Školení bude doplněno dalšími kursy, které instruktorům poskytnou více znalostí z dané oblasti. Do lektorské činnosti v těchto kurzech bude zároveň zapojeno osm policejních školitelů - trenérů, proškolených v letech 2002 - 2004 v problematice lidských práv, rasové rovnosti a policejní práci ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám zahraničními odborníky a českými lektory. Vzhledem k tomu, že koncepce kursu nepočítá se zapojením středního a vyššího policejního managementu do těchto školení, bude dané téma začleněno do kursů pro střední a vyšší management, které organizuje Policejní akademie České republiky.

25. Policie České republiky pokračovala v projektu *Příprava pro občany národnostních menšin k přijetí do služebního poměru příslušníka Policie České republiky*. V roce 2004 se uskutečnil jeden přípravný kurs pro občany národnostních menšin k přijetí do služebního poměru příslušníka Policie České republiky. Z počtu 9 uchazečů úspěšně absolvovali 2 uchazeči.

26. V letech 2002-2004 probíhal projekt *Policejní práce v oblasti menšin a komunity ve střední Evropě* ve spolupráci s Kanadskou královskou jízdní policií. Projekt byl zaměřen na komunitní řešení problémů, na soužití minority s majoritou na lokální úrovni s uplatněním systému CAPRA (client-analysis-partnership-response-assessment).

2.2. Gesce Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy

27. Rovný přístup všech osob ke vzdělávání a respektování individuálních potřeb jednotlivců při vzdělávání je zakotven v novém zákoně č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), a o změně některých zákonů. Zákon obsahuje speciální ustanovení ke vzdělávání národnostních menšin, vyučování náboženství, vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a mimořádně nadaných žáků. Neobsahuje žádné ustanovení, které by bylo možno vykládat jako diskriminující nebo porušení rovných příležitostí pro vzdělávání mužů a žen.

28. Obecně platí, že vyučovacím jazykem ve školách je jazyk český, výjimky může povolit ministerstvo (jde např. o případy dvojjazyčných gymnázií či škol zřízených na základě mezinárodních dohod). Ve vyšších odborných školách lze vyučovat i v cizím jazyce.

29. Zákon v §14 stanoví, že národnostně menšinové vzdělávání je garantováno při splnění zákonných podmínek v těch obcích, ve kterých je v souladu s § 117 odst. 3 zákona č.128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) zřízen výbor pro národnostní menšiny (tedy v obcích, v nichž se při posledním sčítání lidu přihlásilo k dané národnostní menšině alespoň 10 % obyvatel). Uvedené řešení je v souladu se zněním článku 14 Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin, který stanoví, že „smluvní strany v oblastech obývaných příslušníky národnostních menšin tradičně nebo ve značném množství usilují, pokud existuje dostatečný požadavek, zajistit, pokud je to možné a v rámci svého vzdělávacího systému, aby příslušníci národnostních menšin měli odpovídající možnosti pro výuku menšinového jazyka nebo získávání vzdělání v tomto jazyce, přičemž toto vzdělávání nesmí být na újmu učení se úřednímu jazyku nebo výuce v tomto jazyce.“

30. Ustanovení § 14 stanoví minimální počty dětí a žáků ve školách a třídách s vyučovacím jazykem národnostní menšiny. Ten je výrazně snížen proti poměrům stanoveným pro majoritní populaci. Zákon umožňuje také participaci více zřizovatelů na zajištění vzdělávání příslušníků národnostních menšin. Zavádí se též možnost, aby pro podporu zájmů příslušníků národnostních menšin mohl ředitel školy se souhlasem zřizovatele stanovit v rámci školního vzdělávacího programu předměty nebo jejich části, v nichž bude možno výuku organizovat dvojjazyčně, a to také v jazyce národnostní menšiny. Zákon dále upravuje, že vysvědčení,

výuční listy a diplomy o absolutoriu se ve školách, kde se vyučuje v jazyce národnostní menšiny, vydávají dvojazyčně, tj. v jazyce českém i v jazyce národnostní menšiny.

31. Ustanovení § 34 zaručuje právo dítěte na přijetí k bezplatnému předškolnímu vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky (poslední ročník mateřské školy zřizované státem, krajem, svazkem obcí nebo obcí). Podle § 47 mohou obce, svazky obcí nebo kraje se souhlasem krajského úřadu zřizovat přípravné třídy základní školy pro děti posledním roce před zahájením povinné školní docházky, které jsou sociálně znevýhodněné, a u kterých je předpoklad, že zařazením do přípravné třídy se vyrovná jejich vývoj. Novým prvkem v základním vzdělávání je také zavedení slovního hodnocení v předmětech výchovného zaměření a nový systém postupu žáků do vyšších ročníků s tím, že žáci budou moci opakovat ročník pouze jedenkrát v rámci každého stupně základní školy.

32. Zásadní systémovou změnou je nové pojetí maturitních zkoušek, a to zejména zavedením tzv. společné části maturitní zkoušky, která bude garantována státem. Stanovením státem zadávaných a vyhodnocovaných zkoušek bude více zaručena srovnatelnost jednotlivých druhů, resp. typů škol. Zároveň se předpokládá, že takové maturitní zkoušky budou mít vyšší výpovědní hodnoty i vzhledem k přijímacímu řízení na vysoké školy. V profilové části maturitní zkoušky pak budou ověřovány zejména znalosti a dovednosti, které jsou charakteristické pro profil absolventa dané školy v daném oboru vzdělání. Podmínky profilové části maturitní zkoušky s ohledem na specifika vzdělávání v jazyce národnostní menšiny upravuje § 79. Se zavedením tohoto pojetí maturitních zkoušek se počítá od školního roku 2007/2008.

33. V závěrečných i maturitních zkouškách se dále výrazněji než dosud posiluje role sociálních partnerů (zástupců zaměstnanců, zaměstnavatelů a profesních sdružení), a to zejména jejich účastí ve zkušebních komisích při ukončování středního, resp. vyššího odborného vzdělávání (v případě závěrečných zkoušek účastí povinnou). Ministerstvo bude s ústředními odborovými orgány a příslušnými organizacemi zaměstnavatelů s celostátní působností i kraji rovněž projednávat návrh soustavy oborů vzdělání, národní program vzdělávání, rámcové vzdělávací programy pro odborné vzdělávání před jejich vydáním a dlouhodobý záměr rozvoje vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky.

34. Řízení vzdělávacího systému - výkon státní správy ve školství na úrovni regionů nově vykonávají krajské úřady. Jejich kompetence jsou především v oblasti přidělování finančních prostředků školám a školským zařízením, v oblasti správního rozhodování a v oblasti personální. Dále jde zejména o správu sítě škol a školských zařízení a přijímání opatření na základě výsledků inspekční činnosti České školní inspekce.

35. Krajský úřad přiděluje finanční prostředky takto poskytované ze státního rozpočtu na přímé náklady škol a školských zařízení zřizovaných krajem nebo obcemi, podle příslušných zákonů ekonomicky zabezpečuje školy a školská zařízení, které zřizují církve a náboženské společnosti, poskytuje dotace také soukromým školám a školským zařízením. Krajský úřad jmenuje předsedy zkušebních komisí pro závěrečné zkoušky, maturitní zkoušky a absolutoria. Krajský úřad může poskytovat, organizovat a účelně koordinovat metodickou pomoc orgánům samosprávy ve školství, pracovníkům škol a školských zařízení a dalším subjektům.

36. Kraj se souhlasem ministerstva jmenuje a odvolává ředitele škol a školských zařízení, které zřizuje. Součástí povinností kraje je s využitím zdrojů územních rozpočtů ekonomicky zabezpečovat školy a školská zařízení v oblasti provozních nákladů a investičních nákladů a přispívat na výchovnou činnost občanských sdružení.

37. Obce při výkonu samosprávy tradičně podle zákona zřizují základní školy a školská zařízení jim sloužící. Ke jmenování ředitele školy nebo školského zařízení dávají kraje souhlas obci v přenesené působnosti.

38. Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů. Tento zákon upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich další vzdělávání a kariérní systém. Zákon v § 2 stanoví že pedagogickým pracovníkem je ten, kdo koná přímou vyučovací, přímou výchovnou, přímou speciálně pedagogickou nebo přímou pedagogicko-psychologickou činnost přímým působením na vzdělávaného. Pedagogickým pracovníkem je též zaměstnanec, který vykonává přímou pedagogickou činnost v zařízeních sociální péče. Předpoklady a požadavky pro výkon činnosti pedagogických pracovníků upravuje § 20.

39. MŠMT předložilo Parlamentu vládou schválenou novelu zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů. Návrh zákona přichází s potřebnými úpravami, které přineslo ověřování v praxi a jejichž schválení by dalo prostor dále zkvalitňovat celý systém. Jedná se převážně o tzv. technickou novelu, ve které se upravují některá ustanovení, která se v praxi ukázala být po formulační stránce nejednoznačná či dokonce matoucí. Jde zejména o určení okruhu osob, které jsou oprávněny jednat za dítě v závažnějších případech, zpřesnění úpravy příspěvku na úhradu péče a stanovování výše příspěvku činí přesnější úpravu správního řízení a o zřetelnější oddělení režimu výkonu ústavní a ochranné výchovy.

40. V oblasti státní dotační politiky MŠMT iniciovalo v roce 2004 zpracování novely nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšiny a na podporu integrace příslušníků romské komunity. Novela nařízení reaguje na nové podmínky po přijetí nového školského zákona a vydání navazujících vyhlášek, které umožňují vzdělávání národnostních menšiny a pro které je třeba rozvinout urychleně podporu, včetně nezbytných aktuálních šetření a monitoringu. Novela tedy směřuje ke stanovení přehlednějších podmínek, umožňujících efektivnější a rychlejší čerpání dotačních prostředků ze státního rozpočtu na aktuální potřeby školství v oblasti vzdělávání národnostních menšin. Neméně významným důvodem navrhované změny je zajištění možnosti využití účelově vázaných finančních prostředků na relevantní programy financované Evropským sociálním fondem či jinými fondy Evropské unie, a to okamžitě po přijetí programů. Z důvodu složitého vypořádání meziresortního připomínkového řízení k návrhu změny nařízení vlády č. 98/2002 Sb., se legislativní proces schválení tohoto předpisu přesunul do roku 2005.

2.3. Gesce Ministerstva kultury

41. Ve smyslu usnesení vlády ze dne 6. srpna 2003 č. 822 zpracovalo Ministerstvo kultury v součinnosti se sekretariátem Rady v roce 2004 návrh zákona o zřízení Muzea romské kultury v Brně jako státní příspěvkové organizace. Legislativní proces návrhu tohoto zákona byl však přerušen po schválení zákona č. 483/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 186/2004 Sb. Tato legislativní úprava v § 2 odst. 3 stanovuje, že „Muzeem je instituce, která ... umožňuje způsobem zaručujícím rovný přístup bez rozdílu jejich využívání a zpřístupňování poskytováním veřejných služeb, přičemž účelem těchto činností není zpravidla dosažení zisku. ...“ V oblasti muzeí a galerií je to historicky první právní úprava zajišťující rovný přístup k využívání kulturního bohatství uchovávaného muzei a galeriemi. Novela zákona č. 122/2000 Sb. mj. v § 15a) rozšiřuje působnost Ministerstvu kultury, a to v tom smyslu, že ministerstvo může v případech hodných zvláštního zřetele, odůvodněných veřejným zájmem, zřídit muzea a galerie jako příspěvkové organizace. Na základě tohoto ustanovení bylo od 1. ledna 2005 zřízeno Muzeum romské kultury v Brně a úkol stanovený usnesením vlády ze dne 6. srpna 2003 č. 822 byl zrušen.

42. V právních předpisech připravovaných v gesci Ministerstva kultury je problematika národnostních menšin obsažena především v předpisech týkajících se oblasti hromadných sdělovacích prostředků. Zákon č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů, definují pojem veřejná služba v oblasti rozhlasového a televizního vysílání. Vymezení služby veřejnosti spočívá mj. ve vytváření a šíření programů a poskytování vyvážené nabídky pořadů pro všechny skupiny obyvatel, se zřetelem na jejich národnostní původ a národnostní totožnost, rozvíjení kulturní identity obyvatel České republiky, včetně příslušníků národnostních menšin. Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, přímo upravuje zákaz vysílat pořady podněcující k nenávisti nebo násilí proti skupině obyvatelstva na základě rasy, pohlaví, náboženství atd. Podle § 17 tohoto zákona je jedním z kritérií pro výběr uchazeče o licenci k vysílání přínos žadatele k zajištění rozvoje kultury národnostních, etnických a jiných menšin v České republice. Ustanovení § 31 zákona o rozhlasovém a televizním vysílání pak provozovateli vysílání ze zákona ukládá povinnost sestavovat programovou skladbu tak, aby ve svém vysílání poskytoval vyváženou nabídku pro všechny obyvatele se zřetelem na jejich věk, pohlaví, barvu pleti, víru, náboženství, politické či jiné smýšlení, národnostní, etnický nebo sociální původ a příslušnost k menšině. V této souvislosti je třeba uvést v březnu 2004 schválenou novelu zákona č. 231/2001 Sb. Součástí právní úpravy je explicitně stanovení zákazu reklamy a teleshoppingu útočících na náboženské nebo politické přesvědčení a zákazu reklamy a teleshoppingu obsahující diskriminaci na základě pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, národního nebo sociálního původu či příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině.

43. Přehled dalších právních předpisů, jejichž návrhy byly zpracovány a předloženy Ministerstvem kultury během roku 2004, které se vztahují k výkonu práv příslušníků národnostních menšin:

- Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 273/1993 Sb., o některých podmínkách výroby, šíření a archivování audiovizuálních děl, o změně a doplnění některých zákonů a některých dalších předpisů, ve znění pozdějších předpisů (vládní návrh tohoto zákona byl předložen k projednání Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR);
- věcný záměr zákona o veřejné podpoře kultury a o změně některých zákonů (návrh byl schválen usnesením vlády č. 388 ze dne 28. dubna 2004). Paragrafované znění návrhu zákona mělo být vládě předloženo v prosinci 2004, avšak Ministerstvo kultury žádalo o posun termínu předložení na únor 2005;
- návrh zákona, kterým se mění zákon č. 241/1992 Sb., o Státním fondu České republiky pro podporu a rozvoj české kinematografie, ve znění pozdějších předpisů (vládní návrh tohoto zákona byl postoupen Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR k projednání);
- zákon, kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony (Ministerstvo kultury spolupracovalo při přípravě tohoto zákona, jehož součástí jsou kromě jiného novela zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), změna zákona č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, občanská sdružení působící v oblasti tělovýchovy a sportu a o souvisejících změnách a o změně zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky, ve znění zákona č. 10/2001 Sb., a zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 150/2003 Sb., a nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 211/2003 Sb., a novela zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění zákona č. 242/1992 Sb., zákona č. 361/1999 Sb., zákona č. 122/2000 Sb.,

zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 146/2001 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 18/2004 Sb., a zákona č. 186/2004 Sb.;

- návrh zákona o elektronických komunikacích (Ministerstvo kultury spolupracovalo při přípravě tohoto zákona, jehož součástí je kromě jiného novela zákona č. 231/2001 Sb., návrh zákona byl schválen usnesením vlády č. 817 ze dne 1. září 2004).

2.4. Gesce Ministerstva práce a sociálních věcí

44. Dne 1. října 2004 vstoupil v platnost zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, který legislativně odstraňuje diskriminační bariéry vstupu na trhu práce a upravuje rovné zacházení a zákaz diskriminace při uplatňování práva na zaměstnání. „Při uplatňování práva na zaměstnání je zakázána přímá i nepřímá diskriminace z důvodu pohlaví, sexuální orientace, rasového nebo etnického původu, národnosti, státního občanství, sociálního původu, rodu, jazyka, zdravotního stavu, věku, náboženství či víry, majetku, manželského a rodinného stavu nebo povinností k rodině, politického nebo jiného smýšlení, členství a činnosti v politických stranách nebo politických hnutích, v odborových organizacích nebo organizacích zaměstnavatelů; diskriminace z důvodu těhotenství nebo mateřství se považuje za diskriminaci z důvodu pohlaví. Za diskriminaci se považuje i jednání zahrnující podněcování, navádění nebo vyvolávání nátlaku směřujícího k diskriminaci.“¹¹⁾ Zákon věnuje také zvýšenou péči při zprostředkování zaměstnání těm uchazečům o zaměstnání, kteří ji pro svůj zdravotní stav, věk, péči o dítě nebo z jiných vážných důvodů potřebují. Úřad práce v takových případech může vypracovat individuální akční plán směřující ke zvýšení možnosti uplatnění uchazeče o zaměstnání. Uchazeč je přitom povinen spolupracovat při vypracování individuálního akčního plánu a plnit podmínky v něm stanovené.¹²⁾ Zákon dále stanoví, co je považováno za přešůpek a správní delikt a jaké z nich vyplývají sankce.¹³⁾

¹¹⁾ § 4 odst. 2, zákona č. 435/2004 Sb.

¹²⁾ § 33 odst. 2, zákona č. 435/2004 Sb.

¹³⁾ § 139 a 140, zákona č. 435/2004 Sb.

3. Úkoly vyplývající z usnesení vlády ke Zprávě za rok 2003

3.1. Transformace Muzea romské kultury v Brně

45. Ministerstvo kultury v roce 2004 se sekretariátem Rady zpracovalo návrh zákona o zřízení Muzea romské kultury v Brně jako státní příspěvkové organizace (viz odst. 36 oddílu 2.3.).¹⁴⁾ Návrh byl předložen pro schůzi vlády dne 21. ledna 2004, ovšem jeho projednání bylo přerušeno, s tím, že mělo být provedeno řádné připomínkové řízení. S ohledem na legislativní proces novely zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, se již vláda k projednání návrhu zákona o zřízení Muzea romské kultury nevrátila. V souladu s touto právní úpravou nabyt dne 1. října 2004 účinnosti zákon č. 483/2004 Sb., jímž se mění zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, jímž bylo Muzeum romské kultury zřízeno Ministerstvem kultury jako státní příspěvková organizace, a to s platností od 1. ledna 2005.

46. V rámci transformace muzea do podoby státní příspěvkové organizace se řešila poměrně složitá majetková situace sbírkových fondů. Nicméně zakládající instituce *Společnost odborníků a přátel Muzea romské kultury* i *Muzeum romské kultury v Brně o.p.s.* na svých zasedáních koncem roku 2004 odhlasovaly předání veškerého svého majetku (sbírkového i nesbírkového) nově vznikající státní příspěvkové organizaci. Obecně prospěšná společnost *Muzeum romské kultury v Brně* však po vzniku státní příspěvkové organizace nezanikla, její činnost je poněkud utlumena, ale pracuje paralelně vedle státní instituce dále. V současné době má jednoho pracovníka na poloviční úvazek. V roce 2005 plánuje realizovat menší projekty, navazující na činnost v minulých letech.

47. Působení Muzea romské kultury v Brně provázela v roce 2004 jednání zaměřená mj. i na zajištění finančních prostředků na fungování této instituce. Zejména od druhého pololetí hrozilo muzeu uzavření, proto byla přijata úsporná opatření, došlo ke snížení výdajů na mzdy, kromě jiného zrušením jednoho pracovního místa. I v těchto podmínkách muzeum standardně připravovalo akce pro veřejnost (viz přehled aktivit muzea v oddíle 4.7.).

3.2. Zřízení Domu národnostních menšin v Praze

48. Ve státním rozpočtu na rok 2004 byla zapracována částka ve výši 20 000 tis. Kč na rekonstrukci objektu pro zřízení Domu národnostních menšin,¹⁵⁾ určená jako investiční dotace hlavnímu městu Praze. Projekt zřízení Domu národnostních menšin v Praze podpořila vláda i Parlament ČR v rámci převodu nemovitostí ze správy Fondu dětí a mládeže pro účely zřízení této instituce. Magistrátem hl. města Prahy bylo v roce 2004 připraveno stavební řízení, vybrána stavební firma na realizaci projektu rekonstrukce budovy (Vocelova 602/3, Praha 2) a zajištěny také finanční prostředky z rozpočtu hl. m. Prahy.

49. Stavební práce podle časového harmonogramu projektu rekonstrukce budovy však v roce 2004 nezačaly z důvodu pokračujícího soudního řízení o určení vlastnictví objektu. Předmětem sporu je žaloba *Spolku elektrotechniků* na vyklizení objektu z důvodu žádosti o nápravu křivd po roce 1948 a získání objektu pro svoji činnost. Proti rozsudku první instance u soudu Praha 2, který žalobu *Spolku elektrotechniků* zamítnul, se konstatuje, že *Elektrotechnický svaz český* byl v roce 1951 řádně rozpuštěn, a tak ztratil nárok na objekt, o který se nyní soudí. Současná organizace není právně nástupnickou organizací, která by

¹⁴⁾ Viz usnesení vlády ze dne 6. srpna 2003 č. 822.

¹⁵⁾ Viz bod III/1 usnesení vlády ze dne 16. června 2004 č. 663.

mohla uplatňovat nárok na objekt, který je dnes ve vlastnictví hl. m. Prahy. Žalobce se však v prosince 2004 proti rozhodnutí soudu první instance odvolal a soudní řízení bude pokračovat v roce 2005.

3.3. Humanitární gesto vůči aktivním odpůrcům nacismu a příslušníkům národnostních menšin

50. Problémy, jež vyplývají z podání *Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku* a z podání *Sdružení občanů chorvatské národnosti* z minulosti, jsou komentovány již ve všech dosavadních Zprávách. Usnesení vlády ze dne 6. srpna 2003 č. 822 mj. stanovilo úkol tehdejšímu předsedovi Rady, místopředsedovi vlády pro vědu a vývoj, lidská práva a lidské zdroje, předložit vládě návrh opatření směřujících k řešení problémů, jež z výše uvedených podání vyplývají. Ten v roce 2004 připravil návrh materiálu pro schůzi vlády *Humanitární gesto vůči aktivním odpůrcům nacismu a příslušníkům národnostních menšin v ČR, kteří utrpěli osobní újmy v důsledku opatření uplatněných po druhé světové válce proti tzv. nepřátelskému obyvatelstvu na území dnešní České republiky* (dále jen „humanitární gesto“). Přípravu tohoto materiálu zajišťoval sekretariát Rady vlády pro národnostní menšiny ve spolupráci s Odborem států střední Evropy Ministerstva zahraničních věcí, přičemž přípravných prací se účastnili rovněž zástupci zmíněných národnostních menšin.

51. V únoru 2004 byl návrh materiálu postoupen do zúženého připomínkového řízení, v jehož rámci ministr financí potvrdil možnost uvolnění finančních prostředků ze státního rozpočtu ve výši 60 000 tis. Kč, které budou dle návrhu materiálu použity na jednorázové humanitární platby. Vzhledem k politickým jednáním o otázce humanitárního gesta však návrh materiálu nebyl na schůzi vlády v roce 2004 předložen. Nový termín předložení materiálu pro schůzi vlády byl stanoven do 31. prosince 2005.

Vymezení cílové skupiny, adresátů humanitárního gesta:

a) aktivní odpůrci nacionálně socialistického režimu, kteří prokázali věrnost Československé republice tím, že se účinně zúčastnili boje za její osvobození nebo trpěli pod nacistickým nebo fašistickým terorem, avšak bezprostředně po válce byli zbaveni československého státního občanství a bylo s nimi zacházeno jako s tzv. nepřátelským obyvatelstvem;

b) příslušníci národnostních menšin v České republice, tj. německé, chorvatské, maďarské či jiné národnosti, kteří v souvislosti s opatřeními uplatněnými po druhé světové válce na území dnešní České republiky proti tzv. nepřátelskému obyvatelstvu prokazatelně utrpěli trvalé a dlouhodobé zdravotní újmy a kteří se v souvislosti s těmito újmami dosud nestali příjemci žádných nebo jen zanedbatelných plateb či výhod.

52. Návrh opatření směřující k uskutečnění humanitárního gesta počítá s tím, že rozhodující skutečností pro zařazení mezi adresáty humanitárního gesta je prokázání přímé souvislosti mezi utrpěnou osobní újmou a opatřeními, jež byla přijata po druhé světové válce na území dnešní České republiky proti osobám z řad tzv. nepřátelského obyvatelstva. Jde například o příslušníky německé menšiny, vůči nimž byla zejména v letech 1945-1948 (resp. do roku 1953, kdy byl dokončen proces úpravy jejich občanského postavení) uplatněna řada vnitrostátních opatření, která měla nezřídka rysy individuální perzekuce. Podobně represivní opatření se týkala občanů z řad jihomoravských Chorvatů, zejména po roce 1948, či analogicky i dalších jinak definovaných skupin občanů (např. příslušníků maďarské menšiny apod.).

53. Humanitární gesto, ve formě jednorázové finanční dávky, by mělo být adresováno bezvýhradně přímým obětem a bylo by nepřenosné. Rozhodující skutečností pro zařazení mezi adresáty humanitárního gesta by přitom nebyla primární příslušnost k některé ze

zmíněných národnostních menšin či jinak definovaných skupin, nýbrž prokázání přímé souvislosti mezi utrpenou osobní újmou a opatřeními, jež byla přijata po druhé světové válce na území dnešní České republiky proti osobám z řad tzv. nepřátelského obyvatelstva. Podle kvalifikovaného odhadu by potenciální počet příjemců humanitárního gesta činil asi 1 800 osob. V materiálu je navržena maximální výše jednorázové dávky postižené osobě v rámci humanitárního gesta 50 tis. Kč. Šlo by přitom o částku nižší než částky vyplácené v ČR nuceně nasazeným a jiným obětem nacionálně socialistického režimu, kde je nejvíce vypláceno cca 75 tis. Kč.

54. Z cílové skupiny příjemců humanitárního gesta by naopak byly zcela vyloučeny osoby, které se aktivně podílely na spolupráci s nacisty (osoby individuálně odsouzené v souvislosti s kolaborací s nacisty nebo osoby splňující definici tzv. *offenders* - zatížení viníci dle nařízení Kontrolní rady pro Německo).

55. Připravený návrh materiálu počítá s tím, že humanitární gesto se uskuteční prostřednictvím *Česko-německého fondu budoucnosti* (dále jen „Fond“), jako subjektu disponujícího nejrozsáhlejšími zkušenostmi s projekty, které jsou po technické a organizační stránce srovnatelné. Potřebné finanční prostředky v předpokládané výši 60 000 tis. Kč by vložila do Fondu na základě svého usnesení vláda ČR. Je navrhováno, aby se humanitární gesto administrativně uskutečnilo na základě projektu předloženého Fondem českou nevládní neziskovou organizací. Výběr projektu, resp. jeho realizátora, by provedl Fond v úzké spolupráci s pověřeným zástupcem vlády, tj. s místopředsedou vlády a předsedou Rady. Ten by dohlížel na řádné uskutečnění projektu a následné podání zprávy vládě, včetně podrobného vyúčtování vládou poskytnutých prostředků. Z technicko-organizačního hlediska obsahuje připravený návrh materiálu podrobnou specifikaci kritérií a postupů pro uskutečnění humanitárního gesta.

3.4. Rekonstrukce budovy základní školy s polským vyučovacím jazykem v Jablunkově

56. Ve Zprávě z roku 2004 se zdůrazňuje potřeba podpory ze strany státu uskutečnit generální rekonstrukci a dostavbu budovy *základní školy Henryka Sienkiewicze* s polským vyučovacím jazykem v Jablunkově. Proto byl v bodu III/2 usnesení vlády ze dne 16. června 2004 č. 663 uložen úkol zpracovat do návrhu státního rozpočtu na rok 2005 částku ve výši 65 000 tis. Kč jako investiční dotaci určenou městu Jablunkov na rekonstrukci a dostavbu budovy této školy. Schválený zákon č. 675/2004 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2005, uvedenou položku obsahuje. Její využití v roce 2005 umožní městu Jablunkov vyřešit problémy s dislokací tříd *základní školy Henrika Sienkiewicze* s polským vyučovacím jazykem. Současně se reaguje na aktuální situaci malotřídních škol v okolí, kdy se očekávají zvýšené nároky na prostory základních škol v Jablunkově.

4. Podpora zajištění podmínek pro rozvoj aktivit příslušníků národnostních menšin

4.1. Kontrolní závěr Nejvyššího kontrolního úřadu z kontrolní akce 03/01 Hospodaření s prostředky státního rozpočtu vynakládanými na podporu národnostních menšin

57. V rámci plánu kontrolní činnosti provedl Nejvyšší kontrolní úřad (dále jen „NKÚ“) kontrolní akci 03/01 *Hospodaření s prostředky státního rozpočtu vynakládanými na podporu národnostních menšin*, která se týkala Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva práce a sociálních věcí a Ministerstva kultury. Kontrolovaným obdobím byly roky 2002 a 2003. Kontrola se uskutečnila v období od ledna do května 2004. Kontrolní závěr schválil Senát NKÚ na svém zasedání dne 28. července 2004 usnesením č. 03/01/38.

58. Cílem kontroly bylo prověřit hospodaření s prostředky státního rozpočtu vynaloženými v souvislosti s činností organizací příslušníků národnostních menšin. Kontrolována byla výše uvedená ministerstva, která poskytují dotace na projekty organizací národnostních menšin a zároveň občanská sdružení příslušníků národnostních menšin, resp. občanská sdružení vyvíjející činnost v jejich prospěch. Kontrola byla provedena celkem u 24 subjektů, z toho u 14 romských, 9 jiných národnostních menšin a 1 organizace židovské komunity.

59. Místopředseda vlády a ministr spravedlnosti a předseda Rady předložil výsledky uvedeného Kontrolního závěru NKÚ, spolu se stanovisky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva kultury a Rady na schůzi vlády v říjnu 2004. Ta vzala Kontrolní závěr NKÚ i stanoviska ministerstev na vědomí.¹⁶⁾ Následně se Kontrolním závěrem NKÚ zabýval Podvýbor rozpočtového výboru pro kontrolu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR na schůzi dne 10. března 2005.¹⁷⁾

60. Kontrolní závěr NKÚ prokázal, že organizační složky státu nedostatečně kontrolovaly použití prostředků státního rozpočtu poskytnutých nestátním neziskovým organizacím, a tím došlo k neoprávněnému čerpání prostředků státního rozpočtu ve výši 4 848 992,- Kč. Na základě podnětů NKÚ provádí finanční úřady kontroly využití finančních prostředků ze státního rozpočtu, které byly poskytnuty v rámci dotačních programů jednotlivým občanským sdružením.

61. Na Kontrolní závěr NKÚ reagovala ministerstva přijetím opatření ke zkvalitnění administrace dotačních programů. Resort školství, mládeže a tělovýchovy stanovil metodickým pokynem podmínky pro vyúčtování dotací, důsledně je vyžadováno přesné dodržování rozpočtové skladby na realizaci projektu. Resort práce a sociálních věcí stanovil zvýšení počtu věcných kontrol i kontroly průběžného čerpání dotace, zpřísnil kontrolu dokladů vyúčtování dotace, navíc se zavázal průběžně kontaktovat jiné ústřední orgány, které dotčeným subjektům poskytly souběžně dotaci, a v součinnosti s nimi provádět věcnou a finanční kontrolu. Resort kultury učinil změny interních normativních předpisů, zpřesnil podmínky uváděné v rozhodnutí o poskytnutí dotace a možnosti jejího čerpání apod. Nápravné kroky směřují na jedné straně ke zmírnění negativních dopadů v oblasti státní dotační politiky využitím sankčních mechanismů, na druhé straně se klade důraz na prevenci, tj. na školení účetních a představitelů organizací příslušníků národnostních menšin a zvýšení počtu fyzických kontrol na místě v průběhu realizace projektu.

¹⁶⁾ Usnesení ze dne 12. ledna 2005 č. 51.

¹⁷⁾ Usnesení č. 61 z 26. schůze podvýboru dne 10. března 2005.

4.2. Informace o dotační politice Ministerstva vnitra a podpora projektů na aktivity národnostních menšin

62. Do rozpočtu Ministerstva vnitra byly v roce 2004 z kapitoly Všeobecná pokladní správa převedeny prostředky ve výši 2 000 tis. Kč na základě usnesení vlády ze dne 28. dubna 2004 č. 396 ke *Zprávě týkající se koordinace postupu orgánů státní správy při prevenci migrace příslušníků romských komunit ze Slovenské republiky do České republiky a k návrhu dalšího postupu*, a současně byly z rezervního fondu převedeny prostředky ve výši 460 tis. Kč z nevyčerpaných finančních prostředků z roku 2003. Byly uzavřeny smlouvy s Mezinárodní organizací pro migraci na dva projekty o zajištění služeb k monitoringu sociálně vyloučených romských lokalit na Slovensku a v České republice. Vyčerpáno bylo celkem 1 953 tis. Kč. Nevyčerpané prostředky ve výši 507 tis. Kč v roce 2004 byly převedeny zpět do rezervního fondu, aby mohly být ke stejnému účelu využity v roce 2005.

63. Při naplňování *Strategie prevence kriminality na léta 2004-2007*, kterou schválila vláda,¹⁸⁾ je využíván *Program prevence kriminality na místní úrovni – Partnerství*. Jde o jednu z klíčových nerepresivních metod, jejímž prostřednictvím je možné systémovým způsobem přistupovat ke zlepšení interetnických vztahů, ke zkvalitnění nepříznivé sociální situace některých sociálně vyloučených komunit a k pozitivní emancipaci národnostních menšin na místní úrovni. Program se snaží snížit sociální handicapy příslušníků romských komunit a podpořit jejich plnohodnotnou integraci. Do tohoto programu jsou zařazována města s nejvyšší mírou spáchané trestné činnosti a s kumulací dalších sociálně patologických jevů, jakými jsou nezaměstnanost, chudoba, extremistické projevy, sociálně vyloučené romské komunity. V roce 2004 byl v 31 městech (obcích) realizován 41 projekt vztažený k romské národnostní menšině, který byl dotován částkou 2 919 tis. Kč z kapitoly *Všeobecná pokladní správa* za finanční spoluúčasti obcí a aktivní participace příslušníků romské národnostní menšiny na realizaci projektů.

64. V rámci podpory projektů *Integrace romské komunity* byly z kapitoly *Všeobecná pokladní správa* převedeny finanční prostředky ve výši 20 tis. Kč, které byly v rámci *Programu podpory vzdělávání národnostních menšin a multikulturní výchovy* určeny Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově na jednoho studenta. Vzhledem k tomu, že tento student nevyužil všechny vyčleněné finanční prostředky, byla částka ve výši 10 tis. Kč vrácena na účet Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

4.3. Podpora kulturních aktivit

65. Ve výběrovém dotačním řízení na projekty v programu Ministerstva kultury na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice se v roce 2004 ucházelo o státní dotaci celkem 69 subjektů se 126 projekty. Státní dotaci získaly 82 projekty, přičemž celková výše finančních prostředků rozdělených v tomto výběrovém dotačním řízení činila 8 300 tis. Kč. Na základě usnesení vlády ČR ze dne 7. dubna 2003 č. 347 poskytlo Ministerstvo kultury dotaci ve výši 1 500 tis. Kč na realizaci projektu 6. ročníku Světového romského festivalu KHAMORO 2004. Muzeu romské kultury v Brně, o. p. s., byla navýšena dotace o 190 tis. Kč. Celková částka na program činí 10 162 149,- Kč. Přehled všech projektů je uveden v příloze 1.

Významnou součástí kulturního života národnostních menšin jsou jejich aktivity v oblasti folkloru. S organizacemi příslušníků národnostních menšin v tomto směru iniciativně

¹⁸⁾ Usnesení ze dne 28. dubna 2004 č. 393.

spolupracuje *Folklorní sdružení ČR*.¹⁹⁾ Jeho činnost se zaměřuje zejména na spolupráci s folklorními soubory slovenské a polské národnostní menšiny, především při přípravě folklorních festivalů v ČR.

66. Dotační politika resortu kultury v oblasti národnostních menšin se týká odboru regionální a národnostní kultury, který rovněž administruje program podpory integrace příslušníků romské komunity (blíže viz oddíl 4.5.; přehled dotací v tomto programu uvádíme samostatně v příloze 2).

67. Vedle již jmenovaných programů poskytlo Ministerstvo kultury státní dotace na aktivity příslušníků národnostních menšin také jako součást grantového programu odboru umění a knihoven a odboru ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií. Podpora se týká projektů v grantovém programu pro oblast audiovizu a masmédií, s ohledem na kulturní aktivity národnostních menšin.

68. Odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií podpořil v oblasti odborného tisku (dotýká se např. historie německého osídlení na Moravě, historie židovského osídlení na Moravě) kulturní aktivity občanských sdružení: Matice moravská v Brně – časopis a sborník Matice moravské a Muzejní a vlastivědná společnost v Brně – Vlastivědný věstník moravský. Ve vztahu k polské menšině byla podpořena Regionální jízba Adama Sikory v Jablunkově.

69. Oddělení literatury a knihoven v souladu s kulturní politikou, nařízením vlády č. 288/2002 Sb., kterým se stanoví pravidla poskytování dotací na podporu knihoven a Koncepcí rozvoje knihoven v ČR na léta 2004 – 2010, vyhlašuje dotační řízení *Knihovna 21. století*, určené knihovnám evidovaným dle knihovního zákona. Jedním z jeho okruhů je podpora práce s národnostními menšinami a integrace cizinců. Přehled všech projektů je uveden v příloze 3.

4.4. Dotace ze státního rozpočtu v programu podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin či v převážné míře v jazycích národnostních menšin nebo o národnostních menšinách ve společnosti v roce 2004

70. Poskytovatelem těchto dotací je podle nařízení vlády²⁰⁾ Ministerstvo kultury, zastoupené odborem hromadných sdělovacích prostředků, které vyhlašuje výběrové řízení v programu rozšiřování a přijímání informací v jazycích příslušníků národnostních menšin (či v převážné míře v jazycích národnostních menšin nebo o národnostních menšinách ve společnosti), které tradičně a dlouhodobě žijí na území České republiky. Výběrová dotační komise hodnotila při dvou zasedáních 33 projekty, které se ucházely o podporu ze státního rozpočtu v hodnotě 30 000 tis. Kč. Dotace byly poskytnuty vydavatelům 22 periodik, 2 televizním pořadům České televize a 1 internetovému rádiu. Byly podpořeny 4 projekty pro polskou menšinu, 5 romských projektů, 4 slovenské, 3 německé, 1 bulharský, 1 ruský, 1 rusínský, 1 ukrajinský, 1 maďarský, 1 pro židovskou menšinu a 2 programy realizované Českou televizí. Prostředky státního rozpočtu byly v roce 2004 vyplaceny v plné výši. Při finančním vypořádání dotací k 15. únoru 2005, respektive k 28. únoru 2005, byla na depozitní účet Ministerstva kultury poukázána částka 295 649,- Kč od dvou příjemců dotace.

¹⁹⁾ Folklorní sdružení ČR je občanským sdružením dětí a mládeže, zaměřeným na uchovávání a rozvíjení lidových tradic a národních kulturních hodnot, zejména v oblastech lidové hudby, zpěvu a tance. Je členem mezinárodní folkloristické organizace CIOFF a dalších (IOV, EFCO a IGF). Podrobnější informace na internetové adrese: www.fos.cz.

²⁰⁾ Nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity.

BULHARSKÁ MENŠINA

- **Roden glas**, dvouměsíčník

Časopis měl vycházet jako dvouměsíčník, ale v prvním pololetí nebylo vydáno žádné číslo. Po změně rozhodnutí v druhé polovině roku vyšla 2 čísla. Časopis přinášel komentáře ke společenským a kulturním aktivitám bulharské menšiny. Příjmy z dotací z jiných zdrojů nebyly žádné.

Periodikum je většinou redigováno členy *Bulharské kulturně osvětové organizace*, je tedy patrné malé vnější otevření.

Časopis v roce 2004 vyšel jen v rozsahu dvou čísel, má spíše informativní charakter o životě bulharské komunity v České republice.

Roden glas	2004
Výše dotace	140 000,- Kč
Vydání	původně jako dvouměsíčník, po změně 2 čísla
Cena výtisku	předplatné 10,- Kč; 15,- Kč
Celkový náklad	1000 ks číslo, celkem 2000 ks
Celkové náklady	196 927,- Kč
Podíl dotace na projektu	71,09 %
Příjmy z prodeje	13 330,- Kč
Příjmy z inzerce	
Remitenda	6 670,- (časopisy rozdány)
Průměrná měsíční mzda redaktorů	7 000,- Kč
Prodaný náklad podle příjmů	66,5 %

MAĎARSKÁ MENŠINA

- **Prágai Tükör**, kulturně-spoločenský časopis, čtvrtletník

Vydavatelem časopisu byl *Svaz Maďarů žijících v Českých zemích*. Jde o kulturně-spoločenský časopis, který přispívá k zachování kulturní identity maďarské menšiny v ČR. V průměru 114 stran na jedno číslo. Průměrná měsíční mzda neuvedena, honoráře činily 313 633,- Kč.

Vedle prostředků z MK byl projekt podpořen dvěma dotacemi z Maďarska, Nadace Illyés MR poskytla 121 537,- Kč a maďarské MK přispělo 99 104,- Kč. Byly dále použity i prostředky z členských příspěvků ve výši 2 637,- Kč. Od čísla 2004/3 jsou součástí časopisu i stránky pro děti.

Časopis je možno zhlédnout ve velice kvalitní a profesionální internetové podobě na www.pragaitukor.com, kde se lze též v archívu seznámit s vydáními od roku 2001. Časopis je dobře koncipován a pokrývá témata v souvislosti s česko-maďarským soužitím, např. česko-maďarské historické vztahy analyzované na základě studií archívů. Jedná se zejména o aktuální politické, kulturní a společenské dění, recenze knih, rozhovory s význačnými maďarskými umělci. Časopis také pokrývá aktivity regionálních organizací *Svazu Maďarů* po celé ČR. Jedná se o solidní profesionální přístup k tvorbě, publikaci i k výběru témat, která jsou podložena seriózními prameny a vyváženě začleněna do kontextu informací o aktivitách maďarských organizací. Časopis obsahuje také rubriku *Setkání kultur*, jež svědčí o určitém stupni otevřenosti redakce časopisu a zájmu o pozitivní prezentaci národnostního soužití všeobecně. Ve vztahu k většinové společnosti je k publikovaným textům připojeno resumé jak v českém tak i v anglickém jazyce. *Prágai Tükör* je bezesporu přínosem samotné menšině i maďarsky hovořícímu širšímu publiku.

Prágai Tükör	2004
Výše dotace	1 135 000,- Kč
Vydání	5x ročně
Cena výtisku	30,- Kč, předplatné 20,- Kč
Celkový náklad	1000 ks/číslo, celkem 5000 ks
Celkové náklady	1 468 704,- Kč
Podíl dotace na projektu	78,3 %
Příjmy z prodeje	95 426,- Kč
Příjmy z inzerce	0,- Kč
Remitenda	10 890,- Kč
Průměrná měsíční mzda redaktorů	honoráře
Prodaný náklad podle příjmů	63,61 %

NĚMECKÁ MENŠINA

- **Landeszeitung. Zeitung der Deutschen in Böhmen, Mähren und Schlesien**, čtrnáctideník

Vydavatelem titulu bylo *Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Stránkový rozsah 8+4 strany. Noviny byly určeny pro německou národnostní menšinu v ČR. Čtrnáctideník přinášel informace o životě německé menšiny a další aktuální zprávy. V porovnání s rokem 2003 došlo k výraznému snížení nákladu, v roce 2004 byl náklad

Landeszeitung	2004
Výše dotace	2 000 000,- Kč
Vydání	1x za 2 týdny
Cena výtisku	7,50 Kč
Celkový náklad	2 000 ks/číslo, celkem 52000 ks
Celkové náklady	2 598 465,- Kč
Podíl dotace na projektu	66 %
Vratka dotace na depozitní účet MK	285 013,76 Kč
Příjmy z prodeje	181 668,- Kč
Příjmy z inzerce	0,- Kč
Remitenda	71 978,- Kč
Průměrná měsíční mzda redaktorů	14 244,- Kč
Prodáný náklad podle příjmů	46,58 %

poloviční, cena se zvedla o 1 Kč, bylo vydáno 26 čísel. Podařilo se mírně zvýšit příjmy z prodeje. Mimo dotaci MK byl projekt podpořen částkou 99 922,- Kč. Celkové náklady projektu byly nižší, aby bylo dodrženo procento podílu dotace na celkových nákladech projektu, bylo na depozitní účet MK vráceno 285 014,- Kč.

Dvoutýdeník informuje výhradně v německém jazyce o životě německé menšiny v ČR, jejích kulturních aktivitách a historii Němců v českých zemích. V menší míře se zabývá politikou. Tento obsahový záměr způsobuje, že tiskovina působí uzavřeně. Noviny dobře plní informační funkci o životě německé menšiny v ČR, a tím i udržení německé pospolitosti.

- **Prager Volkszeitung: Wochenblatt der deutschen Bürger in der Tschechischen Republik**, čtrnáctideník

Noviny vydávalo *Kulturní sdružení občanů německé národnosti České republiky*. Titul přinášel zpravodajství a aktuální komentáře výhradně v německém jazyce o vnitrostátních a mezinárodních událostech. Stránkový rozsah 12 stran. Cena výtisku je 12,- Kč, v porovnání s loňským rokem je o 4,- Kč vyšší. Projekt byl dále podpořen částkou 10 590,- Kč.

Prager Volkszeitung	2004
Výše dotace	2 000 000,- Kč
Vydání	1x za 2 týdny
Cena výtisku	12,- Kč
Celkový náklad	3 500 ks / číslo, celkem 91000 ks
Celkové náklady	2 455 870,- Kč
Podíl dotace na projektu	81,43 %
Příjmy z prodeje	443 634,- Kč
Příjmy z inzerce	0
Remitenda	273 000,-Kč
Průměrná měsíční mzda redaktorů	17.096,- Kč
Prodáný náklad podle příjmů	40,62 %

Obsahově se *Prager Volkszeitung* zaměřuje na členskou základnu *Kulturního sdružení občanů německé národnosti* (přináší informace např. o jubileích svých členů), pro nezasvěcené jsou tedy noviny spíše nezajímavé. Dále jsou podávány informace o kulturních aktivitách, publikován je také příběh na pokračování či televizní program v ČR a v Německu.

- **Kleiner Brünner Gassenbote (Malý brněnský zpravodaj)**, dvouměsíčník

Časopis vydával *Německý jazykový a kulturní spolek Brno* pro potřebu svých členů a sympatizantů v jihomoravském regionu. Tiskovina je distribuována bezplatně nejen členům, ale i příznivcům v příhraničních oblastech Rakouska, proto nelze hodnotit tržby z prodeje, remitendu, prodaný náklad v % podle příjmů. Z dotace byly hrazeny především výrobní náklady a distribuce. Projekt byl dále hrazen z příspěvků a darů.

Malý brněnský zpravodaj	2004
Výše dotace	17 500,- Kč
Vydání	
Cena výtisku	0
Celkový náklad	1.-3. / 175 ks, 4.-6 / 200ks, celkem 1125 ks
Celkové náklady	35 734,- Kč
Podíl dotace na projektu	48,97 %
Příjmy z prodeje	0
Příjmy z inzerce	0
Remitenda	0
Průměrná měsíční mzda redaktorů	0
Prodaný náklad podle příjmů	0

POLSKÁ MENŠINA

- **Głos Ludu. Gazeta Polaków w Republice Czeskiej**, obdeník

Vydavatelem novin byl *Kongres Poláků v ČR*. Noviny přispívaly k udržování znalosti polštiny v rámci polské menšiny. Oproti plánovanému počtu 156 čísel vyšlo 150 osmistránkových čísel, 3 čísla měla rozšířený obsah. Podíl dotace na celkových nákladech je ve srovnání s ostatními vydavateli národnostního tisku velmi příznivý. Největší část příjmů plyne z předplatného a inzerce. Příjmy z dotací z jiných zdrojů nebyly žádné.

Głos ludu	2004
Výše dotace	4 850 000,- Kč
Vydání	3x týdně
Cena výtisku	6,- Kč
Celkový náklad	út 4 800 ks, čt 4 700 ks, so 5 150ks, celkem 744 014 ks
Celkové náklady	9 173 412,-Kč
Podíl dotace na projektu	52,87 %
Příjmy z prodeje	3 426 605,- Kč
Příjmy z inzerce	693 340,- Kč
Remitenda	581 274,- Kč
Průměrná měsíční mzda redaktorů	14 298,- Kč
Prodaný náklad podle příjmů	78,16 %

Noviny regionálního zaměření, psané výhradně v polštině přinášejí zejména informace o lokálním společenském, sportovním a kulturním dění, dále také televizní program polské televize. Jde o obsahově nenáročné, noviny jsou vzhledem k dlouholeté tradici periodika na Těšínsku důležitou lokální tiskovinou polské menšiny.

- **Nasza Gazetka. Dwutygodnik dla dzieci i mlodzięzy**, čtrnáctideník

Jedná se o čtrnáctideník pro děti a mládež, jehož vydavatelem je *Harcerstvo polské v ČR*. V roce 2004 bylo vydáno 20 čísel. Časopis vychází ve školním roce, tj. od září do června. V roce 2004 vyšlo 8 čísel, z toho 4 dvojité čísla, a to 11-12, 13-14, 17-18, 19-20, ročníku 2003-2004 8 čísel ročníku 2004-2005. Projekt byl podpořen i dotacemi z jiných zdrojů, Krajský úřad Moravskoslezského kraje podpořil projekt 40 tis. Kč, polský Senát prostřednictvím organizace *Stowarzysenie Wspólnota Polska* přispěl částkou 33 669,- Kč a společnost *Polpress* poskytla dar ve výši 160 tis. Kč. Tiskovina je čtenáři velmi dobře přijímána.

Nasza Gazetka	2004
Výše dotace	1 114 000,- Kč
Vydání	1x za 2 týdny
Cena výtisku	5,- Kč
Celkový náklad	1 000 ks /číslo, 20 000 ks celkem
Celkové náklady	1 435 579,- Kč
Podíl dotace na projektu	77,59 %
Příjmy z prodeje	80 000,- Kč
Příjmy z inzerce	0 Kč
Remitenda	17 400,- Kč
Průměrná měsíční mzda redaktorů	10 000,- Kč (jen jeden stálý redaktor)
Prodaný náklad podle příjmů	68,44 %

Výhradně polsky psaný časopis pojednává o sportovních, kulturních a jiných aktivitách polské národnostně menšinové mládeže, dále představuje témata blízké této věkové skupině (hudba, povídky, kvízy), prostor je dán též výchovným článkům (hry, společenské chování, jednoduché recepty) a dopisům čtenářů. Slouží k uvědomování a národnostně menšinovému rozvoji dětí a mládeže polské národnostní menšiny na Těšinsku. Je také prezentován jako jeden z metodických materiálů pro žáky 1. a 2. stupně ZŠ polské národnosti.

- **Zwrot. Miesięcznik społeczno-kulturalny Polskiego Związku Kulturalno - Oświatowego**, měsíčník

Kulturní měsíčník *Zwrot* (Změna) vydával *Polský kulturně osvětový svaz* v ČR, počet stran 80+4 strany obálky. Měsíčník si za celou dobu trvání udržel ustálenou obsahovou formu zaměřenou na kulturu, osvětu, historii a soudobou existenci polské národnostní menšiny v České republice. Podařilo se snížit

Výše dotace	1 106 000,- Kč
Vydání	1x měsíčně
Cena výtisku	15,- Kč (+ 7,- Kč poštovné)
Celkový náklad	1600 ks / číslo, 19200 celkem
Celkové náklady	1 650 499,- Kč
Podíl dotace na projektu	67%
Příjmy z prodeje	356 726,- Kč
Příjmy z inzerce	7 000,- Kč
Remitenda	15 081,- Kč
Průměrná měsíční mzda redaktorů	10 702,- Kč hrubá mzda, 2 stálí redaktori
Prodaný náklad podle příjmů	95,7 %

podíl režijních nákladů na dotaci, poprvé byl vykázán i mírný příjem z reklamy (inzerce). Projekt byl podpořen z příspěvků členů svazu ve výši 113 473,- Kč, polský Senát prostřednictvím organizace *Stowarzyszenie Wspólnota Polska* poskytl částku 73 300,- Kč.

Časopis, psaný výhradně v polštině, je zaměřen na historické a kulturní povědomí polské menšiny (poezie i próza, svědectví z let předválečných i poválečných), dále pojednává o společenských a občanských aktivitách. Je patrná snaha vyrovnat se s konfliktními česko-polskými tématy z minulosti. I když koncepce časopisu není příliš ucelená, ve srovnání s ostatními polskými periodiky přináší více reflexe o postavení polské menšiny v ČR.

- **Kurier Praski – Pražský kurýr**, měsíčník

Vydavatelem titulu byl *Kurier Praski* - občanské sdružení. Původně byl v Rozhodnutí povolen jako měsíčník, ale z finančních důvodů byl změněn na čtvrtletník. První číslo mělo rozsah 12 stránek, zbývající čtyři čísla vyšla v rozsahu 20 stran. Z dotace jsou hrazeny pouze výrobní náklady, ostatní výdaje za telefony, spotřeba energie, cestovné, kancelářské potřeby a nájem jsou hrazeny z vlastních zdrojů, případně darů. V roce 2004 se podařilo získat 10 000,- Kč od *Klubu Polskiego*. Časopis se dlouhodobě potýká s nepříznivou finanční situací. Je pouze 6 stálých předplatitelů, 100 výtisků je distribuováno členům.

Kurier Praski	2004
Výše dotace	100 000,- Kč
Vydání	měsíčník, změna na čtvrtletník
Cena výtisku	10,- Kč, čtvrtletník 15,- Kč předplatné, 20,- Kč volný prodej
Celkový náklad	500 ks číslo, 2500 celkem
Celkové náklady	117 863,- Kč
Podíl dotace na projektu	84,99 %
Příjmy z prodeje	1 803,- Kč
Příjmy z inzerce	0,- Kč
Remitenda	12 000,- Kč
Průměrná měsíční mzda redaktorů	není žádný stálý placený redaktor(1externí pracovník)
Prodaný náklad podle příjmů	

Časopis je psaný v polském a českém jazyce. Obsahově přináší informace o pražských kulturních a společenských akcích, včetně českých umělců a akcích EU, dále přináší právní informace týkající se soužití polské národnostní menšiny a českého obyvatelstva. Zaměřuje se na polskou menšinu žijící v Praze, o čemž vypovídají nejen kulturní a společenské informace. Časopis má otevřený a pozitivně laděný kosmopolitní charakter.

ROMSKÁ MENŠINA

• *Internetové rádio ROTA*

Provozovatelem rádia je *Sdružení Dženo*. V roce 2004 bylo rozšířeno programové schéma, rádio uzavřelo Deklaraci o spolupráci s Českým rozhlasem, od něhož očekává rozšíření posluchačské obce a zkvalitnění vysílání. Rádio pokračovalo ve výrobě a internetovém šíření pořadů v češtině, angličtině a romštině. Webové stránky (http://www.dzeno.cz/?r_id=32), na které jsou pořady umístěny, mají vysokou návštěvnost. Ojedinelý projekt internetového rádia pro Romy se setkává se zájmem posluchačů i ostatních médií. Vedle dotace MK byl projekt podpořen ze strany *European Monitoring Centre On Racism and Xenophobia* částkou 383 806,- Kč, společností *Medienhilfe* částkou 220 367,- Kč a *Nadace rozvoje občanské společnosti* poskytl 349 027,- Kč. Z dotace je hrazen jeden částečný úvazek, většina redakčních prací včetně moderátorských a zvukařských úvazků je hrazena formou honorářů.

Internetové rádio ROTA	2004
Výše dotace	1, 000 000,- Kč
Vydání	13,5 hodiny/týden, 3x týdně
Cena výtisku	
Celkový náklad	
Celkové náklady	1 953 229,- Kč
Podíl dotace na projektu	51,00 %
Příjmy z prodeje	0
Příjmy z inzerce	0
Remitenda	
Průměrná měsíční mzda redaktorů	0
Prodaný náklad podle příjmů	

• *Kereka – Kruh. Magazín nejen pro romské děti*, měsíčník

Uvedený měsíčník vydávala v roce 2004 *Demokratická aliance Romů* v ČR, počet stran 36 + 8 stran příloha, dvojčíslo 44 stran + 8 příloha. Příspěvky v titulu byly v jazyce českém a romském, sloužily jako pomůcka ve školách s romskými žáky. Kromě dotace od MK získali prostředky ve výši 352 064,- Kč.

Časopis je barevný, zpracován na křídovém papíře na velice kvalitní polygrafické úrovni. Vzhledem ke svému zaměření na děti a mládež je časopis svým zpracováním velmi atraktivní, a to jak fotografiemi, tak i barevnými obrázky. Je publikován výhradně v českém jazyce, obsahuje sloupec česko-romského slovníku, je tedy zcela přístupný i českému čtenáři. Je určen především dospívající mladé romské populaci, přináší články s důrazem na vědomí společného původu, dějin a kultury, zabývá se univerzálními lidskými tématy, obeznámuje se základními lidskými právy, věnuje se příspěvkům čtenářů a zveřejňuje výsledky různých soutěží. Časopis přináší také dětskou přílohu pro nejmenší. Publikované články jsou vybrány s výchovným, osvětovým a morálním záměrem. Přispívá tak k uvědomění sounáležitosti a tolerance, soužití a plnohodnotnému rozvoji dětí i dospělých, neváhá odhalit společenská tabu a předsudky, přináší celkově pozitivní vizi romské populace, což je pro ni samotnou i pro většinovou populaci důležité.

Kereka-Kruh	2004
Výše dotace	1 700 000,- Kč
Vydání	1x měsíčně
Cena výtisku	12,- Kč , dvojčíslo 20,- Kč
Celkový náklad	číslo 1.-4. / 4700ks, 5.-12. / 3000 ks, celkem 39800 ks
Celkové náklady	2 428 572,- Kč
Podíl dotace na projektu	69,9 %
Příjmy z prodeje	376 506,- Kč
Příjmy z inzerce	0,- Kč
Remitenda	108 024,- Kč
Průměrná měsíční mzda redaktorů	16.418,- Kč
Prodaný náklad podle příjmů	74,17 %

- **Romano hangos. Romský hlas – Čtrnáctideník Romů v České republice**, týdeník

Vydavatelem časopisu bylo *Společenství Romů na Moravě, o.p.s.* Stránkový rozsah novin byl 8 stran. Ze strany příjemce dotace došlo k porušení podmínek tak závažným způsobem, že projekt byl ukončen k 30. červnu 2004 a část dotace ve výši 1 050 000,- Kč byla odejmuta. Porušení spočívalo v neoznámení změny periodicity. Od

počátku roku vycházely noviny jako čtrnáctideník místo týdeníku, deklarovaného v projektu. Vyúčtování vycházelo z nutnosti uzavřít účetnictví k 30. červnu 2004. Podmínky Rozhodnutí a 85 % podíl dotace byly naplněny. Projekt pokračoval v druhé polovině roku 2004 dále, ale pod gescí nového vydavatele (viz níže).

Romano hangos / týdeník	2004
Výše dotace	2 100 000,- Kč
Vydání	týdeník, k 30.6.2004 vyšlo jen 13 čísel
Cena výtisku	6,- Kč
Celkový náklad	3 100 ks / číslo, celkem 40300 kusů
Celkové náklady	1 235 500,- Kč
Podíl dotace na projektu	85,0 %
Příjmy z prodeje	11 300,- Kč
Příjmy z inzerce	8 100,- Kč
Remitenda	230 500,- Kč
Průměrná měsíční mzda redaktorů	13 000,- Kč
Prodáný náklad podle příjmů	4,6 %

- **Romano hangos. Romský hlas – Čtrnáctideník Romů v České republice**, čtrnáctideník

Ve vydávání novin *Romano hangos* v druhé polovině roku 2004 pokračovala o. p. s. *Společenství Romů na Moravě*. Příjem z předplatného je na velmi nízké úrovni, i když se rozesílá v tuzemsku 2 717 ks. Za 6 měsíců se na předplatném podařilo získat jen 12 084,- Kč. 44 výtisků je posíláno bezplatně na

Slovensko a do Maďarska. Kolem 100 výtisků je bezplatně rozdáno v redakci a zbývající část, okolo 280 ks, je rozdána v rámci akcí pořádaných Společenstvím. Projekt byl vedle prostředků MK podpořen ze strany MPSV částkou 64 874,- Kč, KÚ Jihomoravského kraje poskytl částkou 9 922,- Kč, společnost *European Roma Rights Center* částkou 88 972,- Kč a dary v hodnotě 88 972,- Kč. V tiráži byl chybně uváděn vydavatel, ale po upozornění ze strany MK, byla zaevidována změna vydavatele. Projekt by bez pomoci MK a dalších subjektů nebylo možné realizovat. Podíl režijních nákladů na dotaci je stále velmi vysoký, pro rok 2005 je třeba přiblížit rozpočet projektu ostatním dotačním titulům.

Romano hangos / čtrnáctideník	2004
Výše dotace	669 000,- Kč
Vydání	čtrnáctideník
Cena výtisku	6,- Kč
Celkový náklad	3100 ks / číslo, celkem 37200 ks
Celkové náklady	924 000,- Kč
Podíl dotace na projektu	72,40 %
Příjmy z prodeje	12 084,- Kč
Příjmy z inzerce	8 000,- Kč
Remitenda	211 116,- Kč
Průměrná měsíční mzda redaktorů	13 000,- Kč
Prodáný náklad podle příjmů	5,4 %

Tiskovina přináší příspěvky v českém a romském jazyce, tedy je zcela přístupná i český hovořícímu publiku. Jde o zprávy o životě Romů v ČR, historické a právní informace. Velice kvalitní elektronická verze novin je k dispozici na www.romanohangos.cz, stránka umožňuje vyhledat starší čísla novin, dále obsahuje úplný seznam odkazů k romské problematice. Mají zpravodajský charakter, autoři neváhají vyslovit se kriticky k problémům týkajících se romské menšiny, ale také k problematice politického dění v ČR a zaujmout vlastní názor.

- **Romano vod'i – Romská duše,** měsíčník

Vydavatelem titulu se v roce 2004 stalo o.s. *Romea*. Časopis v klasickém rozsahu 28+4 strany obálka vyšel 8krát, další 2 čísla byla zdvojená a měla 32+4 strany obálka, vyšla v únoru a červenci. Režijní náklady představují téměř 58 % celkových nákladů, nejvyšší položku tvoří náklady na honoráře kmenových a externích redaktorů ve výši 595 202,- Kč. Příjmy z předplatného mírně stouply. Projekt byl dále podpořen ze strany Velvyslanectví USA, které poskytlo částku 88 000,- Kč, MŠMT podpořilo distribuci časopisu do škol částkou 150 000,- Kč a sdružení poskytlo ze svého částku 80 000,- Kč. Remitenda je v průměru 200 kusů, ale ty jsou v rámci akcí sdružení rozdávány bezplatně, v rámci propagačních akcí jsou nabízeny knihovnám a školám. Časopis lze najít v elektronické podobě na webových stránkách www.romea.cz, které mají velmi vysokou denní návštěvnost v rozsahu 500 – 600 návštěvníků. Časopis si ve velmi krátké době, v roce 2004 vycházel druhým rokem, získal pravidelný okruh čtenářů.

Romano vod'i	2004
Výše dotace	1 990 000,- Kč
Vydání	1x měsíčně (2x dvojčíslo)
Cena výtisku	20,- Kč (předplatné 18,- Kč)
Celkový náklad	1 500 ks / číslo, celkem 15000 ks
Celkové náklady	2 350 569,- Kč
Podíl dotace na projektu	84,66 %
Příjmy z prodeje	43 366,- Kč
Příjmy z inzerce	0,- Kč
Remitenda	40 000,- Kč
Průměrná měsíční mzda redaktorů	honoráře
Prodáný náklad podle příjmů	14,45 %

Časopis je zpracován na velice kvalitní a atraktivní profesionální úrovni, je tištěn na lesklém papíře. Je publikován výhradně v českém jazyce, je tedy zcela přístupný i české veřejnosti, v závěrečné části časopis přináší třístránkovou sumarizaci v romském jazyce. Zabývá se různými sociálními tématy a traumaty, podává pozitivní pohled na život romské menšiny. Méně se zabývá problematikou historické romské identity a zdá se být více otevřen změnám a budoucnosti, např. evropské romské tematicce. Jde o obsahově kompletní, inteligentně zpracovaný časopis s výrazně lidským poselstvím.

RUSÍNSKÁ MENŠINA

- **Podkarpatská Rus 2004,** čtvrtletník

Vydavatelem je *Společnost Rusínů a přátel Podkarpatské Rusi*. Jsou vydána 3 čísla, v rozsahu 12 -14 stran. Problémy v získávání peněžních prostředků z roku 2003 trvají. Část dotace ve výši 10 635,- Kč byla vrácena, aby bylo splněno rozepsané procento podílu dotace na celkových nákladech projektu. Vedle dotace jsou jediným příjmem příspěvky členů. Jde o periodikum distribuované v rámci menšiny, součástí je i příloha v rusínském jazyce.

Podkarpatská Rus	2004
Výše dotace	70 000,- Kč
Vydání	4x ročně
Cena výtisku	bez ceny
Celkový náklad	1100 ks číslo, 3300 ks celkem
Celkové náklady	89 212,- Kč
Podíl dotace na projektu	78,5%
Vratka dotace na depozitní účet MK	10 635,- Kč
Příjmy z prodeje	0
Příjmy z inzerce	0
Remitenda	
Průměrná měsíční mzda redaktorů	3 000,- Kč za jedno číslo
Prodáný náklad podle příjmů	0

Časopis je doprovázen internetovou stránkou www.podkarpatskarus.cz, kde je též možno vyhledat starší čísla z roku 2003. Je vydáván černobíle, na profesionální úrovni. Je publikován téměř výhradně v českém jazyce, pouze jedna strana v jazyce rusínském. Přináší informace o činnosti *Společnosti přátel Podkarpatské Rusi*, svědectví a vzpomínky z minulosti, informace o rusínské menšině v jiných zemích Evropy, důležité jsou také příspěvky rusínských kulturních osobností. Prostor je také dán čtenářům a monitoringu českého tisku týkajícího se rusínské menšiny. Je nápaditě koncipován, zajímavý a vyvážený. Zabývá se historickou

minulostí, což jistě svědčí o určité sebereflexi, ale také potřebě udržet si či obnovit národní identitu, mimo jiné díky příspěvkům výrazných osobností rusínského původu.

RUSKÁ MENŠINA

- **Russkoje slovo – Izdanije ruskoj diaspory v ČR**, dvouměsíčník

Časopis vydává *Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice*, které se věnuje rozvíjení kulturních a společenských tradic ruských spolků v oblasti kultury, vědy a vzdělávání, zároveň pomáhá krajanům z Ruska adaptovat se v novém prostředí v ČR. Časopis vycházel v celobarevné verzi, má 32 stran. Nejsou stálí redaktoři, placení formou honorářů v celkové částce 150 430,- Kč. Přímý prodej je slabší, ale z inzerce a darů od podnikatelských subjektů je podíl dotace na nákladech příznivý. Součástí časopisu je i příloha pro děti *Slovo dětem*, která je hrazena z dotace MŠMT v hodnotě 150 tis Kč. Dále byl projekt podpořen dary ve výši 368 690,- Kč.

Ruské slovo	2004
Výše dotace	1 000 000,- Kč
Vydání	6x ročně
Cena výtisku	30,- Kč
Celkový náklad	č.1 / 1000 ks, č.2 /1500 ks, č.3-6 /2000 ks, celkem 10500 ks
Celkové náklady	1 682 981,- Kč
Podíl dotace na projektu	59,4 %
Příjmy z prodeje	13 821,50 Kč
Příjmy z inzerce	150 469,- Kč
Remitenda	34 320,- Kč (časopisy rozdávány během akcí)
Průměrná měsíční mzda redaktorů	Jen honoráře
Prodaný náklad podle příjmů	4,4 %

Časopis je zpracován barevně na kvalitní profesionální úrovni, má atraktivní a originální formu. Je publikován výhradně v ruském jazyce. Přináší zpravodajské, sportovní a kulturní informace v ČR, zabývá se problematikou ruské menšiny žijící v ČR i v dalších zemích, prostor je dán též historickým událostem a souvislostem, či ruským významným osobnostem. Stal se informačním zdrojem a sjednocujícím prvkem ruské diaspory a jejích organizací. Je na kvalitní grafické úrovni a je obsahově zcela vyvážený. *Ruské slovo* je jediným časopisem ruské menšiny v ČR, plní klasickou úlohu národnostně menšinového periodika.

ŘECKÁ MENŠINA

- **Časopis Kalimera**, 8x ročně

Vydavatelem periodika byla *Řecká obec Praha*. Z dotace byly hrazeny pouze výrobní náklady. Projekt byl dále financován ze sponzorských darů a členských příspěvků v objemu 608 444,- Kč. Tiskovina je bezplatně poskytována členům obce a je rozesílána i jiným řeckým obcím na území ČR i v zahraničí. Rozsah stran v průměru 28. Podle ohlasů je řeckou komunitou dobře přijímána.

Kalimera	2004
Výše dotace	400 000,- Kč
Vydání	8x ročně
Cena výtisku	0
Celkový náklad	1000 ks/číslo, celkem 8000 ks
Celkové náklady	1 008 444,- Kč
Podíl dotace na projektu	39,66 %
Příjmy z prodeje	bezplatná distribuce
Příjmy z inzerce	0
Remitenda	10 890,- Kč
Průměrná měsíční mzda redaktorů	honoráře
Prodaný náklad podle příjmů	0

Časopis je zpracován černobíle s nejednotnou grafickou úpravou. V porovnání s jinými časopisy národnostních menšin je grafické zpracování na horší úrovni, celkově je časopis méně atraktivní, např. články nejsou doprovázeny fotografiemi. Je publikován dvojjazyčně, české příspěvky se týkají kulturních událostí. Přináší informace o kulturních aktivitách týkajících se řecké menšiny.

SLOVENSKÁ MENŠINA

- Korene. Prvý slovenský časopis v ČR, měsíčník**

Měsíčník vydávala *Obec Slováků v ČR* a byl zaměřen na život slovenské menšiny v České republice. Bylo vydáno 11 čísel, 10 v běžném rozsahu 28 + 4 strany, v létě vyšlo dvojčíslo 7.-8. s rozsahem 40 stran. Všechna čísla obsahovala dětskou přílohu *Korálky*. Čísla 3. a 10. obsahovala přílohy o 4 stranách. Přes poměrně nízké příjmy z prodeje se díky příjmům z inzerce daří bez pomoci dalších dotací udržet vyvážený rozpočet projektu. V roce 2004 byla dotace nižší než v předcházejícím roce, úbytek prostředků byl kompenzován snížením počtu výtisků, bylo vydáno jen 11 čísel a dalšími úsporami v rámci projektu.

Časopis vychází rovněž v elektronické podobě na internetové stránce *Obce Slovákov v ČR* www.slovak.cz, kde lze též nalézt archiv od roku 2002. Je zpracován černobíle. Vychází výhradně ve slovenském jazyce. Je vyvážený a odpovídá charakteru slovenských časopisů v jiných zemích. Vedle klasických článků informujících o životě a aktivitách slovenské menšiny v ČR přináší též odborné historické příspěvky, domácí i zahraniční tiskový monitoring a prostor pro čtenáře. Vyznačuje se obsahovou otevřeností a rozmanitostí informací. Nevyhýbá se komunikaci se svými čtenáři.

Korene	2004
Výše dotace	2 600 000,- Kč
Vydání	1x měsíčně
Cena výtisku	16,50 Kč
Celkový náklad	4800 ks/číslo, celkem 52800 ks
Celkové náklady	3 120 003,- Kč
Podíl dotace na projektu	83,3 %
Příjmy z prodeje	378 650,- Kč
Příjmy z inzerce	139 400,- Kč
Remitenda	79 648,- Kč
Průměrná měsíční mzda redaktorů	14 500,- Kč
Prodáný náklad podle příjmů	47,84 %

- Listy 2004. Česko-Slovensko-Európa-Politika-Etika-Kultúra, měsíčník**

Vydavatelem měsíčníku byl *Klub slovenské kultury v České republice*, počet stran 36 + 4 obálka. Členská základna Klubu není pouze slovenská, ale je v ní i mnoho Čechů, proto časopis oslovuje i čtenářský okruh české veřejnosti. Příspěvky byly publikovány v jazyce slovenském i českém. Časopis byl na základě mandátní smlouvy do č. 9 zpracováván grafickým studiem *Trilabit*. Od 9. čísla došlo k vypovězení mandátní smlouvy a snížení nákladu na 3500 ks. Vzhledem k nedořešenému vyúčtování mezi vydavatelem a nakladatelstvím je další financování vydávání časopisu v roce 2005 ohroženo.

Listy 2004	2004
Výše dotace	2 550 000,- Kč, 1 262 000,- Kč převedeno, *1 288 000,- Kč Klub
Vydání	1x měsíčně
Cena výtisku	20,- Kč
Celkový náklad	4100 ks, * od 9. čísla 3500 ks, celkem 46800 ks
Celkové náklady	*1 381 377,- Kč
Podíl dotace na projektu	
Příjmy z prodeje	* 233 796,- Kč
Příjmy z inzerce	
Remitenda	
Průměrná měsíční mzda redaktorů	* 10 000,- Kč
Prodáný náklad podle příjmů	

Časopis je zpracován černobíle, grafická úprava byla na solidní profesionální úrovni. Vychází oboujazyčně v českém a slovenském jazyce, je tedy patrná jasná otevřenost časopisu k české veřejnosti. Šlo o obsahově zajímavý a nápaditý časopis, který přináší odborné a názorově vyhraněné příspěvky k domácím i zahraničním politickým, společenským a kulturním událostem. Zabýval se též událostmi ze slovenské politické scény, méně vypovídal o aktivitách slovenské menšiny v ČR. Výrazným přínosem byl obounárodnostní charakter periodika, kde slovenská národnostní menšina necítí potřebu vymezovat se vyhraněně vůči české majoritní společnosti. Různý kritický pohled redaktorů a různá politická či společenská zkušenost ve vývoji obou samostatných států jsou pro čtenáře obohacující.

- **Slovenské dotyky. Magazín Slovákov v ČR - Česko-slovenské vzťahy - Kultúra a spoločnosť**, měsíčník

Měsíčník vydával *Slovensko-český klub* v ČR. Počet stran 28. Časopis byl zaměřen nejen na komunitu slovenské menšiny v České republice, ale také na českou veřejnost. Pokles rozpočtu v návaznosti na nižší dotaci v roce 2004 se projevil snížením nákladu o tisíc kusů a bylo vydáno jen 11 čísel. Časopis si udržuje vysokou úroveň a díky vysokému počtu předplatitelů se daří udržet vyrovnaný rozpočet projektu. Vedle prostředků od MK byl projekt podpořen částkou 90 tis. Kč od společnosti *ArtCity o.p.s.* jako vklad, ze kterého je financováno vydávání divadelní přílohy časopisu. Celkové příjmy v rámci projektu byly 938 318,- Kč.

Časopis vychází též v elektronické podobě na internetové stránce www.dotyky.czsk.net, kde lze též najít archiv od r. 2000. Je zpracován černobíle na profesionální úrovni, publikován výhradně ve slovenském jazyce, avšak díky jazykové příbuznosti s českým jazykem je zcela přístupný majoritní české veřejnosti. Má spíše kulturní charakter se zaměřením na slovenskou literární a divadelní tvorbu v ČR. Proto též obsahuje dvě přílohy: *Literárne dotyky* a ilustrovaný žurnál *Černá labuť*, které poutavě mapují slovenské kulturní aktivity v ČR. Časopis též přináší stručné informace o aktuálním dění, velký prostor je dán příspěvkům o slovenských i českých osobnostech kulturního a uměleckého života.

Slovenské dotyky	2004
Výše dotace	2 650 000,- Kč
Vydání	1x měsíčně
Cena výtisku	18,- Kč, předplatné 10,- Kč
Celkový náklad	7000 ks / číslo, celkem 77000 ks
Celkové náklady	3 643 991,- Kč
Podíl dotace na projektu	72,72 %
Příjmy z prodeje	833 318,- Kč
Příjmy z inzerce	15 000,- Kč
Remitenda	171 864,- Kč
Průměrná měsíční mzda redaktorů	16 900,- Kč
Prodaný náklad podle příjmů	60,12 %

- **Zrkadlenie**, čtvrtletník

V rámci projektu, jehož realizátorem je *Slovenský literární klub* v ČR, se v roce 2004 podařilo vydat pouze jedno číslo, i když byl původně proponován jako čtvrtletník. Šlo o literární revue, která měla 204 stran + 4 strany obálka. Pro budoucnost počítá vydavatel se získáním cca 250 předplatitelů, což by neměl být problém, neboť periodikum velmi dobře vykrylo prostor, který na trhu v rámci národnostně menšinového tisku byl. Široký redakční kruh bude jistě příslibem pro pokračování projektu v roce 2005. Vydavatel úzce spolupracuje se *Slovensko-českým klubem*, který projekt podpořil i finančně, částkou 50 000,- Kč. Vedle finanční pomoci nabídl i zázemí ve formě kanceláře.

Zrkadlenie	2004
Výše dotace	200 000,- Kč
Vydání	4x ročně, po změně Rozhodnutí se v roce 2004 vydalo jen jedno číslo
Cena výtisku	40,- Kč, předplatné 30,- Kč
Celkový náklad	1000 ks / číslo
Celkové náklady	270 408,50 Kč
Podíl dotace na projektu	74 %
Příjmy z prodeje	20 200,- Kč
Příjmy z inzerce	
Remitenda	3 520,- Kč
Průměrná měsíční mzda redaktorů	16 900,- Kč
Prodaný náklad podle příjmů	50,5 %

UKRAJINSKÁ MENŠINA

- **Porohy. Časopis dlja Ukrajinciv v Českij respubliči**, dvouměsíčník

Vydavatelem časopisu byla *Ukrajinská iniciativa* v ČR, počet stran 32 s přílohami. Časopis byl zaměřen také na občany Ukrajiny s trvalým pobytem nebo s povolením k pobytu na území ČR. Redakční tým je odměňován formou honorářů. Vedle dotace se podařilo získat inzerci a dary částku 220 200,- Kč.

Porohy	2004
Výše dotace	850 000,- Kč
Vydání	6x ročně
Cena výtisku	20,- Kč
Celkový náklad	1500 ks číslo, celkem 9000 ks
Celkové náklady	1 089 297,50 Kč
Podíl dotace na projektu	78 %
Příjmy z prodeje	48 110,- Kč
Příjmy z inzerce	10.770,- Kč
Remitenda	
Průměrná měsíční mzda redaktorů	pouze honoráře
Prodaný náklad podle příjmů	26,7 %

Časopis je k dispozici v elektronické podobě na www.ukrajinci.cz, kde je též možno dohledat starší čísla z roku 2001. Je zpracován černobíle, úvodní stránka je na barevném lesklém papíře. Vychází výhradně v ukrajinském jazyce. Časopis poukazuje na ukrajinské kulturní aktivity a tradice v ČR i na Ukrajině, věnuje se ukrajinskému politickému dění, reflektuje také postavení občanů Ukrajiny s trvalým a dlouhodobým pobytem v ČR. Je obsahově vyváženě koncipován.

ŽIDOVSKÁ KOMUNITA

- **Maskil**, měsíčník

Vydavatelem titulu bylo občanské sdružení *Bejt Simcha*. Jde o kulturní měsíčník s rozsahem 16 stran, náklad jednoho čísla je 600 ks, celkem vyšlo 12 čísel. Titul byl distribuován zdarma do všech židovských obcí a jiných organizací v České republice, z malé části i na Slovensko. Z výše uvedeného nelze hodnotit tržby z prodeje, remitendu, prodaný náklad v % podle příjmů, inzerci zadávají vesměs neziskové organizace, příjem z ní nebyl žádný. Příjmy z dotací z jiných zdrojů 100 000,- Kč od Nadačního fondu obětí holocaustu, 50 000,- Kč od společnosti *The American joint Dist. Commitee* a dalších 50 000,- Kč poskytl *World Union for Progressive Judaism*. Z dotace byly hrazeny celé výrobní a distribuční náklady, z režie jen část honorářů a kancelářských potřeb.

Maskil	2004
Výše dotace	300 000,- Kč
Vydání	1x měsíčně
Cena výtisku	zdarma
Celkový náklad	600 ks číslo, celkem 7200 ks
Celkové náklady	509 507,- Kč
Podíl dotace na projektu	58,90 %
Příjmy z prodeje	bezplatná distribuce
Příjmy z inzerce	0
Remitenda	0
Průměrná měsíční mzda redaktorů	4 500,- Kč
Prodaný náklad podle příjmů	0

Časopis je vydáván elektronickou formou (www.maskil.cz), kde jsou k dispozici v elektronické podobě čísla od roku 2001. Je zpracován kvalitně a vyváženě v černobíle úpravě, vydáván je pouze v češtině. Přináší informace o aktivitách a tradicích židovské komunity, dále se zabývá historickou a aktuální problematikou života Židů v české majoritní společnosti. Je spíše osvětového a kulturního zaměření, důležitou součástí jsou rozhovory a reportáže, reflektuje problémy židovské komunity žijící v ČR, zejména z pozice její liberálně zaměřené části.

TELEVIZNÍ POŘADY

- **Vysílání v polském jazyce**, týdně

Televizní vysílání pro polskou menšinu v polském jazyce bylo realizováno *Ostravským studiem ČT* a bylo z prostředků MK podpořeno poprvé. Z dotace byly hrazeny především honoráře. Jednalo se o aktuality ze života polské menšiny žijící na území Těšínského Slezska, v délce 5 minut, zařazené pravidelně do čtvrtletního regionálního zpravodajského pořadu *Report*. Pořad přinášel zprávy ze života polských společenských organizací, škol a institucí. Reportáže byly zpracovávány a uváděny redaktory v polském jazyce s titulky v českém jazyce. Uvedený zpravodajský blok byl polskou menšinou velmi dobře přijímán.

Vysílání v polském jazyce	2004
Výše dotace	250 000,- Kč
Vydání	týdeník, 51 vysílání
Cena výtisku	0
Celkový náklad	
Celkové náklady	655 831,- Kč
Podíl dotace na projektu	38,12 %
Příjmy z prodeje	
Příjmy z inzerce	
Remitenda	
Průměrná měsíční mzda redaktorů	autorské honoráře
Prodáný náklad podle příjmů	

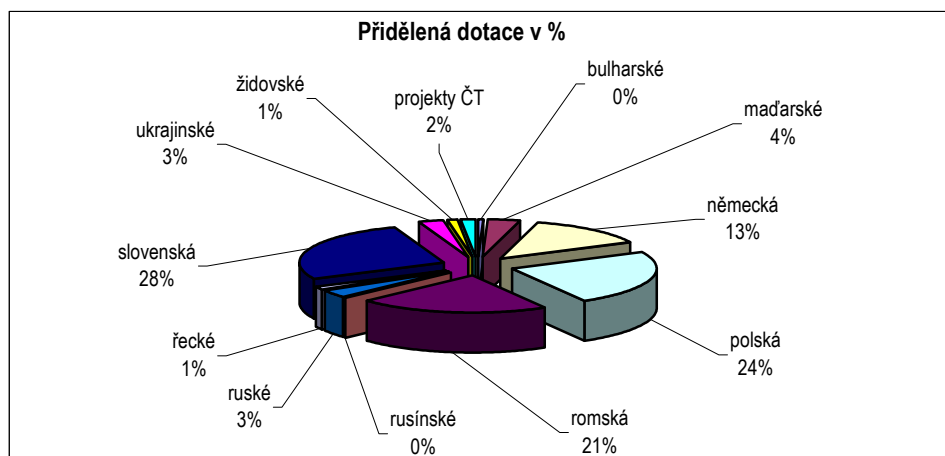
- **Magazín Babylon**, týdeník

Realizátorem projektu bylo *Ostravské studio ČT*. Magazín *Babylon*, jako týdeník se čtrnáctiminutovou stopáží, je jediným formátem, který se v televizním vysílání v České republice věnuje systematicky a koncepčně životu a problematice národnostních menšin a migrantů. Nabízí svým divákům nejen pohled na různorodost naší společnosti, ale také poskytuje možnost slyšet jazyk jednotlivých národnostních menšin. Podporuje tak myšlenku nároku na vlastní identitu každého národa či etnika. Přispívá k minimalizaci xenofobních nálad a posiluje význam vzájemné tolerance. Z dotace byla hrazeny autorské honoráře.

BABYLON	2004
Výše dotace	243 500,- Kč
Vydání	týdeník, vyrobeno 43 pořadů
Cena výtisku	0
Celkový náklad	
Celkové náklady	1 777 310,- Kč
Podíl dotace na projektu	13,7 %
Příjmy z prodeje	
Příjmy z inzerce	
Remitenda	
Průměrná měsíční mzda redaktorů	autorské honoráře
Prodáný náklad podle příjmů	

Přehled výše dotací v roce 2004 podle jednotlivých národnostních menšin

projekty	% dotace z přidělených prostředků	přidělené dotace (Kč)
bulharská menšina	0,4	140 000,-
maďarská menšin	3,8	1 150 000,-
německá menšina	13,4	4 017 500,-
polská menšina	23,9	7 170 000,-
romská menšina	21,6	6 409 000,-
rusínská menšina	0,2	70 000,-
ruská menšina	3,3	1 000 000,-
řecká menšina	1,3	400 000,-
slovenská menšina	26,6	8 000 000,-
ukrajinská menšina	2,8	850 000,-
židovská komunita	1,0	300 000,-
ČT - polské vysílání	0,8	250 000,-
ČT - multinárodní magazín Babylon	0,8	243 500,-
celkem	100,00	30 000 000,-



4.5. Program MK na podporu Integrace příslušníků romské komunity

71. Do konkursu na podporu integrace příslušníků romské komunity, vyhlášeného Ministerstvem kultury pro rok 2004, se přihlásilo celkem 56 žadatelů s 66 projekty. Většina žadatelů měla status občanských sdružení, ale zúčastnily se i církevní organizace, obecně prospěšné společnosti, společnosti s ručením omezeným a fyzické osoby. Celkem bylo podpořeno 40 projektů od 35 žadatelů, přičemž byla rozdělena částka 2 209 957,- Kč. Z projektů podpořených v rámci programu Integrace romské komunity je třeba zmínit festival *Romská píseň 2004*, jehož 10. ročník pořádala v areálu Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm *Demokratická aliance Romů ČR*, Mezinárodní romský festival *Gypsy Celebration 2004*, realizovaný občanským sdružením *Miret* a za spolupráce s Idou Kellarovou, projekt *Setkání dvou světů*, které pořádal Jiří Hošek a projekt *Divadla Bez Zábradlí*, s.r.o., muzikálové představení, *Cikáni jdou do nebe*. Tento projekt byl podpořen z rezervy ministra kultury.

72. Projekty *Romská píseň 2004* a *Setkání dvou světů* se konaly pod záštitou ministra kultury. Celkový přehled přidělených dotací v tomto programu uvádí příloha 2.

4.6. Multietnické kulturní akce

73. K multietnickým akcím, realizovaným v rámci grantového programu Ministerstva kultury na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v ČR v roce 2004, patřily tyto:

organizace	akce	místo konání	dotace (Kč)
Limbora, slovenské folklorní sdružením	Praha srdce národů	Praha	80 000
Národy Podyjí	V. Festival Národů Podyjí.	Mikulov	20 000
Malice slezská	35. Slezské dny	Dolní Lomná	100 000
Bludný kámen	Multietnický festival Etnojazz 2004	Opava	30 000
Sdružení folklorního souboru Jackové dětem	VI. ročníku mezinárodního dětského festivalu	Jablunkov	15 000

74. Mezinárodní folklorní festival *Praha srdce národů* dává prostor k prezentaci tradiční hudby, tance a zpěvu více než 15 národnostem. V roce 2004 vystoupily soubory ze Slovenska, Bulharska, Maďarska, Německa, Ukrajiny, Itálie, Moldávie, Srbska, Slovinska, Polska a dalších zemí, včetně indonéského ostrova Bali a kultury romské a židovské. Na pódii se vystřídalo na 600 účinkujících včetně dětí. Vystoupení proběhla v deseti programech na

náměstí Míru, v Národním domě na Vinohradech, na Staroměstském náměstí, ve Vrtbovské zahradě, v Divadle U hasičů a v kostele Nejsvětějšího Salvátora.

75. *Festival Národů Podyjí*, konaný pravidelně ve městě Mikulov, je místem setkávání kultur, které se usadily v úrodném kraji podél řeky Dyje. Součástí festivalu je prezentace kulturních a kulinářských specialit. Originálním zakončením festivalu v roce 2004 byla veřejná snídaneň na chodníku, za zvuků etnické hudby.

76. Mezinárodní folklorní festival *Slezské dny* se stal dominantní kulturní akcí organizace *Matice slezská*. Koná se vždy druhý víkend v září. Každoročně zde vystoupí 20 až 25 folklorních souborů, což představuje na 900 účinkujících. Představují se zde soubory nejenom ze Slezska, ale také z Moravy a Čech. Nechybí soubory národnostních menšin ani soubory zahraniční. Koncipované pořady jsou sestavovány odborníky na folklor a probíhají na dvou pódii - na krytém pódium *Křínov* a na otevřeném pódium *Lomňanka*. Hlavní pořad loňského ročníku *Putování za krásou* byl věnován významnému výročí Karola Plicky, českého fotografa, filmového dokumentaristy, etnografa a muzikologa.

77. Pořadatelem multikulturního festivalu soudobého umění *Etnojazz* je sdružení Bludný kámen, které se od roku 1996 systematicky zabývá alternativní, experimentální kulturou. Vedle zavedených festivalů zaměřených výhradně na jazzovou nebo etnickou hudbu představuje platformu, kde se hranice těchto hudebních stylů protínají v nové kvalitě. Hudební skupiny, které na festivalu vystupují, jsou ovlivněny funkem, jazzem, blues, etnickou hudbou apod.

78. Dětský folklorní festival *Jackové dětem* je od roku 1999 každoročně pořádáný u příležitosti Mezinárodního dne dětí v přírodním amfiteátru v Jablunkově. Kromě účinkujících z České republiky se zde tradičně představují soubory z Polska a Slovenska.

79. Celá řada multikulturních akcí probíhá v rámci dotačního programu Ministerstva kultury, *Podpora integrace cizinců žijících v ČR*. Na těchto akcích často participují i organizace národnostních menšin. V roce 2004 byl podpořen např. multikulturní festival *Barevná planeta*, pořádáný v Brně a Ústí nad Labem, cyklus multikulturních pořadů pro veřejnost *Křižovatky kultur*, organizovaný Multikulturním centrem Praha a projekt filmových klubů na středních školách *Jeden svět*, který realizovala společnost *Člověk v tísni*, o.p.s.

4.7. Aktivita Muzea romské kultury v Brně o.p.s. v roce 2004

80. Muzejní prezentace

V muzeu se v uplynulém roce uskutečnily tyto výstavy:

- *Kočování po obrazech. Romové ve výtvarném umění 17.-20. století* (zahájena 4. prosince 2003). Jednalo se o díla renomovaných autorů především ze sbírek Národní galerie, ale také řady dalších galerií na území ČR. Výstavu navštívilo celkem 1300 osob.
- *Děti matky Kálí*. Retrospektivní výstava z díla výtvarnice Magdaleny Konečné; velkoplošná plátna-oleje na plátně a dále kresby, grafiky, knižní ilustrace a bibliofilie. Výstavu navštívilo celkem 750 osob.
- *Sociální a antirasistický plakát*. Umělecký plakát ze sbírek Moravské galerie v Brně, výstavu realizovala společnost *Člověk v tísni* o.p.s.
- *Pochod smrti*. O diskutovaném tématu „divokého“ poválečného odsunu Němců z města Brna. Výstavu realizovalo občanské sdružení *Mládež pro interkulturní porozumění*.
- *Roma Rising / Romské obrození*. Jednalo se o soubor 40 fotografií - romských osobností z celé ČR. Jejich autorem je americký fotograf Chad Evans Wyatt. Výstavu doplňuje možnost shlédnout na počítači dalších 50 osobností – na výstavě neprezentovaných.

- *Čhavengere jakhenca – očima dětí.* Jednalo se o výtvarnou tvorbu dětí z muzejního volonočasového ateliéru a z klubu romských dětí při Faře v Brně - Zábrdovicích.
- *Romové dnes jako před staletími.* Jednalo se o soubor fotografií Jana Josefa Horvátha romských osad na východním Slovensku, které autor pořídil při cestě do osad s humanitární pomocí. Každou fotografii doprovází autorův krátký postřeh - komentář.
- *E luma romane jakhenca - Svět očima Romů.*

Muzeum zapůjčilo své sbírky nebo celé výstavy:

- *E luma romane jakhenca – Svět očima Romů* (z děl romských výtvarníků) a výstava amatérských dětských fotografií *Můj svět* instalovaná v nizozemském městě Delft (World Art Gallery).
- *Černé řemeslo* v brněnském Etnografickém ústavu MZM – samostatnou kapitolu zde tvoří oddíl Romské kovářství - vytvořený zápůjčkou z muzea.
- *Prolínání* (výtvarníci a fotografové národnostních menšin) v Praze – Galerii Portheimka. Na výstavu byly zapůjčeny i exponáty z fondu výtvarného umění muzea.

81. Sbírkotvorné, dokumentační a výzkumné činnosti:

Podarilo se významně rozšířit fond textilu o několik originálních kusů k dokumentaci oděvu žen ze skupiny německých Romů-Sintů. Fond šperku muzeum doplnilo o stříbrnou tereziánskou minci v ozdobném rámu zavěšenou na řetězu a také o sto let starý profesní zlatý prsten koňských handlířů ze skupiny českých Romů, který v úkrytu „přežil“ i období holocaustu Romů, včetně nucené koncentrace jeho původního majitele. Ve fondu kovo zpracujících řemesel je nutno zmínit skvostnou práci uměleckých kovářů ze západoslovenské Dunajské Lužné: náhrobní kříž z dílny Alexandra Reindla. Zajímavé byly přírůstky do fondu plakát a zejména do fondu písemný materiál, konkrétně muzeum získalo unikátní archiv předsedy Svazu Cikánů-Romů (1969-1973) Ing. Holomka (1925-1989), který muzeu darovala jeho dcera. Celý obsažný soubor obsahoval vedle řady důležitých dokumentů, knih, novinových výstřižků, také originální razítka svazu včetně razítka s podpisem předsedy, odznak svazu s jeho logem. Ve fondu audiodokumentace bylo započato s digitalizací nejvýznamnějších zvukových záznamů; muzeum má v úmyslu v této práci pokračovat i v příštím roce.

82. Přednášky a akce pro veřejnost

- Z cyklu *Kdo jsou Romové?*

datum	téma	přednášející
17. 2.	Co skrývají depozitáře Muzea romské kultury?	PhDr. Jana Horváthová
16. 3.	Chudoba, která ničí i obohacuje	František Lízna S.J.
20. 4.	Me, romňi – já, žena	doc. Jiřina Šiklová
18. 5.	Výchova, vzdělávání a Romové?!	Mgr. Helena Balabánová
19. 10.	Migrace Romů ze Slovenska	Roman Krištof
11. 11.	Romové v Rumunsku	Zbyněk Andrš
14. 12.	Romský tanec	Projekce filmu Flamenco

- Přednáškový cyklus *Multikulturalismus a náboženská tolerance* ²¹⁾

datum	téma	přednášející, instituce
6.4.	Náboženská tolerance: Mýty a skutečnost	doc. PhDr. Luboš Bělka, CSc., Ústav religionistiky FF MU v Brně

²¹⁾ Ve spolupráci s Ústavem religionistiky Filosofické fakulty Masarykovy university v Brně a Katedrou porovnávací religionistiky Filozofické fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě.

13. 4.	Hledání identity v náboženském konfliktu: Případ Jochanana ben Zakaje a Josepha Flavia	PhDr. Dalibor Papoušek, Ústav religionistiky FF MU v Brně
28. 4.	Náboženství jako faktor sociálních a kulturních změn v komunitách Romů na Slovensku	Doc. Mgr. Milan Kováč, PhD., Katedra porovnávací religionistiky, FF UK v Bratislavě
11. 5.	Nová náboženská hnutí v České republice: Problém tolerance	doc. PhDr. Dušan Lužný, Dr., Ústav religionistiky, FF MU v Brně
19. 5.	Islám a křesťanství: dialog nebo konfrontace?	Mgr. Attila Kovacs, Katedra porovnávací religionistiky FF UK v Bratislavě

83. Doprovodné akce k aktuálním výstavám

- k výstavě *Kočování po obrazech*:

datum	téma	přednášející
3. 2.	Povídání před obrazy: Vzpomínka na Jožku Kubíka	prof. Dušan Holý
10. 2., 28. 2.	Komentovaná prohlídka výstavy	PhDr. Jitka Sedlářová
24. 2.	Povídání před obrazy: Romská inspirace ve vážné hudbě	Mgr. Tomáš Šenkyřík

- k výstavě *Děti matky Káli*:

datum	téma	přednášející
30. 3.	přednáška Indie pravlast Romů	Doc. Milena Hübschmannová, FF UK v Praze
27. 4.	přednáška Indie – báje a realita	Doc. Dušan Lužný, FF MU v Brně
12. 5.	koncert indické hudby	Skupina Vitr do dlaně (indická lidová píseň)

- k výstavě *Roma rising / Romské obrození*:

datum	téma
22. 6.	Te del o Del baro linaj – ať dá Bůh horké léto beseda s osobnostmi prezentovanými na fotografické výstavě, zároveň vernisáž výstavy výtvarných prací dětí z muzejního klubu
13. 9.- 17. 9.	Týden autorského čtení Emil Cina, básník a rozhlasový redaktor, Praha Vojtěch Fabián, básník, textař a hudebník, Praha Ignác Zima, sběratel a autor romských pohádek, Brno Gejza Horváth, prozaik, hudebník a redaktor, Brno Jan Horváth, básník, Bílovec

- k výstavě *Svět očima Romů*:

datum	téma
8. 12.	Mištiben-pohoda Beseda se sochařkou Boženou Přikrylovou

84. Cyklus studijních videoprojekcí:

datum	film	režie, rok výroby, stopáž
7. 10.	Cikáni jdou do nebe	E. Lotjanu, 1976, 102 min.
14. 10.	Krutá romance	E. Rjazanov, 1984, 104 min.
21. 10.	Hříšní apoštolové lásky	D. Višněvskij, 1995, 109 min.
4. 11.	Nákupčí peří	A. Petrovič, 1967, 84 min.
11. 11.	Brzy bude konec světa	A. Petvi, 1968, 84 min.
18. 11.	Dům k pověšení	E. Kusturica, 1988, 140 min.
25. 11.	Černá kočka bílý kocour	E. Kusturica, 1998, 124 min.
2. 12.	Marian	P. Václav, 1996, 109 min.
9. 12.	Smradi	Z. Týc, 2002, 93 min.
16. 12.	Mistři	M. Najbrt, 2004, 108 min.

85. Muzeum zajišťuje pravidelné přednáškové cykly pro Masarykovu univerzitu v Brně (Filozofickou fakultu a Pedagogickou fakultu), odborní pracovníci muzea přednášejí externě také na Karlově univerzitě v Praze (Filozofické fakultě), na Univerzitě Palackého v Olomouci (Filozofické fakultě), zajišťují na základě individuálních objednávek přednášky na řadě základních, středních, vyšších škol kdekoli v ČR, ale také pro pracovníky veřejné správy, policii a pod.

86. Pietní akty k připomínce holocaustu Romů

9. března – pietní akt v muzeu s promítáním videodokumentů k připomínce prvního hromadného transportu Romů z Moravy do KT Osvětim.

21. srpna – uskutečnilo muzeum připomínku hromadného transportu Romů z protektorátního cikánského tábora v Hodoníně u Kunštátu do KT Osvětim. Muzeum uspořádalo cestu k uctění pietní památky do Hodonína u Kunštátu a Černovic u Kunštátu pro Klub romských seniorů v Brně a další zájemce.

22. září – v muzeu se uskutečnila prezentace rozhlasového dokumentu Zdeňka Boučka a Jitky Škápíkové *S Romy do Osvětimi* na stanici ČRo Vltava.

87. Jiné akce pro veřejnost

2. září – prezentace tanečního umění Elisabeth Mourat, která předvedla tance Romů z různých zemí světa.

88. Kurzy romštiny

Od února do května a od října do prosince probíhaly v muzeu kurzy romštiny pro veřejnost, jednak začátečníky, jednak mírně pokročilé.

89. Výchovně – vzdělávací aktivity pro děti

Pro školní mládež připravuje muzejní lektorka specializovanou nabídku programů k aktuálním výstavám (animace výstav) – diferencovanou dle věku dětí, např. pořady:

- Animace v knihovně
 - *Rajo a motýl*: pro věkovou kategorii 5-9 let, program do knihovny Muzea; na základě pohádky romského autora představuje dětem knihovnu jako místo, které mohou používat, kde najdou zábavu i mnoho zajímavých knih;
 - *V poslední lavici*: pro věkovou kategorii 10-15 let, projekt bude zahájen v 1/2005, představuje problém romského děvčátka, které je samo ve velkém městě a sedí ve škole v poslední lavici, děti se mají vžít do role diskriminované osoby;
 - *Narodila jsem se pod šťastnou hvězdou*: pro věkovou kategorii 14-19 let, projekt bude zahájen v 1/2005, seznamuje s romskou historií, kulturou a tradicí, autorkou stejnojmenné knihy;
 - *Program rozvíjející čtenářské schopnosti*: pro věkovou kategorii 7-12 let, děti se učí číst a zároveň rozvíjí svoji počítačovou gramotnost;
 - *Program podporující návštěvnost knihovny*: pro věkovou kategorii 5-15 let, multikulturní program přibližuje činnost a možnosti knihoven.
- Animace obecná
 - *Program o romském životě a tradicích*: pro všechny věkové kategorie, uskutečňuje se v Muzeu, představuje romskou rodinu a její život, spolupráce s kurátorkou fondu textilu a šperku, program probíhá formou besedy nebo diskuse;
 - *Luminita tančí*: pro všechny věkové kategorie, módní přehlídka tradičního romského oděvu za doprovodu romské hudby.

90. Při muzeu působí *volnočasový dětský klub*, který v průběhu roku z původních 2 dnů provozu rozšířil nabídku klubů na 4 dny pracovního týdne. Lektory klubu jsou dobrovolníci – studenti vysokých škol. V průběhu letních prázdnin se v rámci klubu uskutečnila celotýdenní hra, v jejímž rámci měly děti na celý týden připraven program; ten mimo jiné zahrnoval výlety po pamětihodnostech a atrakcích Brna a jeho okolí.

91. V roce 2004 muzeum navštívili celkem 5 433 návštěvníci (číslo neobsahuje děti navštěvující muzejní klub), bádali zde celkem 233 badatelé, kteří zde uskutečnili celkem 323 badatelské návštěvy.

4.8. Muzeum a Centrum česko-německých studií *COLLEGIUM BOHEMICUM* v Ústí nad Labem

92. V České republice se po listopadu 1989 objevila řada původních vědeckých studií a projektů, které vyplňují některá bílá místa historického poznání česko-německých vztahů.²²⁾ Významné je, že studiu Němců v českých zemích a česko-německým vztahům věnuje pozornost řada akademických pracovišť a muzeí. Přední místo v tomto směru zaujímá *Slezský ústav* Slezského zemského muzea v Opavě. Z výsledků vědecko-výzkumné činnosti tohoto pracoviště v oblasti novodobých dějin jsou významné zejména syntetické práce o vysídlení Němců z Československa po druhé světové válce či postavení příslušníků německé menšiny v poválečném vývoji.²³⁾ I když má vědecká činnost *Slezského ústavu* dobré renomé, zvláště v německy hovořících zemích, doposud nebyla vybudována samostatná vědecká instituce, jež by se systematicky zabývala dějinami německého společenství v českých zemích a vzájemnými vztahy s českou komunitou. Ze stávajících institucí připravilo projekt vybudování takového centra Muzeum města Ústí nad Labem.

93. Za podpory Česko-německého fondu budoucnosti byl v roce 2004 uskutečněn projekt *Studijní centrum a knihovna pro česko-německé vztahy Muzea města Ústí nad Labem*. Určitým průlomem byla rovněž ústecká konference *Tolerance místo intolerance: Němci v českých zemích - včera, dnes a zítra*, ze které mj. vyplynul závěr zřídit v Ústí nad Labem stálou instituci pro dějiny Němců v českých zemích a pro česko-německé vztahy. Tato instituce, s pracovním názvem *Collegium Bohemicum*,²⁴⁾ by měla obsáhnout muzeum, archiv, knihovnu, vědecké pracoviště i místo pro setkávání odborné i laické veřejnosti. Tento záměr koresponduje i se zkušenostmi ze Slovenska, kde bylo již začátkem devadesátých let minulého století zřízeno Muzeum karpatských Němců.

94. Nynější Muzeum města Ústí nad Labem je příspěvkovou organizací zřízenou statutárním městem Ústí nad Labem. Projekt *Collegium Bohemicum*, jehož je muzeum nositelem, předpokládá transformaci stávajícího muzea na nadregionální muzejní instituci, orientovanou na česko-německé vztahy a dějiny Němců v Čechách, úzce spolupracující s *Univerzitou Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem*. Základem pro práci *Collegia Bohemica* budou dosavadní historické a umělecké sbírky a knižní fondy muzea. V rámci nového koncepčního zaměření muzea projekt počítá s vybudováním muzejní sbírky pro dokumentaci dějin Němců

²²⁾ Ministerstvo kultury ČR také podpořilo vydání monografie kolektivu autorů pod názvem *Rozumět dějinám. Vývoj česko-německých vztahů na našem území v letech 1848 - 1948*. Praha 2002. Zde je též uvedena bibliografie starší i nejnovější literatury a přehled základních dokumentů k dané problematice.

²³⁾ Viz Staněk, T.: *Odsun Němců z Československa 1945-1947*, Praha 1991. Z různých úhlů pohledu bylo téma zpracováno rovněž v dalších knižních publikacích tohoto autora: *Perzekuce 1945*, Praha 1996 (německý překlad „Verfolgung 1945“, Wien-Köln-Weimar 2002); *Tábory v českých zemích 1945-1948*, Opava 1996; *Retribuční vězni v českých zemích 1945-1955*, Opava 2002; monografie *Německá menšina v českých zemích 1948-1989*, Praha 1993 a další práce.

²⁴⁾ Další informace na internetové adrese <http://www.collegiumbohemicum.cz/uvod.htm>

v českých zemích. Dále si klade za cíl zajistit podmínky pro výzkumnou činnost a vytváření dokumentačních fondů v podobě audiovizuální dokumentace současného stavu kulturního dědictví Němců v českých zemích. Projekt se dotýká širokého spektra témat kulturních, sociálních, politických a hospodářských dějin, dějin umění, kulturní a sociální antropologie, etnologie apod.

95. V současnosti sídlí Muzeum města Ústí nad Labem v reprezentativní, památkově chráněné, neorenesanční budově v historickém centru města. Jde o objekt, který však vyžaduje neodkladnou rozsáhlou rekonstrukci (stavební povolení na rekonstrukci již bylo vydáno v roce 2004). Stavební práce ale nezapočaly, protože zahájení rekonstrukce budovy je vázáno na získání dotace. Časový harmonogram prací počítá s tím, že celková rekonstrukce budovy, včetně úpravy okolí, bude dokončena v roce 2008. O náročnosti projektu svědčí rozsah celkových nákladů na rekonstrukci budovy, technické infrastruktury, vybavení interiéru a úpravy okolí ve výši 169 500 916,- Kč. Statutární město Ústí nad Labem předpokládá financování projektu takto:

ze strukturálních fondů EU	54 170 000,- Kč	32 %
ze státního rozpočtu	10 830 000,- Kč	6,4 %
z rozpočtu města Ústí nad Labem	104 500 916,- Kč	61,6 %
Celkem	169 500 916,- Kč	100 %

96. Podporu uskutečnění záměru *Collegia Bohemica* již vyslovila řada institucí, konkrétně Ministerstvo zahraničních věcí (dopis PhDr. Petra Koláře, náměstka ministra zahraničí, ze dne 30. srpna 2004), Ministerstvo kultury ČR (dopis JUDr. Pavla Zemana, ředitele sekretariátu ministra ze dne 6. ledna 2005), Česko-německý fond budoucnosti (dopis Tomáše Kafky a Herberta Wernera, ředitelů sekretariátu Fondu ze dne 17. srpna 2004) apod. Koncepční záměr směřuje k transformaci Muzea města Ústí nad Labem v instituci *Collegium Bohemicum* se zaměřením na dokumentaci dějin Němců v českých zemích v širších nadregionálních česko-německých souvislostech. Zahraničněpolitický význam tohoto projektu tedy překračuje rámec finančních možností stávajícího zřizovatele muzea. Statutární město Ústí nad Labem předpokládá, že získá finanční podporu na uskutečnění projektu v roce 2005 v rámci 2. výzvy Společného regionálního operačního programu (Podopatření 4.2.1. – Podpora nadregionální infrastruktury cestovního ruchu), který administruje Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

4.9. Vzdělávání

Rámcové vzdělávací programy

97. V souvislosti s přijetím nového školského zákona²⁵⁾ schvaluje postupně MŠMT Rámcové vzdělávací programy pro jednotlivé etapy vzdělávání – předškolní, základní a střední. V roce 2004 byl schválen *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání* (dále jen „RVP ZV“),²⁶⁾ který vymezuje závazný rámec pro základní vzdělávání. Podle zásad v něm stanovených si každá škola vytváří svůj vlastní školní vzdělávací program. Vzdělávací obsah základního vzdělávání je v RVP ZV orientačně rozdělen do devíti vzdělávacích oblastí. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním či více vzdělávacími obory. Problematika národnostních menšin a lidských práv je explicitně obsažena ve vzdělávací oblasti *Člověk a společnost*, kterou pokrývají dva obory – Dějepis a Výchova k občanství. Důležitou součástí

²⁵⁾ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

²⁶⁾ Dokument v úplném znění je zveřejněn na internetové stránce MŠMT v rubrice „Základní školství“, <http://www.msmt.cz/>

vzdělávání v této oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí.

98. Povinnou součástí základního vzdělávání tvoří tzv. *Průřezová témata*, která reprezentují aktuální okruhy problémů současné světa. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot. Obsah průřezových témat je rozpracován do tematických okruhů, přičemž každý tematický okruh obsahuje nabídku témat (činností, námětů). Výběr tématu a jejich zpracování v učebních osnovách je v kompetenci školy, přičemž podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu. Pro základní vzdělávání jsou stanovena tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

99. Zejména průřezové téma *Multikulturní výchova* v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Rámcový vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání a Rámcový vzdělávací program pro odborné vzdělávání se připravuje v roce 2005.

Vzdělávání učitelů

100. Vzhledem k úspěšnosti projektu Phare CZ 02-03 *Reforma multikulturního vzdělávání*, jehož cílem bylo zavedení učebních plánů multikulturního vzdělávání na základních školách a vytvoření školícího programu pro učitele zaměřené na multikulturní vzdělávání na základních školách a vzdělávání učitelů, podpořilo MŠMT v roce 2004 pokračování tohoto projektu a plně financovalo vzdělávání učitelů. V rámci výše uvedeného bylo již vyškoleno 2890 učitelů.

V roce 2004 se MŠMT podílelo na těchto vzdělávacích aktivitách učitelů:

- v červnu 2004 PedF UK v Praze *Letní škola historie*;
- v srpnu 2004 PedF UP Olomouci *Letní škola pro učitele občanské výchovy a společenských věd*. V programu byla problematika terorismu, násilí a šikany, multikulturní výchova (tematika islámu, cizinci u nás – Vietnamci, Ukrajinci), téma prezidentských voleb v USA, právo a odpovědnost občana v multikulturní společnosti;
- seminář pro učitele společenskovedních předmětů *Komunistický režim v Československu v 50. letech – persekuce, nezákonnost, odboj*;
- v červnu 2004 se v Mezinárodní škole Praha konal *7. ročník celostátního slyšení Projektu Občan*. Bylo prezentováno 23 projektů zpracovaných žáky základních škol, zaměřených zejména na problémy rozvoje občanské společnosti, extremismu, rasismus, sociální problémy, komunální otázky, ekologická témata a témata vztahující se k záchraně významných místních historických památek. Žáci a studenti se v rámci svého

projektu učí jak může občan ovlivňovat veřejnou politiku, jak se podílí na rozvoji občanské společnosti;

- semináře *Jak vyučovat o holocaustu* (spolupráce Památníku Terezín a Vzdělávacího centra Židovského muzea v Praze);
- Institut pedagogicko psychologického poradenství uspořádal vzdělávací cyklus přednášek *Romské etnikum*.

V průběhu roku byly realizovány tyto kursy:

- Speciálně pedagogická péče o romské žáky
- Role romské rodiny. Role romského asistenta ve škole
- Obtíže provázející vzdělávání romských dětí, posuzování jejich školní zralosti
- Kariérové poradenství u romských žáků
- Romské etnikum a úmluva o právech dítěte a charta lidských práv

Projekty a výzkumy, jejichž zpracování MŠMT iniciovalo a v plné výši financovalo:

<i>název projektu</i>	<i>zpracovatel</i>	<i>zaměření projektu</i>
Monitoring efektivity přípravných tříd	Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze	Analýza ukázala, že přípravné ročníky výrazně vylepšují vztah romských dětí ke škole. Absolvování přípravného ročníku snižuje absenci o 20 až 40 hodin. Romské děti, které absolvovaly přípravný ročník, se tedy zřejmě cítí ve škole lépe a výuka pro ně není tak stresující. I tyto děti však budou chodit v průměru do školy méně než děti neromské, avšak rozdíl už nebude tak podstatný.
Analýza efektivity dotačního programu MŠMT Podpora romských žáků středních škol	Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze	V době konání výzkumu měli žáci z romských rodin již osmkrát možnost požádat o finanční dotaci na pokrytí nákladů spojených se studiem. Cílem bylo zjistit jak tento státní program přispívá k úspěšnému absolvování středoškolského studia a do jaké míry ovlivňuje průběh studia, nakolik působí motivačně pro studenty a do jaké míry jim otevírá možnosti prohlubování a kvalifikace, a následně jak přispívá k jejich uplatnění na trhu práce.
Systém podpory dlouhodobého vzdělávání a zaměstnanosti vychovatelů-asistentů učitele	Nová škola o.p.s.	MŠMT projekt finančně podpořilo v rámci dotačního programu MŠMT <i>Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy</i> . Hlavním cílem projektu bylo vybudovat systém podpory a vzdělávání pro vychovatele-asistenty učitelů (dříve romské pedagogické asistenty).
Longitudinální výzkumný projekt Kvalitativní analýza rodinných systémů různých etnik, žijících na území ČR III	Institut pedagogicko psychologického poradenství MŠMT	Výzkum se zaměřil na zmapování životní situace a sociálního postavení rodin výzkumných subjektů; analýza vlivů specifického postavení rodiny na zkušenosti dítěte s českou školou. V rámci byla publikována metodická příručka „Interkulturní poradenství 2004“.
Diagnostické nástroje pro oblast interkulturní výchovy a poradenství	Institut pedagogicko psychologického poradenství MŠMT	Cílem projektu bylo získání diagnostických nástrojů pro zjišťování interkulturní citlivosti, postojů vůči kulturní odlišnosti a dispozic pro interkulturní adaptaci. Výstupem z projektu je česká verze nástroje „Inventář interkulturní adaptability“ (Cross-Cultural Adaptability Inventory – CCAI, autoři Colleen Kelley a Judith Meyers) (1000 výtisků) s manuálem (20 výtisků).
Kariérové poradenství u romských žáků zvláštních škol	Institut pedagogicko psychologického poradenství MŠMT	Cíl projektu byl zaměřen na následující zjištění: Jaké metody práce se osvědčují při kariérovém poradenství u skupiny romských žáků? Jaké příčiny ovlivňují skutečnost, proč do dalšího vzdělávání nenastupuje více romských žáků? Jaké formy a metody práce kariérového poradenství romští žáci přijímají a které faktory ovlivňují jejich rozhodování o dalším vzdělávání?

Vydávání a distribuce metodických informačních materiálů

101. Při vytváření strategických materiálů v oblasti dějepisu se MŠMT zaměřuje, v souladu s Doporučením REC (2001) 15 O výuce dějepisu v Evropě 21. století, přijaté Výborem ministrů dne 31. října 2001 (dále jen „Doporučení 15“), na dějiny 20. století. Z pohledu školního dějepisu jsou dějiny 20. století nezastupitelné pro poznání současnosti a pro pochopení současných vztahů ve společnosti. Důležitou součástí vzdělávání je prevence proti rasistickým, xenofobním a extrémistickým postojům, výchova k toleranci a respektování lidských práv a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí a k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Za spolupráce MŠMT a Rady Evropy, jako přímé plnění Doporučení 15, vznikl materiál (na CD-ROM) zaměřený přímo na metodiku dějin 20. století - *Jak učit evropské dějiny 20. století*. Součástí projektu jsou i semináře pro učitele, prezentující konkrétní využití publikace. Dějinám 20. století byl věnován mimo jiné i seminář *Historie a škola III.*, organizovaný MŠMT v Telči. Semináře se zúčastnili učitelé z praxe, historikové a didaktikové dějepisu.

Vydané informační materiály pro výuku v základních a středních školách:

- Téma: Odsun-Vertreibung: Historikové proti znásilňování dějin;
- Téma Holocaust; Ochrana autorských práv;
- Extremismus (text je předáván na seminářích pro učitele);
- Sborník z letní školy pro učitele občanské výchovy (text byl zaslán všem účastníkům).

Vzdělávání na vysokých školách

102. *Fond rozvoje vysokých škol* vyhlásil v roce 2004 podporu rozvoje učitelských vzdělávacích programů k tématice extremismu, drogové prevence, vzdělávání minoritních skupin a k výchově v oblasti ochrany a dodržování lidských práv. Výzkumné projekty řešené v roce 2004 v rámci tohoto fondu, které se dotýkaly problematiky národnostních menšin:

- Sebepojetí a identita romských dětí;
- Prevence xenofobie a rasismu v práci třídního učitele.

Výzkumné projekty dotýkající se problematiky národnostních menšin řešené v roce 2004 v rámci *rozvojových programů vysokých škol*:

- Integrace zdravotně postižených a sociálně znevýhodněných studentů na Západočeské univerzitě;
- Výchova k multikulturní toleranci;
- Multikulturalita v kontextu vzdělávání na Masarykově univerzitě.

103. Samostatný studijní program *Výchova k lidským právům*, dotýkající se problematiky národnostních menšin, je uplatněn na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, kde je akreditován magisterský studijní program *Romistika*.

Vzdělávání v jazycích národnostních menšin

POLSKÁ NÁRODNOSTNÍ MENŠINA

104. V roce 2004 se všechna školská zařízení s polským jazykem vyučovacím v Moravskoslezském kraji nacházela na území bývalých okresů Frýdek Místek a Karviná, kde je nejvyšší koncentrace obyvatelstva polské národnosti. Po provedené optimalizaci na začátku roku 2003 jsou počty polských školských zařízení s právní subjektivitou následující: 3 mateřské školy (z původních 34) a 19 základních škol (z původních 28). Důvodem snížení počtu škol a jejich

slučování je obecně klesající počet dětí v ČR, který nepříznivě ovlivňuje jak školy většinové, tak menšinové. Všechna polská školská zařízení jsou součástí sítě škol MŠMT. Tyto školy poskytují vzdělání v souladu se českými školskými osnovami, avšak v polštině a s rozšířením o některé specifické předměty.

105. MŠMT udělilo výjimky z minimálního počtu žáků těmto školám s polským vyučovacím jazykem:

Moravskoslezský kraj – školy s polským jazykem vyučovacím			
základní škola	třídy	ročníky	žáci
Albrechtice	2	5	25
Dolní Lutyně	5	9	58
Havířov-Bludovice	6	9	84
Hnojník	7	9	100
Horní Suchá	6	9	84
Košařiska	1	5	11
Milíkov	2	5	24
Mosty u Jablunkova	6	9	60
Orlová-Lutyně	2	5	28
Ropice	2	5	27
Stonava	2	5	13
Těrlicko	2	5	24
Třinec	10	9	176
Třinec	8	9	118
Vendryně	7	9	111
celkem	68	107	943

106. Výuka v polském jazyce probíhala v roce 2004 v následujících středních školách

název střední školy	adresa	kód / obor
Obchodní akademie	Sokola Tůmy 12, 737 01 Český Těšín	63-41-M/004 Obchodní akademie v polském vyučovacím jazyce
Střední zdravotnická škola	K.H. Borovského 2315, 733 01 Karviná - Mizerov	53-41-M/007 Zdravotnický asistent v polském jazyce
Střední průmyslová škola	Žižkova 1818, Karviná - Hranice	23-41-M/001 Strojírenství v polském jazyce
Gymnázium s polským vyučovacím jazykem	Havlíčkova 13, 737 01 Český Těšín	79-41-K/401 Gymnázium – všeobecné
Gymnázium s polským vyučovacím jazykem	Havlíčkova 13, 737 01 Český Těšín	79-41-K/601 Gymnázium – všeobecné
Gymnázium s polským vyučovacím jazykem	Havlíčkova 13, 737 01 Český Těšín	79-41-K/404 Gymnázium – přírodovědné obory v polském jazyce

107. Významná role přísluší v oblasti polského národnostně menšinového školství *Pedagogickému centru pro polské národnostní školství*, které sídlí v Českém Těšíně (činnost zahájilo v roce 1995), jehož zřizovatelem je MŠMT. Centrum vyvíjí kontinuálně činnost v dalším vzdělávání pedagogů a ve tvorbě a distribuci metodických a učebních materiálů a pomůcek. Příspěvek na činnost centra činil v roce 2004 celkem 4 152 tis. Kč.

108. Od roku 1994 podporuje MŠMT též v rámci doplňkových materiálů pro žáky ZŠ s polským vyučovacím jazykem vydávání metodických materiálů - časopisů *Jutrzenka* pro první stupeň a *Ogniwo* pro druhý stupeň ZŠ. Jde o speciální pomůcky při výuce na školách s polským vyučovacím jazykem. Na krytí veškerých nákladů spojených s těmito časopisy byla použita provozní dotace z příspěvku organizace v celkové výši 753,7 tis. Kč. Výnosy byly ve výši 326,04 tis. Kč.

109. V rámci dotačního programu *Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin* byly podpořeny projekty škol a další vzdělávací aktivity:

subjekt	projekt	dotace (Kč)
ZŠ s polským jazykem vyučovacím Třinec	Miss Mister Fitness Euroregion 2004	120 000
ZŠ s polským jazykem vyučovacím Třinec	Atletické mistrovství žáků ZŠ s polským jazykem vyučovacím	110 000
ZŠ s polským jazykem vyučovacím Frýdek Místek	Realizace osnov ZŠ s pomocí regionálních prvků Výpravy	70 000
ZŠ polským jazykem vyučovacím Český Těšín	Sportovní soutěže pro žáky ZŠ s polským jazykem vyučovacím	49 000
OS Společnost polských učitelů v ČR	Pracovní sešit Nad Olzą	180 000

SLOVENSKÁ NÁRODNOSTNÍ MENŠINA

110. Spolupráce se Slovenskem je na nadstandardní úrovni. Od roku 1998 se v pravidelných intervalech scházejí ministři školství ke konzultacím a projednávání aktuálních otázek týkajících se jejich resortů. V souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, mohou v ČR studovat za stejných podmínek jako občané ČR i cizinci, kteří studují na vysokých školách v českém jazyce.

111. Proto, aby i občané České republiky mohli studovat ve Slovenské republice za stejných podmínek jako občané SR, byla podepsána meziresortní smlouva *Protokol mezi MŠMT ČR a MŠ SR o spolupráci v oblasti vzdělávání, mládeže, tělovýchovy a sportu na léta 2002 - 2006*. Na základě žádosti slovenské strany byl do Protokolu zakotven článek, umožňující občanům jedné strany při přijímacím řízení a během studia na VŠ ve státě druhé smluvní strany užívat svého mateřského jazyka (českého ve Slovenské republice a slovenského v České republice, pokud nejde o studijní povinnost související s výukou tohoto jazyka).

112. Počet občanů jednoho státu v základních a středních školách druhého státu v příhraničních oblastech je minimální. Školské odbory místních úřadů konstatovaly, že neidentifikovaly žádné problémy související s žáky základních a středních škol, kteří denně překračují hranici za účelem návštěvy školy druhého státu.

113. Většina dětí i rodičů slovenské národnostní menšiny při volbě školy dává zřejmě přednost češtině, neboť počítají s tím, že děti budou dále studovat v ČR a měly by pak problémy s klasifikací českého jazyka na vyšších stupních škol.

114. V rámci dotačního programu podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin byly podpořeny projekty škol a další vzdělávací aktivity:

subjekt	projekt	dotace (Kč)
Obec Slovákov v ČR	Máte radi čučoriedky	30 000
Obec Slovákov v ČR	„Korálky“ (detská príloha časopisu Korene)	100 000
OS SFZ Lmibora	Súťažná prehliadka v prednese slovenských písní, poezie	50 000
OS SFZ Limbora	Krok za krokom celým rokom	300 000
Klub slovenské kultury v ČR	Poznejme se ! Společensko-kulturní a vzdělávací aktivity	150 000

NĚMECKÁ NÁRODNOSTNÍ MENŠINA

115. Ministerstvo podpořilo konání řady seminářů pro učitele v příhraničních oblastech a vydání informačních materiálů pro pedagogy. Zástupci německé menšiny uznávají, že vzhledem k jejímu rozptýlenému usídlení nemohou z důvodu nízkého počtu žáků v jednotlivých obcích splnit podmínky pro zřízení samostatných národnostně menšinových tříd či škol s německým vyučovacím jazykem.

116. Výuka němčiny jako mateřského jazyka ve vzdělávacím procesu příslušníků německé menšiny je možná dle podmínek stanovených ve školském zákoně. Pokud příslušníci německé národnostní menšiny v souladu se školským zákonem požádají o výuku, konkrétně to bude znamenat přípravu a realizaci specifických výukových programů v příslušných základních školách podle místních potřeb a s ohledem na uplatnění menšinového jazyka.

117. Přes výše uvedené v současnosti MŠMT podporuje vzdělávací aktivity příslušníků německé národnostní v rámci dotačního programu *Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy*. V níže uvedené tabulce jsou subjekty, kterým byla v roce 2004 přidělena dotace na vzdělávací aktivity:

subjekt	projekt	dotace (Kč)
Svaz Němců - region. skupina Hřebečsko	Letní mládežnický tábor s výukou němčiny	120 000
OS Shromáždění Němců	Praha očima F. Kafky a G. Meyrinka - seminář	30 000
OS Shromáždění Němců	Dětský a mládežnický letní tábor s tematickým zaměřením	128 000

ROMSKÁ NÁRODNOSTNÍ MENŠINA

118. Zařazení romské národnostní menšiny do oblasti vzdělávání národnostních menšin není dosud vnímáno jednoznačně. I když se podle definitivních výsledků sčítání lidu 2001 přihlásilo k romské národnosti necelých 12 tis. osob, je jejich počet podle kvalifikovaných odhadů cca 200 tis. Proto je vzdělávání romských žáků jednou z priorit, na kterou je soustředěno úsilí MŠMT o dosažení pozitivní změny v systému vzdělávání romské menšiny.

119. V novém školském zákoně je systémově řešena potřebná podpora ve vzdělávání i pro romské žáky. Zákon neodděluje základní a zvláštní školy, vytváří však v rámci základního vzdělávání podmínky pro to, aby všem žákům bylo poskytováno vzdělání a podpora odpovídající jejich specifickým vzdělávacím potřebám. V § 16 školského zákona je specifikováno jak přizpůsobit obsah, formy a metody a jaké vytvořit nezbytné podmínky pro vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním.

120. O výjimku z počtu žáků požádaly dvě školy z Ústeckého kraje, jejichž žáci pocházejí ze znevýhodněného sociokulturního prostředí: ZŠ Ústí n. Labem-Školní nám. a ZŠ Most-Zlatnická.

121. V roce 2004 doporučilo MŠMT zřizovatelům škol 52 nových žádostí o zřízení funkce asistenta pedagoga pro děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí.

122. Úsilí mnoha škol o kvalitní vzdělávání romských žáků snižuje například nedbalá docházka do školy, časté absence, zejména u žáků druhého stupně, přestože v školském systému neexistují žádné legislativní překážky, které by vedly k diskriminaci Romů ve vzdělávání. Tato věc je řešitelná pouze na lokální úrovni. Ovlivňuje však školní úspěšnost zásadním způsobem.

Program MŠMT na podporu integrace příslušníků romské komunity

123. V I. pololetí roku 2004 poskytlo MŠMT dotaci na podporu romských studentů středních škol, bylo podpořeno celkem 1 069 studentů, mezi které byla rozdělena částka ve výši 5 021 063 Kč. Program *Podpora* na období září – prosinec 2004 byl vyhlášen dne 25. května 2004. Lhůta pro podání žádostí byla stanovena do 30. června 2004. Studenti prvních ročníků vyšších odborných škol a žáci, kteří byli přijati na střední školu, měli až dodatečně posunut termín odevzdání žádosti do 30. září 2004. Ve II. pololetí roku 2004 bylo v řádném termínu podpořeno 895 žáků a studentů ve výši 4 054 700 Kč. V dodatečném termínu bude podpořeno 350 žadatelů (téměř výhradně žáků a studentů 1. ročníků) ve výši 919 800 Kč.

124. MŠMT iniciovalo (v rámci Evropského sociálního fondu - Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů na úrovni Opatření 3.1 Zkvalitňování vzdělávání ve školách a školských zařízeních a rozvoj podpůrných systémů ve vzdělávání) a spolupodílelo se na zpracování Národního projektu *Minority – otevřená cesta*, jehož nositelem a realizátorem je *Národní institut pro další vzdělávání*. Cílem projektu je zlepšení podmínek vzdělávání žáků ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí, zejména Romů a etnických minorit v hlavním vzdělávacím proudu. Projekt je zaměřen na vytvoření modelového vzdělávacího programu pro zlepšení podmínek vzdělávání žáků ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí, na změnu celkového klimatu škol, na vypracování programů k rozvíjení multikulturních didaktických znalostí a kompetencí výchovných pracovníků, na vytvoření systému integrované podpory vzdělávání žáků ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí v podmínkách hlavního vzdělávacího proudu, na vzdělávání učitelů v oblasti multikulturality, na vzdělávání asistentů pedagoga pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí.

125. V rámci programu Integrace romské komunity podpořilo MŠMT v roce 2004 tyto školy:

subjekt	projekt	dotace (Kč)
Základní škola Hoštka,	Kola pro všechny děti	98 000
Základní a mateřská škola Brno, Křenová	Rozvoj vzdělávacích a volnočasových aktivit na ZŠ a MŠ Brno, Křenová 21	30 000
Základní škola Rotava	Klíč	75 000
Základní škola Nejdek	Hrajeme si všichni	104 000
Základní škola Teplá	Škola, kam chodím rád	100 000
Základní škola Ostrava-Kunčičky	Zvýšení úspěšnosti žáků ze znevýhodněného sociokulturního prostředí v 1. ročníku	102 000
Základní škola Ostrava-Přívoz	Vzdělávání dětí z Ostravy - Přívozu	250 000
Základní škola Děčín IV.	Putování za přátelstvím	42 000
Základní škola Kadaň	Třídy pro žáky ze sociokulturně znevýhodněného prostředí, především Romů	201 000
Základní škola Dr. F.L. Riegra	Individuální pomoc žákům z nepodnětného sociokulturního prostředí	38 000

126. V roce 2004 byly s ohledem na romské žáky zpracovány a schváleny MŠMT následující studijní a učební obory:

- Studijní obor 75-41-J/002 *Sociální činnost v prostředí etnických minorit*, dálková forma studia. Uvedený obor v délce studia 2 roky připravuje absolventy pro výkon funkce „sociální asistent“.
- Studijní obor 75-41-M/010 *Sociální činnost v prostředí etnických minorit*, dálková forma studia.
- Studijní obor 75-41-M/005 *Sociální péče - sociální činnost pro etnické skupiny*. Tento obor připravuje žáky na činnosti spojené s řešením problémů romských (popř. i jiných etnických komunit).

127. Od školního roku 2003/2004 byla zavedena ve VOŠSP, SPgŠ a OA Most výuka následujících oborů, které s uvedenou problematikou úzce souvisejí:

- Studijní obor 75-31-J/001 *Pedagogika pro asistenty ve školství*. Připravuje žáky na výkon pomocných pedagogických činností pod vedením kvalifikovaného pedagoga.
- Studijní obor 75-31-M/010 *Sociální činnost v prostředí etnických minorit*. Připravuje žáky na výkon pedagogických činností ve spolupráci s kvalifikovaným pedagogem, na

práci s dětmi předškolního a školního věku, které pocházejí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí.

RUSKÁ NÁRODNOSTNÍ MENŠINA

128. Do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení bylo od 1. září 2003 Rozhodnutím MŠMT ze dne 3. února 2003 zařazeno *PRVNÍ ČESKO-RUSKÉ GYMNÁZIUM S.R.O.*,²⁷⁾ soukromá škola, deklarující národnostně menšinové pojetí.

129. Na škole byla ve dnech 3. - 9. a 14. června 2004 vykonána inspekce Českou školní inspekcí, která konstatovala celou řadu nedostatků jak v oblasti personální, materiálně technické, organizační, tak i v průběhu a výsledcích vzdělávání. K závěrům inspekce vznesla ředitelka školy připomínky. Inspekční zpráva včetně připomínek ředitelky je stejně jako všechny jiné inspekční zprávy veřejně přístupná na internetových stránkách ČŠI.²⁸⁾

130. V době konání inspekce škola v pedagogické dokumentaci vykazovala celkem 12 rusky mluvících žáků v jedné třídě prvního ročníku. Žáci gymnázia se rekrutují především z nové rusky hovořící imigrační vlny, proto je otázkou, nakolik je naplňován deklarovaný národnostně menšinový charakter školy. Vzhledem k výše uvedeným poznatkům je namístě kriticky zhodnotit činnost školy, odborné zázemí, které je schopna žákům poskytnout a relevantnost jejího zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

ŽIDOVSKÁ KOMUNITA

131. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy podporuje činnost MŠ R. S. Laudera s alternativním programem zaměřeným na židovskou kulturu. V roce 1998 zařadilo MŠMT do sítě Lauderovu základní školu *Gur Arje*. Jedná se o soukromou základní školu s výukou hebrejského jazyka a zaměřenou na historii a kulturu Židů. V roce 1999 bylo zařazeno do sítě škol také Židovské gymnázium *Or Chadaš*. Všechny školy mají sídlo v Praze.

Dotační programy MŠMT

132. MŠMT podporuje formou dotací celou řadu subjektů. Programy podpory jsou financovány jednak přímo ze zdrojů resortu, nebo ze zdrojů vlády, jež jsou na MŠMT účelově převedeny.

133. V *Programu státní podpory práce s dětmi a mládeží pro nestátní neziskové organizace* byly finančně podpořeny aktivity pro děti a mládež zajišťované romskými občanskými sdruženími ve výši 466 tis. Kč. Tyto finanční prostředky byly určeny na zabezpečení celoroční práce s dětmi v zájmových útvarech převážně hudebního, kulturního zaměření (úhrada nájmů, materiální vybavení) a podporu pobytů na letních táborech. Finanční podporu získalo *Sdružení Romů na Moravě*, *Romské sdružení Šluknov*, *Občanské sdružení R - Mosty*, *Savore Šumperk*. Finanční prostředky ve výši cca 600 000 Kč obdržela i další sdružení pracující s romskými dětmi např. *Klub hurá kamarád*, *Občanské sdružení Petrov*, *Junák*, *Pionýr*. Podpořeny byly zejména víkendové a táborové pobyty organizované pro romské děti.

134. V *Programu podpory vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy* bylo na 66 projektů přiděleno celkem 11 329 900,- Kč (úplný seznam subjektů s výši dotace je uveden v příloze 5).

135. Přehled oceněných projektů v *Programu na podporu integrace příslušníků romské komunity* je uveden v příloze 6.

²⁷⁾ Adresa: Královická 915, 250 01 Brandýs n. L.; Identifikátor školy: 650 025 563.

²⁸⁾ Zpráva byla podepsána dne 29. června 2004; č.j. c4-1121/04-5075; signatura: kc5ex332; text inspekční zprávy je uveřejněn: <http://delta.uiv.cz/csi/dokument/kc5ex332.htm>.

136. Podpořené projekty vybraných národnostních menšin:

<i>národnostní menšina</i>	<i>subjekt</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
řecká	OS Lyceum Řekyň v ČR	Výuka řeckých tanců	200 000
	Asociace řeckých obcí v ČR	Výuka řeckého jazyka	357 000
bulharská	Bulharská kulturně osvětová organizace	Čtu, píšu a mluvím bulharsky	100 000
	Občanské sdružení Pirin	Výuka bulharských lidových tanců a písní	70 000
	Občanské sdružení Pirin	Prezentace bulharského folkloru	43 000
ukrajinská	Ukrajinská iniciativa v ČR	Dětský klub Smoloskyp	250 000
maďarská	OS Spolek Iglice	Vzdělávací programy pro děti v maďarském jazyce	300 000
	Svaz Maďarů žijících v českých zemích	Společensko kulturní aktivity	50 000

137. V rámci podpory vzdělávání k tématu holocaustu přidělilo MŠMT dotace následujícím subjektům:

<i>subjekt</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Památník Terezín	Zpravodaj Památníku Terezín - vzdělávací materiál pro školy	169 000
Památník Terezín	Semináře k výuce o holocaustu	850 000
Židovské muzeum v Praze	Dílno – židovské tradice a zvyky	160 000
Nakladatelství Sedmikráska	Výukový CD-ROM <i>Čítanka o holokaustu Židů za 2.svět.války</i>	80 000
Muzeum Boskovice	Kehillach	100 000
W.I.P. s.r.o.	Loterie života - Nicholas Winton, II. etapa –semináře	250 000
SUNFILM - spiral productions s.r.o.	<i>Sousedé - náctiletých</i> aneb Pátrání dětskou kamerou	300 000
OS. Židovský památník Černovice	Informační a vzdělávací programy	300 000
Židovské muzeum v Praze	Počta (dětským) obětím holocaustu – vzdělávací aktivity pro školy	150 000
OS Ukrývané dítě	Hledání spravedlivých- vzdělávací aktivity pro školy	200 000
ZS Vranov nad Dyjí	Kamarádi malé Helgy	75 000

4.10. Souhrn - podpora projektů příslušníků národnostních menšin

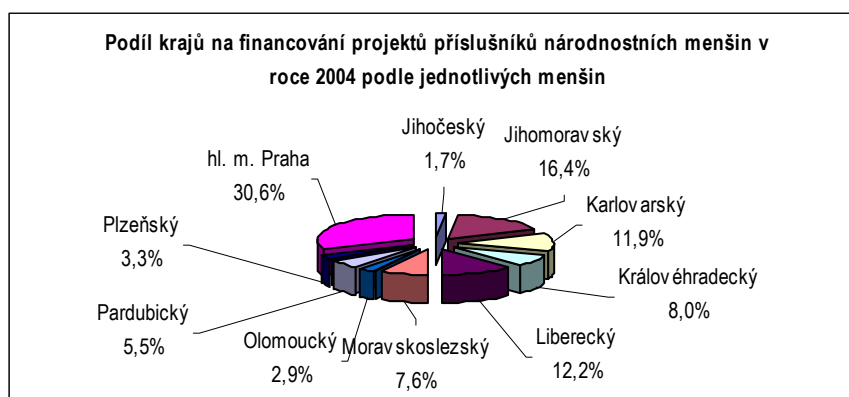
138. Postup při poskytování dotací ze státního rozpočtu na realizaci projektů příslušníků národnostních menšin, resp. projektů organizací působících ve prospěch národnostních menšin, stanoví nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity. Podpora aktivit příslušníků národnostních menšin a jejich programů patří přitom mezi hlavní oblasti státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím. Dotační programy ze státního rozpočtu se tematicky člení do čtyř programů:

- podpora uchování, rozvoje a prezentace kultur národnostních menšin,
- podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin,
- podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy,
- podpora projektů integrace příslušníků romské komunity.

139. Přehled o podpoře projektů příslušníků národnostních menšin (nebo v jejich prospěch) ze státního rozpočtu je uveden výše v tomto oddíle a příslušných přílohách. Podporu menšinových projektů z veřejných financí v působnosti orgánů samosprávy uvádí oddíl 6, a to v příslušných pasážích o činnosti zastupitelstev obcí, statutárních měst a krajů. Nově určitou zpětnou vazbu podává také text oddílu 7, který shrnuje poznatky zástupců národnostních

menšin. Problémem je, že v některých případech není dotace uvedena, neboť nejde o explicitní program podpory národnostních menšin, ale např. program prevence kriminality, terénní sociální práce a jiné, jejichž konkrétní projekty v této zprávě nefigurují.

140. Srovnáme-li podíl krajských rozpočtů na financování projektů příslušníků národnostních menšin (včetně romské komunity) v posledních letech,²⁹⁾ je patrný postupný nárůst krajů, které zahrnuly uvedenou problematiku do svých dotačních kapitol. Zatímco v roce 2002 to byly celkem tři kraje, které ve svých rozpočtech program podpory financování projektů příslušníků národnostních menšin (včetně romské komunity) zmiňovaly (Karlovarský a Královéhradecký kraj, hl. m. Praha), v roce 2003 to je již krajů devět (hl. m. Praha, Jihomoravský, Karlovarský, Královéhradecký, Liberecký, Moravskoslezský, Pardubický, Ústecký a Zlínský kraj). V roce 2004 chybí údaje pouze o kraji Středočeském, zatímco kraj Vysočina, Ústecký a Zlínský kraj obecně popisují dotační programy, aniž by specifikovaly částku vynakládanou na podporu projektů organizací národnostních menšin.

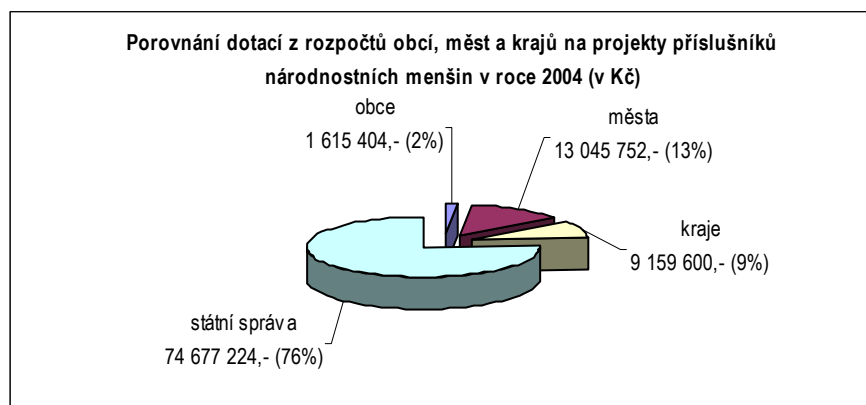


141. Podpora projektů na aktivity národnostních menšin je však závislá především na dotacích ze státního rozpočtu. Údaje za rok 2004 jsou následující:

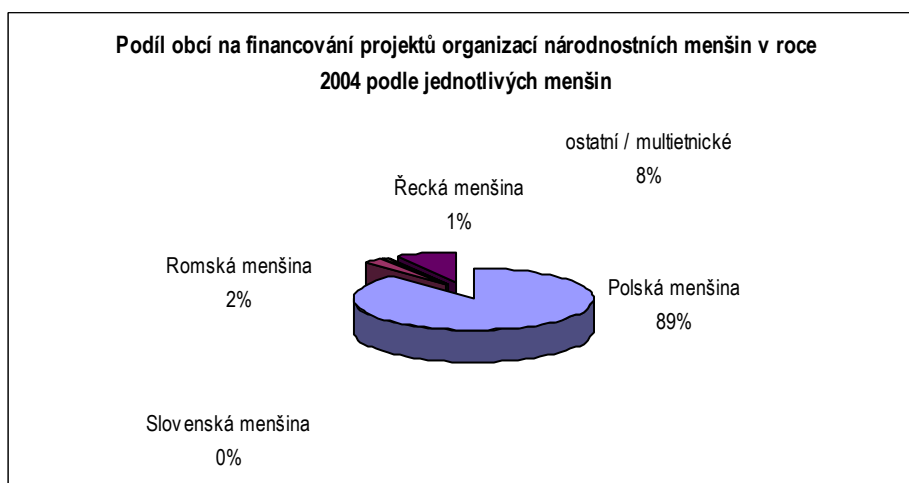
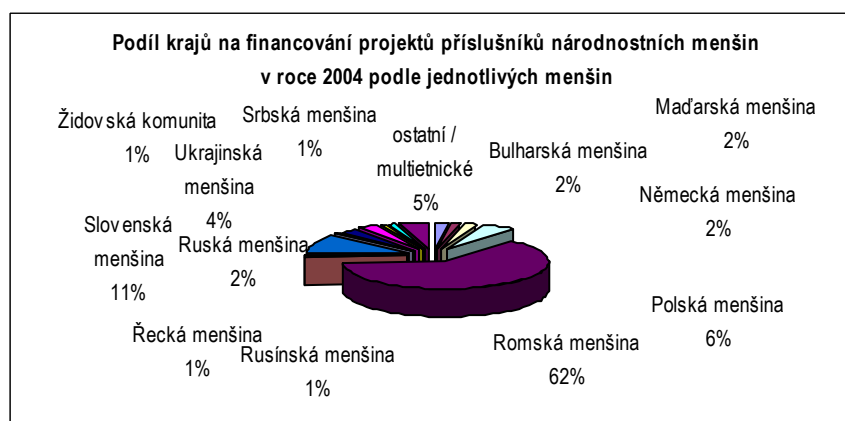
oblast	specifikace	poskytovatel dotace (typ dotace)	výše dotace (Kč)
a)	Kulturní aktivity příslušníků národnostních menšin	Ministerstvo kultury (dotační program)	8 662 149,-
	Světový romský festival KHAMORO Praha	Ministerstvo kultury (dotace daná usnesením vlády)	1 500 000,-
	Divadlo, hudba, literatura, výtvarné umění (granty odboru umění a knihoven)	Ministerstvo kultury, odbor umění a knihoven (dotační program)	1 081 000,-
	grant Knihovna 21. století	Ministerstvo kultury (dotační program)	148 000,-
b)	Vydávání periodického tisku národnostních menšin	Ministerstvo kultury (dotační program)	30 000 000,-
c)	Vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dotační program)	11 329 900,-
d)	Integrace příslušníků romské komunity	Ministerstvo kultury (dotační program)	2 209 957,-
	Integrace příslušníků romské komunity - podpora vybavení přípravných tříd	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (PHARE program)	809 000,-
	Integrace příslušníků romské komunity	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dotační program)	9 861 455,-
	Integrace příslušníků romské komunity - podpora romských žáků středních škol	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dotační program)	9 075 763,-
	Problematika národnostních (etnických) menšin	Ministerstvo práce a sociálních věcí	62 596 600,-

Z porovnání údajů o vynakládaných finančních prostředcích na projekty příslušníků národnostních menšin ze státního rozpočtu a rozpočtů obcí/měst/krajů je patrný pokračující trend směrem od centrálních zdrojů k lokálním:

²⁹⁾ Viz Zpráva o situaci národnostních menšin v ČR za rok 2003.



Pro zajímavost připojujeme přehled, jak jsou dotace v krajích, městech a obcích rozděleny podle jednotlivých národnostních menšin.



5. Veřejná správa

5.1. Podvýbor pro národnostní menšiny Petičního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

142. V sedmičlenném Podvýboru byli v roce 2004 poslanci vládní koalice (4 ČSSD, 1 KDU-ČSL a 1 US-DEU) a jeden poslanec opoziční strany ODS. Podvýbor se v roce 2004 zabýval:

- hodnocením pořadů pro národnostní menšiny na celostátních i regionálních stanicích *Českého rozhlasu* i programů o národnostních menšinách pro většinovou společnost, zejména pak otázkami podpory a rozvoje programové skladby *Českého rozhlasu* se zaměřením na multikulturní pořady; jednání se uskutečnilo 25. března 2004 se zástupci *Českého rozhlasu*, za účasti generálního ředitele, programového ředitele, šéfredaktora *Radiožurnálu*, intendanta regionálního vysílání a šéfredaktora *Reginy*; zástupci národnostních menšin nebyli na toto jednání pozváni;
- postavením slovenské národnostní menšiny v českých zemích; jednání se uskutečnilo dne 23. září 2004, na němž předseda *Obce Slovákov* v ČR informoval o situaci slovenské menšiny v ČR;
- vládní Zprávou o situaci národnostních menšin v ČR za rok 2003, která přináší souhrnný přehled o národnostně menšinové politice i postavení jednotlivých národnostních menšin v ČR; projednání Zprávy se konalo 25. listopadu 2004 za účasti náměstka místopředsedy vlády a ministra spravedlnosti a zástupců sekretariátu Rady; Podvýbor přijal v této souvislosti usnesení, kterým požádal Ministerstvo vnitra, aby ve spolupráci s krajskými úřady provedlo audit zřízení výborů pro národnostní menšiny na úrovni krajů a obcí;
- monitoringem postavení národnostních menšin s ohledem na mezinárodní závazky ČR v této oblasti; Podvýbor přijal dne 30. listopadu 2004 zástupce *Poradního výboru RE pro Rámcovou úmluvu o ochraně národnostních menšin*,³⁰⁾ jednání se týkalo národnostně menšinové politiky státu v kontextu procesu transformace veřejné správy a významu funkce veřejného ochránce práv v záležitostech příslušníků národnostních menšin.

5.2. Kancelář prezidenta republiky

143. Prezident republiky nečiní rozdíl v přístupu k občanům - příslušníkům národnostních menšin a k příslušníkům většinové společnosti. Součástí jeho agendy i jeho kanceláře je přitom pravidelná spolupráce se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin. V roce 2004 se týkala:

- setkání s příslušníky národnostních menšin při návštěvách jednotlivých krajů a měst ČR, konkrétně 28. března 2004 v rámci návštěvy Ústeckého kraje se prezident republiky zúčastnil konference na téma *Tolerance místo intolerance: Němci v českých zemích včera, dnes a zítra*, která se konala v Ústí nad Labem; na konferenci přednesl projev k otázce česko-německého soužití a významu dějin Němců v českých zemích;
- setkání se zástupci Parlamentu Romů ČR (4. října 2004), jehož cílem bylo prodiskutovat přístupy k řešení vztahů mezi většinovou společností a romskou národnostní menšinou;
- setkání se zástupci národnostních menšin při příležitosti oslav státního svátku ČR dne 28. října,

³⁰⁾ Schůzka proběhla v rámci monitorovací návštěvy Poradního výboru RE pro Rámcovou úmluvu o ochraně národnostních menšin v České republice (viz kap. 1.1.).

- diskusí na téma postavení národnostních menšin v ČR při setkáních s velvyslanci těchto států, jejichž národnostní menšina žije v České republice.

5.3. Veřejný ochránce práv

144. Veřejný ochránce práv se problematikou národnostních menšin v roce 2004 zabýval v rámci šetření podnětů, kterými se na něj občané obrací. V roce 2004 přijal celkem 4 415 podnětů. Zabýval se podněty zejména příslušníků romské menšiny z oblasti sociálního zabezpečení, ochrany dětí, mládeže a rodiny, stavebního řízení, činnosti policie a vězeňství či podněty ve vztahu k samostatné působnosti obcí a krajů.

145. Zvláštní pozornost věnoval veřejný ochránce práv problematice sterilizace romských žen. V průběhu roku 2004 se na něj obrátily 62 ženy se stížnostmi na zdravotnická zařízení, která měla podle názoru stěžovatelek podstoupit zákrok provedení sterilizace při poskytování zdravotní péče, a to v rozporu s právem, neboť pacientky se zákrokem nevyslovily informovaný souhlas. Vzhledem k tomu, že obdobnými stížnostmi se mají primárně zabývat orgány státní správy v oblasti zdravotnictví, tj. mimo jiné i Ministerstvo zdravotnictví, a vzhledem k tomu, že otázku legitimacy a legality provedení sterilizace nelze redukovat pouze na aspekty právní, nýbrž nutně souvisí i s otázkami lékařské etiky, resp. odůvodněnosti zákroku, veřejný ochránce práv požádal ministryni zdravotnictví, aby stížnosti prošetřila. Ministryně pro tento účel ustanovila poradní skupinu. Cílem šetření je zjistit, zda v konkrétních případech bylo z lékařského hlediska postupováno *lege artis*, tj. v souladu se stavem poznání lékařské vědy, a zda z hlediska právního byly splněny všechny předpoklady provedení sterilizace, jak je stanoví český právní řád.

146. Na veřejného ochránce práv se v roce 2004 rovněž opakovaně obraceli příslušníci romských komunit, kteří si stěžují na postup měst a obcí při správě městských (obecních) bytů a na postup při uzavírání a rozvazování nájemních vztahů s občany. Možnost veřejného ochránce práv zasahovat v těchto případech je s ohledem na samostatnou působnost měst a obcí značně omezená. Podle stanoviska veřejného ochránce práv nemohou obce a města situaci zhoršovat svým tvrdým, nekompromisním a mnohdy na hraně zákona se pohybujícím jednáním. Namísto tvorby obecných kritérií s vylučovacími tendencemi by obce a města měla dát větší prostor pro individuální posuzování žádostí o byt v kombinaci s důsledným využíváním nástrojů, které umožňuje sociální systém pro překonávání nepříznivé sociální situace jednotlivců.

147. Na veřejného ochránce práv se od roku 2001 obrátila řada občanů (jednotlivě i prostřednictvím občanského sdružení *Podkarpatská Rus*) ve věci náhrady majetkové újmy, resp. odškodnění, za nemovitý majetek zanechaný na Podkarpatské Rusi (Zakarpatské Ukrajině) po druhé světové válce, kdy došlo k jejímu připojení k Ukrajinské sovětské socialistické republice. Na základě šetření navrhuje veřejný ochránce práv, aby Ministerstvo financí vydalo věcné rozhodnutí o nárocích přihlašovatelů majetku, tak, aby se dotčené osoby mohly bránit pomocí řádných opravných prostředků, eventuálně namítat protiústavnost úpravy odškodnění majetku z roku 1958. V této souvislosti začalo Ministerstvo financí vydávat na přelomu roku 2004/2005 meritorní rozhodnutí. Vzhledem k rozsáhlému počtu osob, kterých se věc týká, a kumulaci několika právních režimů, jimiž bylo odškodňování majetku spravováno, navrhuje veřejný ochránce práv, aby se odškodnění uskutečnilo na základě zcela nové legislativní úpravy.

5.4. Rada vlády pro národnostní menšiny

148. V roce 2004 byla dvakrát provedena změna ve složení Rady. Jmenování nových členů Rady bylo poprvé navrženo z důvodu organizačních a personálních změn v Kanceláři

prezidenta republiky a v organizacích některých národnostních menšin. Vláda odvolala šest členů Rady³¹⁾ a jmenovala nové zástupce za Kancelář prezidenta republiky, dále za maďarskou, polskou, slovenskou a ukrajinskou národnostní menšinu. Vzhledem k tomu, že představitelé bulharských organizací se nedohodli na společném kandidátovi, zástupce bulharské národnostní menšiny nebyl jmenován. Situace je řešena tím, že na jednání Rady jsou zváni jako hosté dva zástupci bulharské menšiny.

149. Po rekonstrukci vlády v srpnu 2004 musela být v souladu se Statutem nově jmenována i Rada. Vláda jmenovala předsedou Rady místopředsedu vlády a ministra spravedlnosti.³²⁾ Následně nový předseda Rady předložil vládě návrh změny jejího Statutu, který pak vláda schválila.³³⁾ Novela Statutu Rady v článku 3 odst. 2 stanoví, že členy Rady jsou zástupci dvanácti národnostních menšin, tj. bulharské, chorvatské, maďarské, německé, polské, romské, rusínské, ruské, řecké, slovenské, srbské a ukrajinské. V případě zástupců orgánů veřejné správy je složení Rady rozšířeno o náměstka místopředsedy vlády a ministra spravedlnosti. Aktuální složení Rady schválila vláda usnesením ze dne 1. prosince 2004 č. 1214.

150. Vzhledem k organizačním změnám a opakované rekonstrukci Rady se její jednání uskutečnilo v roce 2004 pouze třikrát.³⁴⁾ Rada na svých jednáních věnovala pozornost zpracování dotazníku tzv. *Euromosaic III* pro *Research Centre on Multilingualism* (Katholieke Universiteit, Brussel), zpracování Druhé periodické zprávy o plnění zásad stanovených Rámcovou úmluvou o ochraně národnostních menšin, včetně monitorovací návštěvy Poradního výboru Rady Evropy pro tuto Úmluvu (viz oddíl 1.1.) a Zprávy o situaci národnostních menšin v ČR za rok 2003. Plnění úkolů, které vyplývají ze Zprávy za rok 2003, zajišťoval sekretariát Rady.

151. Sekretariát Rady zajišťuje pravidelně prezentaci výsledků činnosti Rady na internetových stránkách serveru Úřadu vlády ČR.³⁵⁾ Kromě toho sekretariát Rady vydal v roce 2004 následující publikace:

- Sborník příspěvků ze semináře o implementaci zásad stanovených Rámcovou úmluvou o ochraně národnostních menšin v České republice, Koloděje 2. prosince 2003. K vydání připravili Barbara Stašková a Andrej Sulitka. Vydal Úřad vlády ČR (ISBN 80-86734-28-5). Praha 2004, 99 s.
- Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2003. Vydal Úřad vlády ČR (ISBN 80-86734-27-7). Praha 2004, 130 s. + přílohy.³⁶⁾
- Národnostní menšiny v České republice (vybraná data). Na základě definitivních výsledků ze sčítání lidu, domů a bytů 2001. Uspořádala Barbora Stašková. Interní tisk sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny. Praha 2004, 89 s.

152. Na základě dohody o zabezpečení odborné studentské praxe mezi Úřadem vlády ČR a vysokou školou *Science Po Paris* koná v rámci působnosti sekretariátu Rady od 1. září 2004 osmiměsíční odbornou stáž Helena Pichová, studentka Institutu politických studií – *Institut de Science Politiques de Paris*. Stáž probíhá pod vedením tajemníka Rady. Odborná praxe je

³¹⁾ Usnesení ze dne 14. května 2004 č. 352.

³²⁾ Usnesení ze dne 29. září 2004 č. 958.

³³⁾ Usnesení ze dne 3. listopadu 2004 č. 1073.

³⁴⁾ Statut Rady přitom v článku 4 odst. 2 stanoví, že jednání Rady se konají podle potřeby, nejméně však jedenkrát za tři měsíce.

³⁵⁾ Prezentace činnosti Rady vlády pro národnostní menšiny na serveru úřadu vlády ČR na adrese: http://wtd.vlada.cz/pages/rvk_rnm.htm.

³⁶⁾ Anglická verze Zprávy: Report on the Situation of National Minorities in the Czech Republic in 2003. Edited by the Office of the Government of the Czech Republic (ISBN 80-86734-41-2).

zaměřena na získání zkušeností s agendou ve státní správě obecně, především však na problematiku postavení národnostních menšin v ČR, jejich organizací, podílení se na řešení věcí jich se týkajících, rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin. Dále na přístup státní administrativy ve věcech azylantů a cizinců vůbec.

5.5. Rada vlády ČR pro záležitosti romské komunity

153. Rada vlády České republiky pro záležitosti romské komunity je stálým poradním a iniciačním orgánem vlády pro otázky romské komunity. Zabezpečuje součinnost resortů odpovědných za realizaci dílčích opatření a plnění úkolů, vyplývajících z usnesení vlády a mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána. Soustřeďuje, projednává a předkládá vládě informace, podklady a návrhy pro tvorbu a uplatňování politiky vlády v oblasti integrace romských komunit.

154. Jejím předsedou je člen vlády, členy pak jsou zmocněnec vlády ČR pro lidská práva, náměstci ministrů (financí, kultury, obrany, práce a sociálních věcí, pro místní rozvoj, průmyslu a obchodu, spravedlnosti, školství mládeže a tělovýchovy, vnitra, zahraničních věcí a zdravotnictví) a čtrnáct zástupců romských komunit, z každého kraje jeden. Kancelář Rady je zřízena při Úřadu vlády ČR.

155. Vzhledem k provázanosti problematiky, kterou se zabývá tato Rada a Rada vlády pro národnostní menšiny, oba orgány spolupracují na zásadních otázkách menšinové politiky. V roce 2004 např. ve spolupráci byl připravován návrh novelizace zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin (viz oddíl 2).

5.6. Resortní grémia pro otázky národnostních menšin

156. Do kompetence Ministerstva kultury a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy náleží podpora klíčových oblastí výkonu práv příslušníků národnostních menšin. Proto v obou resortech působí grémia pro záležitosti národnostních menšin, jejichž členy jsou též zástupci národnostních menšin. Návrh jejich nominace projednává a doporučuje Rada.

157. Na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy jde o *Výběrovou dotační komisi MŠMT na projekty v Programu na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy*. Vedle toho byla náměstkem ministryně, do jehož působnosti spadá problematika základního a středního školství, zřízena *Poradní skupina pro otázky vzdělávání v jazycích národnostních menšin*. Dle informací zástupců národnostních menšin nevyvíjelo však toto grémium v roce 2004 svou činnost dostatečně (resp. nevyvíjelo činnost žádnou).

158. V rámci resortu kultury existuje *Poradní sbor náměstka ministra kultury pro otázky kultury národnostních menšin*, jehož členové jsou zároveň členy *Výběrové dotační komise na projekty kulturních aktivit*. Vedle toho je též zřízena *Výběrová dotační komise na projekty zaměřené na rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin*.

6. Činnost orgánů samosprávy

6.1. Zastupitelstva obcí

Základem následujícího textu jsou otázky, jež sekretariát Rady položil zástupcům krajů, statutárních měst a obcí, u nichž byly shledány zákonné podmínky pro zřízení výboru pro národnostní menšiny, popř. samy zřídily komisi pro národnostní menšiny nebo podobné grémium či funkci. Odpovědi na položené otázky ilustrují daný stav, jsou jen drobně stylisticky a formálně upraveny, tak, aby jejich původní výpovědní hodnota nebyla porušena. Texty byly v naprosté většině sestaveny právě zástupci výborů pro národnostní menšiny. Jejich podkladové materiály přináší poměrně vyčerpávající přehled o komunikaci zastupitelstev obcí ve vztahu k organizacím příslušníků národnostních menšin, ale shromážděné poznatky mají velmi rozdílnou úroveň. Omezená vypovídající hodnota značně části odpovědí na položené otázky tak neumožňuje provést celkové hodnotící zobecnění či analýzu aktuální situace.³⁷⁾

ALBRECHTICE (<http://www.obecalbrechtice.cz/>)³⁸⁾

Dle výsledků zpracovaných dat z posledního sčítání lidí, domů a bytů žije v obci 4 071 trvale bydlící osoba. Z národnostního hlediska se 2 855 občanů hlásí k národnosti české, 35 k moravské, 2 osoby k německé, 946 k polské, 1 k romské, 30 ke slezské a 147 ke slovenské. Polská národnostní menšina je jako jediná organizována, vyvíjí bohatou společenskou a kulturní činnost, má své národnostní školství.

V obci existuje ZŠ a MŠ s polským vyučovacím jazykem (Albrechtice, Školní 11), která od 1. ledna 2003 tvoří samostatný právní subjekt, jehož zřizovatelem je obec Albrechtice. Ve školním roce 2004-2005 mateřskou školu navštěvuje 13 dětí, ZŠ v ročnících 1-5 navštěvuje 25 žáků. Pro školní rok 2005-2006 je do první třídy zapsáno 1 dítě (viz příloha 4). Výuka probíhá ve dvou třídách – jsou spojeny 1. a 2. ročník a 3. až 5. ročník. Povinnou školní docházku žáci ukončují v okolních obcích, a to v Horní Suché nebo Českém Těšíně. Ve škole pracuje školní družina v době od 11:30 do 15:00 hod. Velmi aktivní je keramický kroužek, který navštěvují nejen žáci ze ZŠ s polským vyučovacím jazykem, ale všichni zájemci z obce a okolí. Z důvodu stále rostoucích nákladů na vedení výše uvedeného kroužku (amortizace vypalovací pece, materiál, mzda učitele) poklesl zájem o práci v kroužku. Momentálně pracují 2 kroužky po 8 frekventantech. Kursové činí do 15 let 1 tis. Kč na rok, studenti platí 1,2 tis. Kč na rok, dospělí 1,6 tis. Kč na rok. V průběhu loňského roku obec provedla ve škole přístavbu vchodu, sanitárního zařízení a šatny, čímž byl umožněn přesun MŠ. Dále byla provedena výměna oken v přízemí celé budovy na okna plastová, přestavba plynového ústředního topení. Výše investic činila celkem 1 253 495,50 Kč. V roce škola 2004 požádala obec o příspěvek na dva programy: spolupráce se školou v obci Dębowiec (Polsko) – *Poznejme se*; obec přispěla částkou 2 tis. Kč; *Sportem a hrou proti drogám a kriminalitě*; zde příspěvek obce byl 7,5 tis. Kč. Spolupráci obce a školy lze hodnotit jako velmi dobrou. V rámci školy velmi aktivně pracuje skupina rodičů a přátel školy – *Matice školská* (Macierz Szkolna). Organizuje celou řadu akcí pro děti a rodiče - ples pro dospělé, maškarní ples pro děti, školní radovánky, společné výlety do hor.

Největší společenskou organizací v obci je *Polský kulturně-osvětový svaz* (PZKO). Ke dni 31. prosince 2004 měla MS PZKO 454 členů. V roce 1995 byl otevřen nový Dům PZKO po předchozí rekonstrukci bývalého kina. Na tuto přestavbu přispěla obec částkou 30 tis. Kč.

³⁷⁾ Týká se to rovněž oddílů 6.2. a 6.3. Zprávy.

³⁸⁾ V internetových odkazech je v případě, že výbor nemá vlastní webovou stránku, uváděna pouze příslušná hlavní stránka obce.

V PZKO pracuje celá řada souborů: dlouhodobou tradici má smíšený pěvecký sbor (asi 25 členů), aktivní jsou divadelní soubory *Dropsik* a *Drops*. V květnu 2004 divadelní soubory oslavily 20. výročí vzniku. Oslavy se konaly v obecních prostorách (v sále Dělnického domu), jejichž pronájem obec poskytla bezúplatně. Obec přispěla na činnost divadelních souborů částkou 8 tis. Kč. Organizace nevyvíjí žádnou podnikatelskou činnost. Na provoz a údržbu (ročně kolem 120 tis. Kč) získává výběrem členských příspěvků a pronájmem vlastních prostor za účelem organizace různých rodinných oslav, podnikových konferencí apod.

1. výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Tříčlenný výbor pro národnostní menšiny (dále jen „Výbor“) se v roce 2004 sešel celkem dvakrát. Na svých zasedáních řešil především otázky projednání návrhu rozpočtu obce, otázky národnostního školství, schválení zprávy o situaci národnostních menšin na území obce za rok 2003. Dle potřeby se zasedání Výboru zúčastňovala předsedkyně místní skupiny PZKO, ředitelka ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím a zástupkyně obce v *Kongresu Poláků*. Spolupráce Výboru s Radou a zastupitelstvem obce je na velmi dobré úrovni.

3. dotační politika obce - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Viz výše.

4. spolupráce obecního úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Spolupráci obce, a především Výboru s příslušníky národnostních menšin hodnotí zastupitelstvo jako velmi dobrou. Výbor pravidelně navštěvuje ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím a snaží se společně s vedením školy řešit její problémy. Předseda Matice školské je členem Výboru a předseda Výboru je členem výboru PZKO.

Na většině významných budovách v obci figurují dvojazyčné česko-polské nápisy – na budově obecního úřadu, zdravotního střediska, nákupního střediska apod. Zastupitelstvo obce si je rovněž vědomo problémů týkajících se užívání mateřského jazyka na veřejnosti.

5. příklady dobré praxe z pohledu obce

Viz výše.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

Viz výše.

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

BOCANOVICE (<http://www.bocanovice.cz/bocanovicevybory.htm>)

1. výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

Výkon rozšířené působnosti obecního úřadu pro plnění úkolů napomáhajících výkonu práv příslušníků romské komunity a jejich integraci do společnosti nebyl pojat do uzavření veřejnoprávní smlouvy obce, protože zde nežijí příslušníci romské komunity. Pokud se týká organizování národnostních menšin v obci, je organizována polská menšina v místním sdružení PZKO. Ta má dva zástupce v zastupitelství obce.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Výbor byl ustaven dne 11. listopadu 2002. Pracuje v nezměněné skladbě od roku 2003, v roce 2004 se sešel dvakrát.

3. dotační politika obce - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

V roce 2004 nebyla podána žádná žádost o dotaci na činnost národnostní menšiny.

4. spolupráce obecního úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Do zastupitelstva obce ani do Výboru nebyly podány žádné stížnosti ani otázky týkající se národnostních menšin.

5. příklady dobré praxe z pohledu obce

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

Viz výše.

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

BRNO-KOHOUTOVICE (www.kohoutovice.cz)

Na žádost sekretariátu Rady o zodpovězení otázek zastupitelstvo MČ nereagovalo.

BRNO-ŘEČKOVICE A MOKRÁ HORA (http://www.reckovice.cz/zastupitelstvo_vybory.htm#nar)

1. Výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

Vzhledem k tomu, že v MČ nežijí příslušníci romské komunity, nelze ve smyslu citovaného zákona realizovat kroky k jejich integraci do společnosti.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Výbor byl zřízen při zastupitelstvu MČ v roce 2000 z důvodu vysokého počtu zdejších obyvatel hlásících se k moravské národnosti. Je složen v tomto funkčním období ZMČ z pěti členů, z toho dva jsou členy zastupitelstva (předseda Výboru a jeho zástupce).

3. dotační politika obce - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

V květnu 2003 poskytla MČ areál nacházející se v blízkosti radnice k setkání národnostních menšin Jihomoravského kraje, jehož se zúčastnily převážně dětské romské folklorní soubory. Výbor organizačně vypomohl se zabezpečením akce a nabídl organizátorům pro následující rok 2004 spoluúčast při organizování akce téhož zaměření. Ze strany organizátorů nebyly vzneseny požadavky pro rok 2004.

4. spolupráce obecního úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Spolupráce MČ spočívá v materiální a organizační podpoře při realizování besed, přednášek a kulturních akcí zaměřených na život menšin, jejichž členové v MČ žijí.

5. příklady dobré praxe z pohledu obce

Za příklad dobré spolupráce lze označit akci Výboru ve spolupráci s o.p.s. *Verbum et musica* při uspořádání koncertu mužského hudebního tria polských Židů v září 2004 a v říjnu uspořádání literárně hudebního pásma s brněnskou pobočkou Severské společnosti v Praze. Velmi úspěšná byla i přednáška s besedou člena Výboru na téma *Zajímavosti z dějin Markrabství moravského*.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

Problémy ani otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky v městské části nejsou.

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

BUKOVEC (<http://www.bukovec.cz/>)

V obci působí pouze polská národnostní menšina. Ta tvoří 38,8% celkového počtu obyvatel obce, v zastupitelstvu má 40% zastoupení. Romové v obci nejsou usídleni.

1. výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

Předmětnou veřejnoprávní smlouvu obec nemá uzavřenu.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Výbor byl založen v roce 2002. Jeho členové jsou současně zastupiteli obce. Na některá jednání je pozvaná ředitelka ZŠ s polským vyučovacím jazykem v Bukovci. Polská menšina má organizaci MS PZKO a *Sdružení rodičů*.

3. dotační politika obce - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

V loňském roce požádalo MS PZKO zastupitelstvo obce o příspěvek 30 tis. Kč na opravu střechy budovy *Domu PZKO*, jejíž celková cena byla 77 tis. Kč. Tento příspěvek byl v plné výši (30 tis. Kč) poskytnut na základě faktury za plech.

4. spolupráce obecního úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

5. příklady dobré praxe z pohledu obce

Lze konstatovat že spolupráce mezi školou a obcí je na dobré úrovni

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

Dosud nebyly evidovány žádné problémy týkající se společného soužití. Většina otevřených otázek se řeší průběžně na jednáních obecního zastupitelstva případně na jednáních rady.

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

V obci je vytvořená příznivá atmosféra pro bezproblémové užívání mateřského jazyka v úředním styku na obecním úřadě.

BRUZOVICE (<http://www.bruzovice.cz/>)

Na žádost sekretariátu Rady o zodpovězení otázek zastupitelstvo obce nereagovalo.

BYSTRICE (<http://www.bystrice.cz/>)

1. výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

Při posledním sčítání lidu v roce 2001 se k romské komunitě přihlásil 1 občan obce. Pokud je známo, žijí v obci 3 děti romského původu v pěstounské péči. Obec nemá problém s integrací romské komunity do společnosti.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Při sčítání lidu v roce 2001 se přihlásilo 28,9 % občanů k polské národnosti. Ve smyslu zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, byl v obci zřízen čtyřčlenný Výbor dne 10. prosince 2002. Ten iniciuje vznik koncepčních materiálů národnostní problematiky ve střednědobém a dlouhodobém výhledu v rámci obce; aktivity obce směřující k podpoře činností národnostních menšin, jejich sdružení, spolků a dalších organizací působících v obci, určuje způsob této podpory (granty, přímé dotace, apod.) a její podmínky. Koordinuje aktivity obce týkající se národnostní problematiky (kultura, sociální záležitosti, školství, investiční činnost atd.) a vyjadřuje se ke všem otázkám, které se této problematiky týkají. Spolupracuje zejména s komisí sociální a pro oblast školství a kultury. Zajišťuje informační toky v této oblasti mezi obecním úřadem, výbory a národnostními menšinami, pověřenou obcí a krajem, dále vyčlenění odpovídající částky z rozpočtu obce pro tyto aktivity. Kontroluje plnění úkolů zadaných v této oblasti orgánům obce a v rozsahu svých kompetencí rozdělování a využívání prostředků vydávaných na aktivity národnostních menšin.

3. dotační politika obce - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Neinvestiční dotace 2004 - národnostní menšiny

organizace	účel / projekt	dotace (Kč)
folklorní soubor MK PZKO Bystrzyca	Činnost souboru	20 000
folklorní soubor ZS Stanisława Hadyny s polským jazykem vyučovacím <i>Łącka</i>	40. výročí souboru	20 000
folklorní soubor <i>Łącka</i> a pěvecký sbor <i>Crescendo</i>	Festivaly, koncerty	28 000
<i>Macierz szkolna</i> PZŠ	Divadelní představení	3 000
PZŠ Bystrice	Přebor v plavání	15 000
	Výchovně-vzdělávací pobyt žáků v PR	5 000
<i>Sdružení polské mládeže</i>	Dny studentské kultury	3 000
PZKO Bystrice	Memoriál Fr. Menšíka - volejbal	8 000
	Rockfest - festival rockových kapel	6 000
celkem		108 000

4. spolupráce obecního úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Spolupráce obecního úřadu a Výboru je dobrá.

5. příklady dobré praxe z pohledu obce

Reprezentace obce folklorním souborem *Bystrzyca* v květnu 2004 v Senátu ČR a ve Valdštejnské zahradě. Zajištění sponzorů, vybavení folklorního souboru obuví (krpce). Spolupráce při zajištění rekonstrukce domu PZKO - získání částky 200 tis. Kč z rozpočtu obce. Také spolupráce s PZKO je na dobré úrovni. V obci je ZŠ Stanisława Hadyny s polským vyučovacím jazykem. Dostavbou ZŠ jsme zajistili rovné podmínky vzdělání dětem české i polské národnosti (v obci je škola

<http://www.bystrice.cz/skola>, jež je společná jak pro českou, tak pro polskou ZŠ). Při ZŠ Stanisława Hadyny s polským vyučovacím jazykem jsou dva soubory *Crescendo* a *Łącka* (pěvecký a folklorní). Další folklorní soubor *Bystrzyca* je při PZKO. Obec si váží práce souborů, poněvadž přispívá k udržení zvyků a tradic předků. Obec podporuje aktivity polské národnostní menšiny finančně a recipročně jí soubory zajišťují slavnostní akce, např. otevření dostavby ZŠ, zahájení provozu domu s pečovatelskou službou, Májovou veselici, Den obce Bystřice atd.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Starostka obce se vyjádřila k dokumentu tak, že zaškrtnula příslušné články Charty, kde doporučuje ratifikaci podle části III. Vedle toho zdůraznila některé okolnosti, týkající se postavení romštiny, uznání regionálních nebo menšinových jazyků jako výrazu kulturního bohatství a významu historie pro vzdělávání. Upozornila na to, že je velmi důležité, aby Ministerstvo vnitra určilo, co se považuje za úřední listiny ke vztahu k národnostním menšinám. V současné době se předkládají jak v jazyce českém, tak polském listiny oznamující konání voleb, sčítání lidu, domů a bytů, konání zasedání zastupitelstva obce apod. V obci jsou dvojjazyčně označeny úřední budovy, školy, knihovna apod. včetně označení jejich činnosti. Uvedla, že dvojjazyčné vydávání úředních listin jako např. *Rozhodnutí* a dalších listin není obec schopna bez porušení zákonů, bez navýšení finančních prostředků a dostatečného počtu tlumočnicků v současné době zajistit.

ČESKÝ TĚŠÍN (<http://www.tesin.cz/>)

Na žádost sekretariátu Rady o zodpovězení otázek zastupitelstvo obce nereagovalo.

DOLNÍ LOMNÁ (<http://www.dlomna.trz.cz/kontaktou.htm>)

1. výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

Pokud jde o romskou komunitu, v obci se Romové nevyskytují.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Výbor byl v obci zřízen a schválen na jejím zastupitelstvu dne 29. listopadu 2002 ve smyslu zákona č. 320/2000 Sb. Jeho předseda je zároveň členem zastupitelstva obce a také z tohoto důvodu je spolupráce bez problémů. Výbor iniciuje koordinaci aktivit obce týkající se národnostní problematiky (kultura, školství, sociální zařízení a pod.) a vyjadřuje se ke všem otázkám činnosti obce, které se této problematiky týkají.

3. dotační politika obce - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

4. spolupráce obecního úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Výbor navrhl, aby se ve zpravodaji obce objevovaly častěji články v polském jazyce. Výbor se shodl i na tom, aby se obec, jakožto zřizovatel obecní knihovny, pokusila zajistit prostřednictvím knihovny v Karviné výměnu polských knih. Tato služba je již v knihovně zavedena.

V obci pracuje organizace příslušníků národnostních menšin PZKO, která vyvíjí vysokou aktivitu na poli kultury a zachování národnostních tradic.

5. příklady dobré praxe z pohledu obce

Viz výše.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

Do otevřených otázek v oblasti národnostně menšinové politiky navrhuje vědecky zpracovat vývoj národnostní struktury Těšínského Slezska.

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Výbor v minulosti projednal své připomínky ohledně Evropské charty regionálních či menšinových jazyků. Přeje si, aby urychleně došlo k její ratifikaci.

***DOUBRAVA* (<http://www.doubrava.cz/>)**

1. výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Usnesením č. 4/2003 ze dne 18. června 2003 byl zastupitelstvem obce Výbor zrušen, neboť v souladu s § 117 odst., 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, podle posledního sčítání lidu nedosahuje 10% občanů hlásících se k jiné národnosti než české.

Na ostatní otázky zástupce obce neodpověděl.

***HNOJNÍK* (<http://www.hnojnik.cz/>)**

1. výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

V obci se k polské národnosti hlásí cca 11% občanů, a tedy po volbách do obecního zastupitelstva v roce 2003 byl zřízen tříčlenný Výbor pro národnostní menšiny, školství, kulturu a sport, který se schází nepravidelně, zato neformálně, a to především při organizaci různých akcí pořádaných jedním obcí, jednak místními školami a organizacemi.

Obec je zřizovatelem dvou ZŠ, Masarykovy základní školy (<http://skola.hnojnik.cz/>) a ZŠ s polským jazykem vyučovacím (<http://www.cmail.cz/gardener/>). Spolupráce obou subjektů s vedením obce je téměř bezproblémová stejně jako spolupráce obou škol. Mezi pravidelné akce pořádané obcí či oběma školami patří především školní plesy, školní akademie, dětské radovánky, sportovní akce a Country odpoledne.

3. dotační politika obce - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

4. spolupráce obecního úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Protože člen Výboru je současně i předsedou místní organizace PZKO, má jako zástupce polské menšiny přímý kontakt s vedením obce.

5. příklady dobré praxe z pohledu obce

Příkladem dobré spolupráce jsou pravidelné kontakty s partnerskými obcemi Hnojník a Jaworze v Polsku, tj. vzájemné návštěvy představitelů obcí i spolupráce místních škol za podpory vedení obce.

Na ostatní otázky zástupce obce neodpověděl.

HODOV (<http://www.hodov.cz/>)

Na žádost sekretariátu Rady o zodpovězení otázek zastupitelstvo obce nereagovalo.

HORNÍ LOMNÁ (<http://www.hlomna.trz.cz/>)

- 1. výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)**

Záležitosti romské komunity obec neřeší, jelikož zde její příslušníci nežijí.

- 2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity**

Výbor byl v obci zřízen po volbách v listopadu 2002. Jeho jediným členem a zároveň předsedou je člen zastupitelstva, Výbor žádnou činnost nevyvíjí.

- 3. dotační politika obce - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin**

- 4. spolupráce obecního úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin**

Polská menšina žije v obci bez problémů, nejsou podněcovány žádné národnostní rozpře.

Na ostatní otázky zástupce obce neodpověděl.

HORNÍ SUCHÁ (<http://www.hornisucha.cz/whs02.aspx?ir=288&id=916>)

- 1. výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)**

Obec nemá statut orgánu s rozšířenou působností a také nemá uzavřenou veřejnoprávní smlouvu s cílem zajištění výkonu přenesené působnosti v oblasti práv příslušníků národnostních menšin. Při sčítání lidu v roce 2001 se k romské národnosti přihlásilo v obci pouze 6 občanů, tj. 0,14 % z celkového počtu, ačkoliv romská komunita je mnohonásobně početnější. Orgány obce vycházejí z uvedené reality a potřeb jsou nápomocné v rozvíjení romských aktivit především ve skupině dětí a mládeže.

- 2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity**

Výbor pracuje nepřetržitě od prosince roku 2000. Jeho členové reprezentují národnostní menšiny polskou, slovenskou, maďarskou a romskou. Za poslední roky nebyly v obci zaznamenány jevy, které by byly odrazem národnostní či etnické nesnášenlivosti.

3. dotační politika obce - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Je součástí širších nabídek i jiným organizacím a skupinám a je realizována prostřednictvím schválených projektů, které musejí být v souladu s obecně závaznými pravidly. Ve shora uvedené kategorii byly v roce 2004 dotovány tyto akce:

organizace	účel / projekt	dotace (Kč)
Místní organizace PZKO	uspořádání kulturních, společenských a sportovních akcí v obci i ČR	88 000
<i>Harcerstwo polskie</i>	mimoškolní aktivity mládeže, soutěže ve znalostech přírody, vědy apod.	5 000
<i>Macierz szkolna</i> při ZŠ s polským jazykem vyučovacím	činnost žákovského divadla, pěvecký soubor, sportovní soutěže	8 000
	loutkové divadlo, besídky pro občany při jubilejních příležitostech	7 000
Místní organizace <i>Demokratické aliance Romů</i>	besídka pro romské děti, 4. ročník fotbalového turnaje v rámci okresu	12 500

4. spolupráce obecního úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Předseda Výboru udržuje osobní kontakt s národnostně menšinovými organizacemi a problematiku národnostně menšinového školství projednává i s ředitelem ZŠ s polským jazykem vyučovacím. Získané poznatky jsou předmětem jednání Výboru a jsou také zařazovány do programu jednání Zastupitelstva obce. Zástupci Obecního úřadu, především starosta a místostarosta, se také osobně zúčastňují četných akcí, které jsou pořádány jednotlivými soubory PZKO, DAR nebo školami, což je velice příznivě hodnoceno občany.

5. příklady dobré praxe z pohledu obce

Je vžitou tradicí, že na akcích pořádaných obcí, jako obecní festivaly, folklorní nebo pěvecké koncerty, setkání občanů u jubilejních výročí, Den matek apod., zpestřují kulturním programem rovněž soubory i zástupci národnostních menšin, především mládež. Pro vznik a zkoušky romské kapely *Neve Roma-Mix* poskytla obec vhodné podmínky a prostory. Pod patronací obce se už dlouhodobě a velmi úspěšně rozvíjí přeshraniční spolupráce občanů i organizací s městy Lubomia a Bielsko-Biala v Polské republice a s městem Gelnica na Slovensku. Vzájemná účast zástupců obou stran u příležitosti kulturních, společenských nebo sportovních akcí se už stala samozřejmostí.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

V závěru roku 2004 byl zkoumán vliv jednotlivých ustanovení nového školského zákona v oblasti národnostně menšinového školství i konkrétní dopad této právní normy v reálných podmínkách. Vzhledem k tomu, že základní školství je v kompetenci orgánů místních samospráv, a tudíž je financováno z místních (městských) rozpočtů a náklady na výuku v těchto zařízeních jsou nepochybně vyšší než obecné, zdá se dostatečně odůvodněným návrh dofinancování rozdílu nutných nákladů u národnostně menšinového školství ze zdrojů např. MŠMT nebo kraje. Nejvhodnější formou by bylo zvýšení příspěvku na jednoho žáka.

Pro úspěšné zvolení kandidátů politických stran, hnutí či sdružení do všech typů zastupitelstev nebo Parlamentu ČR je od roku 2002 rozhodujícím předpokladem překročení 5 % limitu s použitím nového přepočítacího koeficientu. Nové ustanovení současně platného volebního zákona je možno považovat za značně diskriminující, pokud se jedná o kandidáty do samospráv na úrovni obcí, měst, ale i krajů. Znemožňuje totiž, v převážné většině, účast osobám, které by v těchto orgánech zastupovaly, mimo jiné, také zájmy národnostních nebo etnických menšin.

Předcházející ustanovení volebního zákona, uplatňované v letech 1990, 1994 a 1998 umožňovalo reprezentativnější účast občanů při posuzování i rozhodování potřeb daného regionu.

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Kriticky je třeba hodnotit skutečnost, že nebyla dosud ratifikována. Dřívějším přijetím tohoto dokumentu by byla nepochybně také vyřešena otázka dvojjazyčnosti v regionech, které splňují zákonnou podmínku, a to bez petičních aktivit, které především u majoritní společnosti, ať už z nepochopení nebo neinformovanosti, vyvolávají mnohdy i nevraživost vůči občanům národnostní menšiny, jak vyplývá ze zkušeností, kde s těmito aktivitami bylo započato. S ohledem na současnou skutečnost navrhuje petiční podmínku, jak je uvedena v § 29 odst. 2 zákona o obcích č. 128/2000 Sb., vypustit.

HRADEC – NOVÁ VES (<http://www.hradec-novaves.cz/>)

V obci je přes 10 % občanů hlásících se ke slovenské národnosti. Jsou to lidé, kteří doosídlovali území po odsunu Němců, nebo členové jejich, někdy i dosti početných rodin. Někteří zde žijí i více než padesát let. Necítí se ovšem být menšinou, být diskriminováni, nemají proto žádné požadavky či nároky, které by se lišily od požadavků či nároků majority.

- 1. výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)**

- 2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity**

Zřízení pětičlenného Výboru (jeho předsedou je člen zastupitelstva) je pouze formálním naplněním litery zákona.

Na ostatní otázky zástupce obce neodpověděl.

HRADEK (<http://www.obechradek.cz/Html/fotogalerie/struktura.htm>)

- 1. výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)**

V obci nejsou občané romské národnosti, proto se výbor k této problematice nevyjadřuje.

- 2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity**

Výbor byl zřízen v prosinci roku 2000. Od listopadu 2002 pracuje v tříčlenném složení, průběžně řeší náměty občanů k problematice dvojjazyčnosti v naší obci, v roce 2004 měl čtyři schůzky.

- 3. dotační politika obce - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin**

V rámci dotační politiky obce byly v roce 2004 poskytnuty dotace z obecního rozpočtu na:

organizace	účel / projekt	dotace (Kč)
Místní organizace PZKO	investiční dotace na zateplení budovy – kuchyň	30 000
Macierz szkolna při ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím	kulturní a sport. vyžití dětí MŠ	2 000
	plavecký výcvik	3 200
celkem		35 200

4. spolupráce obecního úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Spolupráce obecního úřadu a Výboru je na dobré úrovni: společně organizují kulturní a sportovní akce. Mimo to ve Výboru jsou zástupci místního sdružení PZKO, člen rady a členka zastupitelstva.

5. příklady dobré praxe z pohledu obce

Viz výše. Společná organizace přespolního *Běhu Hrádkem* (obecní úřad a PZKO), šachového turnaje, pingpongového turnaje a společenské akce *Dny Hrádku*.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

MŠMT svým pokynem stanovuje minimální počet žáků ve třídě, avšak nedostatečně zohledňuje tento počet v rámci národnostních menšin, zejména na snížení minimálního průměrného počtu dětí ve třídách. Podle §29 zákona č.128/2000 Sb. umožňuje schválit dvojjazyčné nápisy na základě petice. Výbor se domnívá, že tento zákon řeší otázku dvojjazyčných nápisů komplikovaně pomocí petice a navrhuje, aby realizace v praxi nebyla podmíněna peticí a aby finanční náklady na zhotovení dvojjazyčných nápisů byly hrazeny z centra.

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

CHOMUTOV (http://www.chomutov-mesto.cz/vismo/o_utvar.asp?d=1&u=5245&id_org=5245&id_u=18342&p1=8620&p2=&p3)

1. Výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Byl zřízen zastupitelstvem města dne 29. září 2003, má devět členů. V roce 2004 jednal pětkrát. V termínu 30. dubna - 1. května 2004 proběhly dny Romské kultury a sportu, kterých se zúčastnili i zástupci Výboru. Výbor se podílel jako spolupořadatel na semináři *Začlenění Romů do společnosti* ve dnech 8. - 9. června 2004 v Chomutově, který pořádala kancelář Rady vlády pro záležitosti romské komunity ve spolupráci s *Fundación Secretariado General Gitano* ve Španělsku (v rámci twinningového projektu směřujícímu k výměně zkušeností mezi oběma stranami v oblasti sociálního začleňování příslušníků romských komunit). Na termín 12. června 2004 Výbor naplánoval *turnaj v minigolfu*. Tato akce se rozhodně vydařila a z jednání Výboru vzešel návrh na tradiční opakování akce. Dále výbor uspořádal *Panelovou diskusi*, která se uskutečnila dne 18. září 2004. V rámci sestavování plánu činnosti vzešel návrh na uspořádání akce v rámci volnočasové aktivity pro národnostní menšiny.

Na ostatní otázky zástupce obce neodpověděl.

CHOTĚBUZ (<http://www.chotebuz.cz/organy.asp>)

1. výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

V obci nebyla uzavřena smlouva k zajištění výkonu přenesené působnosti v oblasti práv příslušníků národnostních menšin. Pokud jde o romskou komunitu, podle názoru výboru stávající zákony dostatečně chrání romskou komunitu a umožňují její integraci do společnosti. Neřešené problémy: pomalá práce soudů, soudy často straní většinové společnosti, nepostihují patřičně hnutí skinheads.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Výbor byl zřízen 6. ledna 2002 a pracuje v pětičlenném složení, schází se dle plánu práce.

3. dotační politika obce - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Dotační politika obce na podporu aktivit národnostních menšin je realizována schválením příspěvku z obecního rozpočtu organizacím, které o to požádaly. V obci pracují dvě organizace příslušníků národnostních menšin, které vyvíjejí vysokou aktivitu na poli kultury a zachování národnostních tradic.

4. spolupráce obecního úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Ve Výboru jsou zastoupeni zástupci všech organizací sdružujících národnostní menšiny v obci. Předseda Výboru je zároveň členem Rady Obecního úřadu, a také z tohoto důvodu je spolupráce bez problémů.

5. příklady dobré praxe z pohledu obce

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

Zákon č. 128/2000 Sb. a hlavně jeho § 29 není v praxi plně realizovatelný, neboť chybí změny v dalších zákonech. Dle vyjádření Policie ČR nejde dle stávajících zákonů mít dvojjazyčné označení obcí při vjezdu a výjezdu z obce, též dle vyjádření Ministerstva dopravy a spojů nejde na budovách pošt mít dvojjazyčné označení. Tyto polovičatosti a neserióznosti schváleného zákona vnáší do řad občanů pochybnosti a nevraživost, a tím de facto navozuje zhoršování mezilidských vztahů. Do otevřených otázek v oblasti národnostně menšinové politiky navrhuje vědecky zpracovat vývoj národnostní struktury Těšínského Slezska. Tento historický rozbor zařadit do školských osnov všech základních škol.

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Výbor v minulosti projednal a zaslal své připomínky ohledně tohoto dokumentu. Mělo by urychleně dojít k její ratifikaci.

JABLUNKOV (<http://www.jablunkov.cz/>)

Ve městě je organizována pouze polská národnostní menšina, jež podle výsledků posledního sčítání lidu dosahuje cca 20%. Podíl jiných národností nepřesahuje 2% (slovenská - 2%, slezská - 1,5%, moravská - 0,5%, německá - 0,1%).

1. výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

Romská národnost není v Jablunkově evidována a město nemá uzavřenou veřejnoprávní smlouvu s cílem zajištění výkonu přenesené působnosti v této oblasti.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Výbor byl ve městě ustanoven v roce 2000. Má 11 členů (z toho šest národností polské, čtyři české a jeden slovenské). Za hodnocené období se sešel dvakrát a byla na něm projednána následující problematika:

- informace ze semináře k implementaci zásad stanovených Rámcovou úmluvou o ochraně národnostních menšin v ČR (Praha-Koloděje 2. prosince 2003);
- petice polské národnostní menšiny ve věci dvojjazyčného označení názvu obce, státních institucí a veřejných prostranství;

- druhá periodická zpráva o plnění zásad stanovených Rámcovou úmluvou o ochraně národnostních menšin;
- informace ze společného jednání členů Poradního výboru Rady Evropy a členů Výboru Rady pro spolupráci s orgány samosprávy (Ostrava, 1. prosince 2004).

3. dotační politika obce - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Granty prostřednictvím PZKO Jablunkov

účel	dotace (Kč)
regionální síň A. Sikory	5 000
mezinárodní folklorní festival <i>Gorolski Świąto</i>	30 000
doprovodná výstava při GŚ <i>Gorolski Żywobyci</i>	5 000
taneční folklorní soubor <i>Zaolzi</i>	10 000
lidová kapela <i>Nowina</i>	10 000
dětský folklorní soubor <i>Lipka</i>	10 000
dětský folklorní soubor <i>Torka</i>	10 000
kostelní pěvecký sbor	5 000

Grant prostřednictvím ZŠ s polským jazykem vyučovacím Jablunkov
(<http://www.jablunkov.cz/skola/PZS/PZS.html>)

účel	dotace (Kč)
atletický čtyřboj	4 000
jazykový a poznávací pobyt v Anglii	5 000
slavnostní akademie	2 500
natočení populárně naučného a propagačního videa	7 500 (dotace vrácena)

Grant prostřednictvím MŠ s polským jazykem vyučovacím Jablunkov
(<http://www.jablunkov.cz/skola/PMSskolni/PMSskolni.html>)

účel	dotace (Kč)
městské akce – kulturní program	5 000

Grant prostřednictvím Domu dětí a mládeže Jablunkov

účel	dotace (Kč)
taneční skupina <i>Rytmik</i>	13 000

4. spolupráce obecního úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Spolupráce Městského úřadu a Výboru se zástupci polské národnostní menšiny byla v roce 2004 velmi dobrá. Členy Výboru pro národnostní menšiny polské národnosti jsou členové PZKO a Matice školské při polské ZŠ. Pět z nich je členy městského zastupitelstva, předseda Výboru je radním a místostarosta MěÚ je členem PZKO. Pro schůze Výboru jsou využívány prostory obecního úřadu a zapisovatelka, která má na starosti písemnou agendu, je pracovnící městského úřadu.

5. příklady dobré praxe z pohledu obce

Město reaguje na požadavky příslušníků národnostních menšin na nepravidelných schůzkách. V roce 2004 vypracovalo projekt na rekonstrukci a dostavbu PZŠ a získalo státní dotaci na realizaci. Je spoluorganizátorem folklorního festivalu *Gorolski Świąto* a pomáhá při organizaci akcí ZŠ s polským vyučovacím jazykem. Na druhé straně členové PZKO

napomáhají s organizací kulturních akcí města (*Jackové dětem* - dětský folklorní festival města, *Jarmark města Jablunkova*) a v roce 2004 pěvecké a taneční soubory reprezentovaly město v družebních městech v rámci ČR i v zahraničí (kostelní pěvecký sbor, folklorní kapela *Nowina* a taneční skupina *Rytmik*).

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

Dosud nevyřešeným problémem v oblasti národnostně menšinové politiky je zavedení dvojjazyčných nápisů ve městě. V rámci hodnocení problematiky národnostních menšin na území města za rok 2003, stejně jako na semináři v Praze-Kolodějích (2. prosince 2003) a posléze na společném jednání členů Poradního výboru Rady Evropy a členů Výboru Rady pro spolupráci s orgány samosprávy v Ostravě (1. prosince 2004) bylo poukazováno na skutečnost, že ve smyslu zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, je dána možnost zavedení dvojjazyčných nápisů formou petice v obcích, kde podíl menšinového obyvatelstva dosáhne 10%. V této souvislosti bylo zástupci města navrženo administrativní a finanční zajištění této otázky automaticky z centra, bez nutnosti uplatnění petice a finančního krytí z rozpočtu obce. V opačném případě by obce mající na svém území národnostní menšiny byly znevýhodněny oproti ostatním obcím.

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Otevřenou otázkou zůstává dosud neratifikovaná Evropská charta regionálních či menšinových jazyků.

Jiríkov (<http://www.jirikov.cz/>)

V obci žijí příslušníci slovenské národnostní menšiny, starší občané, kteří se přistěhovali po druhé světové válce. Nejsou nijak organizováni a jako menšina nevyvíjejí žádnou společnou činnost. K romské komunitě se v obci hlásí méně než 10% obyvatelstva, ve skutečnosti jsou zde 3-4 příslušníci romského původu.

1. výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

Obec neuzavřela veřejnoprávní smlouvu s cílem zajištění výkonu přenesené působnosti v oblasti práv příslušníků národnostních menšin.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Tríčlenný Výbor pro slovenskou národnostní menšinu byl v obci zřízen dne 6. prosince 2002. Výbor zajišťuje překlady důležitých písemností do slovenského jazyka (volby, upozornění, atd.). V roce 2004 neřešil žádný požadavek nebo připomínku občanů slovenské menšiny.

3. dotační politika obce - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

V roce 2004 nebyl obci předložen žádný projekt na aktivitu národnostní menšiny, z tohoto důvodu žádný projekt finančně nepodpořila.

4. spolupráce obecního úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Spolupráce Obecního úřadu a Výboru pro národnostní menšinu v roce byla dobrá.

5. příklady dobré praxe z pohledu obce

V roce 2004 ani v předchozích letech obec neměla žádné problémy nebo otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Kladné.

JAROMĚŘ-JOSEFOV (<http://www.jaromer-josefov.cz/organy/?iMenu=104>)

1. výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

Sedmičlenná Komise pro národnostní menšiny byla schválena usnesením Rady města č. 93/2/2003 dne 22. ledna 2003, upravena usnesením č. 953/30/2004 ze dne 8. prosince 2004 a 98/2/2005 ze dne 26. ledna 2005. Komise se zřizuje jako iniciativní a poradní orgán Rady k řešení otázek národnostních menšin a dbá na zajištění podmínek pro naplňování práv příslušníků národnostních menšin, na podporu jejich programů a aktivit včetně programů integrace příslušníků romských komunit a cizinců. Aktivně se zapojuje do boje proti rasismu a diskriminaci, věnuje pozornost prevenci kriminality, ochraně dětí a mládeže před nepříznivým vlivem v oblasti nereflektovaného násilí a pornografie, klade důraz na činnost zaměřenou na rozšiřování právního vědomí, podporuje uměleckou tvorbu a její prezentaci a svou činností napomáhá zlepšení zdraví a fyzické zdatnosti populace národnostních menšin. Její členy jmenuje a odvolává Rada města, terénní sociální pracovníci v romské komunitě jsou z titulu své funkce členy komise. Tajemník komise je zároveň zapisovatelem, je určen z řad zaměstnanců úřadu a není členem komise. Komisi svolává předseda nebo tajemník komise zejména k projednání zásadních záležitostí týkajících se řešení otázek národnostních menšin.

Na ostatní otázky zástupce obce neodpověděl.

KOMORNÍ LHOTKA (http://stonavka.cz/komorni_lhotka/obecni_urad.php)

Obec dle výsledku sčítání lidu v roce 2001 má 1 103 obyvatele, v současné době má 1 140 obyvatel. Procentuální zastoupení obyvatel podle národnosti:

česká	72,8 %
polská	21,5 %
slovenská	2,3 %
slezská	1,5 %
ostatní a nezjištěné	1,9 %

Obec je zřizovatelem ZŠ *T.G. Masaryka*, Komorní Lhotka, ve které se vyučuje I. – V. ročník a *MŠ-Przedszkole* Komorní Lhotka. *MŠ-Przedszkole* navštěvují děti české i polské národnosti. ZŠ s polským jazykem vyučovacím se nachází v sousední obci Hnojník, ve které se vyučuje I. – IX. ročník. Financování mezi obcemi na úseku školství je zajištěno.

1. výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

Předmětnou veřejně právní smlouvu obec neuzavřela.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Ustavující zasedání zastupitelstva obce dle § 91 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, konaného dne 13. listopadu 2000 schválilo čtyřčlenný výbor. Za období let 2003-2004 Výbor neřešil záležitosti týkající se romské komunity. Otázky, týkající se polské národnostní menšiny byly projednávány na jednáních Výboru.

3. dotační politika obce - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

V roce 2004 obec neposkytla ze svého rozpočtu žádné finanční prostředky na podporu aktivity polské národnostní menšiny. Tato menšina má zastoupení v obecním zastupitelstvu,

podílí se na kulturních a sportovních akcích, zejména prostřednictvím MS PZKO. Ostatní menšinové skupiny nevyvíjejí na území obce organizovanou činnost.

4. spolupráce obecního úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Pracovníci obecního úřadu, členové zastupitelstva obce i členové Výboru se aktivně podílejí na koordinaci života všech občanů v obci, bez rozdílu národnosti.

Na ostatní otázky zástupce obce neodpověděl.

KOŠAŘSKA (<http://www.kosariska.cz/zastupitelstvo.html>)

1. výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

Obec nemá uzavřenou veřejnoprávní smlouvu, s cílem zajištění výkonu přenesené působnosti v oblasti práv příslušníků národnostních menšin. V obci nežijí příslušníci romské komunity.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Od roku 2002 pracuje v obci Výbor, jelikož v obci je vysoké procento občanů polské národnosti. Je tříčlenný, jeho předsedou je člen zastupitelstva obce, jak on, tak i ostatní dva členové mají polskou národnost.

3. dotační politika obce - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

V obci je registrován PZKO, jehož aktivity v roce 2004 však nevyžadovaly dotační podporu.

4. spolupráce obecního úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Spolupráce obce a Výboru se zástupci výše uvedené organizace je dobrá, nasvědčují tomu společné organizované kulturní akce, dále snaha o zachování a funkčnost školy s polským vyučovacím jazykem v obci apod.

5. příklady dobré praxe z pohledu obce

Viz 4.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

K připravované ratifikaci zaujímá obec kladné stanovisko.

MILÍKOV (<http://www.obecmilikov.cz/text/vybory.htm>)

Na žádost sekretariátu Rady o zodpovězení otázek zastupitelstvo obce nereagovalo.

MOSTY U JABLUNKOVA (<http://www.mostyujablunkova.cz/text/vybory.htm>)

1. výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

V obci aktivně působí pouze polská národnostní menšina.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Výbor byl zřízen v listopadu 2002, je trojčlenný, členové jsou zastupiteli obce. Výbor se zabývá dotační politikou obce, spolupracuje s organizacemi sdružující polskou menšinu a zabývá se v první řadě otázkami školství.

3. dotační politika obce - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

organizace	účel / projekt	dotace (Kč)
Macierz szkolna (Matice Školská)	sportovní akce (běh do vrchu, mezinárodní čtyřboj, soutěž v šachách)	16 000
	kulturní akce (výměnný pobyt v Chorzowie, edukační výlet do Polska, kroje pro soubor <i>Gróńiczek</i>)	17 000
PZKO - pěvecký sbor <i>Przelec</i>	výročí souboru, cestovní náklady	17 000
PZKO - soubor <i>Górole</i>	činnost	25 000

4. spolupráce obecního úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Otevřené otázky národnostních menšin jsou projednávány veřejně bez závažných připomínek představitelů národnostních menšin. Spolupráce s Výborem je dobrá.

5. příklady dobré praxe z pohledu obce

Místní knihovna - dvojjazyčné akce, soutěže a pod.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

ČR dosud příslušnou deklaraci práv národnostních menšin neratifikovala. V praxi se to projevuje např. ponižujícími a potupnými peticemi ve vztahu k dvoujazyčným nápisům. Zástupce obce se vyslovil kriticky k novému školskému zákonu, (výjimky z počtu žáků ve třídě).

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

K ratifikaci se Výbor vyjádřil písemně již v březnu 2003.

NAVSI (<http://www.navsi.cz/cz/urednide.html#vybory>)

1. výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

V obci nejsou romští spoluobčané, proto se výbor nezabýval právy příslušníků romské komunity a jejich integrací do společnosti, proto není důvod se vyjadřovat.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

V obci byl pětičlenný Výbor ustanoven ihned po volbách v roce 2002 pro polskou národnostní menšinu.

3. dotační politika obce - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Obec poskytuje a nejvíce se soustřeďuje na podporu v oblasti školství, tj. zajišťuje výuku ve škole a v předškolním zařízení dětem polské národnostní menšiny. Dále částečně financuje náklady místní knihovny na polské knihy.

organizace	účel / projekt	dotace (Kč)
Ženský pěvecký sbor <i>Melodia</i>	vystoupení v Praze u příležitosti Dnů Slezské kultury	33 575
Folklorní soubor <i>Goral</i>	činnost	10 000
MO PZKO	činnost	2 000

4. spolupráce obecního úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Všechna zasedání výboru, který se schází podle potřeby a výzvy kteréhokoliv člena Výboru, se zúčastňuje starostka i místostarostka obce a zástupce místního sdružení PZKO.

5. příklady dobré praxe z pohledu obce

Viz výše.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

Všechny otázky, které se týkají problému politiky národnostních menšin, byly zatím vyřešeny ke spokojenosti všech zúčastněných stran. Ze strany polské národnostní menšiny zatím nejsou žádná negativní ani pozitivní hodnocení.

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

NÝDEK (<http://www.nydek.cz/?page=vedeni>)

1. výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

V obci nežijí občané romské národnosti a obec nemá žádnou veřejnoprávní smlouvu o přenesené působnosti v oblasti práv národnostních menšin.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Výbor byl v obci zřízen v prosinci roku 2001. V tomto funkčním období složení výboru bylo schváleno na zasedání zastupitelstva obce dne 18. prosince 2002. Jsou v něm tři členové, všichni polské národnosti. Činnost Výboru je zaměřena zejména na monitoring oblasti práv příslušníků národnostních menšin. V minulém roce výbor neúspěšně vyvíjel aktivitu pro zachování polského oddělení místní MŠ. Jelikož přes vstřícnost obecního úřadu jako zřizovatele a krajským úřadem potvrzených dostatečných podmínek pro zachování výchovy v polském jazyce 4 hodiny denně, toto ředitel školy nezabezpečil ke spokojenosti rodičů a ostatních příslušníků polské menšiny, ze sedmi přihlášených dnes pravidelně chodí do „smíšeného“ oddělení pouze dvě děti.

3. dotační politika obce - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Přes značné zadlužení obce se podařilo loni zajistit dotaci z rozpočtu obce ve výši 10 tis. Kč na podporu aktivit místní skupiny PZKO. Část dotace ve výši 8,6 tis. Kč byla použita na zateplení a nový strop v klubovně. Zbytek byl použit na částečnou úhradu obnovy zařízení jeviště a scénografii amatérského divadelního představení mládeže PZKO.

4. spolupráce obecního úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Spolupráce obecního úřadu s místní skupinou PZKO je na dobré úrovni. Členové výboru pracují zároveň ve výboru MS PZKO. Představitelé obce se zúčastňují kulturních a společenských akcí PZKO. Kladně je rovněž vnímána možnost bezproblémové vzájemné komunikace na obecním úřadě v nářečí polské menšiny.

5. příklady dobré praxe z pohledu obce

Viz výše.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

Otevřenou otázkou nadále zůstává nejasná koncepce, poslání výboru a kompetence řešení jeho připomínek.

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Česká republika jako člen EU mohla Chartu regionálních či menšinových jazyků ratifikovat už dávno. Obec si však nečiní iluze, že tento akt vyřeší problémy dvojjazyčných názvů bez širšího povědomí, dobré vůle administrativy a médií.

PETROVICE U KARVINÉ (<http://www.petroviceuk.cz/Ou/htm/zastupitelstvo/zas01p.htm>)

Na žádost sekretariátu Rady o zodpovězení otázek zastupitelstvo obce nereagovalo.

PÍSEČNÁ (<http://www.pisecna.unas.cz/obec-urad.htm>)

V obci žije menšinová skupina občanů s polskou národností. Jiní příslušníci národnostních menšin se v obci nevyskytují. Taktéž zde nežijí příslušníci romské komunity.

1. výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Zastupitelstvo obce zřídilo Výbor.

3. dotační politika obce - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

V roce 2004 nebyly vytvořeny projekty pro podporu aktivity národnostních menšin.

4. spolupráce obecního úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Spolupráce obecního úřadu a výboru se zástupci a organizacemi polské menšiny je dobrá.

5. příklady dobré praxe z pohledu obce

Svaz PZKO, jako skupina polské národnostní menšiny, využívá ke svým potřebám prostory kulturního domu a hřiště, které jsou majetkem obce.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

V roce 2004 nebyly řešeny žádné problémy v oblasti národnostně menšinové politiky.

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

PÍSEK (<http://www.pisek.trz.cz/>)

Na žádost sekretariátu Rady o zodpovězení otázek zastupitelstvo obce nereagovalo.

PRAHA 5 (<http://www.praha5.cz/abook.php?id=22&cat=45>)

1. Výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

Úřad MČ Praha 5 zabezpečoval plnění úkolů napomáhajících výkonu práv příslušníků romské komunity a integraci příslušníků romské komunity do společnosti zejména prostřednictvím

odboru sociálních věcí. Byly zaměstnány dvě specializované pracovnice na pozici romské poradkyně a romské terénní pracovnice. Náklady spojené s prací romské terénní pracovnice byly z větší části pokryty čerpáním dotace ve výši 160 000,- Kč z programu *Podpora terénní sociální práce* vyhlášeného Radou vlády ČR pro záležitosti romské komunity, přičemž finanční spoluúčast MČ Praha 5 na realizaci projektu terénní sociální práce v prostředí romské komunity představovala 15 % z celkových nákladů.

Rozsah činnosti romské poradkyně úřadu MČ Praha 5 je velmi široký. Hlavní náplň její práce představuje poskytování komplexního sociálně právního poradenství v otázkách bydlení, sociálního zabezpečení, vzdělání, zaměstnání a péče o děti nebo zprostředkování dalšího odborného poradenství. Poradkyně pomáhá klientům při jednání s jinými úřady, orgány a institucemi, při uplatňování jejich práv a oprávněných nároků, včetně pomoci při sepisování návrhů, žádostí a jiných podání. Velmi důležitou složkou její činnosti je pomoc při zajišťování azylového bydlení pro klienty v bytové tísní.

Ve spolupráci s romskou terénní pracovnicí se účastní šetření prováděných u jednotlivých klientů nebo v širších komunitách. Úkolem romské poradkyně je rovněž zpracování dílčích i souborných zpráv a analýz, týkajících se situace romské komunity. Tyto materiály slouží nejen potřebám úřadu, ale jsou určeny také pro etnickou komisi Rady městské části, pro romského koordinátora hl. města. Prahy, poradní sbor romských poradců hl. města Prahy, případně i pro Radu vlády ČR pro záležitosti romské komunity. Se všemi těmito orgány romská poradkyně komunikuje, účastní se jejich jednání a participuje na jejich práci. Práce romské poradkyně zahrnuje rovněž přípravu a organizování kulturních, společenských a sportovních akcí určených pro příslušníky romské komunity, jako je např. dětský karneval, společenský večer, vánoční besídka atd.

Činnost romské poradkyně je úzce provázána a sladěna s prací romské terénní pracovnice a s působením věcně příslušných oddělení v rámci sociálního odboru, do jejichž působnosti náleží agenda sociálních dávek a péče o rodinu a děti. Stejně tak se předpokládá její spolupráce s dalšími zainteresovanými odbory úřadu městské části (např. odbor správy bytů) s úřady ostatních městských částí i s jinými orgány veřejné správy, popřípadě též s neziskovými organizacemi. Pokud jde o působení romské terénní sociální pracovnice v prostředí romské komunity v Praze 5, lze konstatovat, že se v uplynulých letech velmi osvědčilo, a to i díky jejím detailním znalostem místních podmínek. Těžiště práce romské terénní pracovnice spočívá v návštěvách romských rodin vyžadujících sociální intervenci a ve výkonu funkce asistenta těchto rodin, který rodinám poskytuje pomoc při řešení problémů. Zvolení individuálního přístupu k jednotlivým klientům, poskytování socioterapeutické pomoci v jejich přirozeném prostředí, jakož i schopnost vnímat specifika romské komunity a přizpůsobit jim formu pomoci usnadňuje identifikaci existujících problémů a napomáhá k jejich řešení. Terénní pracovnice intenzivně spolupracuje s romskou poradkyní a také s dalšími útvary v rámci odboru sociálního. Nepřetržitá spolupráce probíhá rovněž se školami, které jsou navštěvovány převážně romskými dětmi, a s neziskovými organizacemi realizujícími různé aktivity na podporu romské komunity.

Souhrnně lze uvést, že cílem činnosti obou specializovaných pracovnic i celého úřadu MČ Praha 5 není jen řešení jednotlivých dílčích problémů romské komunity, ale působení směrem k plnohodnotné integraci jejich příslušníků do sociálních vazeb a života městské části.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

V podmínkách MČ nepůsobí Výbor, ale byla zřízena etnická komise jako iniciativní a poradní orgán rady městské části ve smyslu § 101 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. Komise se na svých zasedáních, konaných pravidelně jednou měsíčně, zabývá všemi aktuálními problémy romské komunity v Praze 5 (např. zajištění bydlení a kvalita bydlení, nezaměstnanost, kriminalita, záškoláctví apod.) a zaujímá stanoviska jak ke koncepčním otázkám, tak k řešení jednotlivých konkrétních problémů. Komise rovněž podporuje

společenské, kulturní a sportovní akce, určené pro příslušníky romské komunity. V komisi jsou účastní členové Zastupitelstva MČ Praha 5, vedoucí odboru sociálních věcí úřadu MČ Praha 5 spolu s romskou poradkyní a romskou terénní pracovnící, dále pracovníci neziskových organizací, zaměřujících se ve své činnosti na problematiku romské komunity (občanské sdružení *Romano Dives*, *Člověk v tísni - společnost při České televizi, o.p.s.*, *Český helsinský výbor*), nezávislí odborníci a zástupci škol, do kterých docházejí romští žáci.

3. dotační politika obce - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Z rozpočtu MČ byly financovány společenské a kulturní akce určené příslušníkům romské komunity, zejména *Velikonoční veselice pro romské děti* (11 000,- Kč), *Společenský večer etnických menšin* v Národním domě na Smíchově (100 000,- Kč) nebo *Vánoční besídka pro děti z etnicky smíšených škol* (28 000,- Kč).

4. spolupráce obecního úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Spolupráce se zástupci a organizacemi příslušníků romské komunity probíhala zejména v rámci činnosti etnické komise Rady MČ Praha 5 (viz výše). Specializované pracovníce úřadu MČ Praha 5 ve funkci romské poradkyně a romské terénní pracovníce jsou se zástupci romské komunity v nepřetržitém kontaktu, užší spolupráce byla realizována např. při přípravě společenských a kulturních akcí pro romskou komunitu (viz výše).

5. příklady dobré praxe z pohledu obce

Jedním z příkladů dobré praxe v MČ je spolupráce všech zainteresovaných složek při řešení bytové problematiky romských klientů. Žádosti o přidělení sociálního bytu přijímá od klientů odbor správy bytů úřadu MČ Praha 5. Odbor sociální může klientům poskytnout pomoc při podávání žádosti a po podání žádosti o byt k ní zpracovává stanovisko nebo doporučení, které následně slouží jako podklad pro rozhodování bytové komise a bodování při posuzování bytové tísně. Šetření v domácnostech klientů pro potřeby posouzení jejich bytové situace zajišťuje odbor správy bytů, který však může požádat o součinnost odbor sociální, včetně romské poradkyně a romské terénní pracovníce. Zvláště náležité a složité případy jsou projednávány rovněž na etnické komisi, kde se k jednotlivým žádostem o přidělení sociálního bytu mohou vyjádřit rovněž zástupci romské komunity a pracovníci neziskových organizací poskytujících terénní sociální služby romským klientům. Na jednání komise upozorňují zúčastnění členové také na nepříznivé bytové podmínky rodin, které dosud žádost o přidělení sociálního bytu nepodaly. Ve svém souhrnu zabezpečuje celý systém skutečně důkladné, objektivní a spravedlivé posouzení žádostí o přidělení bytu z hlediska bytové potřeby konkrétních klientů.

Pokud jde o řešení situace romských klientů, ohrožených ztrátou bydlení z důvodu neplacení nájemného, probíhá v případě klientů bydlících v obecních bytech spolupráce sociálního odboru úřadu MČ se správcovskou firmou, která na základě smlouvy s MČ zajišťuje pro městskou část inkaso a vymáhání dlužného nájemného v obecních bytech. Tato firma upozorní sociální odbor na existující dluh na nájemném a spolupracuje s ním v souvislosti se stanovením splátkového kalendáře. Jestliže se podaří s klientem splátkový kalendář dojednat, snaží se sociální odbor vést klienty k tomu, aby stanovený kalendář dodržovali.

Dalším příkladem je poskytování komplexního sociálně právního poradenství romským klientům, zejména opět v oblasti bytové problematiky. Toto poradenství je poskytováno přímo úřadem MČ Praha 5, a to zejména prostřednictvím romské poradkyně a romské terénní pracovníce. Pokud se jedná se o řešení složitějších právních otázek, mohou klienti využít rovněž služeb bezplatné občanskoprávní poradny, jejíž provoz je hrazen z rozpočtu MČ.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

K požadavkům obsaženým v Evropské chartě regionálních či menšinových jazyků lze uvést, že z hlediska úřadu MČ je v případě potřeby zabezpečena komunikace s klienty v romském jazyce. Z dosavadních zkušeností však vyplývá, že v rámci úředního styku používají romští klienti českého nebo slovenského jazyka a nekomunikují v romštině. Poznatky získané terénní práci v romské komunitě na Praze 5 ukazují, že se zde nevyskytují klienti, kteří by nebyli schopni komunikovat v češtině nebo ve slovenštině.

Práce s romskými dětmi v předškolních a školních zařízeních se zaměřuje především na dobré zvládnutí českého jazyka. Zatím nebyl ani ze strany romské komunity zaznamenán výraznější zájem o zajištění výuky romského jazyka pro děti.

***ROPICE* (<http://stonavka.cz/ropice/zastupitelstvo.php?obec=4>)**

Na žádost sekretariátu Rady o zodpovězení otázek zastupitelstvo obce nereagovalo.

***RUDNÁ POD PRADĚDEM* (<http://www.cbox.obecrudna.cz/>)**

Po roce 1945 se přistěhovala asi polovina obyvatel ze Slovenska. Rozdělením republiky se tato část občanů stala národnostní menšinou.

- 1. výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)**

- 2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity**

Podle informace starosty není výbor zřízen.

Na ostatní otázky zástupce obce neodpověděl.

***ŘEKA* (<http://www.stonavka.cz/reka/zastupitelstvo.php?obec=5>)**

- 1. výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)**

Nebyla uzavřena. Vzhledem k tomu, že v obci se romská komunita nenachází, nebyly řešeny žádné problémy týkající se této komunity.

- 2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity**

Výbor byl zřízen zastupitelstvem obce dne 20. listopadu 2002. Je tříčlenný. Od jeho zřízení nebyly řešeny žádné problémy.

- 3. dotační politika obce - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin**

Jelikož MO PZKO v roce 2004 nežádala žádné dotace na projekty, podílí se obec pouze na financování neinvestičních nákladů na ZŠ s polským vyučovacím jazykem.

- 4. spolupráce obecního úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin**

Dobrá a bez problémů.

5. příklady dobré praxe z pohledu obce

V roce 2004 se MO PZKO spolupodílela s ostatními organizacemi a zastupiteli obecního úřadu na veřejných oslavách, příslušníci národnostních menšin jsou také členy jiných organizací v obci a plně se podílejí na jejich činnosti.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

Problémy v oblasti národnostně menšinové politiky v obci v roce 2004 nezaznamenali. Atmosféra v obci ohledně národnostních menšin je dobrá, nejsou problémy v uznávání práv rozvoje kulturních tradic a práva na vzdělávání ve vlastním jazyce.

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

SMILOVICE (<http://www.stonavka.cz/smilovice/zastupitelstvo.php?obec=6>)

Na žádost sekretariátu Rady o zodpovězení otázek zastupitelstvo obce nereagovalo.

STARÁ VES (<http://www.rymarovsko.cz/staraves/index.htm>)

Na žádost sekretariátu Rady o zodpovězení otázek zastupitelstvo obce nereagovalo.

STONAVA (<http://www.stonava.cz/>)

V obci žije 30 procent občanů polské národnosti. Ti jsou organizováni v PZKO, místní organizaci Stonava a svým působením významně přispívají k udržování kulturních tradic regionu a společenského života v obci.

Jako bohoslužebný jazyk se ve zdejší farnosti římskokatolické církve i ve sboru Slezské evangelické církve a.v. používá střídavě čeština a polština.

1. výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

3. dotační politika obce - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Obec již dlouhodobě a systematicky věnuje pozornost národnostním menšinám a finančně zajišťuje řadu aktivit zejména v oblasti kultury a osvěty. V roce 2004 za pronájem sálů pro kulturní účely, včetně činnosti polského pěveckého sboru, uhradila částku 590 129,- Kč.

Průběžně a podle potřeb hradí autobusovou dopravu případně cestovné na různé soutěže tohoto sboru. V případě zájmu a potřeb obec přispívá rovněž na nákupy knih a časopisů v polském jazyce do místní knihovny. Samostatné projekty na aktivity národnostních menšin však v roce 2004 nebyly obci předloženy.

Na ostatní otázky zástupce obce neodpověděl.

STRÍTEŽ (<http://www.stonavka.cz/stritez/zastupitelstvo.php?obec=7>)

1. výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

V obci nežijí příslušníci romské komunity. Žijí zde občané hlásící se k polské národnosti.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Výbor pracuje v obci již od uplynulého funkčního období, od roku 2000. Předsedkyní je členka obecního zastupitelstva, členy příslušníci polské menšiny.

3. dotační politika obce - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Dosud příslušníci polské menšiny nežádali obec o dotaci. Přestože v obci není škola s polským jazykem vyučovacím, v obecním kulturním domě jsou pořádány plesy školy s polským jazykem vyučovacím v Hnojníku.

4. spolupráce obecního úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Je bezproblémová.

5. příklady dobré praxe z pohledu obce

Polská národnostní menšina je zapojena do oslav 700. výročí trvání obce.

Na ostatní otázky zástupce obce neodpověděl.

TĚRLICKO

(http://vismo.obce.cz/terlicko/o_utvar.asp?d=1&u=16657&id_org=16657&id_u=2282)

Legislativní a nelegislativní opatření lze hodnotit jako dostatečně vstřícná k právům příslušníků národnostních menšin. Obec dlouhodobě vytváří podmínky pro uspokojování kulturního a společenského života národnostní menšiny. Na území obce se nachází ZŠ a MŠ s polským vyučovacím jazykem, kterou obec podporuje.

1. výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

Obec neuzavřela veřejnoprávní smlouvu s cílem zajištění výkonu přenesené působnosti v oblasti práv příslušníků národnostních menšin.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

V obci byl Výbor zřízen v roce 2000. V tomto volebním období má 7 členů. Jeho předsedou je ředitelka ZŠ a MŠ s polským vyučovacím jazykem, která je členkou zastupitelstva, a má polskou národnost. Dalšími členy jsou předsedové zájmových organizací, předsedové PZKO, učitelky, zástupci mládeže. Výbor se schází pravidelně 6 x v roce, podle nutnosti i vícekrát. Konkrétní činnosti výboru: koordinace práce zájmových organizací v Těrlicku (3 kluby PZKO, *Matice školská*, *Klub mladých*, *Klub žen* a *Harcerstwo polskie v RC*), vypracovávání projektů pro získání dotací na činnost zájmových organizací, problematika národnostního školství, pomoc při spolupráci obce s obcí v Polsku – Chybie.

Podle posledního sčítání lidu se v obci nikdo nepřihlásil k romské národnosti.

3. dotační politika obce - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Každý rok obec rozděluje dotace na činnost zájmových organizací. Zájmové organizace národnostních menšin podávají žádosti o dotace na svoji činnost, např. v roce 2004 bylo rozděleno 22 tis. Kč, a to na projekt divadla, projekt *Dětské radovánky*, turnaj ve vybíjené, výstavu ručních prací a sportovní akce.

4. spolupráce obecního úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Spolupráci obce a především Výboru s příslušníky národnostních menšin hodnotí Výbor jako velmi dobrou. Zástupci a organizace národnostní menšiny aktivně působí v oblasti osvěty, kultury, v obecním tisku a společenském životě obce.

Na ostatní otázky zástupce obce neodpověděl.

TŘANOVICE (<http://stonavka.cz/tranovice/zastupitelstvo.php?obec=8>)

Na žádost sekretariátu Rady o zodpovězení otázek zastupitelstvo obce nereagovalo.

TŘINEC (<http://www.trinecko.cz/meu/komise/vybory.php?co=r>)

1. výkon rozšířené působnosti města ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

Na odboru sociálních věcí a zdravotnictví (oddělení sociálně právní ochrany dětí) pracuje romský poradce. Ten se zúčastňuje pravidelně setkání romských poradců na Krajském úřadě Moravskoslezského kraje, dále pracuje na projektu romských žáků středních škol a poskytuje poradenskou pomoc hlavně v oblasti sociálně právní ochrany dětí.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Ve smyslu zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů byl na 1. zasedání Zastupitelstva města dne 17. prosince 2002 Výbor zřízen, na 2. zasedání Zastupitelstva města bylo schváleno jeho personální složení. Je osmičlenný, z toho 6 členů zastupuje národnostní menšiny polskou, romskou, řeckou a slovenskou. Členové Výboru mají společné schůzky jednou měsíčně, kde řeší aktuální problémy. Ke schůzkám jsou zváni předsedové romských sdružení *Láčo Láv* a *Sdružení Romů východního Slezska*.

3. dotační politika města - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Město každoročně vyčleňuje ze svého rozpočtu finanční příspěvky pro oblast zájmových aktivit v kultuře a sportu. V roce 2004 byla rozdělena částka 4 500 tis. Kč na podporu konkrétních projektů. Byly podpořeny tyto organizace:

organizace	projekt	dotace (Kč)
Sdružení polské mládeže v ČR, občanské sdružení	JAZZ a BLUES music 21	1 000
Skupina školské matice při PZŠ Koperníkova 696, občanské sdružení	Miss Mister Fines Euroregion 2004	50 000
	Zjazd Gwiazdzisty – 33. ročník	15 000
Skupina Matice školské při ZŠ Nádražní, občanské sdružení	Poprzeczka majowa – Květnová laťka	3 000
Místní skupina PZKO, Dolní Líštná, občanské sdružení	Puchar lata – mistrovství PZKO v minikopané (28. ročník)	5 000
Polský svaz kulturně osvětový, místní skupina Oldřichovice	25. výročí založení tanečního sboru <i>Oldrzychowice</i>	25 000
Asociace řeckých obcí v ČR, Řecká obec Třinec	Sportovní aktivity <i>Řecké obce</i>	5 000
	Kulturní akce a výuka řečtiny	10 000
Hudební skupina Perumos, občanské sdružení (Romové)	Činnost hudební skupiny <i>Perumos</i>	5 000
Ladislav Horváth	Sportovní činnost romské komunity v Třinci	5 000
Sdružení Romů Východního Slezska, občanské sdružení	Regionální čtvrtletní přebory	5 000
Regionální obec Slovákovi v Třinci	Sportovní hry v rámci Euroregionu	5 000
celkem		143 000

4. spolupráce městského úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

V rámci akce *Třinecké hudební jaro* se v roce 2004 ve městě konala poprvé *Přehlídka národnostních menšin*, kdy se jednotlivé národnostní menšiny chtěly zviditelnit a představit občanům kulturu jednotlivých národnostních menšin. Na akci se představily hudební skupiny, taneční soubory, jednotlivé národnostní menšiny představily i typická jídla a nápoje i výrobky. Soubory byly z Třince a blízkého okolí. Přehlídka národnostních menšin měla velký ohlas u občanů, a proto se Výbor rozhodl tuto přehlídku opakovat i v letošním roce. Národnostní menšiny pořádají i své kulturní akce. Polská menšina pořádá každoročně celou řadu akcí včetně *Festivalu polské národnostní menšiny*, slovenská obec pořádá *Fašiankovou zábavu* a *Pochovávaní basy*, romská komunita pořádala karneval pro děti, každoročně připravuje setkání také řecká komunita ke státnímu svátku Řecka.

5. příklady dobré praxe z pohledu města

Viz 4.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Členové Výboru nevznесли žádné stanovisko k připravované ratifikaci.

VEJPRTY (<http://www.vejprty.cz/vybory/vybory.html>)

1. Výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Výbor začal pracovat v roce 2002, byl zřízen pro německou národnostní menšinu, která ve Vejpřtech splňuje uvedenou procentuální výši. Výbor má devět členů, z nichž jeden člen je německé národnosti, jeden slovenské, dva romské, pět členů je národnosti české.

3. dotační politika obce - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Město již třetím rokem podává žádost o finanční podporu v rámci dotačního programu Podpora terénní sociální práce. V loňském roce obdrželi 160 tis. Kč (s 15% spoluúčastí města), a tak při sociálním odboru MěÚ pracovala romská terénní pracovnice, která svojí náplní zajišťovala záležitosti romské komunity. Pracovala jak s dospělými osobami, tak s dětmi v rámci volnočasových aktivit atd.

Prioritou v současné době je projekt ZvŠ ve Vejpřtech na vytvoření komunitního centra, na kterém se podílí základní škola i městský úřad. Komunitní centrum by sloužilo jak školákům, starším dětem, ale i jejich rodičům, a to zejména k navazování sociálních kontaktů, na zlepšení přístupu ke vzdělání, k efektivnímu využití volnočasových aktivit pro děti a jejich rodiče ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Další aktivitou je kvalifikační kurs pro asistentky učitelů. Do místa konání kursu dojíždí dvě asistentky ze ZvŠ.

Na ostatní otázky zástupce obce neodpověděl.

VĚLOPOLÍ (<http://www.stonavka.cz/velopoli/zastupitelstvo.php?obec=9>)

1. výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

Oproti roku 2003 nedošlo ke změnám. Obec patří k nejmenším na území ČR, k 31. prosinci 2004 měla 232 trvale přihlášené obyvatele, z toho 39 polské národnosti, jeden slovenské a žádný občan romského etnika nebyl dosud přihlášen k trvalému pobytu na území obce. Z toho důvodu nedošlo k uplatnění výkonu rozšířené působnosti obecního úřadu při plnění úkolů napomáhajících výkonu práv příslušníků romské komunity a jejich integraci do společnosti ve smyslu § 6 odst. 8 zákona č. 273/2001 Sb. Nebyla také uzavřena veřejnoprávní smlouva obce s cílem zajištění výkonu přenesené působnosti v oblasti práv příslušníků národnostních menšin.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

V roce 2002 byl v obci zřízen tříčlenný Výbor, jehož úkolem je vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin.

3. dotační politika obce - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

V roce 2004 nebyl ze strany národnostních menšin v obci podán žádný konkrétní projekt na jejich aktivity, tj. dotační aktivita obce v tomto směru nebyla uplatněna.

4. spolupráce obecního úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Národnostní menšiny v obci nemají samostatnou organizaci. Spolupráce se zástupci menšin probíhá v rámci běžného vyřizování záležitosti jednotlivých občanů obce na obecním úřadu.

5. příklady dobré praxe z pohledu obce

Příkladem dobré praxe z pohledu obce je dlouhodobá spolupráce příslušníků národnostních menšin v rámci činnosti základní organizace *Českého zahrádkářského svazu*, jakožto jediné dobrovolné organizace, která v současné době v obci působí.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

Problémy nebo otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky v roce 2004 na území obce nevystaly.

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

S ohledem na používání regionálního jazyka většinou občanů obce (slezské nářečí), má obecní úřad, Výbor a drtivá většina občanů obce kladné stanovisko k její připravované ratifikaci.

VENDRYNĚ (<http://www.vendryne.cz/index.php?body=organy&clanek=1>)

1. výkon rozšířené působnosti obce ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

V obci byl zřízen pětičlenný Výbor, dne 18. prosince 2002 usnesením zastupitelstva obce. Největší národnostní skupinou a prakticky jedinou je polská menšina, která představuje 36% celkového počtu všech obyvatel. Jeho činnost je zaměřena hlavně na spolupráci s národnostně smíšeným obyvatelstvem, které se hlavně podílí na rozvoji společensko-kulturních aktivit

obce. Jde o národnostní spolky, které v životě obce hrají nemalou roli, dále je to problematika rozvoje národnostního školství atd. Samozřejmě Výbor je také poradním a nápomocným orgánem zastupitelstva obce v dané problematice.

3. dotační politika obce - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

V obci pracují aktivně dvě MS PZKO. Ta početnější, se sídlem v kulturním domě - *Czytelnia* má 630 členů. *Czytelnia* slouží nejenom členům MS PZKO, ale také široké veřejnosti obce a okolí. Menší skupina se sídlem v lokalitě Vendryně – Zaolší (Zaolzie), která vlastní dům PZKO, má 140 členů. Obec také poskytuje menší dotace na významnější společensko-kulturní a sportovní akce, jubilea spolků atd., které organizují nebo se zúčastňují obyvatelé menšinové skupiny. Tradice ochotnického divadla a gymnastického spolku *Gimnaści*, která dosahuje 100 let trvání a působí v rámci MS PZKO, je známá nejen v obci, ale i v širokém okolí, také v Polsku a na Slovensku. Gymnastický soubor se zúčastnil v květnu 2004 slavností *Dny Těšínského Slezska* v Praze.

organizace	účel / projekt	dotace (Kč)
MS PZKO - <i>Czytelnia</i>	Oprava a zvelebení kulturního domu	150 000
MS PZKO - <i>Zaolzie</i>	Dům PZKO	50 000
MS PZKO - <i>Gimnaści</i>	Dny Těšínského Slezska v Praze	30 000

Obec finančně i organizačně podporuje mnoho dalších aktivit spojených s činností národnostní menšiny. Jsou to např. *Zimní běžecké závody o pohár starosty obce*, jarní turistický pochod, cyklistické závody pro děti a mládež *Vendryňský kotár* atd. Všechny tyto akce se uskutečňují ve spolupráci s národnostními spolky, hlavně MS PZKO, turistickou organizací *Beskid Śląski* a sdružení rodičů a přátel školy *Matice školská (Macierz szkolna)*.

4. spolupráce obecního úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Byla na velmi dobré úrovni. Členové národnostních spolků jsou členy zastupitelstva obce, Výboru, také jiných výborů a komisí zastupitelstva obce. Výbor pravidelně sleduje a zúčastňuje se veškerého dění spojeného s životem národnostní menšiny.

5. příklady dobré praxe z pohledu obce

Kulturní a společenské tradice, které pěstují národnostní spolky jsou určitě velkým zpestřením a obohacením života všech obyvatel v obci. Dvojjazyčné označení veřejných budov, vydávání pravidelného informátoru obce *Vendryňské noviny - Gazeta Wędryńska* v dvojjazyčné verzi, to už je tradice i před rokem 2004. Rok 2004 byl rokem příprav na jubilea, která obec bude slavit letos. Jde zejména o výročí 700 let obce, 100 let gymnastického souboru *Gimnaści – MK PZKO* a také 100 let budovy polské školy. Pokud jde o národnostní školství, má v obci velkou tradici. Žáci polské ZŠ pravidelně dosahují mnoho významných úspěchů v nejrůznějších soutěžích, olympiádách či sportovní činnosti, a to i na krajské či celostátní úrovni (zimní sporty a cyklistická soutěž BESIP). Škola se může pochlubit i bohatou kulturní činností, divadelní tradicí. Příkladem spolupráce zastupitelstva obce a Výboru je zřízení slavnostních trojjazyčných uvítacích tabulí v česko-polsko-anglickém jazyce u příležitosti 700 let obce Vendryně (tyto tabule bez problému zastoupí oficiální dvojjazyčné označení obce, které lze získat velice pracně pomocí petice, která není nejšťastnějším řešením této problematiky). Jubileum 700 let obce bylo zvýrazněno i tím způsobem, že byla vydána dvojjazyčná česko-polská publikace zachycující přírodu, historii a veškeré společensko-kulturní a sportovní dění obce. O publikaci je mezi občany velký zájem.

Dobrá spolupráce se rozvinula a byla podepsána dne 19. dubna 2004 se sousedící hraniční obcí Polska – Goleiszowem (Gmina Goleiszów). Kontakty s přáteli z Polska byly navázány

v oblasti společensko – kulturní a sportovní činnosti (Karneval, *Piknik sportowy*, fotbal, turistika, šachy, cyklistika, divadlo a kontakty na úrovni základních škol).

Další příklad spolupráce, u které stojí občané české i polské národnosti, je *TJ Vendryně*. Jejím hlavním cílem je sportovní činnost a nikomu nevadí, zda sportovci, kteří reprezentují naši obec jsou české nebo polské národnosti. Stejně národnostně smíšený je výbor TJ.

Příkladem dobré spolupráce je činnost mládežnického *Klubu zábavy a sportu* v lokalitě Vendryně Zaolší (Zaolzie). Národnostní smíšení tohoto subjektu určitě přidává na atraktivitě jeho činnosti. Mimo to zde už léta funguje smíšená česko–polská MŠ, ve které dorozumívání v českém nebo polském jazyce (popř. nářečí) není pro učitele a děti vůbec překážkou.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

Záležitost dotace na obnovu budovy polské školy (100 let trvání), kterou i přes veškerou snahu obecního úřadu, zastupitelstva, rady a starosty obce se nepodařilo v roce 2004 získat v požadované výši. Proto nelze letos realizovat terénní úpravy kolem školy a zahájit stavbu víceúčelového dětského hřiště pro českou i polskou základní školu. Hřiště by mělo sloužit pro výuku tělesné výchovy a sportovním aktivitám dětí v mimoškolní činnosti. Doposud děti dojíždějí na víceúčelové hřiště do Třince, což je nákladná záležitost. Výbor se také přiklání k názoru, aby dvojjazyčné nápisy byly v obcích, kde žije více než 10% příslušníků jiné národnosti, zavedeny automaticky, příslušnou vyhláškou nebo zákonem.

V roce 2004 byla podána na Ministerstvo financí žádost o dotaci na akci *Generální oprava Základní školy s polským jazykem vyučovacím a výstavba sportoviště*, kde obec požadovala dotaci ve výši 13,5 mil. Kč. Pro rok 2005 obec nakonec získala dotaci ve výši 6 mil. Kč.

Na tuto skutečnost obec reagovala tak, že z původního záměru bylo pro letošní rok vypuštěno:

- školní hřiště,
- generální oprava ústředního topení,
- opravy zpevněných ploch nádvoří školy.

Celou akci pro rok 2005 koncipovali tak, aby i s financemi obce byla škola opravena (kromě ústředního topení) a nebylo nutno v ní provádět nové stavební zásahy.

Připravuje se tedy žádost *Školní hřiště ve Vendryni, oprava ústředního topení a nádvoří PZŠ*. Tato žádost bude předložena na Ministerstvo financí v průběhu měsíce května 2005, tak, aby byl zachycen termín přípravy návrhu rozpočtu na rok 2006.

Předpokládané náklady činí: školní hřiště - 4 mil. Kč, ústřední topení - 1,3 mil Kč, nádvoří - 0,7 mil. Kč., tj. celkem 6 mil. Kč. Vlastní spoluúcast obec předpokládá ve výši 1 mil. Kč. Z toho vyplývá, že obec požádá o dotaci ve výši 5 mil. Kč.³⁹⁾

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

³⁹⁾ Tuto záležitost reflektuje bod III.1. návrhu usnesení k této Zprávě.

6.2. Zastupitelstva statutárních měst

BRNO (<http://www.brno.cz/toCP1250/index.php?nav01=1248&nav02=2227&nav03=34&nav04=197>)

1. výkon rozšířené působnosti města ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

Problematikou romské komunity v Brně se zabývá romská poradkyně, jež spolupracuje s příslušníky této komunity na různých úrovních (monitoring terénní sociální práce, podpora, hodnocení a doporučení romských projektů, spolupráce se základními školami, sociálně právní poradenství a v neposlední řadě poradenství v záležitosti odškodňování Romů za období II. světové války, resp. romský holocaust). Současně je i ve styku s některými pro-romskými organizacemi, pracujícími v lokalitách s velkou koncentrací Romů, např. s *IQ Roma Servis* (ulice Cejl 49), *Romským střediskem DROM* (Bratislavská 41) a *Společenstvím Romů na Moravě* (Francouzská 84). Romská poradkyně se spolupodílí na řešení problémů týkajících se romské menšiny (bydlení, výchovné problémy dětí, sociálně patologické chování apod.) v jednotlivých MČ, zejména však v Brně-střed a v Brně-sever. Aktivně spolupracuje v této oblasti se sociálními a bytovými odbory úřadů městských částí. V závěru roku 2004 byla romská poradkyně delegována jako expert projektu *Partnerství pro úspěch Romů na trhu práce* v rámci iniciativy společenství EQUAL připravené na období let 2005-2008. V pracovním týmu je celá řada brněnských odborníků na romskou problematiku, např. z Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, Úřadu práce Brno - město, Pedagogické fakulty a Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity, Psychogické poradny a Jihomoravského kraje. Město bude mít z iniciativy EQUAL prospěšné know-how směrem k centrálním orgánům nejen v ČR, ale i k institucím EU.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Výbor byl zřízen na podzim roku 2001. V roce 2004 pracoval v pětičlenném složení: tři zástupci národnostních menšin (romská, slovenská a řecká) a dva zastupitelé města Brna. Výbor se pravidelně scházel dle plánu činnosti každý měsíc (mimo července a srpna), zprávu o činnosti podával písemně 2x ročně Zastupitelstvu města. Na svých zasedáních se mimo jiné zabýval dotacemi z rozpočtu města pro organizace národnostních menšin a organizace působící v oblasti etnik, plány činností organizací a prezentací jednotlivých organizací nejen v rámci města (festivaly, kulturní vystoupení apod.). Výbor v uplynulém roce neřešil žádný zásadní problém týkající se romské komunity. Jedno ze zasedání výboru (květen 2004) bylo pořádáno přímo v lokalitě, kde bydlí převážně Romové (v Bratislavské ulici č. 41) v romském středisku *DROM*. Ředitel střediska a současně člen výboru podal na tomto zasedání vyčerpávající zprávu týkající se spolupráce střediska *DROM* s romskou komunitou, provedl členy Výboru všemi prostorami na středisku (dřevodílna, tělocvična, keramická dílna, učebny, dětský klub aj.) a poukázal na problémy, se kterými se setkávají rodiny v této lokalitě (např. placení nájmu).

3. dotační politika města - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Romské a pro-romské organizace (celkem 768 636,- Kč)

Odbor mládeže, školství a tělovýchovy

organizace	účel / projekt	dotace (Kč)
Romasan, občanské romské sdružení	volnočasové aktivity romské mládeže	10 000
Petrov, sdružení pro práci s dětmi	činnost kroužků	31 000
Vysokoškolské katolické hnutí	doučování romských dětí	10 000

Odbor sociální péče

organizace	účel / projekt	dotace (Kč)
<i>Společenství Romů na Moravě</i>	Romové ve městě Brně	100 000
<i>Odel hin drom</i>	péče o romské děti a mládež	13 000
<i>IQ Roma Servis</i>	Team Building terénních sociálních pracovníků s odbornou supervizí z Masarykovy univerzity Brno	13 000

Program prevence kriminality

organizace	účel / projekt	dotace (Kč)
<i>Společenství Romů na Moravě</i>	prevence	100 000
<i>Petrov</i>	dtto	70 000
<i>DROM romské středisko</i>	dtto	70 000
<i>Speciální škola Štolcova</i>	dtto	51 636

Odbor kultury

organizace	účel / projekt	dotace (Kč)
<i>Muzeum romské kultury v Brně</i>	provozní náklady	300 000

- Ostatní organizace národnostních menšin a organizace spolupracující s etniky v rámci města (celkem 617 tis. Kč):

organizace	dotace (Kč)
<i>Asociace ruských spolků v ČR</i>	33 000
<i>Bulharské kulturně osvětové sdružení</i>	64 000
<i>Polonus – Polský klub</i>	70 000
<i>Obec Slováků v Brně</i>	92 000
<i>Řecká obec Brno</i>	102 000
<i>Německý jazykový a kulturní spolek</i>	15 000
<i>Kulturní sdružení občanů německé národnosti</i>	15 000
<i>Německý jazykový a kulturní spolek</i>	15 000
<i>Společnost přátel jižních Slovanů</i>	68 000
<i>Společnost přátel Podkarpatské Rusi</i>	20 000
<i>Svaz Maďarů Brno</i>	90 000
<i>Folklorní sdružení Púčík</i>	10 000
<i>Občanské sdružení PIRIN</i>	13 000
<i>SOZE – Sdružení občanů zabývajících se emigranty</i>	10 000

Dotace města celkem: 1 385 636,- Kč.

4. spolupráce městského úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Výbor se setkal s předsedy organizací národnostních menšin v lednu a listopadu 2004. Na těchto zasedáních se projednávaly informace o činnosti jednotlivých organizací, plány do budoucna, příprava společných kulturních setkání – např. květnové setkání národnostních menšin žijících a působících na území Jihomoravského kraje s názvem *Návraty ke kořenům*, a také tradiční akce všech menšin *Žijeme v jednom městě*, konaná v prosinci v Divadle Bolka Polívky. V programu připraveném *Folklorním sdružením Púčík* byla vystoupení všech národnostních menšin (tanec, hudba, zpěv, recitace). Účinná spolupráce Magistrátu města Brna s romskou komunitou byla

i v oblasti *Projektu terénní sociální práce v romské komunitě*. V roce 2004 pracovali na magistrátu v této oblasti (v odboru sociální péče) 2 pracovnice, z nichž 1 byla etnická Romka. Výše účelové dotace od Úřadu vlády ČR – Kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské komunity byla 268 tis. Kč, a také 15 % podíl města Brna z uvedené částky což činí 40,2 tis. Kč (celkem dotace: 308,2 tis. Kč). Projekt terénní práce se osvědčil zejména v oblasti řešení neplacení nájemného a dalších nákladů na bydlení, osvěty mezi rodinami v problematice záškoláctví dětí a jejich způsobu trávení volného času a problematice řešení konfliktů s okolím.

5. příklady dobré praxe z pohledu města

Spolupráce s Jihomoravským krajem - Zástupci Výboru kraje uspořádali setkání s předsedy organizací v září 2004, na programu bylo vzájemné informování o činnosti a potřebách jednotlivých menšin. Akce kraje byla hodnocena jako velmi úspěšná.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

Ve statutárním městě Brně nejsou v současné době zásadní problémy mezi jednotlivými organizacemi národnostních menšin. V závěru roku 2004 se opět otevřela otázka zřízení *Domu národnostních menšin*, přípravný tým ze zástupců národnostních menšin připravil podkladový materiál pro případné využití domu. Jednání o vytvoření domu průběžně pokračují, předseda výboru jednal v tomto směru se zástupcem hejtmana Jihomoravského kraje. Výbor taktéž sleduje uvolněné prostory na základních školách v jednotlivých městských částech Brna (viz slučování těchto škol) s cílem nabídnout vhodné prostory pro klubovou činnost některých menšin, které nemají vlastní prostory a zasedací místnosti.

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

ČESKÉ BUDĚJOVICE (<http://www.c-budejovice.cz/>)

1. výkon rozšířené působnosti města ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

Integrace romské komunity - v roce 2004 ještě nebyla na Magistrátu zřízena samostatná funkce romského koordinátora. Romskou problematikou se zabývaly kurátorky pro dospělé. Docházelo k mapování romských rodin ve městě a okolí. Kurátorky pro dospělé pomáhají řešit jejich každodenní problémy, pomoc při řešení bytové situace, vykonávají sociálně-právní poradenství, pomoc při zajišťování pracovního uplatnění, a tím působí na prevenci kriminality. Romskou problematikou se v rámci agendy města dále zabývají kurátoři pro mládež. Ti zejména zajišťují komplexní řešení problematiky kriminality dětí a mládeže včetně plnění řádné povinné školní docházky. Spolupracují se školami a orgány činnými v trestním řízení a zajišťují sociálně-právní ochranu dětí. Spolupodílí se na preventivních programech. V rámci *komunitního plánování* pro cílovou skupinu občanů z etnických menšin, kteří žijí na území města a u nichž vznikají potřeby a sociální problémy s integrací do majoritní společnosti, vyplynuly návrhy na rozšíření služeb sociální péče ve městě.

Z mnoha návrhů byly schváleny tyto:

1. Vybudování Multikulturního centra v Českých Budějovicích

Multikulturní centrum by mělo poskytovat jak volnočasové aktivity s řízeným programem, tak volnočasové aktivity s neřízeným programem. V rámci řízeného programu centra mohou být dětem a mladistvým nabízeny zájmové kroužky a vzdělávací kursy.

2. Romský nadační fond – Jihočeská sociální pomoc

Nadační fond má za cíl finančně podporovat rodiny, které se přihlásily k romskému etniku a jejichž příslušnost k tomuto etniku ověřil romský poradce pověřené obce, při jejich snaze poskytnout svým dětem potřebné vzdělání, a to jak vysokoškolské, tak středoškolské.

Současně motivovat rodiny k co nejlepšímu absolvování základní školy jejich dětmi. Pro realizaci těchto cílů spolupracovat se všemi druhy škol.

3. Zřízení místa romského poradce na Magistrátu - sociální terénní pracovník

Sociální terénní pracovník usiluje o zlepšení sociálních kompetencí sociálně vyloučených lidí v cílové komunitě tak, aby se zvýšila jejich schopnost účastnit se na aktivitách běžných pro ostatní občany a zabránilo se jejich sociálnímu vyloučení, a to zejména za předpokladu, že dlouhodobě individuálně pracuje s omezeným počtem klientů, rodin.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Výbor nebyl zřízen.

3. dotační politika města - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

V roce 2004 byla poskytnuta dotace pro:

organizace	účel	dotace (Kč)
Salesiánské středisko mládeže	letní tábor	8 000
	doučování romských dětí a volnočasové aktivity	47 000
Jihočeský streetwork – o. s. Prevent	terénní práce pro uživatele drog zaměřená na specifickou skupinu Romů	70 000
Jihočeské substituční centrum	kontaktní centrum pro drogově závislé	20 000
Poradna pro uprchlíky Diecézní charity	sociální integrace uprchlíků	20 000
Poradna Eva (Diecézní charita)	poradna pro ženy a dívky v sociální nouzi a psychické krizi	30 000

Na ostatní otázky zástupce města neodpověděl.

HAVÍŘOV (<http://www.havirov-city.cz/>)

V rámci správního území města jsou dodržována základní ustanovení zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin. Fungují zde 4 ZŠ (s počtem dětí 217) a 4 MŠ (s počtem dětí 72) s polským jazykem vyučovacím. Ve školním roce 2003/2004 byla otevřena vyrovnávací třída, kterou navštěvují zejména děti žadatelů o azyl v ČR. Rovněž je zřízena přípravná třída pro děti se sociálním znevýhodněním.

1. výkon rozšířené působnosti města ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

Veřejnoprávní smlouva s cílem zajištění výkonu přenesené působnosti v oblasti práv příslušníků národnostních menšin nebyla uzavřena.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Rovněž nebyl zřízen Výbor. Od 1. ledna 2004 však byla na Magistrátu zřízena funkce poradce pro národnostní menšiny, jehož úkolem je vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin, sledování národnostních menšin, spolupráce se školami, které navštěvují děti národnostních menšin, poskytování informací o vyřizování úředních záležitostí na správních úřadech apod. Tento poradce úzce spolupracuje s Krajským úřadem Moravskoslezského kraje - poradcem pro národnostní menšiny (romským poradcem).

3. dotační politika města - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Město se každoročně finančně podílí na projektech občanských i neziskových organizací, které se zabývají romskou problematikou (např. *Armáda spásy*, *Sdružení laiků Dona Bosca*,

o.s. *SP+D Kontakt*, atd.). Rovněž se zapojilo jako partner do projektu *Romcentrum*“ žadatele *Sdružení Rómů Severní Moravy*, Karviná. Tento projekt byl podán jako žádost o dotaci na Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR – Program Iniciativy Společenství EQUAL.

4. spolupráce městského úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Viz výše.

5. příklady dobré praxe z pohledu města

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

Město v uvedené době neřešilo problémy v této oblasti.

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

HRADEC KRÁLOVÉ

(http://www.hradeckralove.org/cz/Magistrat/odbory/usek_nam_kultura/odbor_socialni/_soc_sluzby/poradce_narodnostni_mensiny.html)

1. výkon rozšířené působnosti města ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

Ve městě je zřízena funkce poradce pro národnostní menšiny. Ten zajišťuje koncepční, koordinační, organizační a kontrolní činnosti v oblastech systému samosprávy a přenesené působnosti obcí se zaměřením na problematiku integrace národnostních menšin a etnik včetně sociálně právního poradenství, terénní práce a depistáže. Koordinuje činnost a pracovní náplň terénních pracovníků, jejichž náplní práce je mimo jiné doprovod klientů na jednání ohledně pronájmu bytu, pomoc při vytváření splátkového kalendáře, vedení klienta při konkrétních jednáních s jinými institucemi tak, aby zde došlo k postupnému osamostatnění klienta, pomoc při překonávání komunikační bariéry. Poradce spolupracuje s regionálními orgány či institucemi a na vyžádání se ujímá role komunikátora mezi konkrétním žadatelem a institucí. Dále úzce spolupracuje s bytovým odborem Magistrátu města, se subjekty působící v sociální a sociálně zdravotní oblasti (viz. sociální služby), předává aktuální informace o výběrových řízeních, pomáhá při výběru bytové jednotky, asistence při sepsání a vyplnění daných formulářů, řeší neplacení a dluhu nájemného, spolupráce s VČE, plynáreny atd., spolupracuje s Úřadem práce v Hradci Králové, pomáhá při výběru zaměstnání, brigád a rekvalifikačních kurzů, podává poradenství a pomoc cizincům integrovat se do naší společnosti, (žádosti o azyl, prodloužení pobytu v ČR, vyřizování občanství...), ve spolupráci s koordinátorem prevence kriminality se podílí na tvorbě koncepce a koordinaci protidrogové a národnostní problematiky (monitoring patologických jevů, harm reduction, gamblerství, požívání návykových a omamných látek...) narůstajících hlavně u adolescentů a pubescentů, metodika streetworku (záškoláctví, gangy, lichvářství, prostituce...), podílí se na prevenci záškoláctví, podpoře žáků zvláštních škol při možnosti přestoupit na základní školu, zajišťování docházky do „nultého ročníku“ při *Speciálním pedagogickém centru* v Hradci Králové, poradenství a asistence při výběru a zápisu dětí do prvních ročníků, pomáhá řešit situace, kdy rodině nejsou vypláceny zákonné dávky, zajišťuje vyjednávání, mediace, základní poradenství, navedení na odbornou pomoc, podpora klienta. Dnem 1. března 2004 zahájili v rámci agendy poradce svoji činnost terénní pracovníci. V jednání je i nástup druhého terénního sociálního pracovníka, vše je však závislé na schválení dotace Úřadem vlády ČR na program *Podpora terénní sociální práce pro rok 2005*.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Při Magistrátu byla dne 15. března 2003 ustavena Komise pro integraci národnostních menšin, která řeší aktuální problémy ve městě a okolí, je zaměřena na kvalitní spolupráci a informovanost všech institucí, se kterými spolupracuje v průběhu celého roku. Spolupráce byla navázána i s romskými a pro-romskými sdruženími a organizacemi.

3. dotační politika města - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Magistrát v roce 2004 vyhlásil finanční příspěvky na podporu aktivit v oblasti prevence kriminality. Na projekty napomáhající integraci národnostních menšin bylo rozděleno celkem 1 530 000,- Kč.

organizace	projekt	dotace (Kč)
Občanské sdružení <i>Salinger</i>	Komunitní centrum na Pražské a Okružní ulici v Hradci Králové	500 000
	Nízkoprahové centrum pro děti a mládež	400 000
	Program preventivních aktivit	60 000
	Triangl	50 000
<i>Prostor pro, o. s.</i>	Klídek - Nízkoprahové centrum pro děti a mládež	300 000
Občanské sdružení <i>Adra</i>	Poradna pro oběti násilí a trestných činů	220 000

4. spolupráce městského úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Magistrát se v oblasti národnostních menšin zaměřuje především na romskou národnostní menšinu. Napomáhá zlepšení sociálních služeb v této cílové komunitě, čímž zvyšuje schopnost klientů plnohodnotně se zapojit do soudobé společnosti a zabráňuje jejich opětovnému sociálnímu vyloučení. Město je již třetím rokem zapojeno do subprogramu v projektu *Podpora terénní sociální práce*, jejímž garantem je Úřad vlády ČR. Na základě tohoto grantu může město kreativně a účinně reagovat na současné potřeby romských občanů. Lze říci, že v průběhu předchozích let došlo k navázání kontaktů a důvěry mezi klientelou. Nyní již dochází k prvokontaktům ze strany romských občanů, a to na základě předchozí dobré zkušenosti nebo doporučení. Terénní sociální pracovníci nadále spolupracují s ostatními neziskovými organizacemi a se *Speciálním pedagogickým centrem* v Hradecké ulici, kde se zaměřují na doprovod dětí do škol, posilování důvěry rodičů v oblasti rané péče, prevence a motivace rodičů a dětí pravidelně docházet do tzv. nultých ročníků.

Spolupráce magistrátu a Rady vlády ČR pro národnostní menšiny je kvalitní. Magistrátu města jsou aktuálně zasílány metodické pokyny a další materiály.

Magistrát spolupracuje s těmito romskými a pro-romskými organizacemi. Snahou magistrátu je motivovat romské občany k založení neziskové organizace, přičemž její životaschopnost bude magistrátem sledována a podporována.

občanské sdružení	ulice	PŠČ	město	předseda
<i>Feder Roma</i>	Drtinova 221	503 11	Hradec Králové	Pavel Rafael
Olaši hradeckého kraje <i>Barato</i>	Dvorská 500	503 11	Hradec Králové	Petr Rafael
<i>Romano lilo</i>	Pitrova 242	503 46	Třebechovice p. Orebem	Jan Joška
<i>Roma Dživipen</i>	Haškova 1234	500 02	Hradec Králové	Rudolf Svoboda
<i>Salinger</i>	Selicherova 1420	500 12	Hradec Králové	Martin Večeřa
<i>Úsvit</i>	Haškova 1238	500 02	Hradec Králové	Petra Horváthová

5. příklady dobré praxe z pohledu města

Viz výše.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Magistrát města se podílí na „podpoře kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin a na podpoře vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy“. Proto se k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků, staví velmi pozitivně.

JIHLAVA (<http://www.jihlava.cz/>)

1. výkon rozšířené působnosti města ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

Výkon rozšířené působnosti při splnění úkolů napomáhajících integraci příslušníků romské komunity do společnosti vykonává magistrát.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Výbor nebyl zřízen, ale aktivně ve městě působí občanské sdružení *Romská jednota Vysočina* a *Sdružení romských podnikatelů Vysočina*, s kterými se vedení města pravidelně schází a řeší problém této menšiny ve městě.

3. dotační politika města - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

4. spolupráce městského úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Viz výše.

5. příklady dobré praxe z pohledu města

Město se aktivně zapojilo do projektu *Čistá Jihlava*. Program podpory sociální inkluze příslušníků romských komunit probíhá ve městě na základě Smlouvy o dodávkách prací a výkonů, kterou má naše město podepsané. V období od 1. března 2004 provádějí romští pracovníci sběr drobných nečistot, odstraňování prorůstající vegetace z vozovek, chodníků a veřejných prostranství. Dále dle našich požadavků čistí a udržují veřejnou zeleň. Práci provádí zhotovitel v pravidelných intervalech, aby byl zajištěn pořádek a čistota veřejných prostranství dle výše uvedené smlouvy o dílo. O provedené práci vede zhotovitel stavební deník, který při kontrole provedených prací předává pověřenému pracovníkovi odboru dopravy. V průměru 12 pracovníků zajišťuje výše uvedené činnosti v uspokojivé kvalitě. Během uplynulého období letošního roku nevznikly při výkonu činnosti žádné závažné nedostatky. Kontroly prací byly prováděny průběžně. V měsíci říjnu a listopadu byly pracovnice využity také k hrabání a úklidu listí po celém městě dle instrukcí pověřeného pracovníka odboru dopravy. Město je přesvědčeno, že díky spolupráci se Sdružením romských podnikatelů Vysočina na úseku čistoty města dosáhlo výrazného zlepšení, které bylo kladně hodnoceno vedením města a hlavně veřejností. Zároveň zapojení těchto občanů do čistoty má i kladné dopady na ně samotné – větší starost o následné udržování čistoty ve městě, tak i na další naše spoluobčany, kteří velice pozitivně hodnotí, že tito romští občané se do této činnosti zapojují a nepobírají pouze sociální dávky. Konečné hodnocení dosavadního průběhu těchto prací je tedy velmi dobré. Velice pozitivně lze hodnotit rovněž vznik a činnost Romské občanské poradny, která je příslušníky této minority hodně využívána.

Na ostatní otázky zástupce města neodpověděl.

KARLOVY VARY (<http://www.mmkv.cz/>)

1. výkon rozšířené působnosti města ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

Magistrát již v roce 1998 zřídil při odboru zdravotnictví a sociálních věcí funkci romského poradce, který spolupracuje s koordinátorem pro romské záležitosti Krajského úřadu Karlovarského kraje a *Romským občanským sdružením* Karlovy Vary. Tato funkce se osvědčila.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Ve správním obvodu města není Výbor zřízen. Problémy v právech národnostních menšin nebyly zaznamenány. Problematika romské komunity je řešena ve spolupráci s ROS a *Romským kulturním a informačním centrem*, při kterém byla v roce 2003 zřízena i občanská poradna.

3. dotační politika města - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

V roce 2001 bylo v Karlových Varech otevřeno *Romské kulturní a informační centrum*. Magistrát města zajistil pro jeho potřeby dostatečně velké prostory (7 místností, kuchyňka, 2 sociální zařízení) a každoročně neinvestiční dotací přispívá na provozní náklady. V době vzniku Centra byla poskytnuta také dotace na jeho vybavení - např. počítače, tiskárna, nábytek, kancelářské potřeby. V občanské poradně se podařilo zaměstnat 3 Romy. Šanci také dostali 3 terénní pracovníci, kteří úzce spolupracují s romskou poradkyní Magistrátu města. V roce 2004 poskytlo město na provoz Romského kulturního a informačního centra a občanské poradny dotaci ve výši 282 tis. Kč.

Na ostatní otázky zástupce města neodpověděl.

KARVINA (<http://www.karvina.org/>)

1. výkon rozšířené působnosti města ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

Dle uvedené právní normy obecní úřad obce s rozšířenou působností ve svém správním obvodu napomáhá výkonu práv příslušníků romské komunity a integraci příslušníků romské komunity do společnosti. Při plnění úkolů týkajících se zajištění práv příslušníků národnostních menšin město vychází v případě romské národnostní menšiny mj. i z Koncepce romské integrace přijaté vládou ČR.

Na Magistrátu města (dále jen MMK) působil i v loňském roce pracovník pro romskou problematiku, jehož hlavním úkolem byl zejména trvalý kontakt s terénem. Postupně se podařilo navázat či rozšířit již stávající kontakty s představiteli několika romských občanských sdružení, romskými asistenty učitelů ZŠ a s neziskovými organizacemi, které nabízejí zejména sociální poradenství a volnočasové aktivity pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. V terénu pracovali také 4 romští terénní sociální pracovníci. Na jejich činnost byla využita dotace z programu *Podpora terénní sociální práce*, vyhlášeného Radou vlády ČR pro záležitosti romské komunity, částečně se na krytí nákladů podílela obec. Pracovníci MMK (terénní soc. pracovník a pracovník pro romskou problematiku) se spolu s dalšími členy pracovní skupiny podíleli na projektu CAPRA - *Policejní práce v oblasti menšin a komunity ve střední Evropě*. Při realizaci tohoto projektu byla navázána spolupráce s příslušníky PČR, která pokračuje i v rámci dalšího projektu. Podněty a názory příslušníků národnostních menšin byly využity při koncipování Komunitního plánu města.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Výbor byl zřízen na základě usnesení z 21. zasedání Zastupitelstva města Karviné, dne 2. prosince 2000. Výbor v roce 2004 pracoval v sedmičlenném složení, s pěti zástupci národnostních menšin (slovenské, polské, řecké, romské, maďarské). Schází se 1x v měsíci, činnost vyvíjí dle plánu práce schváleného zastupitelstvem města. Je nápomocen při řešení problémů jednotlivých národnostních menšin. Podporuje rozvoj informovanosti a činnosti, které směřují ke snižování konfliktů mezi majoritou a minoritou.

3. dotační politika města - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

V rámci *prevence kriminality* byly podpořeny tyto projekty:

organizace	účel / projekt	dotace (Kč)
O.S. Akademie J. A. K.	Oáza (Středisko volného času dětí)	90 000
	Oáza (Letní příměstský tábor)	40 000
O.S. Pohorky	Středisko volného času dětí	25 000

Uvedená občanská sdružení pracují vesměs s dětmi z národnostních menšin, hlavně pak s romskými.

název subjektu	poskytnuto (Kč)
Financování právních subjektů prostř. OŠK:	
základní školy:	
- polská ZŠ L. Olszaka Ká I - včetně provozu MŠ - příspěvek na provoz	1 894 570
příspěvek do investičního fondu	3 360 000
příspěvek na odpisy	335 000
financování údržby budovy prostřednictvím výdajů OŠK	50 066,50
- ze státní dotace * na informační gramotnost	30 000
* na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin	180 000
* na financování přímých neinvestičních výdajů	10 317 520
* na rozvojové programy	5 480
- ZŠ ul. Družby - financování mzdy a příslušejících odvodů asistence přípravné třídy pro romské děti	111 085
- ze státní dotace - mzdové prostředky a zákonné odvody pro vychovatele - asistenta učitele v prostředí romské komunity	110 378
- ze státní dotace - mzdové prostředky a zákonné odvody - příplatek na přípravnou třídu pro romské děti	668 694
- ze státní dotace - ostatní neinvestiční výdaje pro přípravnou třídu - romské děti	2 610
ZŠ tř. Rudé armády - ze státní dotace financování mzdových prostředků a zákonných odvodů pro vychovatele-asistenta učitele v prostředí romské komunity	136 616
Prostřednictvím Regionální knihovny Karviná:	
- zprostředkování knižní kultury pro občany polské a slovenské menšiny - dotace ze státního rozpočtu	15 000
Prostřednictvím odboru sociálně právní ochrany:	
- podpora sociální inkluze příslušníků romských komunit	186 976
(z toho: ze státní dotace použito 158 928,50 Kč)	
Z účelového fondu primátora města:	
- místní skupina PZKO Karviná-Nové Město	15 000
- pěvecko-hudební soubor <i>Przyjaźń</i>	20 000
- romské občanské sdružení <i>Lácho lav</i>	6 000
- romské občanské sdružení <i>Děti jedné planety</i>	10 000

Z účelového fondu kultury:	
- občanské sdružení - <i>Sdružení Romů Severní Moravy</i>	100 000
- MS PZKO Karviná-Ráj	110 000
- romské občanské sdružení <i>Děti jedné planety</i>	5 000
- pěvecko-hudební soubor <i>Przyjaźń</i>	20 000
- MS PZKO Karviná-Fryštát	30 000
- MS PZKO Karviná-Staré Město	15 000
- MS PZKO Karviná-Darkov	18 000
- Svaz česko-slovensko-polského přátelství Karviná	14 000
- <i>Obec Slováků</i> Karviná	20 000
- Stanislav Filip na vydání knihy romských pohádek	40 000
Z účelového fondu volného času dětí:	
- romské občanské sdružení <i>Lačo-lav</i>	25 160
- občanské sdružení - <i>Sdružení Romů Severní Moravy</i>	9 000
- klub mladých při MS PZKO Karviná - Ráj	2 000
- <i>Demokratická aliance Romů ČR</i> - ZO Karviná	3 000
- <i>Matice školská</i> při PZŠ Karviná - Fryštát	10 000
- ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím Karviná-Fryštát	15 500
Z účelových prostředků určených na prevenci kriminality:	
- romské občanské sdružení <i>Lačo-lav</i>	10 000
- občanské sdružení - <i>Sdružení Romů Severní Moravy</i>	150 000
Z účelového fondu životního prostředí:	
- romské občanské sdružení <i>Lačo-lav</i>	5 000
Celkem uvolněno prostřednictvím rozpočtu statutárního města Karviné v roce 2004	18 056 655,50
<i>z toho kryto: dotacemi ze státního rozpočtu</i>	<i>11 625 226,50</i>
<i>vlastními zdroji města</i>	<i>6 431 429,00</i>

4. spolupráce městského úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Výbor aktivně spolupracuje se zástupci jednotlivých národnostních menšin a rovněž s pracovníky MMK pro romskou problematiku. Členové Výboru se také zúčastňují různých kulturních akcí organizovaných národnostními menšinami. Aktivity menšin jsou prezentovány v *Karvinském zpravodaji*. Výbor se v roce 2004 podílel na přípravě *Koncepce politiky města Karviné ve vztahu k národnostním menšinám*.

Odbor sociálně-právní ochrany dětí spolupracuje s organizacemi příslušníků národnostních menšin, které působí na území města Karviné, s romskými asistenty škol a terénními pracovníky.

5. příklady dobré praxe z pohledu města

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Podle primátora je to zejména otázka diskuse z věcné stránky, ale i otázkou právní - ve většině takto proklamovaných práv a povinností jsou v Chartě uváděny formulace typu „pokud je to možné, rozumné apod.“. Jinými slovy mělo by se přihlížet k možnostem v

konkrétním regionu apod. Otázkou však je, kdo bude tyto „rozumnosti a možnosti“ posuzovat. Obává se, že přijetím tohoto dokumentu, jehož principy dnes samozřejmě v našem zákonodárství nejsou a do určité míry by do jednotlivých zákonů následně zahrnuty být musely (jinak přijetí Charty ztrácí na významu), by mohlo dojít zejména v takových regionech, jako je Karvinsko či Těšínské Slezsko, a kde je spousta těchto menšinových jazyků používána, k velkým organizačním opatřením spojeným se zátěží finanční. Jde konkrétně o nejpálčivější ustanovení Charty:

- Článek 8, bod a) a b) - předškolní a základní vzdělání - dejme tomu, že bude ponecháno na posouzení městu, že si určí počet žáků, které město považuje za dostatečný, aby mohla být s jiným jazykem provozována MŠ, ZŠ (rozpor se školským zákonem).
- Článek 10 je nad rámec našich zákonů pro užívání těchto menšinových jazyků v úředním styku - ústním i písemném, užívání tradičních místních názvů v těchto jazycích (písm. g) apod. Kdo bude posuzovat proklamativní ustanovení v úvodu tohoto článku „že pokud to bude možné“. I kdyby to bylo ponecháno na té nejnižší úrovni, že se může dohodnout orgán veřejné správy s jednotlivými iniciativami, neřešili bychom vydávání volebních vyhlášek v různých jazycích, ale i názvy ulic a jiné místní názvy v několika jazycích (rozpor se Zákonem o obci 128/2000 Sb.)
- Článek 10 bod 5 - uvádí, že podle zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, je možné, aby občanka ČR užívala příjmení v nepřechýlené podobě v případě, že je manžel cizincem nebo žije trvale v cizině, či prohlásí, že se hlásí k jiné národnosti (nesmíme se ptát k jaké, nemá nás to zajímat). Toto je možné i u osob v matrice manželství již zapsaných nebo u snoubenců, kteří hodlají manželství uzavřít, totéž je možné jak u dětí již narozených, tak u dětí, které se narodí, a to prohlášením jejich zákonných zástupců.

Charta stanoví proklamativně práva a povinnosti, jejichž závaznost a bližší úprava bude muset být vynucena následnými legislativními zásahy do stávajících zákonů v působnosti veřejné správy. S ohledem na to, že není možno předvídat, jak tyto legislativní změny budou pokračovat, jak budou konkretizovány do konkrétních povinností orgánů veřejné správy, je možné pouze spekulovat i s těmi nejkrajnějšími variantami, které by nakonec v konečném efektu ukládaly např. povinnosti vedení úředního styku ve více menšinových jazycích na daném území se vyskytujícími apod. Tyto zásahy by jednak přinesly nároky na organizační a finanční opatření a v konečném důsledku by mohly vést i k nerovnosti přístupů jednotlivých menšin k těmto „právům“. Neboť kdo může spravedlivě určit, zda určitá národnostní menšina je již dostatečně tradiční, početná, jinak důležitá, aby její práva byla oproti jiné méně důležité skupině chráněna, a to s ohledem na to, že je to možné a rozumné.

KLADNO (<http://www.mestokladno.cz/>)

Na žádost sekretariátu Rady o zodpovězení otázek zastupitelstvo města nereagovalo.

LIBEREC (www.liberec/pages/obcan/organy/komise.htm)

1. výkon rozšířené působnosti města ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

Statutární město neuzavřelo v roce 2004 žádnou veřejnoprávní smlouvu s cílem zajistit výkon přenesené působnosti v oblasti práv příslušníků národnostních menšin. V roce 1999 zřídilo s přispěním státní účelové dotace v rámci Komplexního součinnostního programu prevence kriminality na místní úrovni *Romské komunitní centrum v Liberci* (dále jen „RKC“). Toto centrum není samostatným právním subjektem, je organizačně zařazeno pod oddělení prevence a sociálních věcí odboru sociální péče Magistrátu města Liberec. V centru jsou zaměstnáni dva pracovníci města - koordinátor pro RKC a asistentka pro RKC. Koordinátor pro RKC plní funkci romského poradce. Do tohoto centra je soustředěna většina aktivit

realizovaných pro romskou komunitu a další národnostní menšiny, ty jsou plně hrazeny z rozpočtu města.

Rada města Liberec zřídila usnesením č. 346/03 Komisi pro národnostní menšiny a jmenovala nové členy. Ve starém složení fungovala komise od roku 1999. V současné době má komise 10 členů, jejím tajemníkem byl jmenován koordinátor pro RKC. Jednání komise se účastní celá řada hostů jiných národností. V komisi jsou zástupci židovské obce, zástupci německé, ukrajinské a romské národnosti a další. Komise se schází zhruba 1 x měsíčně. Činnost vyvíjí dle rámcového plánu schváleného na kalendářní rok. Ve spolupráci s oddělením prevence a sociálních věcí pořádá každý rok kulturní odpoledne národnostních menšin nazvané *Žijeme tady*. V roce 2004 proběhl již V. ročník. Aktivita národnostních menšin jsou prezentovány ve Zpravodaji liberecké radnice ve stejnojmenné rubrice. Vzhledem k tomu, že tajemníkem komise je zaměstnanec města a jednání komise se účastní též jako host vedoucí oddělení prevence a sociálních věcí, je spolupráce úřad-komise-zástupci a organizace příslušníků národnostních menšin (hosté, pop. členové komise) více než úzká.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Viz výše.

3. dotační politika města - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Z rozpočtu města jsou mj. hrazena média (plyn, voda, elektrická energie). Prostory centra jsou využívány pro schůzky terénních sociálních pracovníků zaměstnaných městem Liberec, *Libereckým romským sdružením*, ale i terénních sociálních pracovníků společnosti při ČT *Člověk v tísni*, o. p. s., schůzky romských asistentů učitelů, setkání nevládních neziskových organizací, pracovní jednání kontaktních osob městských a obecních úřadů v kraji atd.

Statutární město Liberec obdrželo na zajištění terénní sociální práce v Liberci pro tři osoby od 1. ledna 2004 dotaci od Rady vlády ČR pro záležitosti romské komunity ve výši Kč 464 000,- Kč. S těmito pracovníky jsou uzavřeny dohody o pracovní činnosti, svou činnost vykonávají v lokalitách Rochlice, Vesec, Doubí a Pilínkov. Z poskytnuté dotace byla čerpána částka ve výši 443 936,- Kč, Statutární město Liberec se na terénní práci podílelo částkou 71 074,- Kč.

Liberecké romské sdružení (dále jen „LRS“) využívá prostory RKC jako své zázemí, ve kterém realizuje většinu svých projektů, podpořených dotacemi a granty z různých zdrojů.

V roce 2004 obdrželo LRS od MŠMT na dobrovolné aktivity dotaci ve výši Kč 464 000,- Kč. Získané granty od Krajského úřadu Libereckého kraje byly využity následovně: 160 000,- Kč na terénní sociální práci, 211 497,- Kč na kulturní aktivity a 30 000,- Kč na Oslavy mezinárodního den Romů. Náklady na realizaci dětského tábora hradilo (ubytování, stravování, doprava, diplomy, medaile, sladkosti, věcné ceny, filmy a jejich vyvolání atd.) z přidělené dotace MŠMT a z vybraných účastnických poplatků *Liberecké romské sdružení* ve výši Kč 152 055,- Kč. Z rozpočtu města byly uhrazeny náklady na realizaci tábora ve výši 17 153,- Kč. Město též zajistilo pro odměňování dětí propagační materiály.

Nadace Open Society Fund Praha podpořila projekt *Děti, pojďte do školy!* (přípravná třída) ve výši 413 800,- Kč a nadace *Škola hrou* tento projekt podpořila ve výši 10 000,- Kč, Nadace *Open Society Fund Praha* také podpořila projekt *Poznej se!* (besedy na školách na téma Romové) a 10 000,- Kč podpořila vzdělávání romských neziskových organizací realizovaných o. s. *Step by Step*. Zdravotní a sociální fond města Liberec podpořil terénní sociální práci ve výši 18 000,- Kč a nákup počítače do počítačové učebny 20 000,- Kč. Terénní sociální práci podpořilo MPSV částkou 168 900,- Kč.

Celkové náklady RKC hrazené Statutárním městem Liberec v roce 2004 včetně realizace všech aktivit činily 950 133,- Kč. V této částce nejsou zahrnuty náklady spojené s realizací terénní sociální práce.

4. spolupráce městského úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Statutární město Liberec disponuje pěti fondy, z nichž mohou žadatelé získávat finanční dotace na realizaci svých aktivit. Jde o fond kulturní, sportovní, na podporu a rozvoj vzdělávání, ekofond a zdravotní a sociální fond. Subjekty činné v oblasti národnostních menšin žádosti do těchto fondů podávají zřídka, nejvíce Liberecké romské sdružení.

RKC není určeno pouze pro romské etnikum. Některé navázané kontakty (např. s menšinou vietnamskou) bohužel již netrvají. Některé menšiny se nepodařilo kontaktovat vůbec (např. polskou, slovenskou atd.).

Od roku 2003 se prohloubila spolupráce s *Krajskou vědeckou knihovnou* v Liberci, která realizuje cyklus *Prolínání kultur* a další aktivity (výstavy, besedy), se společností při ČT *Člověk v tísni*, o. p. s. nadále město spolupracuje v oblasti terénní sociální práce, celá řada aktivit je realizována ve spolupráci s *Libereckým romským sdružením*, ale přesto obecně citelně pociťujeme absenci neziskových organizací, působících v oblasti aktivit národnostních menšin a pro národnostní menšiny.

5. příklady dobré praxe z pohledu města

Romské komunitní centrum v Liberci je organizačně zařazeno pod oddělení prevence a sociálních věcí odboru sociální péče. Otevřeno bylo v roce 1999.

Cíle vycházejí z jednotlivých činností - v rámci *Romské hudební školy* jde o nabídnutí individuální i skupinové výuky hry na hudební nástroje, výuky hudební nauky a umožnění prezentace získaných dovedností na veřejnosti, v rámci volnočasových aktivit je cílem nabídnout dětem školního věku, mládeži a dospělým aktivní využití volného času, zpravidla za odborného dozoru, poskytnutím sociálně právního poradenství odstraňovat protiprávní jednání a osvětově působit na širokou veřejnost. Pod hlavičkou RKC, většinou ve spolupráci s *Libereckým romským sdružením*, jsou pořádány jednorázové akce, letní tábor, fotbalové turnaje, romský ples aj.

Cílovou skupinou jsou děti předškolního a školního věku, mládež a dospělí romského původu, i populace neromská.

Projekt navazuje na realizované aktivity z předchozích let. Mnohé jednorázové akce se staly již tradicí. Podařilo se rozšířit nabídku volnočasových aktivit v oblasti kulturní (výuka moderního tance, cimbálový soubor) i v oblasti vzdělávání (výuka romského jazyka, výuka práce s počítačem). Volnočasové aktivity RKC v roce 2004 navštěvovalo celkem 115 dětí.

V průběhu roku byla realizována celá řada jednorázových akcí - *Mezinárodní den Romů*, *Den dětí*, *4. Romský ples*, *Romské slavnosti*, *Mikulášská besídka*, koncerty *Romské hudební školy*, exkurze - státní zámek Sychrov, Obří akvárium v Hradci Králové atd. Kulturní aktivity navštívilo přes 2 500 návštěvníků. Proběhly fotbalové turnaje jak pro děti, tak pro dospělé. Hudební skupiny a taneční soubor *Amare Čhave*, zkoušející v centru, se účastnily festivalů a vystoupení po celé ČR.

V *Romské hudební škole* vyučují na základě uzavřených smluv o hudební výuce a výuce hudební nauky v rozsahu 30 vyučovacích hodin týdně tři učitelé, z nichž jsou dva absolventi konzervatoří. S jedním vyučujícím je uzavřena dohoda o pracovní činnosti. RHS navštěvuje celkem 64 dětí.

Hudební kapely a taneční kroužek *Amare čhave* (Naše děti) se účastnily celé řady vystoupení - romský festival v Hořicích v Podkrkonoší, Lysé nad Labem, oslava *Mezinárodního dne Romů* v Liberci a *Romské slavnosti* v Liberci, ale také akce jako *Žijeme tady* pořádané Komisí pro národnostní menšiny, kde se představují členové různých národnostních menšin žijících na Liberecku, *Prolínání kultur* v krajské vědecké knihovně či mikulášské besídky. Cimbálová muzika *Romského komunitního centra* natočila své prezenční CD. Liberecké hudební kapely

a taneční kroužek sklízely velké úspěchy při svých vystoupeních. Často se ve svých kategoriích umísťovali na soutěžních festivalech na 1. místech.

Fotbalisté se úspěšně účastnili několika turnajů - např. v Pardubicích, Vilémově u Šluknova, Liberci, Hrádku nad Nisou atd. Významným utkáním bylo Mistrovství republiky romských družstev v Pardubicích *Roma Cup*, kde naše družstvo v tvrdé konkurenci obsadilo čtvrté místo. V současné době je z důvodu vysoké účasti fotbalový kroužek rozdělen na dva týmy. Obě fotbalová mužstva se účastní Regionální ligy v malé kopané. Tým A postoupil do první ligy a tým B hraje v lize druhé. V prosinci 2004 realizovalo oddělení prevence a sociálních věcí ve spolupráci s *Libereckým romským sdružením* již druhý ročník přátelského fotbalového turnaje pro děti do 15 let a Vánoční turnaj. Turnajů se účastnila mužstva z celého kraje. Z rozpočtu města jsou hrazeny náklady na dopravu, pronájem tělocvičny a hřiště, nákup vybavení a dresů aj.

Liberecké romské sdružení ve spolupráci s občanským sdružením *Naděje - 2000* za finanční podpory města realizovalo desetidenní dětský letní tábor v rekreačním areálu Zátíší v Hamru na Jezeře. Tábora se účastnilo 50 dětí a 6 vedoucích. Děti byly ubytovány v chatkách, 5x denně měly zajištěnou stravu.

Na ostatní otázky zástupce města neodpověděl.

MLADÁ BOLESLAV (<http://www.mb-net.cz/mu/>)

1. výkon rozšířené působnosti města ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

Po ukončení činnosti okresního úřadu nebyla zřízena funkce romského poradce. Sociální kurátor (Rom) působil pouze jako kontaktní osoba pro romské spoluobčany. Postupně se na něho obracelo stále více Romů s různými žádostmi o pomoc. Proto byla k 1. dubnu 2004 zřízena funkce romského poradce. Stávající sociální kurátor proto k tomuto datu vykonává i funkci romského poradce.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

V roce 2004 byli primátorem města Ml. Boleslav navrženi členové *Poradního sboru primátora města Mladá Boleslav pro národnostní menšiny*. První schůzka se konala 25. ledna 2005. Poradní sbor je devítičlenný a kromě zastupitelů města a úředníků Magistrátu jsou v něm zástupci organizací národnostních menšin.

Vyřizováním agendy práv příslušníků národnostních menšin je pověřen romský poradce, který je též členem Poradního sboru.

3. dotační politika města - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Občanskému sdružení *Dotyk slunce* byla na akci *Romský střevíc* poskytnuta neinvestiční dotace 5 tis. Kč.

4. spolupráce městského úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

V roce 2004 byla spolupráce se zástupci příslušníků národnostních menšin řešena prostřednictvím romského poradce.

5. příklady dobré praxe z pohledu města

V r. 2004 byla uspořádána občanským sdružením *Dotyk slunce* akce pro děti *Romský střevíc* - soutěž v tanci dětí. Dále maškarní ples pro děti, dětský romský den a dětská taneční zábava. Všechny tyto akce se setkaly s mimořádným zájmem dětí a akcí se zúčastnily i romské rodiny mimo náš region. Totéž sdružení uspořádalo 3 plesy pro dospělé (v Mladé Boleslavi, Bakově nad Jizerou a Josefově Dole).

V průběhu r. 2004 byla založena romská dětská kapela.

Občanská poradna *Jekhetani luma* působí od září 2004 a již uspořádala několik akcí. Hlavní náplní je poradenská činnost, ale i např. různé výstavky od romských autorů, výtvarných prací dětí ze Speciální školy apod. Před Vánocemi měla dosti velký ohlas sbírka oblečení a hraček. Tato sbírka stále pokračuje. Občanské sdružení *Chuden pes Jilestar* uspořádalo maskární ples pro dospělé v Benátkách nad Jizerou.

Na ostatní otázky zástupce města neodpověděl.

MOST (<http://www.mumost.cz/>)

1. výkon rozšířené působnosti města ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

Ve správním obvodu Most, jsou podle statistiky posledního sčítání lidu, domů a bytů k 1. březnu 2001, 68 263 obyvatel, z toho se k jiné než české národnosti přihlásilo:

národnost	slovenská	německá	vietnamská	maďarská	romská	ukrajinská	polská	moravská	bulharská	ruská	srbská	rusínská	slezská	řecká	chorvatská	rumunská
počet osob	2090	736	335	225	207	176	110	83	68	61	16	13	9	9	8	4

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

V komisi národnostních menšin, tj. komisi Rady města Mostu (dále jen „RmM“), jsou projednávány nejen záležitosti týkající se národnostních menšin, ale zejména oblast integrace příslušníků romské komunity. Občané národnostních menšin nemají ve správním obvodu města registraci spolků mimo příslušníků romské komunity. Činná jsou romská sdružení: *Dživas o.s.*, *Sdružení Romů města Mostu o.s.*, *Komunitní Centrum Chanov o.s.* a *Dům romské kultury o.p.s.* V roce 2004 se nově zaregistrovalo Sdružení O.S. *Roma Most, Integrace EU*, které však svoji činnost neprezentuje. Pro-romskou organizací je *Oblastní Charita v Mostě* a společnost *Viktor s.r.o.* Veřejnoprávní smlouva s cílem zajištění výkonu přenesené působnosti v oblasti práv příslušníků národnostních menšin nebyla uzavřena s žádnou obcí správního obvodu. K opatřením legislativním i nelegislativním nejsou přímé připomínky. Je nutné konstatovat, že v současné době není celostátně ani krajsky sjednocený postup v naplňování programů integrace a inkluze, tak, jak si to situace vyžaduje. Prostřednictvím zákona č.320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů byla k 1. lednu 2003 převedena funkce romského poradce z bývalého Okresního úřadu Most na Magistrát města Mostu. Od 1. dubna 2004, po provedení organizačních změn, je tato funkce pojmenována *koordinátor pro národnostní menšiny*. Toto odpovídá i zákonu č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin. Statut komise pro otázky národnostních menšin a jednací řád komise pro otázky národnostních menšin Rady města Mostu byly schváleny dne 20. února 2003 (usnesením č. 132/4 s účinností od 20. února 2003). Rada města Mostu na svém zasedání v prosinci 2004 rozhodla o zřízení *Klubu národnostních menšin*.

Komise RmM je v počtu 11. Z toho jsou 4 ženy a 4 romští zástupci. Projednávány záležitosti se týkají zejména aktivit romských sdružení, podpory projektů a programů romské integrace, předcházení sociálního vyloučení v romských komunitách a odstraňování případných důsledků. Jsou projednávány žádosti, týkající se Programu podpory romských žáků středních škol, rozsáhlým materiálem *Koncepce řešení sídliště Chanov*, přerozdělováním finančních prostředků dle schválených pravidel v r. 2004 ve výši 100 tis. Kč z rozpočtu města Mostu na podporu činností romských sdružení a dalších organizací a vyčlenění finančních prostředků města Mostu pro přijetí čtyř terénních sociálních pracovníků na půl úvazku pro rok 2004.

3. dotační politika města - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Přehled jednotlivých akcí nestátních neziskových organizací *Dživas* o.s., *SRMM* o.s., *Komunitního centra Chanov* o.s. a *UDV Viktor s.r.o.*, finančně podporovaných městem Most a dalšími subjekty v roce 2004:

organizace	akce a projekty s příspěvkem MmM	Kč od MmM	celkem	další prostředky dary na akce přes MmM		celkem	součet
DŽIVAS	„Memoriál Emila Ciny“ Poděkování seniorům Den dětí Škola hrou – podpora projektu –vráceno	3 500 3 600 4 990 -9 000	12 090	Chemopetrol a.s –činnosť a provoz sdružení	10 000 15 000	25 000	37 090
SRMM	Letní sport. aktivity Turnaj v kopané	26 400 18 920	45 320	Chemopetrol a.s –činnosť a provoz sdružení OPoDSPaZ-volnočasové aktivity	10 000 15 000 10 000	35 000	80 320
Komunitní centrum Chanov	Projekt „Chánovské děti“ Májová akce – den dětí Práce s předškolními dětmi – Klubíčko	4 990 12 200	17 190				17 190
UDV Viktor s.r.o.	Finanční příspěvek na výtvarnou soutěž	4 000	4 000			--	4 000
Celkem	Finanční prostředky KNM		78 600	ostatní		60 000	138 600

4. spolupráce městského úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Spolupráce se zástupci organizací romské komunity a města Most je na dobré úrovni. Závažné otázky, týkající se otázek národnostních menšin jsou projednávány na úrovni primátora města a jeho náměstků. Spolupráce s krajským úřadem Ústeckého kraje v roce 2004 spočívala v setkávání koordinátorů národnostních menšin a romských poradců a předávání informací o konání akcí pořádaných Radou vlády pro záležitosti romské komunity nebo jednotlivými organizacemi k problematice menšin a k řešení integrace Romů. Město Most mělo zastoupení na dvoudenním semináři twiningového projektu Evropské unie mezi Úřadem vlády ČR a *Fundación General Gitano* (dále jen „FSGG“) ve Španělsku, který se konal v Chomutově ve dnech 8. a 9. června 2004. Dále zástupci města Mostu byli účastníky praktického výstupu činností FSGG v Madridu a dalších městech od 27. června 2004 do 3. července 2004 a měli možnost tento projekt shlédnout v reálu. Dne 30. září 2004 se uskutečnilo na základě pozvání pana primátora města Mostu pracovní setkání prezidenta Nadace FSGG a ředitele Nadace FSGG, představitele Rady vlády ČR pro řešení romské problematiky s dalšími představiteli města Mostu, zástupci kraje a dalších orgánů a organizací na území města Mostu. I když v ČR není žádná podobná instituce jako v sídle FSGG, pokusí se město Most některé zkušenosti použít v praktické činnosti terénních sociálních pracovníků po dohodě s dalšími organizacemi pro zlepšení situace na úseku romské problematiky.

5. příklady dobré praxe z pohledu města

Například lze uvést i realizaci projektů a dalších aktivit započatých v roce 2003 a pokračujících v roce 2004. Projekt *Agoresťar* zajišťoval soubor rekvalifikačních kursů orientovaných zejména na příslušníky romské národnostní menšiny a ostatní příslušníky romské etnické menšiny s úzkou vazbou na výchovnou a vzdělávací činnost Školícího a vzdělávacího centra Chanov a v průběhu roku 2003 realizoval s přesahem některých rekvalifikačních kursů od roku 2002 do roku 2004. Jedná se o kursy zaměřené na profese: Pomocný zedník, Pomocný malíř - natěrač.

Asistovaná pracoviště - obecně prospěšná společnost Dům romské kultury, o.p.s. začala v průběhu roku 2003 a pokračovala v roce 2004 za podpory Úřadu práce v Mostě provozovat asistovaná pracoviště Zednická četa, Malířská četa a Hudební skupina *Kalo Jih*. Pro takto

asistované zaměstnané příslušníky romské národnostní menšiny a ostatní příslušníky romského etnika zajišťuje obecně prospěšná společnost zakázkovou náplň.

Otevřená škola, projekt zapadající do rámce *Programu předcházení sociálního vyloučení v romských komunitách a odstraňování jeho důsledků*, jenž byl financován Ústeckým krajem. Tento projekt představil a realizoval systém otevřeného vzdělávání orientovaný zejména na příslušníky romské národnostní menšiny a příslušníky romského etnika s úzkou vazbou na výchovnou a vzdělávací činnost *Školícího a vzdělávacího centra Chanov*, předcházející sociálnímu vyloučení v romských komunitách a odstraňující i některé jeho důsledky.

Rekonstrukci kulturního střediska *Svět* v Chánově a bývalého nákupního centra započala obecně prospěšná společnost *Dům romské kultury* již v průběhu roku 2003 a pokračovala vlastními silami i v roce 2004.

Na základě plnění Usnesení 17. RmM č. 650/17 byla zpracována odborem péče o dítě, sociální prevence a zdravotnictví žádost pro poskytnutí dotace v sub-programu *Podpora terénní sociální práce* a předložena Radě vlády ČR pro záležitosti romské komunity na rok 2004. Program byl zahájen 2. ledna 2004. Dotaci státu obdrželo město Most ve výši 544 tis. Kč jako účelový zdroj a podíl města Mostu byl ve finanční výši 96 tis. Kč. Byly uzavřeny dohody o pracovní činnosti na půl úvazku se 4 terénními sociálními pracovníky z romské populace.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

Otevřenými otázkami zůstávají zejména velká nezaměstnanost obyvatel na území města, problematika spojená s bydlením (dluhy na nájemném a službách spojených s bydlením), vzdělání a vzdělávání romské populace, sociální patologie, postavení obyvatel v systémech sociální ochrany, hledání programů aktivní politiky zaměstnanosti (veřejně prospěšné práce, rekvalifikace, společensky účelná pracovní místa, příprava na povolání a následná profesionální příprava a uplatnění na trhu práce, zvýšené nároky na sestavení programů nestátních neziskových organizací přispívajících k integraci příslušníků romské komunity. Rada města na jednání v prosinci 2004 rozhodla o zřízení *Klubu národnostních menšin*, aby město mohlo podporovat naplňování programů, které jsou vázány na projekty podporované Evropskou unií, vládou a odvětvovými ministerstvy, krajem a městem a mohlo vytvářet další podmínky (tj. pracoviště, prostor, hledání nových nástrojů a odborného přístupu k řešení problematiky zejména Romů), pro rozvoj dalších aktivit v oblasti prosazování činnosti menšin, a klást důraz na zadávací a obsahovou část, proveditelnost a udržitelnost projektů podporovaných a hrazených v rámci finančních podílů i z rozpočtu města jako důkaz vytváření podmínek proti sociálnímu vyloučení.

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

OLMOUC (<http://www.olomoucko.cz/phprs>)

1. výkon rozšířené působnosti města ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

Od 1. února 2003 pracuje na Magistrátu poradkyně pro národnostní menšiny, která plní také úkoly napomáhající integraci příslušníků romské komunity do společnosti v příslušném správním obvodu. Jedná se o funkci kumulovanou s funkcí vedoucí oddělení sociálních kurátorů odboru sociálních služeb a zdravotnictví.

Město je aktivně zapojeno od r. 2003 v programu Rady vlády ČR pro záležitosti romské komunity *Podpora terénní sociální práce*. Již třetí rok tým 4 romských terénních sociálních pracovníků Magistrátu (dále TSP) provádí úspěšně terénní sociální práci ve 4 lokalitách města (ve třech městských částech). Úspěšnost projektu je založena na spolupráci s dalšími partnery – organizacemi města, nevládními neziskovými organizacemi působící v Olomouci, ale i pražskými a brněnskými. Pořádáme společné akce pro příslušníky romských komunit, např. tradičně mikulášskou besídku pro 300 romských dětí, poznávací výlety a zájezdy na hudební

festivaly, finančně město podporuje letní tábory pro romské děti (v r. 2004 již 13. ročník) a zájmovou činnost ve 2 komunitních centrech, provozování mateřské školky *Khamoro*, apod. Romští terénní pracovníci úspěšně absolvovali dvoustupňové vzdělávání TSP pořádané akreditovanou společností a stali se uznávanými osobnostmi v romských komunitách, vyhledávaných při řešení konkrétních problémů olomouckých Romů.

Ve spolupráci s ostatními představiteli národnostních menšin, zde působících, se město podílelo zejména na pořádaných aktivitách *Bulharského kulturně osvětového klubu* Olomouc. Město zprostředkovává informační servis o vzdělávacích akcích, dotačních titulech pořádaných pro neziskový sektor. Spolupráce je na úrovni jak partnerské, tak i organizační při zabezpečování jednotlivých akcí či činnostech ve prospěch příslušníků národnostních menšin.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Výbor nebyl konstituován s ohledem na výsledky sčítání lidu v roce 2001. Vyřizování agendy je prováděno na odboru sociálních služeb a zdravotnictví, a to prostřednictvím poradkyně pro národnostní menšiny. Poradkyně také navrhuje a po schválení organizačně zajišťuje setkávání představitelů jednotlivých národnostních menšin ve městě, případně participuje na akcích konkrétních občanských sdružení, pomáhá i při zajišťování finančních prostředků, potřebných pro realizaci aktivit.

Poradkyně svolává představitele romských a pro-romských občanských sdružení k řešení integrace Romů do společnosti (snaží se koordinovat terénní sociální práci na území města, podporuje zavádění romských asistentů do škol, prosazuje rozšiřování nultých ročníků pro romské děti, vzdělávání romských terénních pracovníků, zřizování funkce zdravotní asistentky apod.). Participuje na projektech NNO, působících na území města (např. o.s. *Společenství Romů na Moravě* - společné akce ke Dni Romů, mikulášská besídka, zájezdová činnost; o.s. *NOPO* - společná kancelář pro terénní sociální pracovníky, zájmové aktivity dětí v jedné lokalitě; o.s. *Skůl* - doučování dětí a příprava na středoškolské studium atd.).

3. dotační politika města - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

V roce 2004, tak jako každý rok, se mohla všechna občanská sdružení, tudíž i sdružení různých národnostních menšin ucházet o podporu aktivit, zaměřených vždy na konkrétní obor: kulturní aktivity, sportovní, vzdělávací, sociální apod. V průběhu roku si také mohly zažádat o jednorázovou podporu do výše 5 tis. Kč na konkrétní projekty.

organizace	účel / projekt	dotační (Kč)
Magistrát města Olomouce	Podpora terénní sociální práce	státní 640 000 město 108 000
o.s. <i>Společenství Romů na Moravě</i> , pobočka Olomouc	volnočasové aktivity romských dětí a mládeže, na vybavení posilovny, činnost hudebního a výtvarného kroužku, příspěvek na zakoupení potřeb pro letní tábor na Pohořanech, dva poznávací výlety na jižní Moravu (Brno, Boskovice)	MV 45 000 město 60 000
Charita Olomouc, komunitní centrum <i>Khamoro</i>	podpora zájezdových aktivit, pořádání Romské poutě na Svatém Kopečku, přednáškové činnosti a akcí Dny otevřených dveří a Vánoční soutěže v breakdance	město 55 000
o.s. <i>Caduceus</i> Olomouc	podpora kroužků a vybavení počítačové učebny	státní 150 000 město 300 000
o.s. <i>Bulharský kulturně osvětový klub</i>	Dny bulharské kultury, účast na turnaji v malé kopané v Rožmitále	město 15 000
o.s. <i>Romské ženy a přátelé</i>	uspořádání sportovně zábavného dětského dne s názvem Z pohádky do pohádky	město 3 000

4. spolupráce městského úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Viz výše.

5. příklady dobré praxe z pohledu města

1. ročník společného sportovně-multikulturního svátku národnostních menšin a zdravotně postižených *Umíme se domluvit* byl realizován pod záštitou primátora Statutárního města a hejtmána Olomouckého kraje v areálu *Atletického klubu lokomotiva Olomouc* dne 28. srpna 2004. Nultý ročník byl uspořádán v září roku 2003, s velkou odezvou účastníků i veřejnosti, a tak byla založena tradice sportovně kulturního dne národnostních menšin a zdravotně postižených celého Olomouckého kraje v Olomouci. Zastoupení národnostních menšin: Bulhaři, Slováci, Řekové, Vietnamci, Arméni, Turci, Romové a další. Účastníci i veřejnost mohli ochutnat speciality bulharské kuchyně a vína, večer se pobavili na koncertním vystoupení hudební skupiny *Natalika*. Projekt podpořily mimo města Olomoucký kraj i Ministerstvo kultury. Realizátory již tradičně jsou: Magistrát města Olomouce, Krajský úřad Olomouckého kraje, *Bulharský kulturně osvětový klub Olomouc*, *Spolek Trend vozíčkářů*, výtvarný spolek *Hanák* (zdravotně postižení výtvarníci-amatéři), *Oblastní unie neslyšících Olomouc*, *Evropské poradenské a informační centrum Olomouc*.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Z pohledu města není v ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků problém.

OSTRAVA (<http://www.mmo.cz/>)

Podle výsledků posledního sčítání lidu, domů a bytů z roku 2001 se z občanů žijících ve správním obvodu Statutární město Ostrava k národnostním menšinám přihlásilo 3,5% občanů k národnosti slovenské a 2,3% občanů k národnosti moravské. Kromě těchto největších národnostních menšin jsou na území města zastoupeny národnostní menšiny maďarská, řecká, bulharská, ukrajinská a romská. K romské národnostní menšině se oficiálně přihlásilo 658 občanů, což je 0,2% z počtu občanů žijících na území města.

Ve veřejném životě se aktivně angažují:

Maďarská menšina, zastoupená *Svazem Maďarů žijících v Českých zemích*. Ostravská základní organizace má cca 140 členů, má sídlo v Maďarském klubu v ul. 28.října 15, Ostrava-Moravská Ostrava. Působí zde mj. bezplatné informační, překladatelské a průvodcovské centrum. Činnost je financována z členských příspěvků, grantů Ministerstva kultury a finančních darů maďarských nadací. Svaz pořádá v Ostravě *Dny Maďarské kultury*, jež jsou podporovány dotací z rozpočtu města Ostravy. Pro rok 2004 činila tato dotace 80 tis. Kč.

Řecká národnostní menšina, zastoupená *Řeckou obcí Ostrava* v počtu cca 200 členů. Ke svým schůzkám využívá *Řecký klub* v Ostravě - Porubě. V roce 2004 podpořila Olympijské hry v Athénách 2004 přednáškovou a výstavní činností na téma olympijských her. Při této příležitosti byla vyrobena maketa starověké Olympie, kterou *Řecká obec* věnovala městu Ostravě. *Řecká obec Ostrava* má vlastní webové stránky www.reckaobec.cz informující o její činnosti. Pro zájemce pořádá výuku řeckého jazyka. V roce 2004 organizovala oslavy státního svátku Řecké republiky. Na tuto akci obdržela z rozpočtu Statutárního města Ostrava dotaci ve výši 21 tis. Kč na úhradu nájmu za sál v Domě kultury města Ostravy.

Bulharská menšina je zastoupena *Bulharským kulturním a osvětovým klubem* v Ostravě. Má cca 270 členů a má sídlo v ul. 28. října 4, Ostrava-Moravská Ostrava. Klub každoročně pořádá oslavy svátku Cyrila a Metoděje, tzv. *babina dnu*, oslavy bulharských státních a pravoslavných svátků, vystoupení folklorních souborů, setkání všech bulharských klubů

působících na území ČR. Spolupracuje se všemi národnostními menšinami v Ostravě a regionu. Má velkou podporu ze strany bulharského velvyslanectví, které se snaží o další rozvoj spolupráce mezi krajem a jejich zemí. V loňském roce klub nežádal o dotaci na svou činnost. Ukrajinská národnostní menšina je zastoupená *Sdružením Ukrajinců a příznivců Ukrajiny* v Ostravě. Pobočka čítá přes 40 členů, jak ukrajinské tak rusínské národnosti. Jelikož pobočka nemá místnost, kde by se členové mohli scházet, využívá ke svým akcím pronájem Bulharského klubu. Každým rokem pořádá výstavku knih nebo prezentaci nově vydaných knih, vydává čtvrtletník *Ostravska prosvita*, v roce 2004 organizovala m.j. akci k výročí nezávislosti Ukrajiny a akci s názvem *Ševčenkův večer*. Z rozpočtu Statutárního města Ostrava v roce 2004 obdržela grant ve výši 10 tis. Kč na nákup filmů, zhotovení fotografií, kancelářské potřeby, barvy do tiskárny a kopírky.

Romské menšině, k níž se oficiálně přihlásilo 658 občanů, což je cca 0,2% z celkového počtu občanů žijících na území města, je věnována ze strany orgánů města zvláštní pozornost. Problematikou romské menšiny se na magistrátu zabývá romský poradce a sociální pracovník pro integraci romské menšiny. Oba jsou funkčně zařazeni do oddělení sociální prevence odboru sociálních věcí a zdravotnictví. Romský poradce a sociální pracovník pro integraci romské menšiny sledují situaci romských komunit v regionu podle kritérií demografických, socioekonomických, vzdělanostních a rodových, podle způsobu života s přihlédnutím k délce usídlení a místa původního pobytu. Spolupracují s pracovníky státní správy a obecních samospráv, jejichž činnost se dotýká života romských komunit i jednotlivců z těchto komunit. Činnost je zaměřena na zprostředkování komunikace a omezování komunikativních bariér. Dále vyhledávají osobnosti regionu, jejichž vztah k romským komunitám či občanům je pozitivní, a hledají možnosti pro jejich aktivní spolupráci při řešení problémů romských komunit i jednotlivců (např. podnikatelé v otázkách zaměstnanosti apod.). Udržují kontakty s regionálními či místními nevládními organizacemi, jejichž činnost se dotýká zájmů a cílů romských komunit, provádí individuální a skupinovou sociální práci, úzce spolupracují se školami, které navštěvují romské děti, udržují kontakty s organizacemi dětí a mládeže a ve spolupráci s nimi hledají cesty k naplnění volného času romských dětí a mládeže. Koordinují činnost terénních sociálních pracovníků (9) při obcích a činnost zdravotně-sociálního asistenta.

1. výkon rozšířené působnosti města ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

Veřejnoprávní smlouva o zajištění výkonu přenesené působnosti v oblasti práv příslušníků národnostních menšin v roce 2004 uzavřena nebyla.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Výbor ve smyslu zákona č. 128/2000 Sb., o obcích ve správním obvodu statutárního města nebyl zřízen.

V roce 2003 vznikla v rámci komunitního plánování pracovní skupina, zaměřená na romské etnikum. Komunitní plánování je metoda zapojování dalších subjektů do plánování v sociálních službách, umožňuje získávat objektivnější informace o situaci v terénu a propojování zadavatelů, poskytovatelů a uživatelů služeb.

Od června roku 2002 je v Ostravě úspěšně realizován pilotní projekt *Zdravotně-sociální asistent* v rámci programu Podpora terénní sociální práce. Tento program je dotován Radou vlády ČR pro záležitosti romské komunity.

3. dotační politika města - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Přehled poskytnutých grantů, účelových dotací a víceletých účelových dotací na projekty NNO v oblasti sociální péče - rizikové skupiny občanů, dětí (popř. menšiny) v roce 2004:

<i>organizace</i>	<i>účel / projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Občanské sdružení S.T.O.P.	Individuální a skupinové doučování dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí	120 000
Občanské sdružení <i>Vzájemné soužití</i>	Dobrovolnictví v komunitách	300 000
	Vzdělávací program pro romské maminky	200 000
celkem		620 000

V rámci výběrového řízení města Ostravy na poskytnutí účelových dotací - dotací a městských grantů na podporu aktivit v oblasti prevence kriminality a protidrogové prevence město v roce 2004 podpořilo tyto projekty, týkající se národnostních menšin:

<i>organizace</i>	<i>účel / projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Církevní ZŠ P. Pittera	Otevřené dveře - Phundrado vudar	40 000
ZvŠ Ostrava – Přívoz, Ibsenova 36	Škola po zvonění	30 000
ZvŠ Ostrava – Vítkovice, Halasova 30	Dílna pro maminky s dětmi	20 000
	Děti dětem	33 000
Společně-Jekhetane	Počítač je náš pomocník	60 000*
	„Čercheň – hvězda“	250 000
Saleziánské středisko mládeže	Pojď s námi	550 000
celkem		923 000

* vráceno

Celkem bylo podpořeno 10 projektů v celkové částce 1 543 000,-Kč.

Na ostatní otázky zástupce města neodpověděl.

PARDUBICE (http://www.mesto-pardubice.cz/spravamesta/organymesta/rada/rada_komise/romove020909.html)

Na žádost sekretariátu Rady o zodpovězení otázek zastupitelstvo města nereagovalo.

PLZEŇ (<http://info.plzen-city.cz/article.asp?sec=429>)

1. výkon rozšířené působnosti města ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

Příslušníci národnostních menšin mají právo na aktivní účast v kulturním, společenském a hospodářském životě a ve veřejných záležitostech, zvláště pak těch, které se jich týkají. Město Plzeň ve svém správním obvodu plní úkoly napomáhající výkonu práv příslušníků romské komunity a integraci příslušníků romské komunity do společnosti. Jelikož v Plzni není uzavřena veřejnoprávní smlouva v oblasti práv příslušníků národnostních menšin, těmito právy se zabývá Komise pro integraci etnických menšin Rady města Plzně.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

V Plzni není Výbor zřízen. V roce 2001 byla Radou města Plzně jmenována Komise pro integraci etnických menšin RMP. Náplní její činnosti jsou návrhy preventivních opatření vedoucích k odstraňování bariér a zkvalitňování soužití mezi většinovou společností, romskými komunitami a dalšími etnickými skupinami na území města Plzně. Komise připravuje podklady pro realizaci jednotné koncepce města Plzně při řešení otázek zaměřených zejména na romskou komunitu a ostatní etnické komunity žijící na území města Plzně. Komise soustřeďuje a vyhodnocuje dostupné informace o vývoji vzájemného soužití majority a etnických minorit ve městě. Informuje o vývoji situace, koordinuje předávání

těchto informací zainteresovaným složkám a předkládá Radě města Plzně podklady a návrhy vedoucí k systémovému řešení jednotlivých témat.

Komise je složena z předsedy, tajemníka a členů - zástupců institucí, členů Zastupitelstva města Plzně, odborníků z rad občanů města a zástupců etnických minorit. Na jednání komise je možno mimo stálých členů přizvat i jiné odborné pracovníky a zástupce organizací, sdělovacích prostředků apod. (bez hlasovacího práva). Členy komise jmenuje a odvolává Rada města Plzně. Výdaje spojené s vlastní činností komise jsou hrazeny z rozpočtu Magistrátu města Plzně. Jsou zde organizace, které pracují na integraci romské komunity, kde je zahrnuta práce s dětmi, sociálně právní poradenství (podpora v začátcích) a velmi důležitá terénní sociální práce. Mezi tyto organizace patří Společenství *Začít spolu*, o.s., *Občanská poradna Plzeň* a *Ulice*, agentura terénní sociální práce. V Plzni působí také Diecézní charita, která má *Multikulturní centrum*, v jehož rámci se prezentují a setkávají menšiny, dále v rámci Diecézní charity působí *Poradna pro cizince a uprchlíky*.

3. dotační politika města - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Uvolnění finančních prostředků z rozpočtu Odboru sociálních věcí a zdravotnictví Magistrátu města Plzně na realizaci projektu z oblasti integrace etnických menšin:

- Dne 20. září 2004 se sešla Komise pro integraci etnických menšin Rady města Plzně a projednala podanou žádost *FK Roma Plzeň, Stará garda*, o.s. Projekt FK Roma nabízel využití volného času pro romské děti a mládež, ve věku 10-16 let. V rámci projektu měly být realizovány pravidelné tréninky a fotbalové zápasy mezi jednotlivými věkovými kategoriemi dětí. Je zde snaha řešit preventivním způsobem problém volného času dětí a mládeže, vyplnit jejich volný čas, aby ho nemusely trávit „na ulici“. Komise doporučila poskytnout dotaci výše uvedenému žadateli.
- Dne 4. listopadu 2004 bylo schváleno usnesením č. 720 Zastupitelstva města Plzně poskytnutí finančního daru z rozpočtu Odboru sociálních věcí a zdravotnictví Magistrátu města Plzně ve výši 40,2 tis. Kč občanskému sdružení *FK Roma Plzeň, Stará garda*.

Rada města svým usnesením č. 1176 ze dne 9. října 2003 vyjádřila vůli města ke zpracování *Koncepce integrace menšin na území města Plzně* a schválila vypsání výběrového řízení.

- V březnu 2004 se uskutečnilo otevírání obálek s nabídkami včetně posouzení a hodnocení nabídek na zpracovatele. Do tohoto výběrového řízení se přihlásil Ivan Gabal Analysis&Consulting a dále Západočeská univerzita v Plzni. Firma Ivan Gabal - Analysis&Consulting, která byla vybrána, prokázala všechny kvalifikační a další předpoklady požadované ve výzvě více zájemcům k podání nabídky.

Z prostředků města schváleným usnesením Zastupitelstva města č. 327/2001 bylo na zpracování koncepce uvolněno 595 tis. Kč.

Dne 14. června 2004 přivítal předseda Komise pro integraci etnických menšin RMP na jednání vítěznou firmu a část pracovního týmu. V říjnu firma předložila průběžné výsledky Projektu, ukončení zpracování tohoto projektu bylo dle smlouvy termínováno k 30. prosinci 2004. Ivan Gabal zrekapituloval dne 17. ledna 2005 na jednání Komise pro integraci etnických menšin RMP zadání zpracování koncepce integrace se zaměřením na romskou menšinu v Plzni a možnosti změn stávající situace. Seznámil komisi a hosty (náměstkyni primátora MP, ředitele ÚSO MMP a zástupce vedoucího OSVZ MMP) s obsahem předložené koncepce.

4. spolupráce městského úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Město spolupracuje s výše uvedenými organizacemi a úřady městských obvodů, dále pak s organizacemi národnostních menšin, příkladem je *Sdružení Romů a národnostních menšin v ČR*, o.s. - koordinátor tohoto sdružení je členem Komise pro integraci etnických menšin RMP. V roce 2004 získalo toto sdružení od města nebytové prostory - nájem místnosti

o výměře 25,50 m² a č. 414 o výměře 25,7 m², v Plzni, Koterovská 162 - za účelem zajištění činnosti SRNM v ČR ve městě Plzni.

5. příklady dobré praxe z pohledu města

Dobrou praxí z pohledu kraje v roce 2004 je Společnost *Tady a ted'*, o.p.s., která je nástupnickou organizací *Sdružení pro vzdělávání znevýhodněných dětí*. Společnost se zabývá poskytováním a rozvojem vzdělávacích a sociálních služeb pro znevýhodněné skupiny obyvatel. Již třetím rokem realizují projekt *Individuální doučování a výuka dětí v dětských domovech*, který probíhá v ústavních zařízeních západočeské oblasti. Pro stejnou cílovou skupinu organizují letní seberealizační pobyty s využitím technik a metod zážitkové a sociální pedagogiky.

V současné době společnost připravuje kurs *Interkulturní a sociální výchovy pro výchovný personál, učitele ze speciálních škol a pedagogické asistenty* určený pro profesionály působící v Plzeňském kraji. Koordinátorka předkládaného projektu rovněž uskutečňuje dlouhodobý sociálně - antropologický terénní výzkum v lokalitě Jateční/Duchcovská, který v rámci zakázky Ministerstva práce a sociálních věcí realizuje Katedra sociální a kulturní antropologie FHS ZČU v Plzni. Lokalita Jateční/Duchcovská je prostorově výrazně vyloučenou lokalitou, kterou v současné době obývá přibližně 300 osob (přesný počet vzhledem k vysoké fluktuaci nelze uvést) v 94 bytových jednotkách. Téměř 95 % osob v produktivním věku je nezaměstnaných, více jak polovina dětí navštěvuje zvláštní školu a mnohým dalším hrozí přeložení ze základní do zvláštní školy. Z výzkumu rovněž vyplývá, že jednotlivé rodiny jsou navzájem odděleny statusovými a rituálními bariérami, které neumožňují chápat zdejší populaci jako jednotný celek (komunitu), a tudíž poskytovat vzdělávací či rozvojovou podporu hromadně. Prvním dílčím cílem výše uvedené společnosti bylo poskytnout klientům pomáhajícího pracovníka - poradce, prostředníka, organizátora, autoritu. Jeho úkolem je podporovat u klientů schopnost řídit si svůj život samostatně a vyhnout se propadu, jímž život ve znevýhodňujícím prostředí neustále hrozí, což znamená pomáhat a motivovat rodiny k tomu, aby se udržely na „normální hladině fungování“. Terénní sociální pracovník zprostředkovává klientům služby a aktivity, které jsou lokálně dostupné. Dlouhodobým cílem je také převzetí vzdělávací podpory dětí, a tedy prevence předčasného ukončování jejich vzdělání a zkvalitnění úrovně domácí mimoškolní přípravy. Druhým dílčím cílem bylo uskutečnit dlouhodobé individuální doučování dětí se slabým prospěchem přímo v domácnostech klientů a navázání na osvědčený model doučování v dětských domovech, přičemž doučujícími jsou studenti VŠ a SŠ se zaměřením na sociální práci, učitelství a společenské vědy, jichž má *Společnost TADY A TED'*, o.p.s. k dispozici několik desítek. Smyslem individuálního doučování je rozšířit možnosti dětí vyrůstajících v této lokalitě a zvětšit jejich šance pro volbu dalšího stupně vzdělávání nebo výběru povolání, následně schopnost dlouhodobého plánování a převzetí zodpovědnosti za svůj život, jako i schopnost plnohodnotného zapojení do chodu společnosti. Je třeba konstatovat, že v této lokalitě od října 2004 působí i další subjekt, který se zabývá poskytováním sociálních služeb formou terénní sociální práce. Je to *Diecézní charita Plzeň*, projekt terénní sociální práce pro rodiny s dětmi a mládež ohrožené sociálním vyloučením. Pracovníci projektu oslovili všechny obyvatele lokality Jateční, Duchcovská. Byly jim rozdány informační vizitky s nabídkou služeb. V současné době TSP intenzivně pracují, v rámci sociálních kontraktů s klienty, na řešení problémů spojených s dluhy na jízdě u Plzeňských městských dopravních podniků. Také pomáhají sjednávat splátkové kalendáře pro dluhy na nájemném. V lokalitě působil také od dubna 2002 do prosince 2004 *Fond ohrožených dětí*, který zde v rámci společného projektu Policie přítelem s *Městskou policií Plzeň* poskytoval volnočasové aktivity pro děti a mládež.

Na ostatní otázky zástupce města neodpověděl.

1. výkon rozšířené působnosti města ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

Statutární město Ústí nad Labem je partnerem relevantních subjektů nabízejících paletu činností a služeb napomáhajících v procesu integrace příslušníků romské komunity do společnosti. Mezi tyto partnerské organizace patří např.: *Multikulturní centrum Praha, Slovo 21, Společnost Člověk v tísni, Poradna pro integraci, o.s. Athinganoi, Centrum komunitní práce* a další romské a tzv. pro-romské neziskové organizace se sídlem nejen v Ústí nad Labem. Strategickým materiálem města ve vztahu k jeho sociální politice je již druhý Komunitní plán péče (zpracován pro období 2004 - 2006), který v sobě shrnuje politické zadání, vycházející z koaliční dohody města, odborné názory a požadavky poskytovatelů služeb, názory a zpětné vazby uživatelů služeb a data z informačního systému sociálních služeb města.

Plán vznikl od 1. října 2003 do 31. května 2004. Od 1. dubna 2004 do 30. dubna 2004 byl plán prodiskutován v procesu konzultací. Bylo zaevidováno 128 připomínek, z nichž 100 bylo zapracováno do konečné verze plánu. Zpracování plánu finančně podpořilo město Ústí nad Labem. Implementace plánu v následujících třech letech bude financována z více zdrojů, a to: z resortních ministerstev ČR, z Ústeckého kraje, z města i ze strukturálních fondů Evropské unie, z nadačních fondů a z vlastní hospodářské činnosti zapojených organizací. Metodologie využitá při zpracování plánu vychází z poznatků odborníků z Velké Británie a zkušeností realizačního týmu v Ústí nad Labem, získaných při tvorbě a realizaci 1. Komunitního plánu z let 2001-2003. Plán je vázán na řadu koncepčních dokumentů města Ústí nad Labem, především na program *Zdravé město Ústí nad Labem*. Odpovědnou organizací za jeho zpracování bylo *Centrum komunitní práce* Ústí nad Labem (poradenská organizace, se sídlem Koněvova 18, 400 01 Ústí nad Labem).

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Ve městě není v současné době výbor zřízen, ve smyslu § 117 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecních zřízeních), neboť na územním obvodu žije podle posledního dostupného sčítání lidu méně než 10 % občanů hlásících se k národnosti jiné než české (viz. níže), proto s ohledem na legislativní podmínky a možnosti, dále počet obyvatel hlásících se oficiálně k dané národnostní příslušnosti, není možné zákonně vyžadovat zřízení Výboru.

K otázce zajištění vyřizování agendy s ohledem na práva národnostních menšin, zejména pak záležitostí týkajících se romské komunity dle zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin, se v § 6 o odst. 8 uvádí: „Obecní úřad obce s rozšířenou působností ve svém správním obvodu plní úkoly napomáhající výkonu práv příslušníků romské komunity a integraci příslušníků romské komunity do společnosti“, dále vložím § 13a téhož zákona, je možné říci, že práva vyplývající z uvedeného zákona, jakými jsou např. účast v kulturním, společenském a hospodářském životě, dále pak ve veřejných záležitostech, zvláště těch, které se týkají národnostních menšin, jsou nabízena nebo realizována prostřednictvím různých neziskových či příspěvkových organizací, jakož i samotného města, dále pak uspokojovány v součinnosti asistenta primátora pro otázky menšin či relevantními městskými institucemi.

moravská	slezská	slovenská	romská	polská	německá	ukrajinská	vietnamská
132	9	2225	296	160	609	220	410

3. dotační politika města - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Město má v rámci komunitního plánování vypracovaný systém přidělování finančních prostředků na zajišťování sociálních služeb. Žádosti o finanční prostředky musí být v souladu se schváleným Komunitním plánem péče města, musí být předloženy do vyhlášeného termínu a zpracovány podle požadovaných a schválených pravidel. Poté jsou žádosti (projekty) posouzeny ve struktuře řízení a koordinace sociálních služeb a doporučeny (či nedoporučeny) k financování.

V roce 2004 prošly hodnotícím procesem a byly financovány v oblasti sociálních služeb z rozpočtu města následující 3 projekty:

organizace	akce / projekt	dotace (Kč)
Poradna pro integraci o.s. - Komunitní multietnické centrum, Ústí nad Labem	Sociální a právní poradenství pro azylanty a cizince dlouhodobě žijící v Ústí n.L.	110 000
Oblastní charita Ústí n.L.	Komunitní centrum pro děti Světluška	45 000
Kulturní svaz Jekhetane	Činnost vzdělávacího centra pro mimoškolskou výchovu a volnočasové aktivity romských dětí v Mojžíři	60 000

Akce kulturního kalendáře 2004 – národnostní menšiny

organizace	akce / projekt	dotace (Kč)
ARS Porta Bohemica	Interkulturní týdny	13 000
ZvŠ Trmice	Výstava prací žáků na magistrátu	1 000
	Výstava prací žáků v zoo	3 000
Člověk v tísni o.p.s.	Jeden svět 2004	40 000
Cyril a Metoděj o. s.	Vystoupení bulharského souboru	1 500
Karika	Vernisáž ke dni Romů	6 300
KS Jekhetane	Okresní festival romských dětských souborů	9 900
KS města Ústí nad Labem – KS Albis	Festival romské kultury	18 000
Oberig	Vzpomínka na velkou osobnost Ukrajiny	2 200
	Slovanské Vánoce – tradice slovanských národů	2 000
	Slovanské Velikonoce – tradice slovanských národů	3 000
Poradna pro integraci	Představování kultur etnických komunit žijících v Ústí n. L.	15 000
	Barevná planeta IV	40 000
Sdružení Čechů z Banatských Karpat	Celostátní setkání členů sdružení	10 000
Rodinný kruh – „R-kruh“	Co pro mě znamená barva mé kůže	3 000
celkem		167 900

Akce sportovního kalendáře – národnostní menšiny

organizace	akce / projekt	dotace (Kč)
Black and white	26 hodin hry hokejbalu, zápis do knihy rekordů	6 000
Budoucnost	Dětský den -fotbalový turnaj	2 000
	Fotbalový turnaj	2 000
	Fotbalový turnaj	2 000
	Fotbalový turnaj	2 000
	Fotbalový turnaj	2 000
	Fotbalový turnaj	2 000
Karika	Turnaj ve stolním tenise	2 000
Rodinný kruh „R-kruh“	Táboření v přírodě	2 000
celkem		22 000

Dlouhodobá celoroční činnost 2004 - národnostní menšiny

organizace	dotace (Kč)
Budoucnost	22 200
KS Jekhetane	24 000
Karika	12 600
Black and white	2 100
celkem	60 900

Celkem pro národnostní menšiny: 250,8 tis. Kč.

4. spolupráce městského úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

V rámci trvale udržitelných struktur komunitního plánování města fungují již od roku 1997 v rámci definovaných cílových skupin koordinační skupiny. Vzhledem k tomu, že jednou z cílových skupin komunitního plánování jsou i etnické menšiny a skupiny, pracuje jedna z koordinačních skupin (dále jen KS) i v této oblasti. Členy KS jsou představitelé uživatelů služeb (tzn. příslušníci etnických menšin a skupin), poskytovatelů služeb, participujících institucí a organizací a dalších zainteresovaných subjektů. Spolupráce s městem Ústí n.L. je tak velmi úzká, neboť město je koordinátorem procesu komunitního plánování prostřednictvím oddělení podpory nestátních sociálních služeb OPO MmÚ.

5. příklady dobré praxe z pohledu města

Viz Ústecký kraj.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

Podstatou demokracie je rovnost společenských podmínek, ovšem společenské vztahy jsou založeny na nerovnosti, tedy závislosti jednoho člověka na druhém. Jinými slovy, kladení důrazu na nezávislost člověka, tedy individualismus (vede k izolaci jedince od masy) nebo despotismus („Dobrym občanem je ten, který se nestará o nic kromě sebe“) je příčinou mnoha kolizí, nepochopení, neakceptací společenského postavení. Je nereálné lpět na rovnosti společenských podmínek, neboť individuální možnosti člověka budou v každém čase a prostoru odlišné. Tato odlišnost bude vždy více-méně dána mírou individuálních schopností, společenskými vztahy a společensko-politickým systémem. Jak již bylo uvedeno, podstatou demokracie je rovnost společenských podmínek. Čím více jsou si však lidé podobní, tím více se přestávají starat o potřeby jiných. Je tedy účelné uvědomovat si tento fakt při každé implementaci krátkodobého či dlouhodobého sociálního programu nebo projektu.

Zástupce města dále jako problém vyjadřuje sociální status obyvatel města, problém chudoby, bydlení atd. Považujeme jej za aktuální a autentický, proto jej uveřejňujeme v původní podobě, byť se národnostně menšinové problematiky dotýká jen vzdáleně:

Příjmy

Hranice příjmové chudoby byla podle metodiky EU stanovena jako 60 % z hodnoty mediánu národního vyrovnaného příjmu na spotřební jednotku. V roce 2002 jí byla částka 73 878 Kč. Příjem nižší než uvedená částka mělo v ČR celkem 8,1 % osob. Nejvyšší zastoupení mezi nejchudšími domácnostmi měly úplné i neúplné rodiny s dětmi, z hlediska sociálních skupin to byly zejména domácnosti dělníků, nezaměstnaných a poměrně vysoký byl i podíl domácností osob samostatně činných mimo zemědělství. Příčiny mohou být různé - vesměs jde o drobné podnikatele, kteří buď stěží udržovali svoji živnost anebo v roce 2002 žili z úspor, jež se v Mikrocenzu nesledovaly; částečně se zde mohl projevit i vliv stínové ekonomiky (nepřiznané příjmy). Z hlediska jednotlivých skupin domácností byly chudobou ohroženy spíše domácnosti s dětmi než domácnosti bezdětné. V chudobou postižených domácnostech žilo zhruba 15 % dětí do 15 let. Nejvyšší podíl chudých měly neúplné rodiny s dětmi (29,7 %). Šlo zejména o rodiny osamělých svobodných či rozvedených žen s dětmi. Druhou skupinou s vysokým podílem chudých pak byly rodiny se 3 a více dětmi (19,6 %) /Peněžní příjmy domácností, jejich vývoj a struktura podle výsledků Mikrocenzů 1992, 1996 a 2002/

Ze statistických údajů vztahujících se k příjmu domácností ve vztahu k životnímu minimu, je patrné, že podíl domácností s dětmi s příjmy pod odpovídajícím životním minimem se např. v roce 2002 ve srovnání s rokem 1992 zvýšil. Z hlediska počtu dětí byl nejvyšší podíl těchto domácností zaznamenán u rodin se třemi a více dětmi, avšak k nejvyššímu zvýšení došlo ve sledovaném období u rodin s jedním dítětem.

Analogická nelichotivá čísla můžeme nalézt i oblastech vztahujících se k příjmové skladbě obyvatelstva v Ústí nad Labem, neboť Ústecký kraj je druhým v pořadí (po Moravskoslezském kraji) v počtu příjemců sociálních dávek podmíněných sociální potřebností (srovnej s publikací ČSÚ „Stav

a pohyb obyvatelstva v ČR v 1. - 3. čtvrtletí 2003“ a „Stav a pohyb obyvatelstva v ČR v 1. - 3. čtvrtletí 2004“; jde o stavy k 1. 1. daného roku). Míra nezaměstnanosti k 31.1.2005 v Ústí nad Labem byla 12,78 %, za téhož období bylo v evidenci ÚP 8.886 uchazečů o zaměstnání. Pozitivní trend v počtu nezaměstnaných, ve srovnání se stejným obdobím loňského roku, je možné přisoudit aktivní politice zaměstnanosti.⁴⁰⁾ Je nutné si opět připomenout, že stále patříme k městům s vyšší mírou nezaměstnanosti s vysokým počtem příjemců sociálních dávek a lidí ohrožených chudobou; vztahuje se na začleňování sociálně vyloučených skupin obyvatelstva, čímž nejsou myšleni pouze Romové, tak jak jsou ze strany mnoha implementačních úředníků sociální politiky do této sociální kategorie řazeni.

Sociální bydlení

V interpretaci sociálního bydlení můžeme v našich podmínkách nalézt rozpory, jež jsou dány nejednotností obsahu a implementací programů sociálního bydlení. Společný znak v interpretaci sociálního bydlení si dovoluji shrnout do následující charakteristiky: „Jde o druh bydlení dočasného či trvalého charakteru určeného pro vymezenou socioekonomickou skupinu obyvatel.“

Realita sociálního bydlení v ČR, ve srovnání se zeměmi EU (např. Francie, Španělsko), postrádá aspekt dočasnosti (dané motivací uživatelů bydlení), popřípadě trvalého, a přitom kvalitního bydlení. Existuje zde snaha formou veřejných či politických programů, na jedné straně o korigování chudoby do stavu akceptovatelné veřejným míněním, na druhé, o podobnost lidí v myšlení,⁴¹⁾ tedy o společenskou solidaritu.

Náš právní řád pamatuje na zachování práva na lidskou důstojnost, avšak toto právo je převážně uspokojováno pouze prostřednictvím věcných a peněžitých dávek, popřípadě poskytováním sociálních služeb, bez taxativně vymezeného práva na důstojné bydlení pro příjmově vymezenou skupinu lidí. Absence sociálního bydlení, jakožto formy důstojného bydlení, pro např. rodinu s nižšími příjmy poskytovaného obcemi je dáno nejednotností výkladu obsahu sociálního bydlení. Česká republika přijala Pakt o hospodářských sociálních a kulturních právech čl. 11 odst. 1, citace: „*Státy, smluvní strany Paktu, uznávají právo každého jednotlivce na přiměřenou životní úroveň pro něj a jeho rodinu, zahrnující v to dostatečnou výživu, šatstvo, byt, a na neustálé zlepšování životních podmínek. Smluvní státy podniknou odpovídající kroky, aby zajistily uskutečnění tohoto práva, uznávající pro dosažení tohoto cíle zásadní důležitost mezinárodní spolupráce, založené na svobodném souhlasu,*“ avšak pro absenci výkladu o důstojnosti bydlení,⁴²⁾ je nemožná implementace např. uvedeného Paktu.

Skupinou lidí s nízkými příjmy nejsou nikterak chápány pouze lidé z řad tzv. sociálně nepříznivých, kterým pro jejich míru sociální adaptability nebo pro jejich návyky jsou nabízeny, často z rozhodnutí soudu, byty horší kvality. Máme též na mysli lidi mladé, vstupující do ekonomického procesu, osamostatňující se od přímé mezipříbuzenské závislosti, ale také lidi s nižšími příjmy (např. lidé z řad nižších dělnických profesí).

Ve stávající době lze bydlení v samosprávných obcích a městech rozdělit do dvou segmentů, 1) „na bydlení děděné“ (autor má tím na mysli bydlení s regulovaným nájemným, kde právní vztah k bytu byl uzavřen před r. 1989), 2) „bydlení nové“ (právní vztah k bytu byl uzavřen v rámci legálního či nelegálního trhu s byty nebo nemovitostmi).

V rámci uvedených segmentů bydlení postrádá bytový fond samosprávných obcí a měst druh sociálního bydlení, jakožto formu „neziskového nájemního bydlení“ určeného např. pro tzv. střední třídu, neboť místně proklamovaná politika bydlení nabízí bydlení podle klíče upřednostňujícího vizi zisku, bez toho, aniž by reagovala na ekonomické možnosti většiny z „žadatelů o bydlení“. Stáváme se tak svědky nepochopení, kdy např. bytová výstavba obcí, kde části stavby byly financovány ze státní dotace fondu bydlení, jsou v reálu protichůdným opatřením popírající finanční dostupnost bydlení pro širší obyvatelstvo.

⁴⁰⁾ V porovnání se stejným obdobím loňského roku kdy bylo v evidenci úřadu práce 9.554 nezaměstnaných se jejich počet meziročně snížil o 668. Volných pracovních míst je o 365 více (leden 2004 - VPM 397) (srovnej: Statistický Bulletin - rok 2005/leden).

⁴¹⁾ Přejímáme principy ideje o psycho-společenské rovnosti všech jedinců, tedy, že 1) individuální možnosti pro každého jedince jsou v daném společensko-politickém systému stejné, 2) vnímání či řešení určitých životních situací jedincem by mělo být velice podobné mému.

⁴²⁾ Není uvedeno, co je myšleno důstojným bydlením.

V principu existují dva způsoby, jak může stát prostřednictvím redistribuce bohatství zajistit větší rovnost na trhu s bydlením a tím zajistit zvýšení dostupnosti bydlení pro nízko a středně příjmové skupiny domácností: adresný hotovostní příspěvek zvyšující příjem potřebných domácností (příspěvek na bydlení, též tzv. podpora poptávky nebo *podpora na hlavu*) nebo příspěvek snižující cenu bydlení a snižující tak následně náklady potřebných domácností (dotace na výstavbu, modernizaci či provoz sociálního bydlení vedoucí ke stanovení výše nájemného pod úroveň jeho tržní hodnoty, též tzv. podpora nabídky nebo *podpora na cihlu*).

Je zřejmá kritika oponentů vycházející z tvrzení, že pro lidi z řad tzv. střední třídy je nabízena paleta služeb státních podpor s možností využití výhodných produktů bank s nízkou mírou úroků. Splnění podmínek stanovených poskytovateli těchto služeb jsou pro mnohé mladé lidi nereálné či finančně nevýhodné.

Další obava vychází z faktu, že domácnosti nezaměstnaných, národnostní a etnické menšiny, imigranti, uprchlíci a bezdomovci tvoří skupiny, které se v běžných statistických průzkumech prakticky neobjevují, protože jsou do značné míry obvyklými výběrovými metodami nepodchytitelné. Čas od času se však objeví specializovaná šetření, která se alespoň v omezené míře snaží odhalit specifické sociální a životní podmínky těchto domácností, oblast bydlení nevyjímaje. Je tudíž nasnadě obávat se dopadů, které přinese absence masovějšího sociálního bydlení poskytovaného těmto skupinám obyvatelstva, nehledě na dopady vztahující se k mladým či tzv. dělnickým rodinám, jejichž příjmy jsou často srovnatelné s příjmy osob požívající různých sociálních dávek, aniž bychom důsledky mohli statisticky sledovat, a tím účinně reagovat na základě objektivní, nikoli domnělé analýzy potřeb.

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Úvaha je založena pouze na subjektivním rozboru v opoře zdravého rozumu, neboť, jak je již v úvodu předmětného mezinárodního dokumentu uvedeno, Charta byla Českou republikou akceptována s výhradou její závaznosti. Není tudíž možné podrobit níže uvedené hypotézy vědeckému bádání či analýze. Charta nás staví do roviny spekulací o možných důsledcích v případě, kdy by Česká republika Chartu ratifikovala, tudíž byla vázána implementací daného počtu odstavců nebo bodů vybraných z ustanovení části III. Charty.

Užívání regionálních nebo menšinových jazyků v různých sférách veřejného života je, jak je uvedeno v dokumentu, výrazem kulturního bohatství dané země, potažmo kulturním bohatstvím členských států Rady Evropy.

Z výčtu opatření uvedených v části III. je patrná snaha o začlenění regionálních nebo menšinových jazyků, jako právoplatných jazyků začleněných např. do vzdělávacího systému, soudní praxe, veřejných služeb, aj. forem sociální organizace, přičemž implementace Charty by neměla poškodit autonomitu úředního jazyka daného státu. Je zde též zmíněno, že implementace opatření bude možná v případě, kdy o takovéto opatření projeví příslušníci menšin zájem. V souvislosti s cíli Charty je možné otevřít prostor polemiky o sociálním tlaku vztahujícím se k nepochopenému významu a implementaci integračních procesů, které jsou v reálu příčinou ztráty či zavržení kulturního odkazu, jakým je regionální nebo menšinový jazyk. Absence osvěty vyvěrající s hodnot kulturních odkazů, znalosti historie a kladením důrazu na smyslu uchování jazyka, je důsledkem určitých obav o účinnost daných opatření uvedených v Chartě.

ZLÍN (<http://www.mestozlin.cz/>)

Podle výsledků sčítání lidu, bytů a domů z roku 2001 se ve Zlíně hlásí k romské národnosti 58 občanů z celkového počtu 80 854 obyvatel, tedy 0,07 % (ve zlínském okrese 73 ze 195 376 obyvatel, ve Zlínském kraji 439 z 595 010 obyvatel). Z uvedeného je patrné, že počet občanů kteří se k romské národnosti hlásí je velmi nízký. Rovněž jiné národnostní menšiny jsou v našem správním obvodu zastoupeny minimálně.

1. výkon rozšířené působnosti města ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity (veřejnoprávní smlouvy o výkonu přenesené působnosti v dané oblasti)

Veřejnoprávní smlouva s cílem zajištění výkonu přenesené působnosti v oblasti práv příslušníků národnostních menšin uzavřena nebyla.

2. výbor pro národnostní menšiny, vyřizování agendy práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Ani Výbor zřízen nebyl, neboť počet občanů, hlásících se k jiné národnostní menšině než české, nedosahoval (dle posledního sčítání lidu) 10 %.

3. dotační politika města - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

V roce 2004 byla *Sdružení dětí a mládeže Romů ČR* poskytnuta z Kulturního fondu statutárního města Zlína dotace na pořízení počítače a souvisejícího technického vybavení ve výši 25 127,- Kč a rovněž dotace na zpracování publikace *Zlínsko - sběrné tábory Osvětím* ve výši 18 700,- Kč. *Charita Zlín* pak ze Sociálního fondu statutárního města Zlína obdržela dotaci na projekt *Romský horizont* ve výši Kč 10 tis. Kč.

4. spolupráce městského úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

5. příklady dobré praxe z pohledu města

Díky úsilí zaměstnankyň oddělení sociálně-právní ochrany dětí odboru sociálních věcí Magistrátu města se podařilo motivovat romského absolventa základní školy ke studiu na odborném učilišti. Průběžně se rovněž řešily konflikty mezi zaměstnanci základní školy, kterou romští žáci převážně navštěvují, a rodiči těchto žáků. Tím se podařilo zlepšit vzájemné vztahy.

Na ostatní otázky zástupce města neodpověděl.

6.3. Zastupitelstva krajů

***Jihočeský kraj* (<http://www.kraj-jihocesky.cz/>)**

1. působnost krajského úřadu ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Na Krajském úřadu Jihočeského kraje působí od roku 2002 romský koordinátor. Ve správním obvodu kraje je 17 obecních úřadů obcí s rozšířenou působností. Na žádném z nich dosud samostatná funkce romského poradce nebyla zřízena. Uvedená agenda je vykonávána zaměstnanci v kumulaci s dalšími agendami. Personálně není dosud zajištěna tato agenda na Městském úřadě ve Strakonici. Krajský koordinátor průběžně informuje pověřené pracovníky o důležitých úkolech, v rámci metodických dnů je navštěvuje osobně na obecním úřadě. V loňském roce se společně podíleli na výběru uchazečů do pilotního projektu Probační a mediační služby ČR *Romský mentor* (dále viz otázka 5). Romští poradci z Českých Budějovic, Prachatic a Milevska absolvovali šestidenní vzdělávací program pro romské koordinátory v rámci průběžného vzdělávání, realizovaného ve spolupráci s vládním výborem pro záležitosti romské komunity a Odborem přípravy pracovníků ve veřejné správě MV ČR (v souladu se zněním § 20 zák. č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků). Krajský romský koordinátor spolupracuje s pěti pro-romskými nestátními neziskovými organizacemi v kraji a průběžně sleduje i ty, které v rámci své činnosti realizují také projekty cílené na integraci romských komunit. Stálá pozornost byla v loňském roce věnována získání terénních sociálních pracovníků. Městské úřady v Jindřichově Hradci, Táboře, Milevska a v Písku se zapojily do programu terénní sociální práce pro rok 2005, vyhlášeného Radou vlády pro záležitosti romských komunit koncem roku 2004. Během roku se ve spolupráci s romskými poradci obecních úřadů vyhledávali také zájemci pro celostátní projekt *Zdravotní sociální pomocník*, realizovaný o.p.s. *Drom*.

Z iniciativ dalších národnostních menšin je třeba zmínit *Klub Slovenských dotykov*, regionální pobočku v Českých Budějovicích, která si doposud vystačí s pořádáním kulturních setkání v rámci tohoto města. Slovenské komunity v rámci kraje je již neoslovují. Není nám známo,

že by sdružení navazovalo kontakty se Slováky v obcích, kde má podle posledního sčítání lidu slovenská menšina více jak 10% obyvatel, tedy na českokrumlovsku a prachaticku.

2. výbor pro národnostní menšiny / komise pro záležitosti národnostních menšin

Výbor v kraji zřízen nebyl, o jeho ustavení se neuvažuje vzhledem k tomu, že nebyla dosud splněna podmínka jeho zřízení stanovená § 78 odst. 2 zákona o krajích.

3. dotační politika kraje - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Aktivity organizací příslušníků národnostních menšin jsou podporovány v rámci obecnějších členění grantových oblastí (podpora kultury, sociální péče a vzdělávání) a řídí se pravidly dotační a grantové politiky na podporu nestátních neziskových organizací.

V roce 2004 specifický program ve vztahu k aktivitám národnostních menšin (včetně romské) Jihočeským krajem vyhlášen nebyl.

Jihočeským krajem byly podpořeny tyto na romské komunity cílené projekty:

organizace	projekt / účel	dotace (Kč)
Klub salesiánského hnutí mládeže v Českých Budějovicích	Výchova prostředím (poznávací výlety pro děti)	10 000
Nevo dživpen v Českých Budějovicích	Činnost a provoz romského střediska	50 000
Nevo dživpen v Českých Budějovicích	II. romské hudební jaro	25 000

V září 2004 bylo veřejnou zakázkou osloveno sedm NNO v kraji, které mohly předložit svůj návrh na tyto nabídky:

- rozšíření zájmové činnosti pro děti a mládež z prostředí ohroženého sociální exkluzí,
- zajištění poradenské služby klientům z prostředí etnických menšin, migrantů a přistěhovalců,
- jednorázové aktivity pro děti a mládež romské a dalších etnických menšin žijících v kraji.

Na výzvu reagovaly pouze čtyři NNO, na zajištění poradenských služeb žádá. Podpořeny byly tyto projekty:

organizace	projekt / účel	dotace (Kč)
Klub salesiánského hnutí mládeže v Českých Budějovicích	Předškolní výchova pro romské děti a činnost romského klubu	35 000
Centrum pro pomoc dětem a mládež v Českém Krumlově	Aktivity pro romské děti a mládež (hudební a literární večer, výroba etnických nástrojů)	31 500

Romské projekty byly v r. 2004 podpořeny Jihočeským krajem v celkové výši 151 500,- Kč.

4. spolupráce krajského úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Výbor pro národnostní menšiny v Jihočeském kraji není ustanoven. Krajský úřad spolupracuje s regionální pobočkou *Klubu slovenských dotykov* v Českých Budějovicích a dále s NNO vyvíjející činnost v této oblasti.

5. příklady dobré praxe z pohledu kraje

Jako příklad dobré praxe je možné prezentovat spolupráci romského koordinátora a pracovníků pro agendu integrace romských komunit pověřených obecních úřadů obcí s rozšířenou působností s Probační a mediační službou ČR při realizaci pilotního projektu *Romský mentor* v Jihočeském kraji. Smyslem projektu je získat z řad romských občanů mentory PMS, kteří praktickou pomocí a průběžným poradenstvím posílí možnosti úspěšného vykonání alternativního trestu romských klientů. Od února roku 2004 se krajský romský koordinátor zapojil do realizačního týmu tohoto projektu a současně se také přihlásil jako jeden z mentorů PMS. Vzhledem k tomu, že pilotní projekt v březnu roku 2005 končí, je možné již nyní komentovat některé jeho výstupy. V etapě hledání možných zájemců o tuto činnost spolupracovali pracovníci obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a byla tak vybrána skupina dvanácti možných kandidátů. Z nich do

projektu vstoupilo sedm zájemců. Závěrečnou zkoušku vzdělávacího bloku právního a sociálního minima vykonalo v kraji šest romských mentorů (3 pro potřeby PMS v Českých Budějovicích, po jednom v Táboře, v Českém Krumlově a Písku). V současné době již pracují pod vedením probačních úředníků s prvními klienty. Podrobnější informace a zhodnocení pilotního projektu provede v nejbližší době Probační a mediační služba. Realizace projektu v našem kraji bude zveřejněna na internetových stránkách kraje.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

Dokončení plánované novely zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování, pro zpřesnění současné právní úpravy a vytvoření shodných podmínek pro sdružování ve vztahu k cizincům objektivně posílí integrační snahy cizinců dlouhodobě žijící v naší zemi.

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Připravovanou ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků podporujeme.

***JIHOMORAVSKÝ KRAJ* (<http://www.kr-jihomoravsky.cz/>)**

1. působnost krajského úřadu ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Odbor školství Krajského úřadu Jihomoravského kraje pořádá pravidelná setkání a spolupracuje se školami, které jsou zaměřeny na výchovu a vzdělávání dětí příslušníků národnostních menšin v rámci Jihomoravského kraje. K překonání sociokulturního znevýhodnění potřebují děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí přípravný program a cílenou asistenci. Osvědčenou formou přípravného programu jsou přípravné třídy, které jsou zřizovány v součinnosti s Metodickým pokynem MŠMT.⁴³⁾ Ve školním roce 2003/2004 bylo zřízeno na území Jihomoravského kraje 8 přípravných tříd, v nichž se vzdělávalo 105 žáků, a to v lokalitách, kde nepříliš dobré výsledky, zejména romských dětí, na potřebu ukazují. V přípravných třídách byly realizovány vzdělávací programy se zaměřením na individualizaci výuky, rozvíjení dovedností a kompetencí dětí, chápání vztahů a souvislostí.

Formou cílené asistence je využívání vychovatelů-asistentů učitele (ustanoven v souladu s Metodickým pokynem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy),⁴⁴⁾ kteří pocházejí v převážné většině z romských komunit. Vychovatel-asistent učitele v součinnosti s pokyny pedagoga pomáhá žákům s aklimatizací a usnadňuje komunikaci pedagoga s žáky, jejich rodiči a případně celou romskou komunitou. Funkce vychovatele-asistenta učitele byla zřizována nejen v přípravných ročnících, ale i ve vyšších třídách základních škol. Pravidelná spolupráce s ředitelstvem škol s multikulturním zaměřením v lokalitách Jihomoravského kraje na základě předávání zkušeností byla využita jako motivace pro jiné školy s možností ustavení funkce vychovatele-asistenta učitele a zřízení přípravné třídy. S cílem zvýšení kvality náročné práce vychovatelů-asistentů učitele ve školách využili mnozí vzdělávací nabídky Kabinetu multikulturní výchovy Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity Brno a získali v rámci kursu základní poznatky v oblasti pedagogiky a psychologie. Ve školním roce 2003/2004 pracovalo v Jihomoravském kraji na základních školách 13 vychovatelů-asistentů učitele a na speciálních školách 9 vychovatelů-asistentů učitele.

Program *Podpora romských žáků středních škol* existuje od roku 2000, kdy ho vyhlášovala Rada vlády pro záležitosti romské komunity. Od roku 2003 je průběžně realizován ve spolupráci s MŠMT, odborem školství KrÚ a středními školami (včetně učilišť) v Jihomoravském kraji vždy ve dvou kolech, s cílem podpořit studium těch romských žáků, jejichž rodinám činí náklady spojené se středoškolským studiem potíže. Žádosti musí být doporučeny romským poradcem či odborem sociálních věcí. Program na podporu romských středoškolských studentů ze sociálně

⁴³⁾ č. j. 25 484/2000-22

⁴⁴⁾ č. j. 25 484/2000-22

slabých rodin má i motivační charakter. V roce 2004 se v prvním pololetí (leden-červen) zapojilo do programu 28 škol se 60 žáky, ve druhém pololetí (září-prosinec) 25 škol se 60 žáky. Finanční dotaci v maximální výši 7 000 Kč mohou použít na zaplacení školného, cestovného, na ubytování a stravování, na školní potřeby a učební pomůcky.

V rámci integrace Romů do společnosti Jihomoravského kraje byla zřízena funkce koordinátora pro záležitosti romské komunity. Stěžejní činností je pomáhat romské menšině v oblastech zaměstnanosti, vzdělání, bezpečnosti, bydlení, koordinační, metodické a lektorské činnosti romských poradců, vychovatelů – asistentů pedagoga, terénních sociálních pracovníků, spolupracovat se zástupci nevládních organizací a samospráv zabývajících se problematikou národnostních menšin v kraji. Koordinátor pro záležitosti romské komunity Jihomoravského kraje se v rámci rozšířené působnosti krajského úřadu podílel konkrétně v oblasti integrace příslušníků národnostních menšin v roce 2004 zejména na plnění těchto úkolů:

- přenos informací z orgánů státní a veřejné správy k nestátním neziskovým organizacím národnostních menšin působících v Jihomoravském kraji,
- vydávání osvědčení podle § 8 zákona č. 255/1946 Sb. osobám, které se ukrývaly před důsledky romského holocaustu,
- spolupráce s NNO a podpora projektů v rámci EU,
- kulturní prezentace Krajského úřadu Jihomoravského kraje *V rytmu letu bělásků* ve spolupráci s Muzeem romské kultury,
- zpracování materiálů pro Radu vlády ČR pro záležitosti romské komunity,
- spolupráce na pokračování projektu Střední policejní školy v Brně *Příprava pro občany národnostních menšin k přijetí do služebního poměru příslušníka Policie ČR*,
- v oblasti zaměstnanosti spolupráce s kanceláří vládního zmocněnce pro Jihomoravský kraj pro otázky obtížně umísťitelných občanů na trhu práce,
- osobní účast na kulturních akcích a vzdělávacích seminářích pořádaných nevládními neziskovými organizacemi příslušníků národnostních menšin.

2. výbor pro národnostní menšiny / komise pro záležitosti národnostních menšin

Výbor byl zřízen v roce 2001 na základě polického rozhodnutí (zákonné podmínky pro zřízení Výboru nebyly dány) jako iniciativní a kontrolní orgán Zastupitelstva Jihomoravského kraje ve smyslu zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení). Tvořilo jej 7 členů, včetně předsedy a 2 místopředsedů. Členové Výboru se v roce 2004 zabývali především hodnocením 24 projektů, které podala občanská sdružení na činnost národnostních menšin v oblasti kultury, vzdělávání, uchování a rozvoje jejich jazyka a doporučili poskytnout finanční dotaci na realizaci 20 projektů, a to v rámci schválené částky v rozpočtu ve výši 1,5 mil. Kč. na činnost národnostních menšin. Doporučení Výboru byla orgány kraje bez výjimky schválena. Žádosti o dotace a projekty byly hodnoceny v souladu se zvláštními dotačními pravidly na činnost národnostních menšin, která byla přijata orgány Jihomoravského kraje v roce 2003.

Na jednání Výboru byli zváni zástupci všech sdružení národnostních menšin v Jihomoravském kraji včetně společného výjezdního zasedání členů Výboru Zastupitelstva Jihomoravského kraje s předsedy sdružení národnostních menšin a pozvaných hostů. Účelem těchto setkání bylo vzájemné informování se o činnosti Výboru a sdružení národnostních menšin, jejich problémech a potřebách a nalézání jejich řešení.

Z iniciativy Výboru se v roce 2004 uskutečnilo již druhé společné setkání národnostních menšin žijících a působících na území Jihomoravského kraje pod názvem *Návraty ke kořenům*, na jehož přípravě a organizaci se členové Výboru aktivně podíleli.

Výbor dále zorganizoval v prostorách sídla kraje výstavu *Různorodost etnik Jihomoravského kraje* vypovídající o životě a činnosti příslušníků menšin zde žijících a výstavku fotografií z akcí uskutečněných sdruženími národnostních menšin krajem finančně podpořených.

Součástí činnosti Výboru byla i spolupráce při tvorbě analytického materiálu Jihomoravského kraje v oblasti národnostních menšin. K pravidelným činnostem členů Výboru patřila účast na

akcích pořádaných sdruženími, pro která byla ve většině případů poskytnuta záštita hejtmána Jihomoravského kraje, popř. Rady Jihomoravského kraje.

3. dotační politika kraje - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Školy s multikulturním zaměřením se snaží garantovat nadstandardní péči především:

- a) v regionálním programu Jihomoravského kraje *Programy rozvoje škol a školských zařízení* - v roce 2004 se v oblasti multikultury zapojilo 10 škol základních i středních (ZŠ Brno – Kamenačky, ZŠ Dr. Josefa Mareše Znojmo, ZŠ Ivanovice na Hané, ZŠ Slavkov, ZŠ Lomnice u Tišnova, OA Břeclav, Gymnázium Řečkovice, Gymnázium Hustopeče, Speciální školy Znojmo, Dům dětí a mládeže Junior s pracovištěm na Vranovské). Celková finanční dotace činila 497 000 Kč. Projekty byly zaměřeny na specifické vzdělávací programy a na historii, tradici a současnost národností a etnik žijících v kraji.
- b) Kromě toho v programech MŠMT dostaly doporučení ke grantovým programům 2 školy v Jihomoravském kraji (Masarykova základní škola byla v r. 2004 podpořena MŠMT ČR ve 3 projektech, Základní škola T.G. Masaryka Zastávka u Brna v 1 projektu; dotace 250 000 Kč).
- c) Jihomoravský kraj svou dotační politikou dále podpořil i činnost národnostních menšin, v roce 2004 byla na tuto činnost z rozpočtu JMK vyčleněna částka 1,5 miliónu Kč.

<i>organizace (adresa)</i>	<i>účel / projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Sdružení Slováků Romů (Vřesová 13, 695 01 Hodonín)	Nákup materiálu pro doučovací třídu	46 000
	Nová cesta	60 000
Řecká obec Brno (Starobrněnská 20, 602 00 Brno)	Zřízení řecké knihovny v Řeckém centru	15 000
	Řecké dny	12 000
Lyceum Řekyň v ČR (Starobrněnská 20, 602 00 Brno)	Činnost Lycea Řekyň v České republice v roce 2004	50 000
Folklorní sdružení PÚČIK (Chodská 19, 612 00 Brno)	Využití volného času a zájmové činnosti k prezentaci národní kultury a lidových tradic	60 000
	Taneční dílna pro malé i velké	20 000
Společnost přátel jižních Slovanů (Arne Nováka 1, 602 00 Brno)	Kulturní, přednáškové, výstavní a vydavatelské aktivity multietnického charakteru	50 000
Občanské sdružení PIRIN (Loosova 13, 638 00 Brno)	Semináře bulharské kultury pro žáky a studenty	17 000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích - Brno (Gorkého 12, 602 00 Brno)	Uchování, rozvoj a prezentace kultury maďarské národnostní menšiny	37 000
Sekce Romských poradců ČR (Malinovského nám. 4, 602 00 Brno)	Vzdělávací centrum	20 000
Sdružení Rómů a národnostních menšin v Hodoníně (Lesní 19, 695 01 Hodonín)	Miss Róma ČR - Hodonín 2004	60 000
	2. Rómský festival písní a tanců Hodonín 2004	80 000
Řecká obec Brno (Starobrněnská 20, 602 00 Brno)	Soustředění žáků řeckého jazyka Řecké obce Brno	8 000
Bulharské kulturně osvětové sdružení v Brně (Žlutý kopec 8, 602 00 Brno)	Cyrilo - Metodějská mise a současnost	15 000
Sdružení pro Bulharsko (Svážná 22, 634 00 Brno)	Bulharská kultura v ČR	100 000
Obec Slováků v Brně (Křenová 67, 602 00 Brno)	Mesiace českej a slovenskej kulturnej vzájemnosti, Dni slovensko - českej kultury	25 000
Společenství Romů na Moravě (Francouzská 84, 602 00 Brno)	Integrace Romů výchovou a vzděláváním	25 000
Svaz Romů v Břeclavi (nám. T.G.M. 5, 690 02 Břeclav)	Khamoro	50 000
Celkem		750 000

4. spolupráce krajského úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Odbor školství Krajského úřadu JMK spolupracoval v roce 2004 s *Muzeem romské kultury* v Brně při realizaci projektu *Asi – milovaní?* a spolupodílel se na vydání informační brožury o národnostních menšinách v Jihomoravském kraji *Lidé kolem nás*. Na pravidelných setkáních byli zástupci škol informováni o dalších kulturních aktivitách *Muzea romské kultury* v Brně, které byly školami podle tematického zaměření navštěvovány.

V roce 2004 se uskutečnilo druhé multietnické setkání národnostních menšin žijících a působících na území Jihomoravského kraje pod názvem *Návraty ke kořenům*. Záštitu nad touto akcí převzal hejtman JMK.

V programu vystoupily folklórní soubory jednotlivých národnostních spolků, které reprezentovaly kulturu mnoha evropských národů. Slovenskou menšinu reprezentoval soubor *Púčík*, bulharskou soubory *Kytka* a *Pirin*, temperamentní maďarské tance předvedl soubor *Tisavirág*, zúčastnily se i řecké soubory. Se svým programem vystoupili i příslušníci německé, ruské, chorvatské a polské národnostní menšiny. Nechyběla ani romská kapela. Zpestřením bylo vystoupení českého krajanského souboru *Holubička* z Chorvatska. Součástí této akce byla i výstava vypovídající o činnosti jednotlivých sdružení a různorodosti etnik.

Pro návštěvníky byly dále připraveny i ochutnávky některých národních specialit a ukázky z ediční činnosti a lidových řemesel. Pravidelným pořádáním setkání tak Jihomoravský kraj vyjadřuje svoji politiku vůči národnostním menšinám, s cílem seznámit většinovou společnost s národnostními menšinami s jejich odlišnostmi, ale také s tím, co nás spojuje. Tato akce ale nebyla jediným výrazem podpory národnostních menšin.

Na ostatní otázky zástupce města neodpověděl.

KARLOVARSKÝ KRAJ (<http://www.kr-karlovarsky.cz/>)

Situace národnostních menšin se o mnoho neliší oproti zprávě z minulého roku. Jen s politováním je nutno konstatovat, že zanikla činnost *Centra pro migraci ČHV* i *Poradny pro migranty a uprchlíky* při Farní charitě v Karlových Varech, též *Krajské rady pro multikulturní vzdělávání* při Pedagogickém centru v Chebu. Činné jsou pouze kulturní spolky *Obce Slováků* (Karlovy Vary, Sokolov) a *Svazu Němců – region Chebsko* (*Heitmatchor Kraslice, chebské společenství při Horním Slavkově* aj.) nebo sportovní - česko-německá fotbalová škola ve Františkových Lázních, vietnamský *FC Potůčky*, *Sportovní federace Romů* v Karlových Varech aj. Předseda *Krajské rady Romů* byl za Romy jmenován do Rady. Vietnamci v Chebu přišli s požadavkem hromadné výuky českého jazyka, což jim bylo předjednáno v prostorách *Svobodné chebské školy*. I v Karlovarském kraji se realizoval projekt o.s. *Slovo 21 Rodina od vedle* (uskutečnilo se sedm obědů, kdy české rodiny pozvaly Pákistánci, Vietnamce, Moldavany, Íránce, Etiopany, Srby a Ukrajince).

1. působnost krajského úřadu ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Jako poradní orgán zastupitelstva kraje vzniká Výbor, kde budou zastoupeni v kraji nejpočetnější menšiny Vietnamci, Slováci, Němci, Romové, popř. Rusové. Byl také proveden audit zřizování Výborů v obcích kraje. Oznamovacím dopisem bylo obesláno celkem 76 obcí vedených dle MV jako obce s více než 10% hranicí příslušníků národnostních menšin, odpovědělo 56. Výbory jsou zřízeny nebo vzniknou v Krásně, Starém Sedle, Kraslicích, Vintířově, Nejdku a snad v Lokti.

2. výbor pro národnostní menšiny / komise pro záležitosti národnostních menšin

Situace je stejná jako v poskytnuté zprávě za minulý rok. Na Krajském úřadu je zaměstnán koordinátor plnící úkoly zákona č.273/2001 Sb. zvláště § 6 odst.7; na všech sedmi pověřených úřadech pak osoba styčná, věnující se problémům různě, kdy většinou mají

kumulované funkce. Výbor se v Karlovarském kraji právě zakládá (viz výše) a jeho náplní bude multikulturní propagace a pomoc toleranci odlišných mentalit. Též metodická výpomoc Výborům v obcích kraje.

3. dotační politika kraje - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

organizace	účel	dotace (Kč)
Romské občanské sdružení Karlovy Vary	činnost	200 000
Občanské poradny	činnost	200 000
o.s. Khamoro	činnost	250 000
o.s. Český Západ	činnost	190 500
o.s. Odvaha řešit	činnost	195 000
sokolovští senioři	návštěva německých kolegů v Saalfeldu	
soubor Dyleň	Karlovarský folklórní festival	50 000

Navíc v prostorách vestibulu Krajského úřadu proběhly např. výstavy Židovské náboženské obce *Židé v Karlovarském kraji* či realizační pomoc koordinátora *Klubu slovenskej kultury* při výstavě v MDK Sokolov *Století Slováků v Čechách*. Organizována jsou jen výše zmíněná etnika (nedaří se např. Svazu Vietnamců a Ukrajinců), jinak funguje individuální napojení přes krajského koordinátora pro romské záležitosti, národnostní menšiny a integraci cizinců.

4. spolupráce krajského úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

5. příklady dobré praxe z pohledu kraje

Příkladem dobré praxe je např. pozdvižení života Romů Chebska či zmapování jejich problematiky romskou poradkyní MěÚ; zmíněný projekt o.s. Slovo 21 *Rodina od vedle* nebo vznikající manuály odborných výrazů v jazycích menšin pro personál nemocnic a aktivity Střední zdravotnické školy v K.Varech aj.⁴⁵⁾

⁴⁵⁾ Pozn. předkladatele: K příkladům dobré praxe v Karlovarském kraji navrhlo Ministerstvo vnitra doplnit informaci o projektu asistentů policie pro spolupráci s romskou komunitou v Chebu takto:

Na počátku roku 2004 byl zahájen projekt asistenta policie v Chebu, který policii umožňuje účinnější řešení problematiky komerčního sexuálního zneužívání dětí a dalších rizikových jevů v sociálně vyloučených romských komunitách v regionu. Projekt připravilo Ministerstvo vnitra ve spolupráci s Okresním ředitelstvím Policie České republiky Cheb, Městským úřadem v Chebu a kanceláří Rady vlády ČR pro záležitosti romské komunity. Od března 2004 byli při Městském úřadu v Chebu zaměstnány dvě terénní sociální pracovnice, které zároveň plní funkci asistentek policie. Jedním z jejich hlavních úkolů je navázání kontaktu s komunitou a získání důvěry pro práci vybraných policistů v prostředí romské komunity tak, aby Policie České republiky mohla poskytovat pomoc obětem trestné činnosti. Projekt je financován kanceláří Rady vlády pro záležitosti romské komunity z finančních prostředků na terénní sociální péči, která ve spolupráci s Ministerstvem vnitra průběh projektu podrobně monitoruje.

Při Okresním ředitelství Policie České republiky v Chebu byla sestavena šestičlenná policejní pracovní skupina, jejímž hlavním úkolem je získávat, shromažďovat a analyzovat informace o dětské prostituci a navrhopat opatření k jejímu omezení a potírání. Policisté při své práci využívají činnosti asistentek policie a soustřeďují se i na další rizikové jevy, kterými je zasažena romská komunita.

V návaznosti na aktivity realizované v rámci projektu asistentek Policie České republiky připravil Městský úřad v Chebu ve spolupráci s Okresním ředitelstvím Policie České republiky Cheb projekt zřízení komunitního centra v Chebu. Komunitní centrum nabízí dětem a mladistvým ze sociálně segregovaných komunit volnočasové aktivity jako alternativu k trávení volného času na ulicích města.

Policii v Chebu se podařilo vytvořit prostor pro komunikaci a úzkou spolupráci s příslušníky romských komunit a osvojit si takové metody práce, jejichž prostřednictvím může navázat kontakt se členy sociálně vyloučených komunit, kteří jsou latentními sociálně patologickými jevy nejvíce ohroženi.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

Otevřenou otázkou zůstává xenofobní přístup majority k národnostním menšinám a nesoulad českého práva s normami ES (viz např. studie Eurydice o integraci dětí migrantů do škol). Kraj podporuje zvýhodnění a posílení integračních snah cizinců dlouhodobě žijících na jeho území.

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Prostor pro přehodnocení možnosti ratifikace tohoto dokumentu se otevřel i přijetím novel školského zákona a správního řádu na konci roku 2004, a tedy úpravou práv příslušníků národnostních menšin.

KRAJ VYSOČINA (<http://www.kr-vysocina.cz/>)

1. působnost krajského úřadu ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Na základě § 6 odst. 7 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin, Krajský úřad kraje Vysočina zřizuje pozici krajského koordinátora romských poradců o výši úvazku 0,25, jenž řídí a koordinuje úkoly související s integrací příslušníků romské komunity.

2. výbor pro národnostní menšiny / komise pro záležitosti národnostních menšin

Výbor nebyl v souladu s § 78, odst. 2) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, Zastupitelstvem kraje Vysočina zřízen. Podle posledního sčítání lidu, domů a bytů se k národnostem slovenské, romské, polské, německé a ostatní přihlásilo celkem 7 167 obyvatel, tj. 1,3% z celkového počtu 519 211 obyvatel v kraji Vysočina. U další skupiny v počtu 9 903, tj. 1,9% obyvatel kraje nebyla národnost zjištěna a k národnosti české, moravské a slezské se přihlásila celkem 502 141 osoba, tj. 96,71% z celkového počtu obyvatel v kraji.

Obdobná situace je u obcí s rozšířenou působností a jednotlivých obcích. V žádném správním obvodu obcí s rozšířenou působností nežije podle posledního sčítání lidu, domů a bytů alespoň 10% občanů hlásících se k jiné národnosti než české, moravské a slezské. Pouze ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Náměšť nad Oslavou překročil počet občanů jiné než české národnosti 2% (2,04%). V ostatních obvodech se počet občanů jiné než české národnosti pohybuje v rozmezí 0,81% (Chotěboř) - 1,69% (Jihlava).

Dále se v žádném z měst podle posledního sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001 nepřihlásilo k jiné než české, moravské a slezské národnosti více než 2,17% (Jihlava) občanů. Žádná obec s rozšířenou působností či obec se statutem města tedy podle výsledků sčítání lidu nemusí Výbor zřizovat a tento také nezřizuje. Překročení hranice 10% občanů hlásících se k národnosti jiné než české stanovené zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, nepředpokládáme rovněž u žádné menší obce. Tuto skutečnost potvrzují též tajemníci obcí s největším podílem občanů jiné než české národnosti.

3. dotační politika kraje - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Dotační politika kraje je realizována prostřednictvím grantových programů účelového Fondu Vysočiny. V roce 2004 nebyl vyhlášen grantový program zaměřený výhradně na aktivity národnostních menšin, tyto si však mohly žádat v tematicky zaměřených grantových programech, např. Volný čas 2004, Jednorázové akce 2004 (volnočasové a sportovní aktivity), Sport pro všechny 2004, Prevence kriminality 2004, Cizí jazyky - brána k novému poznání atd.

Jedná se o ojedinělý projekt, při jehož realizaci byl zvolen velmi progresivní způsob řešení problému, spočívající v úzké součinnosti policie, samosprávy a nevládních organizací. Sestavení policejního týmu EGER a využití dvou romských sociálních terénních pracovníků zaměstnaných při Městském úřadu v Chebu se ukázalo jako efektivní cesta postupného řešení nejen problematiky dětské prostituce, ale i dalších sociálně patologických jevů, s nimiž se sociálně vyloučené komunity potýkají a které jsou v česko-německém pohraničí trvale vystaveny zájmu českých i zahraničních médií.

4. spolupráce krajského úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Spolupráce krajského úřadu se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin v roce 2004 probíhala prostřednictvím koordinátora romských poradců, byla však omezena výší úvazku koordinátora a nižším zájmem zástupců národnostních menšin (částečná spolupráce navázána pouze se zástupci romské komunity).

5. příklady dobré praxe z pohledu kraje

Za příklady dobré praxe lze považovat pokračování činnosti dvou romských center - *Romského centra Jihlava* (zřizováno OCH Jihlava) a *Romského centra Třebíč* (zřizováno OCH Třebíč), která pracují s romskými dětmi v oblasti volného času a předškolní a školní přípravy. Dále existenci projektu *Malá řemesla* - rekvalifikační programy v oblasti řemesel pro smíšenou skupinu nezaměstnaných mladých lidí s nízkou kvalifikací. Nově vznikl projekt *Sociálně právní poradny Soprán* (zřizováno *Romskou jednotou Vysočina*), který poskytuje sociálně-právní poradenství také v terénu.

V roce 2004 se podařilo zprostředkovat v rámci Státního integračního programu v oblasti zajištění bydlení pro azylanty 2 nabídky bydlení od obcí v kraji Vysočina, obě byly realizovány, bydlení bylo zajištěno pro 3 osoby kubánské národnosti a 6 osob afghánské národnosti.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

Za otevřenou považujeme stále otázku tvorby krajské koncepce integrace národnostních menšin, otázku problematického metodického vedení obcí v oblasti integrace národnostních menšin ze strany krajského úřadu, nedostatečného metodického vedení ze strany Úřadu vlády, problémy se též částečně objevují při jednání se zástupci národnostních menšin.

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ (<http://www.kr-kralovehradecky.cz/>)

1. působnost krajského úřadu ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Na Krajském úřadu Královéhradeckého kraje působí krajský koordinátor romských poradců a koordinátor národnostních menšin, který se zabývá také agendou integrace cizinců.

Krajský úřad se aktivně přičinil o vytvoření nové sítě pracovníků zajišťujících integraci romských komunit na obecních úřadech s rozšířenou působností Královéhradeckého kraje. V současné době je agenda zajišťována na všech 15 obecních úřadech s rozšířenou působností. Zástupci Krajského úřadu organizují porady se zástupci obcí. Navštěvují obce, kde s romskými poradci napomáhají řešit aktuální problémy v jejich lokalitách. Velmi častá je také pomoc a setkávání se s neziskovým sektorem věnující se romské komunitě.

2. výbor pro národnostní menšiny / komise pro záležitosti národnostních menšin

V kraji nebyl (s ohledem na výsledky sčítání lidu v roce 2001) Výbor zřízen, ani v jedné obci není zřízen, a to z důvodu, že soužití a skladba národností si nevynucuje jej ustanovovat a řešit jakékoliv národnostní problémy. V těchto obcích se nevyskytl ani jeden podnět či případ, který by bylo nutné řešit ve vztahu k jiné národnosti. Obecní zastupitelstva proto ani neuvažují o zřízení Výboru.

3. dotační politika kraje - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Krajský úřad v roce 200, vyhlásil granty na poskytování sociálních služeb. Na projekty napomáhající integraci národnostních menšin bylo rozděleno celkem 732 400,- Kč. V této grantové politice plánuje kraj pokračovat i v následujících letech.

<i>organizace</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Džas dureder dživipnaha	Sportem proti lhotejnosti a drogám	4 400
Nový život	Komunitní centrum <i>Nový život</i>	70 000
Občanské sdružení dětí a mládeže Začít spolu	Komunitní centrum a volnočasové aktivity	35 200
	Občansko právní poradenství	78 000
Občanské sdružení Salinger	Komunitní centrum - Pražská 559, Hradec Králové	330 000
ROS-klub	Zřízení klubovny pro volnočasové aktivity	170 000
	Romové, mládež a kulturně hudební tradice 6. ročník festivalu <i>Bašaviben</i>	17 600
Se všemi	Čevoreskero jilo	6 000
Soužití - Jaroměř	Soužití - Jaroměř kursy vaření a šití	22 000

4. spolupráce krajského úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Krajský úřad se v oblasti národnostních menšin zaměřuje především na národnostní menšinu romskou. Pro romské poradce z pověřených obecních úřadů pořádá zhruba každé dva měsíce porady. Koordinátor romských poradců osobně jedná se zástupci samosprávy, napomáhá romským občanským sdružením. V loňském roce kraj rozesílal romským poradcům elektronické zprávy, zaměřené především na možnost integrace romské komunity (granty, podpory studentů, pozvánky na semináře, apod.). Nezapomíná také na spolupráci s NNO.

Spolupráce krajských úřadů a Rady je velmi sporadická. Od tohoto orgánu kraj neobdržel jediný metodický pokyn. Považovali bychom proto za vhodné informovat kraje o dotacích ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu romské komunity. Spolupráci by také jistě přispělo uspořádání setkání na Radě vlády pro národnostní menšiny, kde by byli krajům poskytnuty základní informace k této problematice.

V Královéhradeckém kraji je založeno na 30 neziskových organizací, aktivních jich je však méně než 10. Těch, které vykazují všechny atributy neziskové organizace je však ještě méně.

<i>občanské sdružení</i>	<i>ulice</i>	<i>PSC / místo</i>	<i>předseda</i>	<i>telefon</i>
Broumovských Romů	U Větrolamu 270	550 01 Broumov	Jaroslav Baník	606 960 752
Džas lače dromeha	Tyršova 866	547 01 Náchod	Irena Rácová	
Feder Roma	Drtinova 221	503 11 Hradec Králové	Pavel Rafael	
Jdeme dál životem	Žižkova 54	550 01 Broumov	Štefan Mucha	606398 046
Jekethano	Krakonošovo nám. 16/19	544 01 Truinov	Emil Gorol	604 783 832
Kálobilá	Běloveská 2013	547 01 Náchod	Ferdinand Baláž	
Lovlo Khosno	Kostelní 7	518 01 Dobruška	Heráková Gizela	
Nový život	Lánovská 485	543 01 Vrchlabí	Štefan Absolon	737 624 633
Olaši hradeckého kraje Baiato	Dvorská 500	503 11 Hradec Králové	Petr Rafael	
Klub Přátel Zvláštní Školy v Dobrušce	Opočenská 115	518 01 Dobruška	Anežka Kratěnová	494 623 196
Romano lilo	Pitrova 242	503 46 Třebetovice p. Orebem	Jan Joška	606 321383
Romských dětí a mládeže města Jičína	U Trati 857	506 01 Jičín	Alena Rudolfová	
Romů Dživipen	Haškova 1234	500 02 Hradec Králové	Rudolf Svoboda	
Romů Kopidlínska	Drahoraz 40	507 32 Drahoraz	Igor Berko	
Romů náchodského regionu	P. Velikého 985	547 01 Náchod	Vladimír Galba	491 542 249
Romů rýchnovského regionu	Palackého 695	51601 Rychnov nad Kněžnou	Gustav Tancoi	
Romů v Náchodě	Raisova 1554	547 01 Náchod	Emil Baláž	606 335 707
ROS klub dětí a mládeže	Jiřího z Poděbrad 172	508 01 Hořice v Podkrkonoší	Pavel Horváth	732 847 307
Salinger	Selicherova 1420	50012 Hradec Králové 12	Milan Šveřepa	
Sdružení pro romskou vzdělanost	Kollárova 45	500 02 Nový Bydžov	Zdeněk Mital	
Se všemi	Jugoslávská 1539	547 01 Náchod	Pavel Varga	606 646 450
SK Roma Náchod	Šafránice 447	547 01 Náchod	Emil Čisár	723 231086
Soužití	Dolnopleská 432	55101 Jaroměř - Josefov	Rudolf Polák	603 274225
Úsvit	Haškova 1238	500 02 Hradec Králové	Petra Horváthová	
Výbor pro odškodnění rom. holocaustu	Barákova 1012	508 01 Hořice v Podkrkonoší	Čeněk Růžička	603 247 617
Wakeren	Hofmanice 106	509 01 Nová Paka	Michal Šamko	776 078 751
Začít spolu	Kladská 164	550 01 Broumov	Božena Danihelová	606 183 213

5. příklady dobré praxe z pohledu kraje

Dotační politika kraje, v jejímž rámci jsou podporovány aktivity národnostních menšin.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

Vyjadřují znepokojení dotačním řízením Rady vlády pro záležitosti romské komunity, která má uzávěrku žádostí na terénní práci na rok 2005 až počátkem března, a k tomu má pro většinu obcí časově nesplnitelný bod souhlas zastupitelstva.

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

S připravovanou ratifikací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků nebyli seznámeni, tudíž nejsou schopni se k ní vyjadřovat.

LIBERECKÝ KRAJ (<http://www.kraj-lbc.cz/index.php?page=1811>)

1. působnost krajského úřadu ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

V kraji je zřízen Výbor sociálních věcí, bezpečnosti a problematiky menšin, jenž působí jako poradní orgán na Krajském úřadě kraje – bez národnostních menšin. Dále pak Komise pro národnostní otázky při Magistrátu města Liberec, zde jsou zastoupeny všechny menšiny.

V jiných městech a obcích není registrován žádný výbor a ani komise ačkoliv procentuální zastoupení menšin je splněno. Např. města Mimoň, Nové Město p. Smrkem mají víc jak 10 % romského obyvatelstva, není tomu však dle posledního sčítání ČSÚ z roku 2001.

2. výbor pro národnostní menšiny / komise pro záležitosti národnostních menšin

○ Výbor sociálních věcí, bezpečnosti (SVB) a problematiky menšin (PM)

Je zřízen jako iniciativní a poradní orgán rady kraje pro oblast sociální politiky a problematiky národnostních menšin. SVB a PM zejména plní úkoly, kterými jej pověří rada, jíž se ze své činnosti odpovídá. Výbor je oprávněn předkládat své podněty, návrhy nebo stanoviska z oblasti předmětu své činnosti Radě kraje. Soustřeďuje, projednává a předkládá jí informace, podklady a návrhy pro tvorbu a uplatňování jednotných cílů sociální politiky kraje a koordinuje plnění úkolů vyplývajících z Plánu rozvoje kraje a jiných strategických dokumentů.

○ Komise pro národnostní menšiny - zřízena Magistrátem města Liberec.

Je zřízena dle zákona o obcích jako iniciativní a poradní orgán rady města. Působnost komise - spolupracovat na konceptech občanské společnosti, spolupracovat s občanskými sdruženími a iniciativami a podílet se na celkové koncepci vývoje města v oblasti podpory komunikace národnostních menšin a majoritní společnosti. Pravomoci - předkládat radě podněty, oprávnění v rámci své působnosti nahlížet do materiálů, týkajících se výše uvedené činnosti a požadovat informace od rady města. Rada města řídí činnost komise, ukládá jí úkoly, projednává návrhy a náměty komise a informuje ji prostřednictvím svého garanta o výsledku projednávání. Jednání a rozhodování komise se řídí jednacím řádem, který pro své potřeby vydává a schvaluje komise.

Plán činnosti Komise pro národnostní menšiny v roce 2004

- 1) Proniknout do problémů jednotlivých menšin a snažit se iniciovat jejich řešení a zlepšit komunikaci v těchto problémech.
- 2) Vytvářet fungující systémy komunikace s menšinami. Spolupracovat s ostatními organizacemi a využívat jejich kontaktů na zástupce menšin.
- 3) Pracovat na osvětě a vztazích mezi majoritou a minoritou a naopak
 - a) práce s mladou generací patřící jak k většinové, tak k menšinové populaci
 - b) uspořádání odpoledne menšin a jejich aktivit (Žijeme tady).
- 4) Zaměřit se na výchovu majority.
- 5) Kontaktovat obdobné instituce a neziskové organizace v jiných městech i státech které se zabývají podobnou problematikou.
- 6) Organizovat a spolupracovat na akcích zaměřených na problematiku menšin a nabízet pomoc při realizaci těchto akcí.
- 7) Pomoci populaci náležející k některé z národnostních menšin
 - a) možnost integrace s českým prostředím

- b) možnost udržet si svou vlastní kulturu a identitu jako plnohodnotnou.
- 8) Úzce komunikovat s Magistrátem města Liberec, Krajským úřadem Libereckého kraje a zkvalitnit tok informací o aktivitách konaných pro národnostní menšiny.
- 9) Jednání komise konat i v centrech jednotlivých menšin.
- 10) Stanovit si jeden den v měsíci, kdy se bude komise scházet. Předseda komise si vyhrazuje právo toto datum změnit, nebo svolat mimořádné setkání komise dle aktuální potřeby.
- 11) Zvýšit prezentaci v médiích. (Zpravodaj liberecké radnice aj.)

3. dotační politika kraje - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Navržena dotace pro 8 projektů v celkové výši 855 100,- Kč:

organizace	účel	dotace (Kč)
Speciální škola, Jablonec nad Nisou, Liberecká 31	Začlenění romských dětí z přípravné třídy a jejich rodičů do společenského života v regionu	18 000
Zvláštní škola Česká Lípa, Moskevská 679	Klubová činnost	7 000
Krajská vědecká knihovna	Prolínání kultur aneb Známe se navzájem?	28 000
Město Česká Lípa	Klubovna <i>Pyramida</i>	215 000
Město Česká Lípa	Festival <i>Hudbou k přátelství</i>	31 200
o.s. Bílá Ruže	Kulturně vzdělávací a sportovní aktivity dětí a mladých členů romského občanského sdružení	177 000
Liberecké romské sdružení	Terénní sociální práce v Liberci	163 000
Liberecké romské sdružení	Kulturní aktivity Romského komunitního centra Liberec	243 000

Po schválení grantových projektů na rok 2004 obdržel odbor sociálních věcí a problematiky menšin žádosti níže uvedených subjektů o přímou finanční podporu. Po posouzení dosavadní kvality práce jednotlivých realizátorů bylo přiděleno:

organizace	účel	dotace (Kč)
Občanské sdružení pro podporu a rozvoj romské mládeže	zajištění prevenčních a vzdělávacích aktivit v lokalitě <i>Zelené údolí</i> a Azylové ubytovny pro romské rodiny a děti, kde žije dohromady 180 sociálně vyloučených osob. Z toho je 75 dětí.	50 000
Občanské sdružení Salem	provoz a činnost nízkoprahového centra	30 000
Občanské sdružení Raspenava – Phenava	podpora a úhrada nákladů spojených s nákupem materiálu pro volnočasové aktivity, které provozují s dětmi a mládeží	13 000
Farní charita Česká Lípa	azylový dům pro matky s dětmi v tísní spojený s chráněnou dílnou a poradnu pro uprchlíky a migranty (dobrá je i spolupráce romské komunity s klubem Velryba, které FCH provozuje)	40 000
Krajská vědecká knihovna	podpora a zajištění kulturních a vzdělávacích akcí pro národnostní menšiny a cizince	30 000
Obec Višňová	zajištění zájezdu pro děti ze sociálně slabých rodin ke sportovnímu klání a přímá podpora romského pedagogického asistenta v ZŠ	50 000
Město Frýdlant	činnost terénního sociálního pracovníka	25 000

4. spolupráce krajského úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Organizace a zástupci národnostních menšin se mohou obracet na Výbor SVB a PM. Koordinátor pro národnostní menšiny metodicky vede představitele NNO a pravidelně je informuje. Spolupráce je na uspokojivé úrovni. Spolupracují pouze menšiny romská, německá a částečně židovská menšina.

5. příklady dobré praxe z pohledu kraje

- *Centrum sociální prevence*: terénní práce v sociálně vyloučené lokalitě; Město Jablonec nad Nisou, zajištění a rekonstrukce prostor, úhrada provozních nákladů od 2. 5. 2001 do současnosti z rozpočtu Města a Libereckého kraje

V sociálně vyloučené lokalitě (200 občanů) jménem *Zelené údolí* je od roku 2001 zřízeno *Centrum sociální prevence*, ve kterém od působí 2 terénní pracovníci (celkem 1,5 úvazku). Počáteční investici ve výši 200 tis. Kč město zajistilo rekonstrukci prostor, od roku 2001 hradí provozní náklady Centra ve výši 50 tis. Kč (vše ze svého rozpočtu). V lokalitě působí též dětský klub *Jiloro*, kde jsou organizovány vzdělávací a volnočasové činnosti pro 50 zdejších dětí ve věku od 3 – 15 let (finanční podpora ve výši 60 tis. Kč od krajského úřadu).

- Ubytovna pro rodiny s dětmi; Město Jablonec nad Nisou; od roku 2003 do současnosti Město poskytlo 700 tis. Kč z rozpočtu města, 1 000 tis. Kč z Programu předcházení sociálnímu vyloučení od Rady vlády pro záležitosti romské komunity. Rekonstrukcí zdevastovaného objektu Za Plynárnou 13 vznikla sdružením finančních prostředků, ubytovna pro mladé romské rodiny s dětmi. Bylo zrekonstruováno 7 ubytovacích jednotek, které byly poskytnuty 7 mladým romským rodinám v krajní bytové nouzi.

- Rekvalifikační kurs, romská poradkyně, firma Aisis Kladno, Úřad práce v Jablonci a Liberci, od 23. srpna do 31. prosince 2004 z rozpočtu Úřadů práce v Jablonci nad Nisou a Liberci
Rekvalifikační kurs *Pracovník sociální péče* je organizován pro celkem 20 Romů z Jablonce nad Nisou a Liberce. Během čtyřměsíční vzdělávací akce získají účastníci základní vzdělanostní minimum a dovednost pro práci ve zdravotnickém a sociálním resortu. Dále od 15. září 2003 město Jablonec nad Nisou otevřelo 10 pracovních míst formou VPP, která jsou určena obyvatelům sociálně vyloučené lokality *Zelené údolí* a obyvatelům *Ubytovny pro rodiny s dětmi*.

Mezi další příklady můžeme zařadit:

- Zřízení 22 míst pro romské pedagogické asistenty ve zvláštních školách
- Zřízení 3 přípravných tříd
- Zřízení 10 míst pracovních terénních sociálních pracovníků v kraji

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

Obecně menšiny nestojí o medializaci a popularitu. S vietnamskou populací se nedaří navázat kontakt.

Největší problémy obecně má romská menšina. Problémy, s nimiž se příslušníci romské menšiny v roce 2004 potýkali, se týkají všech oblastí života. Jedná se o propojení struktur měst (podnikatelé s vedením samospráv), kde programově Romové vystěhovávají na okraj měst. V zaměstnání jsou diskriminováni. Zhoršuje se i soužití s většinovou populací v důsledku katastrofálního sociálního propadu romských rodin. Bude nutností zastřešit problematiku Romů ministerstvem a přijmout program jejich integrace do společnosti. Obecné zdůvodnění požadavku, proč vytvářet programy určené jmenovitě příslušníkům romské menšiny, zcela vyplývá z textu Zpráv o situaci romské komunity. Zde se konstatuje, že u Romů lze nalézt nízkou úroveň vzdělání a kvalifikace a málo odpovědný přístup k obecnému majetku, což ve svém důsledku vede k nízké sociální úrovni a vysoké míře kriminality. Pokud většinová společnost chce nalézt cestu, jak odstranit uvedené nedostatky, které jsou nepochybně specifické, potom musí nalézt i specifické metody při jejich odstraňování. Záměrem vlády je, že bude nacházet a provádět taková opatření, která budou z dlouhodobého hlediska perspektivně vytvářet stav, kdy romský původ by nepředstavoval znevýhodnění občana vůči ostatním, tj. zajištění plné platnosti občanského principu pro všechny. Nepřístupit ke koncepčnímu a razantnímu řešení problémů romské menšiny a vztahů v soužití nese závažná rizika. Vedle mezinárodní izolace státu pro nedodržení lidských práv, by neřešení, respektive nedostatečné řešení, vedlo k růstu neporozumění a napětí. Pokračující paušalizace špatné pověsti znevýhodněných Romů by vedla k dalšímu, a možná i prudkému zhoršení stavu, k lokálním a pravděpodobně i k regionálním

krizím a konfliktům. Vedla by k vyloučení soužití, až k fyzickému oddělování (zdi, objektivně vzniklá ghetta pro neplatiče bytů až po záměrné vysídlení). Přitom by každý konflikt těžce postihoval především ty Romy, kteří se integrovali, protože jsou nespravedlivě zařazeni do „paušalizované“ skupiny a znemožňuje se tak proces jejich další integrace.

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků
Materiál neměli k dispozici, nemohli se k němu vyjádřit.

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ (http://www.kr-moravskoslezsky.cz/vyb_nam2.html)

1. působnost krajského úřadu ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

- Zajištění výkonu funkce koordinátora pro romské záležitosti podle § 67 písm f) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Výkon působnosti Krajského úřadu kraje ve výše uvedené oblasti je realizován především činnostmi obsaženými v náplni práce koordinátorky pro národnostní menšiny a romské záležitosti, která je zařazena od 1. 1. 2003 do odboru kultury a památkové péče krajského úřadu.

- Koordinace činnosti „romských poradců“ obecních úřadů obcí s rozšířenou působností
V průběhu roku 2004 byly uskutečněny tři pracovní schůzky krajské koordinátorky s romskými poradci obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, které sloužily zejména k předávání informací vztahujících se k možnostem implementace vládního dokumentu *Koncepce romské integrace* na úrovni obcí s rozšířenou působností, zejména v oblastech kraje hustě osídlených obyvateli příslušejícími k romské etnické skupině. Práce těchto úředníků, při výkonu přenesené působnosti státní správy (podle § 6 odst 8 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů) je velmi ztížená, především kumulováním pracovní náplně, a to i v podmínkách obecních úřadů obcí s poměrně vysokou koncentrací romského obyvatelstva (např. Karviná, Vítkov, Odry). V případě obcí Český Těšín, Jablunkov, Frýdlant nad Ostravicí nebyla funkce romského poradce ustanovena, vzhledem k málo početnému zastoupení romského obyvatelstva v daných lokalitách. Na pracovní schůzky s koordinátorkou vysílají obecní úřady těchto obcí pouze své zástupce.

Po konkrétních zkušenostech z předcházejících dvou let koordinace činnosti romských poradců se ukázalo, že vládou schválená *Koncepce romské integrace* může zůstat na lokální úrovni naprosto mrtvým dokumentem, nepodaří-li se získat pro naplňování myšlenek koncepce volené zástupce místních samospráv. Až na výjimky (Ostrava, Bruntál, Orlová, Karviná, Frýdek-Místek, Bohumín), nemohou v tomto směru romští poradci na obecních úřadech obcí s rozšířenou působností plnit své poslání v podobě předkládání návrhů na řešení jednotlivých problémů místním zastupitelstvím. Důvodem je, že buď nemají k problematice vztah nebo nemají dostatečné znalosti a přehled o problematice života místních romských komunit, v nejlepším případě, díky kumulaci pracovních náplní, nemají dost času se romskou problematikou zabývat.

- Spolupráce s obecními úřady a zástupci lokálních samospráv

Kromě těchto oficiálních informačních a metodických schůzek byla v průběhu roku 2004 uskutečněna řada osobních kontaktů krajské koordinátorky s romskými poradci, dalšími úředníky obecních úřadů, zástupci lokálních samospráv a zástupci nevládních neziskových organizací za účelem metodické pomoci při řešení konkrétních problémů v lokalitách. Nejčastěji řešená témata byla zejména: informace a metodická pomoc při podávání žádostí o státní dotace v dotačním programu Rady vlády ČR pro záležitosti romské komunity *Podpora terénní sociální práce* (Karviná, Orlová), metodická pomoc při řešení konfliktů v soužití mezi romskou minoritou a většinovou společností (Rychvald), pomoc při hledání možností řešení otázky přiměřeného bydlení pro obyvatele lokalit přímo ohrožených sociální exkluzí (Ostrava, Bohumín, Nový Jičín), metodická pomoc při řešení otázek budování komunitních center, za přispění nevládních neziskových organizací, pro volnočasové aktivity dětí a mládeže z problémových lokalit (Ostrava, Frýdek-Místek, Bohumín, Orlová, Karviná, Bruntál, Krnov).

- Spolupráce se školami

V průběhu roku 2004 proběhlo přibližně 70 kontaktů s řediteli škol různých zřizovatelů v rámci kraje. Šlo především o žádosti o informace vztahující se k ustanovení funkce asistenta pedagoga na škole, otázky k pracovní náplni a finančnímu ohodnocení tohoto pracovníka. Byla vedena konzultační jednání se statutárními zástupci tzv. komunitních škol, s převahou žáků pocházejících ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí. Jednání se týkala návrhů vzdělávacích projektů zohledňujících sociální složení žáků škol, popř. žádostí o udělení výjimky z minimálního počtu žáků na třídu školy, které byly předkládány s žádostí o podporu odboru školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje.

Koordinátorka se v průběhu roku 2004 odborně vyjadřovala k 10 žádostem škol (MŠ, ZŠ a ZvŠ) o ustanovení funkce asistenta pedagoga, v 1 případě k žádosti o zřízení přípravné třídy pro děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí.

- K problematice polského národnostního školství v kraji

Dne 24. ledna 2005 bylo v Pedagogickém centru pro polské národnostní školství v Českém Těšíně uskutečněno jednání zástupců Krajského úřadu Moravskoslezského kraje se zástupci *Společnosti polských učitelů v ČR*, ze kterého vyplynula, kromě jiného, výzva z polské strany k systémovému řešení problematiky polského národnostního školství v kraji. Terčem připomínek polské strany k práci odboru školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje byla zejména nedostatečná kooperace s polskou stranou při připomínkování návrhu zákona č. 561/2004 Sb., (školský zákon) v paragrafech vztahujících se k úpravě podmínek národnostního školství.

Počátek systémového řešení problému vidí zástupci *Společnosti polských učitelů v ČR* ve vytvoření pracovního místa pro referenta na odboru školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, který by se konkrétní částí pracovního úvazku zabýval otázkami polského národnostního školství v kraji. Zástupci polské strany usilují o stálý, nejen formální kontakt s úředníkem, který zná dobře výše uvedenou problematiku „zevnitř“.

Vzhledem k ojedinelosti polského národnostního školství v rámci ČR a jeho nesporným specifikům, kterým doplňuje kulturní kolorit Těšínského Slezska, byl požadavek zástupců *Společnosti polských učitelů v ČR* vyhodnocen zúčastněnými zástupci krajského úřadu jako částečně oprávněný a realizace návrhu polské strany se v současné době projednává.

- Participace na akcích

Ve spolupráci s odborem školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje byl uspořádán seminář pro ředitele a asistenty pedagoga základních a zvláštních škol v Moravskoslezském kraji s názvem *Role asistenta pedagoga ve třídě a na škole*, který se uskutečnil 2. června 2004, zúčastnilo se ho 80 účastníků.

Koordinátorka se zúčastnila v průběhu roku 2004 řady akcí pořádaných ústředními orgány státní správy a jinými organizacemi. Nejvýznamnější byla zahraniční pracovní cesta do Španělska, v týmu sestaveném Kanceláří Rady vlády ČR pro záležitosti romské komunity. Pracovní cesta byla zaměřena na život romské komunity ve Španělsku, přístup lokálních vlád a ústřední vlády k řešení problematiky bydlení, vzdělávání a zaměstnanosti příslušníků romských komunit.

- Spolupráce s nevládními neziskovými organizacemi

V průběhu roku 2004 se koordinátorka účastnila řady kulturních akcí pořádaných nevládními neziskovými organizacemi v rámci Moravskoslezského kraje sdružujícími příslušníky národnostních menšin. Nejvýznamnější byly *Slovenské dny*, *Karviná*, *Dny Maďarské kultury*, *Ostrava*, *Řecké dny*, *Krnov*, *Takoví jsme 2004*, *Český Těšín* a další.

- Přednášková činnost a spolupráce s MV ČR při naplňování Národní strategie práce Policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám

Koordinátorka pro národnostní menšiny a romské záležitosti školila v průběhu roku 2004 několik profesionálních týmů. Obsahem těchto školení byly základy romistiky pro učitele mateřských škol a policisty z několika krajů ČR – „styčné důstojníky“ pro práci s národnostními a etnickými menšinami, v rámci naplňování *Národní strategie práce Policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám*. Současně přednášela romskou problematiku pro laickou veřejnost, na žádost nevládních neziskových organizací (Sdružení pěstounských rodin, Muzeum romské kultury v Brně a dalším).

2. výbor pro národnostní menšiny / komise pro záležitosti národnostních menšin

Ve volebním období 2000 - 2004 měl Výbor 11 členů, z toho jeden člen vykonával funkci předsedy. Úkoly Výboru stanovilo zastupitelstvo kraje. Výbor se sešel na 18 schůzích a zabýval se např. problémy PZKO, problematikou romské, polské, slovenské, německé, maďarské, ukrajinské, řecké a bulharské národnostní menšiny, otázkami národnostního školství, přípravou grantového systému pro podporu aktivit příslušníků národnostních menšin, vyhodnocením projektů předložených v rámci dotačního programu pro podporu aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území kraje, situací na česko - slovenské hranici.

Ve volebním období 2004 - 2008 má Výbor opět 11 členů, z toho jeden vykonává funkci předsedy. Předseda a členové Výboru byli zvoleni na 2. zasedání zastupitelstva kraje dne 22. prosince 2004. Jeho úkoly pro nové volební období nebyly dosud stanoveny.

• Činnost výboru v oblasti školství

Výbor se seznámil s materiálem *Aktuální problémy ve vzdělávání dětí a žáků z romské komunity žijící v Moravskoslezském kraji*, který k projednání připravil odbor kultury a památkové péče, dále s materiálem *Dlouhodobá koncepce polského národnostního školství*, který byl v rámci předcházející dohody předložen školskou komisí Kongresu Poláků v České republice. Materiál byl zpracován na základě usnesení Výboru z 12. května 2003 a zabývá se vyhodnocením aktuální situace polského národnostního školství v kraji, včetně posouzení stavu optimalizace sítě předškolních zařízení, škol a školských zařízení s polským vyučovacím jazykem. Výbor se seznámil s vyhodnocením realizace programu podpory romských žáků středních škol na středních školách v rámci kraje za školní rok 2003/2004 a schválil připomínky a navrhované kroky vedoucí ke zkvalitnění tohoto programu.

• Činnost Výboru v oblasti národnostní politiky

Výbor se zabýval společně s Výborem zahraničním problematikou situací na česko-slovenské hranici a migrací osob po vstupu české republiky do EU. Dále Výbor projednával Zprávu o situaci romských komunit žijících na území Moravskoslezského kraje za rok 2003 a doporučil její následné projednání v radě a zastupitelstvu kraje.

• V oblasti účelových dotací poskytovaných krajem v rámci samostatné působnosti:

Výbor plnil funkci výběrové pracovní skupiny v dotačním Programu podpory aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území Moravskoslezského kraje na rok 2004.

3. dotační politika kraje - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Dotační Program podpory aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území Moravskoslezského kraje na rok 2004 vyhlásila rada kraje usnesením č. 38/2833 ze dne 15. ledna 2004. Do dotačního řízení bylo přihlášeno 67 projektů v pěti kategoriích (umělecké aktivity, ediční činnost, kulturně vzdělávací a výchovné aktivity, dokumentace národnostní kultury, studie a rozbor národnostní kultury a lidových tradic). Usnesením zastupitelstva kraje č. 22/862/1 ze dne 8. dubna 2004 bylo rozhodnuto o podpoře čtrnácti z předložených projektů. Celkem bylo rozděleno 700 tis. Kč z rozpočtu kraje.

Seznam schválených dotací v rámci Programu podpory aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území Moravskoslezského kraje v roce 2004:

a) V kategorii KP/N1 – umělecké aktivity

<i>organizace</i>	<i>název projektu</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Matice slezská, místní odbor v Dolní Lomné	XII. Festival Na pomezí	82 500
Polské umělecké sdružení ARS MUSICA	Popularizace sborového zpěvu, lidové hudby a divadelních forem na vysoké umělecké úrovni jako alternativní seberealizace mládeže i dospělých ve volném čase	59 000
Kongres Poláků v České republice	Galakonzert Taková jsme 2004	58 000
Centrum kultury a vzdělávání Moravská Ostrava, příspěvková organizace	Festival etnické hudby	87 640
Řecká obec Krnov-město	Řecké dny Krnov 2004	55 600
Slezský německý svaz	Přehlídka umělecké tvorby organizací německé menšiny Slezska a Moravy	32 900
Górole - Folklorní soubor	Mezinárodní přehlídka lidových kapel a folklorních souborů 2004	25 000
celkem		400 640

b) V kategorii KP/N2 – kulturně vzdělávací a výchovné aktivity

<i>organizace</i>	<i>název projektu</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Sdružení přátel Polské knihy	Výstava polské knihy a doprovodné akce	25 000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích	Kulturní, vzdělávací a výchovné aktivity	40 000
Lyceum Řekyň v České republice	Taneční soubor Lycea Řekyň v ČR	3 860
Obec Slováků v Karvinej	Podpora činnosti	96 000
celkem		164 860

c) V kategorii KP/N3 – studium a rozbor národnostní kultury a lidových tradic

<i>organizace</i>	<i>název projektu</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Polský kulturně-osvětový svaz v ČR	Zpracování anket pro terénní výzkum týkající se lidových místních názvů, struktury rodiny, rodiny jako společenské jednotky	48 000

d) V kategorii KP/N4 – dokumentace národnostní kultury

<i>organizace</i>	<i>název projektu</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Kongres Poláků v ČR	Dokumentační centrum Kongresu Poláků	46 500

e) V kategorii KP/N5 – ediční činnost

<i>organizace</i>	<i>název projektu</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Harcerstwo Polskie w Republice Czeskiej	Nasza Gazetka	40 000

4. spolupráce krajského úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Výbor navázal živou spoluprací s organizacemi sdružující příslušníky národnostních menšin v kraji, je průběžně informován o pořádaných akcích v průběhu roku, kterých se členové Výboru v rámci možností zúčastňují. Přímou kontaktní osobou na krajském úřadu pro zástupce organizací sdružující příslušníky národnostních menšin žijících v kraji je koordinátorka pro národnostní menšiny a záležitosti romské komunity.

5. příklady dobré praxe z pohledu kraje

Příkladem dobré praxe je zlepšující se situace v dokazování trestného činu lichvy v rámci Moravskoslezského kraje, jejíž oběti byly dříve prakticky bezmocné. V rámci působnosti Policie ČR Správy Severomoravského kraje jsou nejpostiženějšími oblastmi páčání trestného činu lichvy území bývalých okresů Ostrava, Karviná a Nový Jičín.

Ve většině případů jsou oběťmi lichvy lidé pocházející z komunit ohrožených sociální exkluzí. Největším problémem pro policii při prokazování trestného činu lichvy je získat výpověď oběti, která by nebyla v průběhu vyšetřování stažena nebo změněna. Děje se tak zejména z toho důvodu, že oběti jsou pod velkým psychickým tlakem ze strany lichváře.

V některých případech rodiny lichvářů hrozí fyzickým napadením oběti, případně jejich rodinných příslušníků. U obětí lichvy z komunit ohrožených sociální exkluzí je nevýhodná půjčka od lichváře často jedinou šancí, jak získat prostředky nutné k zajištění chodu domácnosti početné rodiny. Půjčováním finančních prostředků na nemravný úrok se dostávají do začarovaného kruhu dluhů, v důsledku kterých je život celých rodin degradován v přežívání bez výhledu na nápravu. Pomoc ze strany policie je v těchto případech jediným, do nedávné doby bohužel nevyužívaným, východiskem z kritické životní situace.

V souvislosti s realizací pilotního projektu boje s lichvou v těchto lokalitách v kraji byla v roce 2004 prohloubena již dříve navázaná spolupráce mezi Krajským úřadem Moravskoslezského kraje, Policií ČR Správy Severomoravského kraje, odborem bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra a nestátními neziskovými organizacemi. Výsledky spolupráce a výměny informací se projevily v poměrně vysokém počtu objasněných případů lichvy v kraji již v roce 2003 a následně v roce 2004. V roce 2002 přitom Policie ČR Správa Severomoravského kraje nevykazovala žádný případ trestného činu lichvy v kraji.

V prvotním kontaktu s obětí lichvy se osvědčily zejména některé specifické sociální služby, provozované neziskovými organizacemi, které pracují v lokalitách, kde lidé ohrožení sociální exkluzí žijí. Jde například o projekt terénních sociálních asistentek pro spolupráci s Policií ČR a poradenství poskytované občanskými poradnami těchto organizací.

Dalším příkladem dobré praxe je situace ve vzdělávání romských dětí v rámci kraje. Moravskoslezský kraj podpořil v minulém volebním období řadu integračních prvků u projektů v oblasti školství, zaměřených konkrétně na zpřístupnění vzdělávání dětem z romské etnické skupiny. Jedná se zejména o rozšiřování sítě přípravných tříd, podporu speciálních projektů zaměřených na začlenění romských dětí do předškolního vzdělávání, podporu vytváření pracovních míst pro asistenty pedagogů na školách se specifickým složením žáků, podporu dotačních programů pro romské středoškoláky, podporu neziskových organizací pracujících s dětmi a mládeží v lokalitách ohrožených sociální exkluzí, a dalších. V poslední řadě je třeba zmínit skutečnost, že počet žáků zvláštních škol v kraji má roku 2002 klesající tendenci, a to výrazně, právě v oblastech hustě osídlených romskou komunitou, což svědčí o tom, že romští rodiče žijící v kraji zvláštní školy pro svoje děti nevyhledávají.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

Existuje řada problémů v oblasti dodržování lidských práv, které v rámci kraje sledujeme, jako jsou např. poměrně četné projevy latentní diskriminace v zaměstnávání, kterou jsou postiženi nejvíce občané pocházející z romské komunity, vysoký počet rasově motivovaných trestných činů a další problémy, které se pokoušíme řešit nebo jejich řešení ovlivňovat. Neznáme však zatím spolehlivý způsob jak je eliminovat.

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

V souvislosti s připravovanou ratifikací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků kraj navrhuje citlivý postup při jejím projednávání se všemi zainteresovanými stranami v rámci kraje, zejména pak se zástupci polské národnostní menšiny zde žijícími.

OLOMOUCKÝ KRAJ (<http://www.kr-olomoucky.cz/>)

1. působnost krajského úřadu ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Od 1. ledna 2003 je na Krajském úřadu Olomouckého kraje zřízena funkce krajského koordinátora pro národnostní menšiny, který zajišťuje i integraci azylantů v oblasti bydlení. Organizačně je začleněna funkce do odboru sociálních věcí. V rámci krajského úřadu spolupracuje koordinátorka zejména s odborem školství, tělovýchovy a mládeže. V roce 2004 se zdařilo vytvořit na 7 školách s vyšší koncentrací romských dětí 8 míst asistentů. Celkem působí v Olomouckém kraji 21 asistent při základních a zvláštních školách, dále jsou zřízeny dvě přípravné třídy (Speciální školy Lipník nad Bečvou a MŠ Přerov). V roce 2004 byla zpracován materiál *Východiska strategie integrace příslušníků romských komunit*, který se pokouší mapovat

situaci v jednotlivých lokalitách podle působnosti obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a navrhuje dle specifík lokalit konkrétní řešení. Materiál byl zaslán pro informaci Radě vlády ČR pro záležitosti romské komunity i Radě vlády pro národnostní menšiny. Na základě projednání tohoto materiálu orgány kraje bylo Zastupitelstvem uloženo zpracovat strategii integrace romských komunit v Olomouckém kraji. Na všech obcích s rozšířenou působností byl vyčleněn pracovník, který je pověřen úkoly v oblasti integrace romských komunit a měl by koordinovat v lokalitě veškeré aktivity. Jedná se v převážné většině o kumulované funkce. Pozitivně je třeba hodnotit Městský úřad Přerov, kde pracují 2 terénní sociální pracovníci, Městský úřad Jeseník, kde se pověřené pracovníci podařilo ovlivnit spolupráci neziskových organizací s městy, Městský úřad Hranice, který přijal romského terénního sociálního pracovníka. Při Magistrátu města Olomouce pracují 3 terénní sociální pracovníci. Vyšší pozornost v kontextu počtu příslušníků romských komunit by měla být věnována problémům ze strany Městského úřadu Šternberk, a to zejména od ledna 2005, kdy do správního obvodu přibýly díky změně hranic kraje nové obce, zejména pak Moravský Beroun. Krajská koordinátorka je v úzkém styku se všemi pracovníky obcí s rozšířenou působností, průběžně jsou předávány informace týkající se nejen nových materiálů zaměřených na problematiku sociálního vyloučení a romských komunit, ale i dotačních titulů vyhlašovaných ústředními orgány státní správy i dalšími donátory, zejména nadacemi. Tento servis je včetně metodické pomoci poskytován i romským a pro-romským organizacím, se kterými je koordinátorka v průběžném kontaktu. Od ledna 2004 do března 2004 byl realizován Projekt *Vzdělávání pracovníků v sociálních službách*, který byl financován Olomouckým krajem (Operační program Olomouckého kraje 2003) a zacílen na terénní sociální pracovníky ve vyloučených romských komunitách. Realizátorem projektu bylo *Vzdělávací centrum pro veřejnou správu*, o. p. s. - expozitura Olomouc a na obsahové části participovala o. p. s. *Drom*.

Další finanční prostředky byly vyčleněny na dvoudenní seminář *Romové a škola*, který byl zacílen a ředitele škol s vyšší koncentrací sociokulturně znevýhodněných dětí, asistenty působící v těchto školách, obce a NNO. Jedním z významných lektorů byl i pracovník vzdělávacího centra v Prešově, jenž se zaměřuje na vzdělávání pedagogických pracovníků a asistentů škol s vyšší koncentrací romských dětí. Realizátorem bylo rovněž *Vzdělávací centrum pro veřejnou správu*, o. p. s. - expozitura Olomouc. Jednalo se o akci s pozitivními zpětnými vazbami ze strany frekventantů, nebylo možno z kapacitních důvodů uspokojit všechny přihlášené.

V roce 2004 spolupracoval odbor sociálních věcí na některých aktivitách, které realizovaly:

- *Multikulturní centrum Praha Rozmanitost do knihoven* - semináře se zúčastnili příslušníci menšin (Romové, Bulhaři), cizinci a o. s. *Haveno*, které se zaměřuje na integraci cizinců;
- *Slovo 21 Praha* - participace na výběru, oslovení a vstupním semináři pro romské uchazeče na VŠ (spolupráce s FF UP Olomouc);
- *Slovo 21 Praha* - koordinace akce *Rodina od vedle*;
- *Athinganoi Praha* - kulaté stoly zaměřené na problematiku vzdělávání romských dětí se středními i vyššími odbornými školami je dohodnuto realizování praxí i pomoc při závěrečných pracích studentů orientujících se na romskou problematiku. Na OSV je umožněna přednostně praxe romským studentům (3 v roce 2004).

2. výbor pro národnostní menšiny / komise pro záležitosti národnostních menšin

Výbor nebyl v Olomouckém kraji konstituován, s ohledem na výsledky sčítání lidu v roce 2001 a faktickou absenci subjektů participujících na aktivitách národnostních menšin. Jeví se vhodnějším konstituovat poradní orgány na obcích s rozšířenou působností, které jsou schopny podle lokálních podmínek účinněji řešit problémy.

3. dotační politika kraje - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Nestátní neziskové organizace mají možnost ucházet se o finanční prostředky v rámci tzv. *Významných projektů kraje* a *Finančních příspěvků do 20 tis. Kč*. V obou případech platí, že finanční příspěvky mohou být poskytnuty subjektům, jejichž rozsah činností a výstupy vyplývající

z poskytnutých finančních prostředků mají přínos pro kraj a jeho obyvatele a jejichž žádost o finanční prostředky nemůže být uspokojena z Operačního programu kraje pro daný rok. Celková výše prostředků na příspěvek je limitována objemem finančních prostředků, který je vyčleněn ve schváleném rozpočtu. Jednomu žadateli může být poskytnut v daném kalendářním roce pouze jeden finanční příspěvek. O příspěvek lze žádat během celého roku podáním příslušné žádosti. Hodnocena je zvláště důvěryhodnost žadatele, věcná a časová reálnost, v případě významných projektů přínos pro kraj, vícezdrojové financování apod. Kraj podpořil v roce 2004 částkou 70 tis. Kč již druhý ročník akce *Umíme se domluvit*. Jde o celodenní multikulturní společensko - sportovní akci národnostních menšin a zdravotně postižených v kraji. Akce se zúčastnili zástupci zdravotně postižených (vozíčkáři, nevidomí, neslyšící), Romové, Bulhaři, Slováci, Řekové, Vietnamci, Turci, Arméni, Chorvati, Makedonci, Bělorusové, Ukrajinci, Němci, Maďaři, Ománci, zástupci Krajského úřadu Olomouckého kraje, Magistrátu města Olomouce, oddělení cizinecké policie Olomouc a také široká veřejnost. V průběhu dne se účastníci mohli zapojit do turnajů o poháry v malé kopané, boccii, pétanque a šipkách. Pro malé účastníky byl připraven celodenní program. Přichystána byla také ochutnávka národních kuchyní. Hlavním cílem této akce však byla celodenní prezentace kultury cizích národů a etnik formou živé i reprodukováné hudby, zpěvu a tance. Aktivně se do programu zapojila hudební skupina Jiřího Somsí, taneční dívčí skupina *Anuby* z o. s. *Caduceus*, kroužek *Street dance* z Lipníku nad Bečvou, děti z Hranic pod vedením romského terénního sociálního pracovníka, řecké tanečnice ze Sudkova a cimbálová muzika *Korál*. Závěrem dne i celé akce bylo koncertní vystoupení hudební skupiny *Natalika*, zaměřené na etnickou hudbu a hudbu cizích národů. Jako zvlášť obohacující považujeme společné aktivity se zdravotně postiženými, kdy si účastníci mohli např. vyzkoušet projít překážkovou dráhu bez použití zraku, či zúčastnit se disciplíny na „vozíku“ apod. Multiplikační efekt má i příprava akce, na které se aktivně podílí zdravotně postižení, příslušníci národnostních menšin i pracovníci magistrátu a kraje.

Přehled příspěvků do 20 tis. Kč:

organizace	účel poskytnutí příspěvku	dotace (Kč)
romské + pro-romské organizace		
Občansko právní poradna při Sdružení romských podnikatelů ČR	Provoz poradny – úhrada nákladů na energie a telefony	20 000
Společenství Romů na Moravě o.p.s. ve Šternberku	Kurs košíkářské a pletařské práce v romském komunitním centru ve Šternberku	20 000
Základní organizace Demokratické aliance Romů ČR Prostějov, o. s.	Šíření a uchování romských tradic formou pěveckých a tanečních produkcí, vzdělávací programy ...	6 000
O. s. Roma Vidnava	Realizace projektu „Poznáváme se navzájem...“	20 000
Občanské sdružení Savore	Pozitivně ovlivnit nepříznivou sociální situaci klientů využívajících služeb TSP	20 000
Upre Roma, o.p.s.	Participace kraje při vzdělávání romských školáků	0
Občanské sdružení Romské ženy a přátelé	Finanční zajištění dětského kamevalu – mikulášská nadílka	0
Občanské sdružení Moravská brána v Lipníku n/B.	Zájmová činnost romské mládeže v Lipníku nad Bečvou	0
Sbor křesťanské společenství Prostějov - Archa účelové zařízení	Projekt Podpora terénních sociálních pracovníků pro romskou komunitu	20 000
Sdružení Virtus	Spolufinancování provozních nákladů nízkoprahového zařízení „Klub u Pátera“ v Jeseníku	20 000
Caduceus – sdružení pro podpůrná společenství	Projekt „Komunitní práce s ohroženou mládeží“	16 000
Charita Kojetín, humanitární organizace církve	Nákup počítače s tiskárnou pro Klub romských dětí a žen	20 000
Romano čhonoro-Romský měsíčník, o.s.	„Mapování potřeb vyloučených komunit na Litovelsku“	0
O. s. Eduko	Částečná úhrada nákladů na nájem a náklady na elektrickou energii v Klubu seniorů	0
Kappa help, občanské sdružení	Zajištění propagačních materiálů pro jednotlivé programy o.s. KAPPA-HELP	0
Dětský svět Zábřeh	Příspěvek na činnost výchovně-vzdělávacího centra pro děti ze sociálně slabých rodin	0
celkem		162 000

Podpora jiných národnostních menšin

Židovská obec Olomouc	Koncert pro šofar a varhany v chrámu Sv. Mořice v Olomouci	18 000
Bulharský kulturně osvětový klub	Uspořádání akce s názvem Dny bulharské kultury Olomouc 2004	20 000
celkem		38 000

4. spolupráce krajského úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

V kraji je aktivní *Bulharský osvětový klub*, příslušníci jiných národnostních menšin se významně neprofilují, jsou však zváni na akce pořádané klubem. Pravidelný kontakt je udržován zejména s aktivními romskými organizacemi kraje, které se však pouze okrajově zaměřují na prezentaci romské kultury, spíše se orientují na palčivější otázky pramenící ze sociálního vyloučení příslušníků romských komunit, případně na aktivity směřující k volnočasovým aktivitám dětí a mládeže. V následující tabulce jsou prezentována romská sdružení registrovaná v kraji. Některá sdružení jsou inaktivní, některá navazují epizodický kontakt s romskými poradci či krajskou koordinátorku, konkrétní aktivity však nejsou prezentovány, spíše jde o vize a představy o činnosti sdružení (viz členění aktivní ano, ne, částečně). Dvě organizace (*Upre Roma* a *Žijeme spolu*) lze charakterizovat spoluprací Romů a Neromů ve správní radě.

Romská občanská sdružení se sídlem v Olomouckém kraji

občanské sdružení - název	ulice	PSČ	město	předseda	aktivní 2004
O. s. za lidská práva romských občanů	Úzká 336	79081	Česká Ves	Dušan Badi	Ano
O. s. Roma Vidnava	Mírovo nám. 79	790 55	Vidnava	Karel Gábor	Ano
Společenství Romů na Moravě-pobočka Šternberk	Zahradní 6	785 01	Šternberk	Jan Gábor	Ano
Romské kulturní sdružení mládeže ČR	Horní Hejčínská 6	779 00	Olomouc	Mikuláš Čuri	Ne
Sdružení romských podnikatelů a soukromníků ČR	Vojnice 14	783 46	Těšetice	Rudolf Oláh	Ano
O.s. Louka	Jižní čtvrť II 6	750 00	Přerov	Milan Klempár	Ano
Romské sdružení mládeže Přerov	ul. 9.května 8	750 00	Přerov	Vladimír Jano	Ne
Sdružení mladých podnikatelů v Ol.kraji	Jižní čtvrť III 8	750 00	Přerov	Ivan Jano	Ne
O. s. Savore, tj. Všichni	Zahradní 19	787 01	Šumperk	Vladimír Horváth	Ano
Sdružení národnostních menšin města Přerov	Bayerova 5	750 02	Přerov	Rudolf Koky	Částečně
Sdružení romských žen a přátel	Trnkova 18	779 00	Olomouc	Helena Molnárová	Ano
Romské informační centrum	Hejdukova 20	720 00	Olomouc	Zdeněk Čonka	Částečně
O. s. Eduko	Libušina 42	772 00	Olomouc	Liba Oláhová	Ano
Sdružení Romů na Moravě-pobočka Olomouc	Pavlovická 27a	772 00	Olomouc	Jiřina Somsiová	Ano
O. s. Amaro	Stratilova 2	772 00	Olomouc	Miroslav Fizik	Ne
O. s. Lanco	Blažejské nám. 4	771 00	Olomouc	Bohumil Fizik	Ne
Svaz sdružení Morava - Olomouc	Hakenova 8	779 00	Olomouc	Tibor Berki	Částečně
Uničovští Romové sobě	Šumvald 257	783 86	Šumvald	Martin gazdík	Ne
Romani lavuta	Mořice 36	798 28	Mořice	František Holub	Ano
Demokratická aliance Romů Prostějov	Partyzánská 8	796 01	Prostějov	Viliam Hangurbadžo	Ano
Romani Gilí	Dobromilice 130	798 25	Prostějov	Anton Ondič	Částečně
O. s. Za práva Romů	Lipovská 264/51	790 01	Jeseník	Ladislav Lalik	Ne
Apoštolská církev sbor Olomouc	Kosmonautů 12	772 00	Olomouc	Soňa Petrová	Částečně
Římskokatolický úřad svazu Romské věřící mládeže	Jiráskova 722	783 91	Uničov	Alexander Kováč	Ano

o. s. olašských Romů - Dunera	Rozhonova 12	796 01	Prostějov	Ladislav Lakatoš	Částečně
o. p. s. Upre Roma	Na Šibeníku 1	779 00	Olomouc	Ing. Jiří Rozkošný	Ano
Lači Vorba	Chválkovická 198	772 00	Olomouc	Rudolf Vavrek	Částečně
Žijeme zde s Vámi	Hlásnice 50	785 01	Šternberk	Markéta Vandurková	Ano
Romano Čonoro	Na Rybníčku 21	784 01	Litovel	Ema Horváthová	Ano

Tzv. pro-romské organizace se věnují převážně oblasti související se sociálními službami, volnočasovými aktivitami pro děti a mládež. Je potěšitelné, že do všech aktivit pro-romských sdružení se postupně zapojují Romové, a to až již jako partneři či zaměstnanci sdružení. Bližší informace o situaci romských komunit jsou prezentovány ve *Východiscích integrace romských komunit v Olomouckém kraji*, která byla zpracována v roce 2004 a zaslána Radě vlády pro národnostní menšiny.

5. příklady dobré praxe z pohledu kraje

Pozitivně lze hodnotit aktivity *Bulharského osvětového klubu* a akci *Umíme se domluvit*, o které je zmínka výše.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

Aktuálně lze považovat za „neuralgický“ bod dotační řízení Rady vlády pro záležitosti romských komunit, a to jak v oblasti terénní sociální práce v kontextu nové podmínky - souhlasu zastupitelstvem obcí i dosud nevyhlášeného dotačního řízení pro nestátní neziskové organizace.

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Olomoucký kraj nemá návrhy ani připomínky k připravované ratifikaci.

PARDUBICKÝ KRAJ (<http://www.pardubickykraj.cz/>)

1. působnost krajského úřadu ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Krajský úřad zřídil funkci koordinátora romských poradců, který je zařazen na odboru sociálních věcí. Ten koordinuje pracovní porady romských poradců obcí s rozšířenou působností, spolupracuje s představiteli neziskových organizací, které působí v rámci kraje. Pořádá semináře a přednášky, které se týkají romské problematiky. V minulém roce uspořádal ve spolupráci s Ministerstvem vnitra setkání Pracovní skupiny Rady vlády pro záležitosti romské komunity pro oblast vnitra a Policie ČR. Obcím s rozšířenou působností poskytuje metodickou pomoc a dohlíží, zda obce ve svém správním obvodu plní úkoly napomáhající výkonu práv příslušníků romské komunity a integraci jejich příslušníků do společnosti.

Výbory v samosprávných celcích Pardubického kraje nebyly zřízeny, neboť dle posledního sčítání lidu není v kraji žádná obec s podílem národnostních menšin nad 10%. Usnesením Rady Pardubického kraje R/388/02 byla dne 21. března 2002 zřízena Komise Rady Pardubického kraje pro integraci romské menšiny a dalších etnických skupin. V souvislosti s výsledky voleb do orgánů Pardubického kraje dochází ke změně předsedy Komise Rady Pardubického kraje pro integraci romské menšiny a dalších etnických skupin (dne 2. března 2005 je usnesením schválen Statut a jednací řád nové komise). Komisi předsedá člen rady zodpovědný za oblast sociálních věcí. V obcích Česká Třebová a Vysoké Mýto pracují Komise pro národnostní menšiny, své zastoupení v ní mají především Romové. V obou případech se jedná o obce s vyšší koncentrací občanů romské národnostní menšiny.

Žádná výše jmenovaná národnostní menšina se nepotýká s velkými sociálními problémy tak jako občané romské menšiny. O vztazích jednotlivých menšin není mnoho informací, neboť zvláště vietnamská národnostní menšina si zachovává uzavřenost své komunity.

Při Magistrátu města Pardubic byla zřízena Komise pro záležitosti menšin, ve které jsou zastoupeny některé národnostní menšiny žijící v Pardubicích.

2. výbor pro národnostní menšiny / komise pro záležitosti národnostních menšin

Viz výše.

3. dotační politika kraje - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Prostřednictvím dotační politiky kraje od roku 2003 jsou vyhlašována grantové řízení na podporu programů sociální politiky Pardubického kraje. V rámci tohoto grantového řízení je i vyhlašován Program integrace národnostních menšin (cílené programy pro děti a mládež, které zvýší jejich vzdělanost, podpora multikulturních aktivit, podpora vzdělávání a vzdělanosti romské menšiny, podpora komunitních center). Projekty byly podpořeny ve výši 500 tis. Kč. Podpořené projekty v roce 2004:

<i>organizace</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Občanské sdružení DAJORI, Svitavy	Kulturní a sociální rozvoj romské komunity	41 000
Město Moravská Třebová	Centrum volného času	55 000
Občanské sdružení Světlo pro děti, Pardubice	Budeme se učit, zpívat i tančit	24 000
Město Pardubice	Sportovní aktivity	20 000
Občanské sdružení Most pro lidská práva, Chrudim	Integrační programy	80 000
Občanské sdružení Regirom, Pardubice	Vzdělávací letní tábor pro romské děti	81 000
Občanské sdružení Městská romská rada Pardubice	Asistent, který se bude zabývat zaměstnaností Romů	100 000
Občanské sdružení Darjav, Pardubice	Lidé v naší společnosti	99 000

Přidělené finanční prostředky nebyly zneužity a všechny byly řádně vyúčtovány.

4. spolupráce krajského úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Viz výše.

5. příklady dobré praxe z pohledu kraje

• Město Pardubice

Podpora města neziskovým organizacím se uskutečňuje prostřednictvím poradenství a konzultací, neustálé komunikace. V únoru 2004 skončila pardubická část mezinárodního programu RrAJE nazvaný *Lidé v naší společnosti*. Program se zaměřoval na vytváření prostředí příznivého pro spolužití ve městě Pardubice. V rámci tohoto programu byla navázána úzká spolupráce a o.s. *Darjav*, která pokračuje neustále. Spolupráce ze strany města a sdružení spočívá v práci na alokaci národních a mezinárodních projektů do Pardubic.

• Česká Třebová

Ve městě nepůsobí žádná romská organizace, na absenci romského sdružení již několikrát poukazovala Komise pro národnostní menšiny, která by schopné a aktivní sdružení uvítala. Již několik let ve městě působí charitní organizace *Naděje*, která provozuje 24 hodinovou správcovskou službu v lokalitě, kde žijí převážně Romové. Město ročně financuje provoz *Naděje* částkou ve výši 1 200 tis. Kč. Město se v letošním roce zapojilo do programu Partnerství, který vyhlásilo Ministerstvo vnitra, odbor prevence kriminality.

• Svitavy

Město aktivně podporuje romské občanské sdružení *Dajori*, které se významně podílelo na založení přípravného ročníku nejen pro romské děti.

• Moravská Třebová

Město provozuje *Centrum volného času*, kam dochází především místní romské děti a mládež. V centru jsou zaměstnané dvě pracovnice, které zároveň vykonávaly funkce terénních sociálních pracovníků. S romskými rodinami jsou v každodenním styku. V loňském roce investovalo město do rozsáhlé rekonstrukce budovy, kde se nachází centrum.

Na ostatní otázky zástupce kraje neodpověděl.

PLZEŇSKÝ KRAJ (<http://www.kr-plzensky.cz/>)

1. působnost krajského úřadu ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Krajský úřad zřídil při Odboru sociálních věcí a zdravotnictví funkci romského poradce, jenž se podílí na koordinaci romských poradců obcí. Na většině obecních úřadů obcí s rozšířenou působností je zřízena funkce romského poradce, jehož náplní práce je monitoring a analýza životní situace romské minority v dané lokalitě. Ve většině případů se však jedná o kumulovanou funkci, kdy poradce řeší i další agendy.

2. výbor pro národnostní menšiny / komise pro záležitosti národnostních menšin

Na území kraje žije podle posledního sčítání lidu 2,7% občanů hlásících se k národnosti jiné než české, a Výbor není tedy Zastupitelstvem kraje zřízen. Menšinovou problematikou se v případě potřeby zabývá Komise sociálních věcí Rady kraje.

3. dotační politika kraje - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

V roce 2004 bylo z rozpočtu kraje uvolněno na romskou problematiku 300 tis. Kč. Po vyhlášení *Programu podpory sociální práce v sociálně vyloučených romských komunitách* bylo nestátními neziskovými organizacemi podáno celkem pět žádostí o finanční příspěvek. Na základě rozhodnutí příslušné komise a po schválení Radou a Zastupitelstvem kraje byly dotace rozděleny takto:

organizace	projekt	dotace (Kč)
občanské sdružení <i>Ulice - Agentura terénní sociální práce</i> , Plzeň	Terénní sociální práce v romské komunitě	40 000
<i>Diakonie ČCE, Středisko Přemysla Pittra</i> , Rokycany	Cesta přijetí odpovědnosti	100 000
občanské sdružení <i>Začít spolu</i> , Plzeň	Centrum pro rodinu - Klubíčko	75 000
Společnost <i>Tady a teď</i> , o. p. s., Plzeň	Terénní sociální práce a individuální doučování dětí ze sociálně vyloučené lokality Jateční/Duchcovská ulice	55 000
Sdružení Romů a národnostních menšin v ČR	Sociálně právní práce v terénu	30 000

4. spolupráce krajského úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Viz výše.

5. příklady dobré praxe z pohledu kraje

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, projekt *Diakonie ČCE – Střediska Přemysla Pittra* v Rokycanech (terénní sociální práce pro 600 příslušníků romské komunity, komunikace a facilitace, aktivity volného času, programy pro děti ulice, multikultura); *Policie přítelem*, projekt *Městské policie a Fondu ohrožených dětí* (nízkoprahová centra v potřebných lokalitách s romskou komunitou, kontinuální sociální práce, otevřené skupiny dětí a mládeže); *Agentura terénní sociální práce* – projekt o.s. *Ulice* (terénní sociální práce s Romy v Rokycanech, Klatovech a Plzni, protidrogové poradenství); *Klubíčko* – program předškolní výchovy, společenství *Začít spolu* (předškolní příprava romských dětí, podíl rodiny na výchově, spolupráce s odbornými zařízeními).

Na ostatní otázky zástupce města neodpověděl.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA (<http://www.praha-mesto.cz/jq1ekqnmf2tdbyakrsxe5k45/default.aspx?path=aplikace&apl=zastupitel&case=komise&Zid=10025&paging=1&ido=4543&sh=708176603>)

1. působnost krajského úřadu ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Hlavní město Praha se snaží podporovat integraci romských komunit spoluprací s romskými koordinátory na městských částech, činností poradního sboru i finanční podporou kulturních

aktivit romských občanských sdružení. Tato finanční podpora byla realizována v roce 2004 formou Celoměstských grantů na podporu aktivit národnostních menšin a formou jednorázového grantového systému v částce 4,5 milionu Kč z vládního finančního zdroje na podporu eliminace sociální exkluze romských komunit.

2. výbor pro národnostní menšiny / komise pro záležitosti národnostních menšin

Některé výbory zastupitelstev měst a krajů pro národnostní menšiny byly zřízeny formálně, v případě Prahy pracuje Komise RHMP pro oblast národnostních menšin, a to nikoliv formálně. Nadto jsou v ní zastoupeny téměř z 80 procent zástupci národnostních menšin, a to po dvou zástupcích za každou menšinu, takže je zcela zaručena neformální participace národnostních menšin hl. m. Prahy na podpoře jejich aktivit.

Hl. m. Praha také podporuje snahu některých národnostních menšin o budování zastřešujících sdružení. Pokud tomu tak není, v jednání národnostních menšin není dobrá koordinace a atmosféra spolupráce. V Komisi RHMP pro oblast národnostních vystupují někteří zástupci nikoliv jako reprezentanti celé národnosti, ale spíše jako zástupci občanského sdružení, kterého je vybraný člen komise členem. Tuto situaci se snažíme překonávat.

Komise RHMP pro oblast národnostních menšin byla založena na základě rozhodnutí Rady hl. m. Prahy v roce 2000. Před jejím založením zde od roku 1997 pracoval Poradní sbor pro oblast národnostních menšin. Komise je složena ze zástupců 11 národnostních menšin, pracovníků MHMP, členky Rady hl. m. Prahy, která je předsedkyní komise a odborníků, kteří zastupují vědecké instituce se zaměřením na národnostní menšiny.

Konkrétní činnost komise spočívala v roce 2004 podobně jako v minulých letech

- v projednávání velkých akcí roku 2004, týkajících se národnostních menšin v Praze (např. velké festivaly *Praha srdce národů*, *Světový festival Khamoro*, *Setkání kultur*),
- v projednávání a realizaci 4. setkání národnostních menšin v listopadu roku 2004,
- v projednávání a realizaci mezinárodní konference v roce 2004 s názvem *Metody výchovy a vzdělávání ve vztahu k národnostním menšinám* (jako součásti 4. setkání národnostních menšin),
- v projednávání a realizaci výstavy výtvarníků a fotografů národnostních menšin v Galerii Portheimka s názvem *Prolínání 2* (jako součásti 4. setkání národnostních menšin),
- v projednávání a realizaci plenárních zasedání občanských sdružení národnostních menšin konaných dvakrát do roka,
- v projednávání konkrétních postupů při realizaci celoměstských programů podpory aktivit národnostních menšin pro rok 2004,
- v projednávání informací zástupců jednotlivých národnostních menšin o realizaci svých programů, grantech, zajímavých akcí.

3. dotační politika kraje - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Praha poskytuje každoročně pro občanská sdružení národnostních menšin dotace 3 mil. Kč, a to na základě *Celoměstských programů podpory aktivit národnostních menšin*. V roce 2004 byla tato finanční částka poskytnuta na 2 programy (podrobný výčet projektů viz příloha 8):

- Kulturní aktivity,
- Vzdělávací, publikační a osvětová činnost.

4. spolupráce krajského úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Spolupráce hl. m. Prahy s národnostními menšinami vychází i z Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin, kterou Praha aplikuje do své osobité politiky ve vztahu k národnostním menšinám na svém území. Praha se i v roce 2004 řídila při své komunikaci s národnostními menšinami zákonem o právech národnostních menšin z roku 2001, menšinovou politikou

vlády České republiky,⁴⁶⁾ a svojí vlastní Koncepcí politiky hl. m. Prahy ve vztahu k národnostním menšinám,⁴⁷⁾ podle níž dlouhodobě a systematicky vytváří optimální prostředí podpory aktivit národnostních menšin, finančně podporuje aktivity národnostních menšin ve smyslu zákona o právech národnostních menšin a provádí analýzu a syntézu situace občanských sdružení národnostních menšin v Praze a jejich potřeb a zájmů.

Ve vztahu k romské komunitě se snaží Praha svými programy a finanční podporou přispět k rozvoji vzdělanosti tak, jak je to uváděno i v druhé periodické zprávě Rámcové úmluvy o ochraně práv národnostních menšin.

Ve vztahu k početně malým národnostním menšinám, které jsou svým způsobem handicapované oproti silnějším a početnějším se vytváří v Komisi RHMP pro oblast národnostních menšin prostředí rovných s demokratických přístupů a nátlakové akce větších národnostních menšin na právo na větší finanční podporu jsou v zárodech eliminovány v rovném a demokratickém hlasování.

Problém je otázka migrantů. Zejména v případě Vietnamců je otevřenou otázkou, zda je možno považovat vietnamskou komunitu za národnostní menšinu,⁴⁸⁾ jak o to usiluje zejména občanské sdružení *Bambus*. V mnohém na tom samozřejmě závisí i rozhodování o finančních dotacích na projekty, které podává sdružení *Bambus*. Podle stanoviska předsedy Rady ale vietnamskou komunitu v ČR nepřísluší zatím vymezovat ve smyslu zákona o právech příslušníků národnostních menšin jako národnostní menšinu. I když je zástupce Vietnamců v komisi i nadále, v oblasti financování a další komunikace je vztah s vietnamskou komunitou v Praze chápán spíše z hlediska integrace cizinců.

5. příklady dobré praxe z pohledu kraje

• Významné aktivity národnostních menšin

Vynikající je, že ze svých finančních zdrojů podporuje Praha již několikátý ročník světového romského festivalu *Khamoro* a Folklorní festival *Praha srdce národů*. Zcela originálním programem Prahy je podpora publikačních aktivit. Praha se snaží národnosti motivovat k tomu, aby své publikace vydávaly ve svých jazycích, a nejlépe v češtině a jazyku té které národnosti. Takových publikací bylo od roku 1999 vydáno již 60. Výborně se také diferencují aktivity různých národností v tom, v čem jsou dobří: např. Rusové využívají financí pro vynikající koncerty, Bulhaři pro prezentaci svého folkloru a dobrých zpěváků, Romové pro výchovu svých dětí ve volnočasových aktivitách apod.

• Multikulturní výchova a podpora integrace příslušníků romské komunity

Všechny aktivity, které národnosti realizují, můžeme nazvat multikulturní výchovou, to znamená rozvoj kultury, jim vlastní. Praha však kromě toho usiluje i o výchovu interkulturní, což znamená rozvoj vzájemné spolupráce a ovlivňování kultur národnostních menšin. Proto byla i v roce 2004 podpořena i kulturní akce pod názvem *Setkání kultur* organizovaná Ukrajinskou iniciativou na téma *film národnostních menšin*.

Praha také organizuje každoročně setkávání národnostních menšin formou konferencí a výstav výtvarníků národnostních menšin. To je velmi osobitý přínos Prahy. V roce 2004 bylo hlavním tématem Metody výchovy a vzdělávání ve vztahu k národnostním menšinám. Mezinárodní účast na těchto konferencích, zejména ze strany Slovenské republiky, zájem

⁴⁶⁾ Národnostně menšinová politika České republiky. Základní dokumenty. Úřad vlády ČR Sekretariát Rady vlády pro národnostní menšiny, Praha 2003.

⁴⁷⁾ Koncepce politiky hl. m. Prahy ve vztahu k národnostním menšinám-The Concept of the policy of the City of Prague in relation to national minorities, Vydala Komise Rady hl. m. Prahy pro oblast národnostních menšin. Praha 2003, Prague 2003

⁴⁸⁾ V dopisu paní radní ze dne 3. dubna 2004 (č.j. 7816/04-RNR) tehdejší předseda Rady vysvětluje, že ve sčítání lidu potvrdila drtivá většina Vietnamců, žijících v ČR svůj status cizince. To je mj. důvod, proč dosud nepřísluší příslušníky vietnamské komunity zahrnovat do kategorie národnostních menšin.

měst i univerzit, svědčí o zájmu o výsledky multikulturních a interkulturních procesů v Praze. Z mezinárodní konference v roce 2004 vzniklo doporučení delegátů zaměřit naše setkání národnostních menšin v roce 2005 na otázky identity národnostních menšin. V tomto směru bude součástí setkání i téma podpory integrace romské komunity. Že je o toto téma zájem, svědčí i to, že na každé konferenci, které se zúčastňuje kolem 300 delegátů, jsou i referáty z poloviny se týkající romského tématu. Konference se v roce 2002 zúčastnilo 140 delegátů, v roce 2003 dokonce 310 a v roce 2004 pak 280 účastníků.

- Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin, mimoškolních a volnočasových aktivit dětí a mládeže

Také v roce 2004 byla řada projektů občanských sdružení národnostních menšin zaměřena na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin. Občanská sdružení národnostních menšin velmi rychle pochopila, že programy podpory aktivit národnostních menšin jsou také směřovány k podpoře vzdělávání. Jazyky národnostních menšin se uplatňují ve formě sobotních a nedělních škol, formou publikací pro děti, formou doprovodných dětských verzí časopisů národnostních menšin, a také formou video a audio programů, nahraných písniček, ale také i prostřednictvím koncertů, folklorních festivalů apod. Zejména ve vztahu k romským dětem a mládeži, ale i k jiným národnostem, jsou podporovány volnočasové a mimoškolní aktivity. Na nich se mohou děti a mládež vyžívat ve svém jazyku, ve svém prostředí.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

- Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazyku národnostních menšin

Důležité pro podporu rozšiřování a přijímání informací v jazyku národnostních menšin bylo, že Praha vytvořila *Koncepci politiky hl. m. Prahy*, v níž je tento požadavek zakotven. Na základě této koncepce mohou národnostní menšiny v Praze a s její finanční podporou vydávat publikace, knihy (nejenom pro dospělé, ale i pro děti) ve svém vlastním jazyce. I když na svůj jazyk mají v publikacích právo, přesto se užívá praxe, kdy se vydávají knihy národností v tzv. zrcadlovém vydání. Tak se např. vydaly publikace romsko-české, německo-české, řecko-české atd. Takovým způsobem se stala tato publikační činnost cenným zdrojem nejenom uchování a rozvoje jazyka národnostních menšin, ale také cenným zdrojem multikulturní výchovy, seznamování majoritní společnosti s otázkami národnostních menšin.

Politika Prahy ve vztahu k národnostním menšinám má komplexní charakter, snaží se respektovat novou dimenzi evropské integrace a udržovat vztah k Radě vlády pro národnostní menšiny, který je podtržen i tím, že zástupci tohoto orgánu mají místo i v Komisi RHMP pro oblast národnostních menšin.

Z hlediska hl. m. Prahy je dokument Evropské charty regionálních či menšinových jazyků poučný i pro konkrétní kroky při koncipování celoměstských programů podpory aktivit národnostních menšin. Zatím v roce 2004 byly tyto programy rozčleněny na program podpory v oblasti kulturní a v oblasti publikační. V souvislosti s aplikací evropských strukturálních fondů se bude hl. m. Praha snažit o včlenění programu vzdělávacího pro národnostní menšiny, který by tak vytvářel možnost pro podávání projektů na uchování a rozvoj menšinových jazyků.

- Stanovisko k vysílání České televize

Je velmi záslužné, že multikulturní pořady se v České televizi natáčejí. Z hlediska hl. m. Prahy však postrádáme větší zaměření právě na národnostní menšiny v hl. m. Praze, na jejich komunikaci s Magistrátem, jednotlivými městskými částmi. Kromě toho tyto pořady vytvářejí dojem, že se nerozlišuje mezi tradičními národnostními menšinami a současnými imigranty. Ono to není totéž a nerozlišování vytváří problémy i v konkrétní politice města ve vztahu k národnostním menšinám, např. v otázce, komu přidělit finanční podporu vypsanou pro národnostní menšiny a komu ne (viz výše).

- **Otázka Domu národnostních menšin**

Přes mnohé objektivní překážky hl. m. Praha řádně připravilo koncepci jeho práce, provedlo veškeré přípravy pro rekonstrukci, avšak tento proces zbrzdila především žaloba *Spolku elektrotechniků* na vyklizení objektu z důvodu žádosti o nápravu křivd po roce 1948 a získání objektu pro svoji činnost. Tak se zatím ztrácí jedna z velkých možností spolupráce s národnostními menšinami na kvalitativně vyšší bázi. V roce 2004 proběhla první fáze soudního řízení a v prosinci 2004 se *Elektrotechnický svaz český* odvolal k vyšší, městské soudní instanci, protože v první instanci u soudu Praha 2 byla jeho žaloba zamítnuta z důvodů, že *Elektrotechnický svaz český* byl v roce 1951 řádně rozpuštěn, a tak ztratil nárok na objekt, o který se nyní soudí. Současná organizace není právně nástupnickou organizací, která by tedy mohla uplatňovat nárok na objekt, který je již ve vlastnictví hl. m. Prahy a byl vyčleněn vládou i Parlamentem ČR z Fondu dětí a mládeže v likvidaci hl. m. Praze pro účely zřízení Domu národnostních menšin.

V roce 2004 bylo z hlediska hl. m. Prahy připraveno stavební řízení, vybrána stavební firma, existuje projekt rekonstrukce, byly ze strany vlády i Prahy vyčleněny finanční prostředky, avšak toto řízení muselo být pozastaveno z důvodu soudního jednání.

Režisér Martin Pátek připravil v roce 2004 pořad o přípravě Domu národnostních menšin hl. m. Prahy, který byl v ČT uveden v dubnu 2004. Tím upozornil i v médiích na tuto kauzu.

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Viz výše.

STŘEDOČESKÝ KRAJ (<http://www.kr-stredocesky.cz/index.asp?thema=4>)

Na žádost sekretariátu Rady o zodpovězení otázek zastupitelstvo kraje nereagovalo.

ÚSTECKÝ KRAJ (<http://www.kr-ustecky.cz/>)

1. působnost krajského úřadu ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Dne 1. září 2002 byla zaměstnána Krajským úřadem koordinátorka pro romské záležitosti, jež se touto problematikou zabývá při plnění svých pracovních úkolů. Problematicou příslušníků národnostních menšin se zabývá sociální komise Ústeckého kraje, včetně integrace romských komunit do majoritní společnosti. V kraji aktivně působí řada romských organizací. Problematicou národnostních menšin se zabývá občanské sdružení *Poradna pro integraci* se sídlem v Praze, která v Ústí nad Labem zřídila detašované pracoviště - Komunitní centrum.

2. výbor pro národnostní menšiny / komise pro záležitosti národnostních menšin

Výbor nebyl v tomto volebním období zřízen. V předchozím volebním období Výbor po jistou omezenou dobu pracoval, ale jeho činnost nepřinesla žádné pozitivní výsledky. Důvodem je zřejmě i to, že podle posledního sčítání lidu se k jiným národnostem hlásí velmi malé procento občanů (např. k romské 0,2%) a jejich svazy (pokud existují) nejsou dostatečně aktivní.

3. dotační politika kraje - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

V roce 2004 kraj nevyhlásil program zaměřený na podporu projektů v oblasti národnostních menšin. Kraj však pravidelně vyhláší programy ze široké oblasti, např. program *Prevence negativních jevů souvisejících se sociálním vyloučením*, program *Podpora sociálních služeb poskytovaných nestátními neziskovými organizacemi na regionální úrovni seniorům a osobám se zdravotním postižením*, program podpory rozvoje aktivit v oblasti tělovýchovy a sportu *Sport pro všechny*, program podpory rozvoje aktivit dětí a mládeže v oblasti volného času *Volnočasové aktivity dětí a mládeže*, program *Podpora činnosti fyzickým nebo právnickým osobám vyvíjejícím veřejně prospěšnou činnost na území kraje* a další programy. Do těchto

programů se pravidelně zapojují i romské a pro-romské organizace či organizace věnující se oblasti národnostních menšin, které následně čerpají dotace na své projekty.

4. spolupráce krajského úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

5. příklady dobré praxe z pohledu kraje

Mezi příklady dobré praxe realizované v roce 2004 uvádějí zástupci kraje vstřícný postoj města Roudnice nad Labem, kdy občané ze sociálně znevýhodněného prostředí mohou dobrovolnou prací snižovat svůj dluh na nájemném vůči obci. Na doporučení NNO zahájila obec Krupka výstavbu sociálního domu. V Ústí nad Labem byl realizován projekt, kdy romská firma zaměstnávající Romy zvítězila ve výběrovém řízení a pro město vykonává úklid části města. Toto je jen výčet spolupráce obcí se zástupci nestátních neziskových organizací, neboť v uvedeném období byly podpořeny projekty vícero obcemi Ústeckého kraje.

Na ostatní otázky zástupce města neodpověděl.

ZLÍNSKÝ KRAJ (<http://www.kr-zlinsky.cz/>)

1. působnost krajského úřadu ve věci práv příslušníků národnostních menšin či romské komunity

Byla zřízena funkce krajského koordinátora pro národnostní menšiny, integraci cizinců a romskou problematiku.

2. výbor pro národnostní menšiny / komise pro záležitosti národnostních menšin

Výbor zřízen nebyl, jelikož kraj nesplňuje procentuální zastoupení občanů jiné národnosti než české. Vyřizováním agendy je pověřen zaměstnanec zařazený v krajském úřadě, konkrétně romský koordinátor zařazený v odboru Kanceláře hejtmána.

3. dotační politika kraje - podpora konkrétních projektů na aktivity národnostních menšin

Každoročně je vyčleněna částka z rozpočtu kraje, která je rozdělována formou dotací. Dále je zvlášť vyčleněna částka na podporu výstavby sociálního bydlení pro obce a také částku na terénní sociální práci v romské komunitě pro obce.

4. spolupráce krajského úřadu a výboru pro národnostní menšiny se zástupci a organizacemi příslušníků národnostních menšin

Rada Zlínského kraje zřídila Komisi pro národnostní menšiny, etnické skupiny a romskou integraci, která se bude scházet nejméně 4x ročně. Téměř polovinu členů komise tvoří Romové. Prostřednictvím krajské koordinátorky spolupracuje kraj i s romskými neziskovými organizacemi, zabývajícími se integrací romské komunity.

5. příklady dobré praxe z pohledu kraje

Byla zahájena terénní práce v romské komunitě v obci s rozšířenou působností Holešov, Uherský Brod, Staré Město a Vsetín. Tyto obce neuspěly v loňském roce se svou žádostí o dotaci na činnost pro terénní sociální práci u Rady vlády ČR pro záležitosti romské komunity, a tak na ni přispěl kraj ze svého rozpočtu částkou 620 tis. Kč. Další částkou ve výši 150 tis. Kč přispěl kraj ze svého rozpočtu na projekt *Labyrint*, který pořádá Muzeum Kroměřížsko a týká se mj. i diskriminace Romů. Kraj také přispěl na soutěž *Miss Roma*, která se konala v loňském roce v Hodoníně.

6. problémy či otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky

Problémem převážně romské komunity je špatné bydlení, vysoká nezaměstnanost, nízká vzdělanost a diskriminace. Všechny tyto problémy se snaží Zlínský kraj postupně řešit.

7. stanovisko k připravované ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Z důvodu malého zastoupení národnostních menšin ve Zlínském kraji není kladné.

7. Národnostní menšiny ve vlastním pohledu

Podobně jako v předešlých letech požádal sekretariát Rady zástupce národnostních menšin v Radě o zpracování podkladů podle stanovené struktury. Jednotlivé příspěvky nejsou věcně korigovány a pokud se v textu vyskytují subjektivní interpretace, jsou pouze v případech zjevné diskrepance okomentovány v poznámce pod čarou.

BULHARSKÁ MENŠINA ⁴⁹⁾

1. spolupráce s orgány samosprávy, účast zástupců národnostní menšiny v orgánech samosprávy (zvláště ve výborech pro národnostní menšiny tam, kde jsou zřízeny)

Bulharská menšina neměla v roce 2004 oficiálního zástupce v Radě. Ve Výboru Rady pro spolupráci s orgány samosprávy, ve Výboru Rady pro dotační politiku, ve výběrových dotačních komisích MK pro periodický tisk a pro kulturní aktivity příslušníků národnostních menšin své zástupce měla, někteří plnili svůj mandát i více funkčních období po sobě jdoucích. V Komisi Rady hl. m. Prahy pro oblast národnostních menšin má bulharská menšina v Praze také svého zástupce. Na dobré úrovni je spolupráce mezi *MSBSE* a horní komorou českého parlamentu. Jako dobré lze označit i vztahy mezi bulharskými spolky v Praze a úřady MČ Praha 2, 6 a 11. Vynikající je i spolupráce s Českým folklorním institutem. Ze strany Krajského úřadu Jihomoravského kraje a Magistrátu města Brna, resp. Krajského úřadu Olomouckého kraje, je pozitivní přístup k aktivitám bulharské menšiny v Brně, resp. v Olomouci.

2. formy podpory projektů, uskutečněných organizacemi národnostní menšiny

organizace	projekt / účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Bulharská kulturně osvětová organizace v ČR	Umíme se domluvit i v roce 2004 (realizace*)	Ministerstvo kultury	20 000
	Vydávání časopisu <i>Roden glas</i>		140 000
Bulharský kulturně osvětový klub v Praze	Bulharská sedlanka (vydání knihy)	Hl. město Praha	50 000
	Festival Praha – srdce národů		30 000
Bulharské kulturně osvětové sdružení, Brno	Zachování bulharského jazyka, tradic a zvyků	Magistrát města Brno	66 000
	Po stopách Cyrilometodějské mise na Moravě	Jihomoravský kraj	15 000
Vazražďane, Praha	Dny bulharské kultury	Ministerstvo kultury	70 000
		Hl. město Praha	40 000
	Nedělní škola bulharského jazyka	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	100 000
Bulharský kulturně osvětový klub, Olomouc*	Umíme se domluvit i v roce 2004	Olomoucký kraj	70 000
	Dny bulharské kultury		20 000
	Dny bulharské kultury	Město Olomouc	10 000
	Účast na šestém ročníku Fotbalového turnaje národnostních menšin v ČR o pohár místopředsedy senátu Parlamentu ČR.	Město Olomouc	5 000
Sdružení pro Bulharsko	Výstava fotografií z Bulharska	Jihomoravský kraj	100 000
	Bulharská kultura v ČR	Ministerstvo kultury	40 000

3. nejvýznamnější aktivity jednotlivých sdružení příslušníků národnostní menšiny

Téměř všechny spolky (organizace, svazy, sdružení, kluby, neformální seskupení a pod.) pořádají oslavy tradičních bulharských svátků: 1. března (*Baba Marta*), 3. března (státní svátek Bulharska), pravoslavné Velikonoce (*Velik den*), 24. května (Den slovanských věrozvěstů), pravoslavné Vánoce (Koleda) atd. Vybíjejí kulturně vzdělávací činnost a pořádají různé společenské akce pro širokou veřejnost.

Nejvýznamnější událostí roku 2004 byla bezesporu květnová Mezinárodní konference na téma *Bulharsko a Evropská unie a místo bulharské diaspory ve sjednocovacím procesu*. V roli oficiálního představitele za bulharskou stranu se zúčastnil viceprezident Bulharské republiky, za stranu českou potom předseda senátu Parlamentu ČR. Celou tuto velkolepou akci zorganizoval *Mezinárodní svaz Bulharů ve střední Evropě (MSBSE)* ve spolupráci s *Bulharskou kulturně*

⁴⁹⁾ Podklady zaslali hosté v Radě, Ing. Silvio Bairov a MUDr. Atanas Ivan Belkov.

osvětovou organizací v ČR (BKOO v ČR), Bulharským kulturně osvětovým sdružením v Brně, Sdružení pro Bulharsko v Brně a Bulharskými kulturně osvětovými kluby (BKOK) v Praze a Olomouci. Spoluorganizátorem z bulharské strany byla Státní agentura pro Bulhary žijící v cizině.

BKOO v ČR a BKOK v Praze se podílí na organizaci a realizaci řady společenských, kulturních, vzdělávacích i sportovních akcí nadlokálního významu. Již šestým rokem zajišťuje účast bulharského folklorního souboru na festivalu *Praha – srdce národů* a na kulturních exhibicích v Olomouci, Ostravě a ve Vídni. Ve spolupráci s BKOK v Olomouci se účastní fotbalového Turnaje menšin o pohár místopředsedy senátu parlamentu ČR (v roce 2004 – 6. místo). V sídle BKOK v Praze se konají minimálně jednou v měsíci společné akce členů klubu, z tisku jsou zde k dispozici 2 bulharské a 2 české denníky, prostřednictvím 2 satelitních programů je možno sledovat celostátní bulharské TV programy. BKOO v ČR vydává časopis *Roden glas*, BKOK v Praze bulletin *Inform*. V roce 2004 vydal BKOK v Praze knihu *Bulharská sedianka*. (<http://www.cmail.cz/bgklub>).

BKOK v Olomouci pravidelně slaví svátek vinařů *Trifon zarezan*, pořádá prezentace národní kuchyně a vín, svým členům nabízí překladatelské a tlumočnické služby, v prostorách klubu pořádá kulturní, vzdělávací a společenské akce. Napomáhá při realizaci aktivit ostatních menšin a zdravotně postižených v Olomouckém kraji, každoročně v Olomouci pořádá *Dny bulharské kultury* a multikulturně společensko sportovní akci *Umíme se domluvit*. V roce 2004 se klub zapojil i do Evropských projektů.

BKOK Ústí n. L. pořádá setkání při příležitostech svátků a životních jubileí, jeho činnost je však velmi omezena. Ve spolupráci a s podporou BKOO v ČR byl uspořádán v roce 2004 koncert folklorního souboru z Etropole.

Bulharské kulturně osvětové sdružení v Brně pořádalo společenské večery (3.března a *Nikuldenska večerinka* 6. prosince), realizovalo kurzy bulharského jazyka, slavilo mezinárodní den dětí, se svým folklorním souborem *Kytka* realizovalo mnoho vystoupení, účastnilo se květnových Dnů menšin pořádaných Jihomoravským krajem. Velkou akcí celostátního významu bylo květnové setkání krajanů a jejich přátel na slavnosti v Mikulčicích při příležitosti svátku Sv. Cyrila a Metoděje. (<http://www.bkos.wz.cz>)

Sdružení pro Bulharsko, Brno⁵⁰⁾ - koncerty; setkání s umělci; křty knih; účast na květnových Dnech menšin pořádaných JM krajem; spoluúčast na organizaci každoroční Panychidy v Mikulčicích. Od května 2004 zprovoznilo a vede Bulharský klub (na adrese Srbská 17, Brno). V prosinci založilo vlastní taneční skupinu *Tangra*. Nabízelo právní a překladatelské služby svým členům, provozuje a každý den aktualizuje vícejazyčné webové stránky zaměřené na Bulharsko (www.bgr.cz). Nejvýznamnější akcí roku byl třetí ročník výstavy spojené s mezinárodní soutěží *O nejlepší fotografii z Bulharska*.

Soubor bulharských lidových tanců *Pirin* vznikl spontánně na podzim roku 2001, kdy se skupina mladých lidí rozhodla navázat na činnost dávno zaniklého bulharského souboru, který působil v Brně v 50. a 60. letech minulého století. Členy souboru jsou jak Bulhaři a potomci smíšených manželství, tak Češi, kteří projevují živý zájem o bulharskou kulturu a folklór. Vedle hudby se zabývá publikační činností a pořádá jazykové kursy. V roce 2004 soubor měl 11 koncertů.

4. příklady dobré praxe

Spolupráce s magistráty Prahy a Brna je hodnocena jako velmi dobrá, stejně tak postoj krajů Jihomoravského a Olomouckého je velmi kladný. Např. Výstava vítězných fotografií v Brně (Sdružení pro Bulharsko) proběhla pod záštitou kraje, za účasti významných osobností města Brna, kraje, diplomatů a zástupců bulharské menšiny v ČR. Jako dobře se rozvíjející lze charakterizovat také oblast vztahů mezi BKOK Olomouc a Krajským úřadem Olomouckého kraje, a to hlavně ve směru spolupráce na realizaci společných aktivit národnostních a etnických

⁵⁰⁾ Aktivita tohoto občanského sdružení, podobně jako i občanského sdružení *Zaedno*, zahrnují široké spektrum činností, jež se neomezují na oblast naplňování práv příslušníků národnostních menšin.

menšin a zdravotně postižených – projekt *Umíme se domluvit*. Dobře je hodnocena i spolupráce s Bulharským kulturním institutem v Praze. Vynikající je i spolupráce s Českým folklorním institutem. V roce 2004 vystupovalo v ČR několik folklorních souborů z Bulharska (na pozvání *BKOO v ČR*, *BKOK v Ostravě*, *Sdružení pro Bulharsko - Brno*). Soubor *Balkánské mládí* z Etropole v BGR (pozvala *BKOO v ČR*) tak navázal nové kontakty, jejichž výsledkem byla účast souboru z Mikulova na folklorním festivalu v Sofii. Vystoupení folklorních souborů *Kytka* a *Pirin*, stejně jako výstavy, přednášky, koncerty, plesy a jiné aktivity bulharské menšiny v ČR, zaznamenávala i média. Převážně se jednalo o tisková média, již méně o rozhlasové pořady a v některých případech i televizní vysílání (ČT, regionální televize).

5. problémy

Nejvýznamnější problémy jsou vnitřního rázu. Probíhá proces vymezování názorových platforem zástupců jednotlivých bulharských organizací. Doposud není shoda na východiscích pro společný postup představitelů organizací bulharské menšiny. Rozdílný názor panuje i na vstupování bulharského velvyslanectví do jednání bulharské diaspory v ČR. Většina sdružení a spolků nemá stále prostory ani stabilní zdroj příjmů pro svou činnost.

V bulharské menšině panuje nejednotný názor na postoj Rady k výsledkům jednání zástupců oficiálně v ČR uznaných bulharských spolků (organizace, svazy, sdružení, kluby, církevní sdružení, apod.). Má Rada brát za směrodatné oficiální výsledky demokratických jednání většiny zástupců spolků, nebo snad dávat větší váhu ojedinělým protestům ze stran jednotlivých spolků?

Příslušníci bulharské menšiny pocítují nedostatky zejména v otázce dvojího občanství. Dále považují za nedostatečný způsob poskytování dotací ministerstvy ČR: maximální výše dotace je 70 % na jednotlivý projekt. Zbývajících minimálně 30 % bývá zejména u finančně náročnějších projektů natolik vysoká částka, že předkladatelé z řad méně početných menšin, jakou je i bulharská, ji nemohou zajistit. Tato situace de facto znemožňuje realizaci mnoha projektů.

Dále se zástupci menšiny domnívají, že mají nárok na bezplatné vyučování rodného jazyka. Nelíbí se jim rovněž omezené a většinou negativní informování o Bulharsku v českých médiích. Větší zájem ze strany ČT o aktivity bulharské menšiny by byl přivítán kladně.

Dle vyjádření zástupce *BKOO v ČR*, která vydává a po celé ČR distribuuje časopis *Roden glas* již déle než 30 let (na rozdíl od nově vzniklých organizací s regionální působností - *Vazražďane*), jsou poskytovány dotace z MK ČR na toto periodikum nedostatečné. Zároveň se již několik let nemění objem finančních prostředků, uvolňovaných Českou republikou na tuto oblast, přičemž počet uznaných menšin vzrostl za poslední tři roky o více jak jednu třetinu. Podporovat nové aktivity je jistě správné, ale nemělo by se tak dít na úkor již existujících.

Přehled oficiálně uznaných spolků bulharské menšiny v ČR v roce 2004 ⁵¹⁾

<i>název organizace</i>	<i>místo, rok vzniku</i>	<i>adresa</i>
Bulharská kulturně osvětová organizace ⁵²⁾	1957	Praha 2, Americká 28
Bulharská kulturně osvětová organizace sv. Cyrila a Metoděje	Praha, 1995	Praha 1, Bartolomějská 308
<i>Vazražďane</i>	Praha, 2001	http://sweb.cz/vazrazdane
Mezinárodní svaz Bulharů ve střední Evropě	2001	Praha 2, Americká 28
Bulharské kulturně osvětové sdružení	Brno, 2002	http://www.bkos.wz.cz/index.html
<i>Zaedno</i>	Praha, 2002	http://www.zaedno.org/
Občanské sdružení <i>Pirin</i>	Brno, 2002	http://www.pirin.cz/
Sdružení pro Bulharsko	Brno, 2002	http://www.bgr.cz/
Přesvatá bohorodička ⁵³⁾	2003	???

⁵¹⁾ V roce 1993 vzniklo v Praze neformální sdružení *Čisté svědomí*, v roce 1996 sdružení *Hyshove*, neformální je rovněž hudební formace *BG-Bend*.

⁵²⁾ Za minulého režimu vznikaly po celém území ČR Bulharské kulturně osvětové kluby sjednocené později do uvedeného sdružení. Kluby využívají jeho stanov (přičemž první část pojednává o organizaci, druhá pak se zabývá kluby); podle článku 14 stanov požívají kluby statut samostatných právních subjektů. *BKOO* má kluby v Praze, Ostravě, Olomouci, Plzni, Mladé Boleslavi, Chomutově, Ústí nad Labem, Mostě a Kladně.

CHORVATSKÁ MENŠINA

Zástupce menšiny se odvolává na údaje z minulých Zpráv z roků 2002 a 2003.⁵⁴⁾ K tomu opakovaně dodává, že chorvatská menšina byla komunistickým režimem zločinně a protizákonně v roce 1948 nuceně vysídlena. V ČR není vůle tento problém řešit (viz oddíl 3.3.), proto chorvatská menšina je nucena i nadále žít ve vnitřním vyhnanství.

MAĎARSKÁ MENŠINA⁵⁵⁾

1. spolupráce s orgány samosprávy, účast zástupců národnostní menšiny v orgánech samosprávy (zvláště ve výborech pro národnostní menšiny tam, kde jsou zřízeny)

Spolupráce s místními samosprávami všech organizačních jednotek *Svazu Maďarů žijících v českých zemích* (dále jen „Svaz“) je na dobré úrovni. Zástupce organizační jednotky (dále jen „OJ“) Brno se 1-2x ročně zúčastní setkání se zástupci magistrátu města Brna a Krajského úřadu Jihomoravského kraje (ve Výborech zástupce Maďarů není). Zástupce OJ Praha je členkou Komise rady magistrátního úřadu hl. města Prahy pro národnostní menšiny. V OJ Ostrava, Plzeň, Litoměřice a Teplice nejsou Maďaři zastoupeni v orgánech samosprávy a ve Výborech, mají však kontakty na orgány samosprávy a státní správy a spolupracují i s dalšími etnickými menšinami v příslušné lokalitě. Zástupkyně je členkou Výboru Rady pro spolupráci s orgány samosprávy.

2. formy podpory projektů, uskutečněných organizacemi národnostní menšiny

organizace	projekt / účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Svaz Maďarů žijících v českých zemích	Rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin - Vydávání periodika Prágai Tükör	Ministerstvo kultury	1 150 000
	Kulturní aktivity maďarské národnostní menšiny		408 000
	Dny maďarské kultury – prezentace a šíření maďarské kultury v českém prostředí		130 000
	Celostátní kulturní a vzdělávací setkání příslušníků maďarské menšiny		30 000
	Celostátní kulturní a vzdělávací setkání příslušníků maďarské menšiny	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	120 000
	Zachování kulturní identity maďarské menšiny v ČR		50 000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích (OJ Praha)	Praha srdce národů	Magistrát hl. města Prahy	30 000
	Setkání kultur		30 000
	Klubová setkání		20 000
	Přednáškový cyklus – Historie Maďarska s návazností na dějiny českých zemí		10 000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích (OJ Teplice)	Zájezd Krásná Lípa	Statutární město Teplice	4 000
	Dny maďarské kultury		13 000
	Zahájení lázeňské sezóny	Kulturní středisko Teplice	8 000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích (OJ Plzeň)	Klubová činnost	Statutární město Plzeň	10 000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích (OJ Litoměřice)	Dětský den	Město Litoměřice	4 000
	Mikulášský večer		4 000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích (OJ Ostrava)	Dny maďarské kultury	Magistrát města Ostravy	80 000
	Kulturně výchovné a informační materiály	Moravskoslezský kraj	40 000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích (OJ Brno)	Brünni Futár (Brněnský kurýr)	Magistrát města Brna	13 000
	Provozování klubu MKIC		77 000
	Zachování folklorních tradic	Jihočeský kraj	37 000

⁵³⁾ Církevní spolek, registrovaný Ministerstvem kultury.

⁵⁴⁾ <http://wtd.vlada.cz/scripts/detail.php?id=6508>

⁵⁵⁾ Podklady zaslal člen Rady Ing. Štefan Végh.

3. nejvýznamnější aktivity jednotlivých sdružení příslušníků národnostní menšiny

Největší kulturní událostí Svazu jsou již tradiční *Dny maďarské kultury*. Programy největšího rozsahu bývají uspořádány v Praze, Brně, Ostravě a Teplicích, nutno však podotknout, že se do projektu v rámci Dnů maďarské kultury více méně zapojily i všechny ostatní OJ.

Nedílnou součástí života Svazu všech základních organizací je pravidelná klubová činnost. Vzpomínkové slavnosti k revolučním událostem 15. března 1848 se staly neodmyslitelnou součástí naší činnosti, dále vzpomínková akce hraběte Jánose Esterházyho v Ostravě, kladení věnců u hrobů padlých hrdinů za II. světové války ve Zlaté Koruně. Úspěšně lze hodnotit plesy uspořádané v Brně, Ostravě, Praze a Teplicích. Z přehledu různých akcí je nutno zvláště vyzvednout programy zaměřené na besedy s maďarskými spisovateli, resp. o maďarském filmovém umění, spojené s promítáním maďarských filmů, koncerty maďarských skupin, výstavy, nebo přednášky o historii. V Praze, kde působí *Maďarské kulturní středisko* s rozmanitým kulturním programem, se další činnost zaměřovala také pro české obecnstvo, zejména ve spolupráci s ostatními národnostními sdruženími. Vzpomeneme např. *Praha srdce národů*, či *Setkání kultur*, akce, jejichž součástí bylo i vystoupení maďarských skupin a umělců. Dalšími takovými akcemi jsou mj. i *Návraty ke kořenům*, *Jánošíkův dukát 2004*, *Žijeme v jednom městě* a *Zahájení lázeňské sezony v Teplicích*. Vzdělávací tábor v Medlově se stal již tradičním a velice oblíbeným pro setkání a vzdělávání rodin maďarské národnostní menšiny. V roce 2004 se poprvé uskutečnilo celostátní setkání přátel poezie a hudby *Souznění* v Praze s velice příznivým ohlasem. Svaz zabezpečil účast svých členů na jazykových táborech organizovanými zahraničními partnery zejména v Ostřihomě, Sárospataku a Révfülöp (MR), dále členům folklorní taneční skupiny *Nyitnikék* účast týdenního tanečního tábora ve Válaszút (MR). Členové Svazu se zúčastnili *Semináře Kufstein* v rakouském Oberpullendorfu, uskutečnil ještě prezentaci knih svých členů: knihy Ildikó Cséfalvay: *Má Praha* a Imre Papp: *Pipacsok* (Vlčí máky) – s grafickými ilustracemi akademické malířky Zsuzsanny Lőrincz.

Práce s dětmi a mládeží je příslibem do budoucna. Svaz se snaží proto formou kulturních představení v maďarském jazyce přiblížit maďarskou kulturu a napomáhá rozvíjet jejich jazykové znalosti. Nadále úspěšně pracuje folklorní taneční skupina *Nyitnikék*, v Brně vznikla folklorní taneční skupina *Kőris*. Nyní Svaz úspěšně reprezentují na různých kulturně-společenských akcích na území celé České republiky, nejvýrazněji v Praze a Brně. Obrazy kulturního dědictví i společenského dění kolem nás nám vytrvale „zrcadlí“ naše periodikum *Prágai Tükör* (Pražské zrcadlo) a *Brünni Futár* (Brněnský kurýr). Využívají se též nové informační a komunikační možnosti v rámci celosvětové sítě - internetu.

Jak je vidět, Svaz vykonává zejména přes své organizační jednotky velice různorodou a bohatou činnost. Periodicky zaznamenáváme také ohlasy veřejnosti na naši činnost, a to zejména ve sdělovacích prostředcích veřejnosti (nejčastěji v novinách v Brně, Ostravě a Teplicích, ale také na Slovensku či v Maďarsku, občas i v maďarské televizi), a částečně však také od svých členů případně čtenářů (např. reakce na články v časopisu *Prágai Tükör*). V budoucnu by bylo žádoucí tyto ohlasy zdokumentovat.

4. příklady dobré praxe

OJ Brno: provozováním *Maďarského kulturního a informačního centra* (které poskytuje tlumočnické, překladatelské a informační služby) je zajištěno částečné financování provozu organizace a jsou rozvíjeny česko-maďarské vzájemné vztahy.

5. problémy

Svaz nevlastní dostatečné finanční prostředky na provoz sekretariátu s placeným pracovníkem, z tohoto důvodu vznikají potíže v koordinaci spolupráce s organizačními jednotkami, a s tím souvisí i občasná neúčast na celostátních aktivitách národnostních menšin.

S velkými nadějemi očekáváme nadále se prodlužující zřízení *Domu národnosti v Praze*; za velmi vstřícný krok zastupitelů je považováno schválení záměru a výběr vhodného objektu. Po povodních v roce 2002 se nám nepodařilo obnovit rozhlasové vysílání pro maďarskou národnostní menšinu.

Zapojování mladé generace do činností a života organizací maďarské národnostní menšiny se nám příliš nedaří. Zapojují se pouze členové nově vzniklých folklórních tanečních skupin.

NĚMECKÁ MENŠINA ⁵⁶⁾

1. spolupráce s orgány samosprávy, účast zástupců národnostní menšiny v orgánech samosprávy (zvláště ve výborech pro národnostní menšiny tam, kde jsou zřízeny)

Situace ve spolupráci s orgány samosprávy se oproti roku 2003 mnoho nezměnila. V městech, kde jsou tyto poradní orgány zřízeny, je také německá menšina zastoupena. Vzhledem k velmi rozptýlenému usídlení německé menšiny však lépe funguje spolupráce s městskými a obecními úřady. Dobré příklady spolupráce a pozitivní zprávy existují z Brna, Liberce, Chomutova, i když zde byl samostatně zvolen zástupce německé menšiny do orgánu samosprávy za *Kulturní sdružení občanů německé národnosti ČR* (dále jen „KS“) a nikoliv konsensuálně za *Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku* (dále jen „SN“) a KS, Chodova, Bolatic, Moravské Třebové a ze Slezského regionu. Někde je německá menšina ignorována (např. v osobním pohovoru se primátor jednoho velkého města na Vysočině vyjádřil, že starost o německou menšinu nikomu nepřinese žádné plusové body). Krajský úřad Karlovarského kraje však oslovil předsedu *Svazu Němců – region Chebsko*, aby navrhl zástupce ze německou menšinu do právě vznikajícího Výboru. Ochota ke spolupráci je však všeobecně velmi různá, od bezproblémové v řadě míst, nezájmu v několika místech, až po naprosté odmítnutí (podle předsedy organizace KS v Teplicích). Ve většině organizací však funguje spolupráce na místní úrovni na základě delší tradice poměrně dobře. Německá menšina má své zastoupení také v Radě a u ministerstev kultury a školství. Ochota a spolupráce je velmi různá, ale ve většině organizací je spolupráce dobrá, na regionální úrovni je velmi dobrá.

2. formy podpory projektů, uskutečněných organizacemi národnostní menšiny

Německá menšina, tak jako i jiné menšiny je podporována ve svých projektech Ministerstvem kultury a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

V roce 2004 bylo podpořeno vydávání novin *Prager Volkszeitung* a *Landeszeitung* ve výši cca 3 800 tis. Kč. Projekty na kulturní aktivity u Ministerstva kultury ve výši cca 652 tis. Kč a u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ve výši 240 tis. Kč.

Větší města a krajské úřady postupně vyvíjejí vlastní dotační programy na kterých se také německá menšina může podílet. Jednotlivé svazy také podávají projekty u obecních a městských úřadů v rámci podpory občanských sdružení. Většinou je dle dané možnosti finanční příspěvek udělen. Na nižších úrovních (města, obce) existuje podpora menších projektů u více organizací německé menšiny. Ve větších městech (Chomutov, Nové Město p. Sm., Ústí nad Labem) je poskytována finanční dotace v rozmezí 3 - 7 tis. Kč, s tím, že pro jednotlivé akce je nutno předložit vyúčtování nákladů. Organizace v menších obcích jsou podporovány většinou tím, že městské úřady proplácejí přímo náklady akcí nebo poskytují prostory pro činnost zdarma nebo za sníženou úplatou. Několik organizací ale pracuje úplně bez jakékoliv podpory ze strany orgánů samosprávy. To proto, že o podporu nežádali, nebo je příslušnými orgány odmítána (např. v Teplicích). Projekty na úrovni krajů nejsou.

Velkou mírou přispívá na kulturní aktivity také Velvyslanectví SRN v rámci kulturních projektů jednotlivých svazů.

⁵⁶⁾ Podklady zaslali Ing. Erich Lederer a Richard Šulko, členové Rady.

Velkým problémem je nejednotnost výkladu zákona u dotační politiky mezi správci daní (FÚ) a NKÚ. Toto vede k velkým finančním potížím svazů německé menšiny.

3. nejvýznamnější aktivity jednotlivých sdružení příslušníků národnostní menšiny

Hlavní akce německé menšiny jsou kulturního rázu: koncerty, vydávání publikací, rozvoj vzdělávání, spolupráce při obnově společných historických památek, semináře, činnost folklórních souborů a zachování lidových zvyků, tanců a písní německé menšiny. Ve spolupráci s krajanskými spolky jsou pořádány Dny česko - německé kultury, setkání, besedy, přednášky a výstavy. Největší akcí je každoroční *Velké kulturní setkání německé menšiny*. Vedle tohoto setkání se pořádají desítky akcí lokálního rozsahu spojené s tradičními zvyky, svátky apod.

V poslední době je také preferována práce s mládeží - poznávací a přednášková činnost, vzájemné poznávání a hledání společných aktivit do budoucnosti. Tyto aktivity jsou podporovány Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, Česko-německým fondem budoucnosti a Velvyslanectvím SRN.

Za zvláštní zmínku stojí oslava 35. výročí založení KS, kterého se zúčastnili členové všech organizací ze severozápadních Čech. Oslavu s bohatým doprovodným programem připravila základní organizace v Chomutově. Dalším významným příspěvkem je činnost ženského pěveckého sboru z Kraslic, který svými vystoupeními velmi napomáhá udržení hudební tradice menšiny a přispívá k obohacení kulturního života širokého okolí. Největší aktivitou zůstává *Velké kulturní setkání německé menšiny*, které pořádá SN.

4. příklady dobré praxe

Viz výše. Německé svazy spolupracují s mnoha dalšími neziskovými organizacemi a různými institucemi. Velmi dobrá spolupráce je s *Goethe Institutem*, *Sdružením Ackermann-Gemeinde*, ale také s různými knihovnami, muzei a vysokými školami - při vzájemných podporách kulturních aktivit (přednášky, výstavy a pod.).

Dobrá spolupráce se rozvíjí i v ediční činnosti, kdy jsou zpracovávána různá témata, která doplňují chybějící kapitoly společných dějin, jsou zpracovávána témata jako zvyky, architektura německé menšiny a pod. Organizace KS v Sokolově dostala od Sokolovské uhelné sponzorský příspěvek pro uspořádání vánočního setkání.

5. problémy

Problémy německé menšiny jsou z větší části uvedeny ve zprávě roku 2003. Od té doby se mnoho nezměnilo. Největším problémem zůstává „Gesto dobré vůle“, které se po ukončení funkce vicepremiéra Petra Mareše dostalo na bod mrazu.

Problémem se stává i menší dotace na vydávání tisku a pozdní platba dotací, která způsobuje velké problémy v tiskárnách a při platbách faktur. Těživá je zejména finanční situace kolem vydávání novin. Nejen, že se přidělená částka nezvyšuje (alespoň s mírou zdražování výroby a distribuce), ale přidělené částky se převádějí na účet vydavatele opožděně, což s ohledem na to, že nemá žádné rezervy, každoročně působí obrovské problémy s proplácením faktur dodavatelů.

Podle představitele SN největším problémem zůstává „Gesto dobré vůle pro Němce a Chorvaty“, materiál byl připraven k předložení vládě již v roce 2004.

Další velmi význačné problémy:⁵⁷⁾

Otázka používání mateřského jazyka v komunikaci se státními úřady, v účetnictví (již se připravuje nový zákon?)

⁵⁷⁾ Pozn. předkladatele: Jde o názor Richarda Šulka, viceprezidenta SN a představitele jednoho z největších svazů, který podle předkladatele poněkud zjednodušeně interpretuje postavení příslušníků německé menšiny a otázky česko-německých vztahů. Zasláný text předkladatel uveřejňuje jako doklad názorového spektra příslušníků této menšiny.

Jako negativum je stále vnímáno to, že když příslušníci německé menšiny požádají o výpis rodného listu (který je v matrikách psán německy, ale podle prvorepublikových zákonů), tak je jim tento rodný list přeložen do češtiny (za překlad musí být zaplacen určitá částka) a příjmení žen jsou opět psána s koncovkou „-ová“.

Je vidět neznalost dřívějších dějin, ve školách se o dějinách německého etnika nic neví. Místní muzea ani oficiální webové stránky měst se o německém etniku a jeho významu pro vývoj regionu (snad záměrně) nezmiňují. Lokální historici ve svých přednáškách pro žáky škol zdůrazňují problematická období česko-německého soužití v historii, aniž by byla dána možnost celkového dějinného srovnání. Vznikla tak paradoxní situace, kdy jaksi „německé kořeny“ místních dějin nechceme, ale zaměstnání u německých investorů je velmi žádáno, protože práce u „německé firmy“ přináší sociální jistoty a nadprůměrnou mzdu.

Dále je vidět u politické reprezentace nechuť k toleranci německého etnika, chybí celorepubliková kampaň pro menšiny, v rámci školy se mládež o menšinách v ČR a jejich vývoji prakticky nic nedozví. Navíc je obraz německé menšiny zkreslován médii.

Možná nejlépe vystihují bytí německé menšiny slova: „Jsme pouze trpění a když se to hodí, tak jednoduše využívání“. Velkou pomocí by byl zřejmě zákon, který by tvořila jediná věta, a který by snad nevyvolal tak rozporuplné reakce, jako obdobný zákon o 2. prezidentovi ČSR Edvardu Benešovi. Tento zákon by dal veřejnosti jasný signál „shora“, že naši němečtí spoluobčané byli pouze využíváni a byli občany 2. kategorie. Tento zákon by vzhledem k výzkumům mohl být přijat veřejností dobře a nejlépe by bylo, kdyby šel „ruku v ruce“ s humanitárním gestem.

Humanitárním gestem se řeší finanční situace pouze u několika osob, celkovou morální očistu celého německého a chorvatského etnika, včetně jejich následných generací (a možná i většinového obyvatelstva), by mohl „nastartovat“ právě takový zákon.

Návrh zákona: „*Občané německé, maďarské a chorvatské národnosti, kteří zůstali po roce 1945 v Československé republice a obdrželi čsl. státní občanství, se přes učiněná přikopř velkou měrou zasloužili o stát.*“

Dále by se mělo pokračovat na zvýšeném pozitivním vlivu médií (rozhlas a především televize) na informovanost o těchto etnikách. Tyto pořady by měly být vysílány v lepších vysílacích časech (změna zákona o televizním vysílání?).

POLSKÁ MENŠINA ⁵⁸⁾

1. spolupráce s orgány samosprávy, účast zástupců národnostní menšiny v orgánech samosprávy (zvláště ve výborech pro národnostní menšiny tam, kde jsou zřízeny)

Spolupráce s orgány samosprávy je vesměs dobrá. Poláci v oblasti Těšínského Slezska se velmi aktivně účastní veřejného života v rámci obecní samosprávy. Mnoho jich je členy obecních zastupitelstev. Dle vlastního odhadu počet členů v obecních zastupitelstvích polské národnosti se pohybuje okolo 50. K problémům, jež Poláky nejvíce zajímají, patří otázky:

- polského národnostně menšinového školství,
- dodržování práva na dvojjazyčnost.

Platformou, na které svá práva mohou Poláci uplatňovat, jsou Výbory. V oblasti Těšínského Slezska (Žalozí) byly zřízeny v obcích: Albrechtice, Bocanovice, Bukovec, Bystřice, Český Těšín, Dolní Lomná, Doubrava, Hnojník, Horní Lomná, Horní Suchá, Hrádek, Chotěbuz, Jablunkov, Karviná, Komorní Lhotka, Košariska, Milíkov, Mosty u. Jablunkova, Návsí, Nýdek, Petrovice u. Karviné, Písečná, Písek, Ropice, Řeka, Smilovice, Stonava, Stráž, Těrlicko, Třanovice, Třinec, Vělopolí a Vendryně.

Zastoupení Poláků ve Výborech je kvalitní a nevyvolává žádné zbytečné otázky. Aktivita Výborů je různá. Některé existují pouze formálně, jiné působí velmi aktivně. Nej kvalitněji působí Výbor ve Vendryni, který organizuje pravidelné schůzky s veřejností.

⁵⁸⁾ Podklady zaslal člen Rady Mgr. Józef Szymeczek.

2. formy podpory projektů, uskutečněných organizacemi národnostní menšiny

Stát činnost polských občanských sdružení nepodporuje formou zdrojů přímých – automaticky přidělovaných, ale umožňuje spolkům žádat o státní podporu formou projektů či grantů. Ve skutečnosti tak mohou získat podporu projekty méně kvalitní, které ne vždy musí naplňovat potřeby polské menšiny.⁵⁹⁾ Ve velmi složité situaci se nacházejí kanceláře velkých organizací, jako jsou *Kongres Poláků* a *PZKO*. Jelikož tyto kanceláře vykonávají činnost státu potřebnou, měly by být zajištěny přímo ze státních prostředků.⁶⁰⁾ Dále je nutno podotknout nepříjemnou skutečnost, že Moravskoslezský kraj na podporu národnostních menšin formou projektů a grantů vymezil menší částku než jiné krajské úřady, v jejichž oblasti působí mnohem méně organizovaných členů z řad národnostních menšin.

3. nejvýznamnější aktivity jednotlivých sdružení příslušníků národnostní menšiny

Polská menšina je velmi dobře zorganizovaná. V současnosti působí v ČR přes 30 polských spolků, z nichž 27 je sdružených v *Kongresu Poláků*. V roce 2004 nově vzniklo sdružení polských výtvarných umělců – *Stowarzyszenie Artystów Plastyków*. Všechny organizace pořádají v průběhu roku desítky kulturních, společenských a sportovních aktivit. K nejvýznamnějším událostem tradičně patří *Horalský svátek* v Jablunkově (organizace *PZKO* v Jablunkově), *Těrlícké filmové léto* (Klub kultury o.p.s. Třinec), *Slet mládeže* (Klub kultury o.p.s. Třinec), *Festival dětské písně* (Ars musica, Macierz Szkolna) apod.

Největší publicitu získal česko – polský divadelní projekt *Těšínské nebe* (Těšínské divadlo).

4. příklady dobré praxe

Kongres Poláků sídlí v budově Zemědělské školy v Českém Těšíně. Prostory mimo režijní poplatky (voda, teplo, elektřina) využívá bezplatně.

Velmi dobrá spolupráce s orgány samosprávy. Velká města i malé obce v rámci svých možností podporují národnostní projekty.

Nový školský zákon v praxi přinesl výsledky, které se očekávaly.

5. problémy

Práva příslušníků národnostních menšin jsou vymezena různými zákony. Významným způsobem je určuje mimo jiné zákon č. 128/2000 o obcích, který v ustanovení § 29 upravuje otázku používání názvu obce, její části, ulic a jiných veřejných míst a označení budov státních orgánů a územních samosprávních celků též v jazyce národnostní menšiny. Zákon dále určuje, že se tak může stát pouze tehdy, jestliže se podle posledního sčítání lidu hlásilo k této národnosti alespoň 10% občanů obce a jestliže o to požádalo petici nejméně 40 % zletilých občanů obce hlásících se k této národnostní menšině. Toto řešení otázky dvojazyčnosti se nám jeví jako velmi nešťastné. Naplňuje pouze potřeby státu, nikoliv však potřeby národnostní menšiny. Je pouze deklarativní, ale v praxi neproveditelné. Je v rozporu s tradicí a praxí, jaká na Těšínském Slezsku po desítky let byla uplatňována. Proto žádáme, aby požadavek organizování petice byl z tohoto zákona vypuštěn. Žádáme, aby dvojazyčné nápisy mohly být zavedeny automaticky ve všech obcích, kde národnostní menšina podle posledního sčítání lidu tvoří více než 10 % obyvatel obce.⁶¹⁾

⁵⁹⁾ Pozn. předkladatele: Pisatelé pomíjejí skutečnost, že projekty procházejí standardním výběrovým řízením, během něhož nutně dochází k selekci projektů podle jiných kritérií, než jsou představy jejich předkladatelů. Roli také může hrát finanční hledisko.

⁶⁰⁾ Pozn. předkladatele: Patrně je míněna přímá dotace mimo grantové programy, přičemž se nebere ohled na ostatní národnostní menšiny, které mají podobné organizace. Požadovaná nadstandardní podpora jde nad rámec nařízení vlády č. 98/2002 Sb., které vymezuje prostředky na aktivity národnostních menšin explicitně, tj. projekty národnostních menšin mají vlastní výběrová řízení, vymezená nařízením vlády.

⁶¹⁾ Požadavek změny ustanovení § 29 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, je reflektován v bodu III.3. návrhu usnesení k této zprávě.

Odpovědnost za národnostní školství musí nést stát. Je nepřijatelná současná situace, kdy prostředky vzniklé z udělení výjimky pro polské školy, musí být hrazeny z obecního rozpočtu. Tyto prostředky by měl zajistit stát prostřednictvím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy nebo krajského úřadu.

ROMSKÁ MENŠINA ⁶²⁾

Dle odhadů žije v ČR zhruba 150 000 – 250 000 Romů. Nejpočetnější komunity žijí na Ostravsku a v severních Čechách (Děčín, Ústí nad Labem). Spousta Romů se k bohužel ke své národnosti nehlásí z nejrůznějších důvodů, což není dobré. Z celkově registrovaných zhruba 250 romských organizací (pozn. předkladatele: Od účinnosti zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, do 31. prosince 2004 bylo Ministerstvem vnitra registrováno 426 romských občanských sdružení) je více než 20% tzv. mrtvých organizací, které nevykazují žádnou činnost. V uplynulém roce byla ustavena nová romská organizace pod názvem *Parlament Romů ČR*. Romská menšina si uvědomuje naléhavost vzniku volené legitimní romské reprezentace, která by měla mandát hájit zájmy menšiny. Ukazuje se však, že tento proces nebude jednoduchý.

1. spolupráce s orgány samosprávy, účast zástupců národnostní menšiny v orgánech samosprávy (zvláště ve výborech pro národnostní menšiny tam, kde jsou zřízeny)

Romská menšina v současné době nemá žádného svého zástupce v Parlamentu a ani nově vzniklých krajských zastupitelstvech. Několik příslušníků romské menšiny bylo zvoleno do obecních zastupitelstev (většinou v malých městech a obcích). Na úrovni státní správy (ministerstva) jsou zástupci romské menšiny, a to na Ministerstvu vnitra a Ministerstvu práce. Byli bychom rádi, kdyby došlo k personálnímu posílení na Ministerstvu práce a sociálních věcí o 2 - 3 romské zástupce, a to hlavně s ohledem řešení otázky zaměstnanosti.

Své zástupce máme v poradních orgánech vlády. V Radě vlády ČR pro záležitosti romské komunity, která má 26 členů, má každý kraj svého romského zástupce. V Radě má romská menšina tři zástupce, kteří byli jmenováni na první volební období.

2. formy podpory projektů, uskutečněných organizacemi národnostní menšiny

Z projektů zaměřených na kulturní aktivity romské menšiny v roce 2004 patřil mezi významné akce festival *Romská píseň*, který se konal v areálu Valašského muzea v Rožnově pod Radhoštěm. Jeho pořadatelem je občanské sdružení *Demokratická aliance Romů ČR*. Tato akce se konala pod záštitou ministra kultury. Dále přední místo přísluší romskému festivalu *Karvinská romská píseň*, jehož pořadatelem je občanské sdružení *Sdružení Romů severní Moravy*. Neméně významné však byly i regionální romské hudební festivaly, pořádané v Lysé nad Labem, Liberci, Hořicích v Podkrkonoší a jinde. Mezinárodní ohlas má zejména Světový romský hudební festival *Khamoro*, pořádaný občanským sdružením *Slovo 21*, na němž se každoročně prezentují přední zahraniční i domácí soubory.

Ke konci roku 2004 byl zahájen ojedinělý projekt *Miss Roma Word*, který vyvrcholí v roce 2005. Velmi dobře se představili někteří romští interpreti populární hudby ve velmi sledovaném pořadu TV Nova - Superstar.

Specifickým projektem je *Muzeum romské kultury* v Brně, který je odbornou a vzdělávací institucí. V prostorách muzea je knihovna a studovna, které nabízejí řadu knižních titulů romské i romistické literatury.

Jsou vydávána tato periodika - dětský časopis *Kereka*, časopis *Romano vod'i*, noviny *Romano hangos*. Velmi dobře informuje o životě romské menšiny romské rozhlasové vysílání *O Roma vakeren*. Občanské sdružení *Dženo* provozuje programově velmi zajímavé internetové romské rádio Rota, které je jediné svého druhu v České republice.

⁶²⁾ Podklady zaslal Cyril Koky, člen Rady.

Internetové stránky: www.romove.cz, www.dzeno.cz, www.radorota.cz, www.romea.cz, www.romanohangos.cz.

3. nejvýznamnější aktivity jednotlivých sdružení příslušníků národnostní menšiny

Viz výše.

4. příklady dobré praxe

Za velmi pozitivní považujeme fungování přípravných ročníků na základních školách, na ZŠ zřizování funkce asistenta pedagoga, programy podpory žáků středních škol a podporu terénní sociální práce ve vyloučených romských komunitách. Bylo by dobré, aby došlo i k podpoře romských vysokoškoláků, tak jak je tomu na Slovensku.

5. problémy

Za problém považujeme minimální účast Romů na televizních pořadech o Romech. Bylo by vhodné, aby se na televizních pořadech o Romech podílela některá z romských organizací, která má v této oblasti bohaté zkušenosti, jako např. *Dženo*. V minulosti byl mezi romskou veřejností velmi populární televizní pořad *Romale*, bohužel však zanikl.

I přesto, že vláda ČR schválila program romské integrace a podporuje řadu dobrých programů a projektů, bohužel i nadále platí, že Romové patří mezi skupiny obyvatel nejvíce ohrožené diskriminací a sociálním vyloučením. Dlouhodobě přetrvávají problémy zejména v oblasti bydlení (vystěhovávaní Romů z bytů jako dlužníků nájemného, dochází k nárůstu segregovaného bydlení).

Mladí Romové mají minimální možnosti, jak získat vlastní bydlení. A tak žijí v malých, hygienicky nevyhovujících a přeplněných bytech. Dlouhodobá nezaměstnanost způsobuje chudobu, která vede k nárůstu trestné činnosti, zejména lichvy. Samotná vládní koncepce nenabízí zásadní řešení v těchto důležitých oblastech. Za pozornost však stojí nárůst středoškolsky a vysokoškolsky vzdělaných Romů.

RUSÍNSKÁ MENŠINA⁶³⁾

1. spolupráce s orgány samosprávy, účast zástupců národnostní menšiny v orgánech samosprávy (zvláště ve výborech pro národnostní menšiny tam, kde jsou zřízeny)

V roce 2004 pokračovala spolupráce *Společnosti Rusínů a přátel Podkarpatské Rusi*⁶⁴⁾ (dále jen „SRPPR“) se státními orgány i s orgány samosprávy na centrální i regionální úrovni. Zástupci rusínské národnostní menšiny resp. SRPPR, se podíleli na činnosti Rady i obdobného orgánu při Magistrátu hl. města Prahy, spolupracovali také s Magistrátem města Brna, s Městským úřadem měst Jindřichův Hradec, Karviná, Chomutov - v Chomutově žije aktivní rusínská menšina, kterou tamní Městský úřad dlouhodobě podporuje, přispívá na její akce (vystoupení a další společenské akce souboru *Skejušan*).

2. formy podpory projektů, uskutečněných organizacemi národnostní menšiny

organizace	projekt / účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Společnost Rusínů a přátel Podkarpatské Rusi	Média – vydávání periodika Podkarpatská Rus	Ministerstvo kultury	70 000
	Kulturní akce	Ministerstvo zahraničních věcí	40 000
	Činnost SRPPR – výstavy (putovní výstava Podkarpatská Rus – Tomečkova země zaslíbená), publikace (Účtování s časem)	Ministerstvo zahraničních věcí	100 000
	Činnost SRPPR - výstavy (putovní výstava Podkarpatská Rus – Tomečkova země zaslíbená), publikace (Účtování s časem),	Magistrát hl. m. Prahy	60 000

⁶³⁾ Podklady zaslala PhDr. Agáta Pilátová, bývalá členka Rady.

⁶⁴⁾ Pozn. předkladatele: Ministerstvo vnitra vede v databázi registrovaných občanských sdružení *Obščestvo Rusínů a Společnost přátel Podkarpatské Rusi*.

Část poskytnutých prostředků však byla vrácena zpět do státního rozpočtu, neboť organizaci se nepodařilo získat na jednotlivé projekty potřebnou třetinu z vlastních zdrojů.

3. nejvýznamnější aktivity jednotlivých sdružení příslušníků národnostní menšiny

- *Výstava Podkarpatská Rus v duši a tvorbě* – leden 2004 Praha. Součástí projektu byl obsáhlý katalog, který k výstavě vyšel. Šlo o značně rozsáhlou expozici výtvarných prací a fotografií profesionálních umělců rusínského původu, s částečnými rusínskými kořeny, či Čechů, kteří se na Podkarpatské Rusi narodili, nebo jejichž tvorba byla tímto regionem inspirována. Výstavy se zúčastnilo 12 výtvarníků a uměleckých fotografů, mj. Jan Kristofori (byla to poslední výstava, na níž se nedávno zemřelý umělec podílel), Jiří Sopko, Věra Vacová-Párkányiová, Olga Doležalová, Rudolf Štursa, Jiří Havel, Jaroslav Balvín aj.). Na vernisáži výstavy zahrál koncertní kytarista a skladatel Štěpán Rak. Akce měla v médiích i mezi návštěvníky značný, vesměs pozitivní ohlas.
- Vydání výpravné fotografické publikace Jiřího Havla *Dřevěné kostelíky na Podkarpatské Rusi*.
- Vydání historicko-životopisné knihy Michala Kričfalušiho a Karla Richtera *Účtování s časem* (vyšel 1. díl, druhý bude vydán v r. 2005).
- Průběžné vydávání časopisu *Podkarpatská Rus*.
- Další „zastávky“ putovní fotografické výstavy Rudolfa Štursy *Podkarpatská Rus – Tomečkova země zaslíbená* (Kyjov, Mikulov, Blansko aj.).
- Spolupráce s občanským sdružením *Podkarpatská Rus – náprava majetkových křivd*, které usiluje o náhradu za majetky zanechané na Podkarpatské Rusi.
- Spolupráce s médii na šíření informací o rusínské problematice, Rusínech žijících v Česku, o Podkarpatské Rusi aj. (činnost v mediální komisi při Radě, spolupráce s redakcí magazínu ČT Babylón, věnovaného národnostním menšinám atd.).
- Ve spolupráci s Národním muzeem - realizace cyklu přednášek a besed na téma *Podkarpatská Rus a Rusíni* - dějiny, současnost, kultura, pamětihodnosti a příroda (březen, duben 2004).
- Menší fotografické výstavy s rusínskou a podkarpatoruskou tematikou v Jindřichově Hradci, Praze i na dalších místech.
- Výstava *Naše domovina* v Oblastním muzeu v Chomutově (prosinec 2004), spojená s dalšími kulturními společenskými akcemi (folklorní vystoupení, ukázky lidových zvyků, vystoupení pro místní školy atd.) – pořádal rusínský folklorní soubor *Skejušan*.
- Spolupráce s mezinárodní organizací *Světová rada Rusínů* (se sídlem v Prešově), aktivní účast na jejích zasedáních a přípravě Světového kongresu Rusínů, který bude v červnu 2005 v polské Krynici.
- Připojení dalších členů a příznivců SRPPR k projektu *Adopce na dálku* (několik desítek lidí přispívá na základě výzvy otištěnou mj. v časopise *Podkarpatská Rus* na vzdělání dětí na Podkarpatské Rusi).
- Pravidelná valná hromada SRPPR v Praze (duben 2004), pravidelné obdobné akce v Brně a Jindřichově Hradci (valné hromady, členské besedy; brněnská odbočka uspořádala také tradiční jarní výlet atd.).
- Podíl (zejména brněnské odbočky) na humanitárních akcích směřujících na pomoc potřebným na Podkarpatské Rusi.
- Péče brněnské odbočky o památník TGM a o úpravu jeho okolí v Užhorodě.
- V roce 2004 byla opět uspořádána řada zájezdů na Podkarpatskou Rus (pořádá je cestovní kancelář *Subcarpatia*, která je propojena s brněnskou odbočkou SRPPR, prostřednictvím

některých z těchto zájezdů odbočka realizuje kontakty s tamními Rusíny i humanitární pomoc).

- Společné vydání Česko-rusínského kalendáře na rok 2005 (společně s Klubem TGM a *Společností J. A. Komenského* v Užhorodě).

4. příklady dobré praxe

V uplynulém období SRPPR zaznamenala řadu pozitivních příkladů spolupráce s orgány státní správy i samosprávy na různých úrovních. V jednotlivých regionech přistupují k Rusínům vcelku vstřícně.

K řešení problémů rusínské menšiny (především nových přistěhovalců) významně přispívá mj. pozitivní přístup Ministerstva zahraničních věcí: dlouhodobě sleduje činnost SRPPR, podporuje její kulturní projekty a také se aktivně věnuje Rusínům v ČR, zejména novým migrantům. Pomáhá jim zejména při jejich úsilí o získání možnosti usídlení a práce v ČR.

Významnou podporu našla Společnost na Magistrátu hl. města Prahy (vedle finanční podpory také např. propůjčování místnosti k jednáním, pomoc při různých drobných administrativních činnostech atd.).

K pozitivním příkladům spolupráce lze rovněž např. řadit přístup Městského úřadu v Chomutově k tamní rusínské menšině (a patrně k menšinám vůbec); jde o občany, kteří se přesídlili do bývalého Československa po druhé světové válce z rumunské *Skejuše*. Tato komunita je soudržná a organizuje řadu kulturních aktivit (folklorní soubor *Skejušan*), které město podporuje, ale má dlouhodobou spolupráci také s dalšími organizacemi a sdruženími.

5. problémy

SRPPR je v podstatě organizací s dvojím posláním i různorodou členskou základnou: vedle rusínské národnostní menšiny sdružuje také občany české národnosti, kteří mají z osobních důvodů či jako sympatizanti a příznivci blízký vztah k Podkarpatské Rusi. I když byla již při svém vzniku také organizací, která si kladla za cíl mj. poskytnout organizační základnu rusínské menšině, většinu v ní v podstatě tvořili právě oni „přátelé Podkarpatské Rusi“ - příznivci, zájemci o rusínskou kulturu, realie, přírodní krásy atd. Podkarpátí. Tato dvojí podoba členské základny v určitých okamžicích, zejména v poslední době, vytváří určité napětí (např. někteří Češi ne zcela chápou, proč by měla organizace mít v názvu označení národnosti - „Rusíni“).

Možná by bylo v budoucnu účelné organizaci rozdělit; dosud se tak nestalo nejen kvůli organizační či finanční náročnosti takové operace, ale také proto, že to zatím nepůsobilo problémy (tj. až do doby, kdy členská základna na valné hromadě schválila rozšíření názvu o označení „Rusíni“).

V posledních letech jsou však hlavní problémy organizace ekonomické. Po zavedení nových rozpočtových pravidel (resp. po striktním požadavku jejich důsledného dodržování) jen ztěží může naše organizace vždy naplnit požadavek, aby na projekt, na nějž dostane grant, uhradila z vlastních prostředků 1/3 nákladů. Vlastních prostředků je totiž málo, členské příspěvky nízké. Řady kulturních projektů jsme se tak museli vzdát - založení rusínskému klubu, vydání dalších publikací, výstavy atp. Již po dva roky také z nedostatku možnosti uhradit část nákladů projektů z vlastních finančních zdrojů byla část příspěvků od státních institucí vrácena zpět. S vypětím sil se daří zajistit vydávání časopisu, které považuje SRPPR za prioritu, neboť zajišťuje vzájemnou informovanost, kontakt s členy atd.

Organizaci se nedostává peněz na základní provoz: cestovné, poštovné, nájem, odměny pro vybrané funkcionáře (ekonom, pokladní). Byl omezen také kontakt se *Světovou radou Rusínů*, jejímž jsme členy, protože nejsou peníze na cestovné na její zasedání (konají se cca 3x ročně, střídavě vždy v některé zemi, kde žije rusínská menšina). Tato skutečnost v poslední době výrazně blokuje naši aktivitu. Citelně také schází alespoň elementární zázemí – místnost s telefonem a základním vybavením (počítač).

1. spolupráce s orgány samosprávy, účast zástupců národnostní menšiny v orgánech samosprávy (zvláště ve výborech pro národnostní menšiny tam, kde jsou zřízeny)

Ruská menšina je zastoupena v Komisi hl. města Prahy pro oblast národnostních menšin. Dosud není zastoupena v orgánech samosprávy města Brna, ani ve Výboru Jihomoravského kraje, ačkoli o toto zastoupení usiluje *Asociace ruských spolků* v České republice, která jinak vykonává velice mnoho aktivit v rámci tohoto kraje. Člen sdružení *Ruská tradice* je členem grantové komise MK pro vydávání národnostně menšinových periodik

2. formy podpory projektů, uskutečněných organizacemi národnostní menšiny

V rámci získaných grantových projektů v roce 2004 byly realizovány sdružením *Ruská tradice*:

- Publikace knihy *Chraniteli pravoslavné víry*,
- *Galakonzert Bravo Opera II* – 5. listopadu 2004 v Obecním domě v Praze,
- Série komorních koncertů (AMU – únor, Rudolfinum – září),
- *Ruský den na dostizích* v Pardubicích (červen),
- Účast našich zástupců na *4. setkání národnostních menšin* v listopadu 2004 (seminář a výstava),
- Spoluúčast ve folklorním festivalu *Praha srdce národů*,
- Spoluúčast ve společné přehlídce *Setkání kultur*.

Ve spolupráci s ministerstvy považujeme za nejvýznamnější spolupráci s MK (odbor hromadných sdělovacích prostředků):

- vydávání časopisu *Russkoje slovo*,
- vydávání přílohy časopisu s názvem *Slovo děťjam* je realizováno na základě příslušného grantu MŠMT,
- pořádání koncertů s podporou MK.

Spolek ruský mluvících studentů a jejich příznivců - Artek realizovalo s podporou Magistrátu hl. m. Prahy projekt *Mladý humor. Asociace Ruských spolků v ČR* - výsledkem aktivní činnosti literárního sdružení *Souznění* (založeného v rámci Asociace) bylo vydání prvního literárního Almanachu se stejným názvem *Souznění*, který zahrnoval poetická a prozaická díla napsaná v různých jazycích: ruském, ukrajinském, českém, anglickém. Autory Almanachu se stali jak zkušení básníci a spisovatelé tak i mladí a nezkušení. Almanach se stal pomyslným mostem mezi lidmi různých národů žijících v současnosti na Moravě, ať jsou to Češi, Slováci, Rusové či Ukrajinci, lidé mluvící a píšící různými jazyky, latinkou či azbukou, či se vyjadřující úplně beze slov prostřednictvím hudby, obrazů i jiných výtvarných děl. Almanach byl vydán pod záštitou hejtmana Jihomoravského kraje Stanislava Juránka a Generálního konzula Ruské Federace Viktora Ivanoviče Sibileva. Dne 31. ledna 2004 se uskutečnila prezentace tohoto literárního díla. Koncem roku 2004 bylo vydáno druhé číslo literárního Almanachu *Souznění* a začátkem lednu 2005 se uskutečnila jeho prezentace.

Na podzim 2003 bylo Asociací založeno divadelní sdružení *Hvězdopad*. Svoje první kroky sdružení *Hvězdopad* udělalo na prezentaci literárního Almanachu *Souznění*. Byla představena inscenace úryvku z novely Viktora Pelevina „Míření motýlků k ohni“. *Hvězdopad* nyní úspěšně pokračuje ve své činnosti. Na oslavě Mezinárodního dne žen, dne 8. března 2004, kterou Asociace uspořádá každý rok, mladší skupina *Hvězdopad* pro maminky: připravila ruskou lidovou pohádku „O velké řepě“ a inscenaci básně Sergeje Michalkova „А что у вас?“ („Co máte vy?“). Na festivalu *Ars Poetica – Puškinův památník* získal *Hvězdopad* diplom za 1. místo. Mladší členové Asociace se dostali do závěrečného kola festivalu v Praze a obdrželi ceny a diplomy za účast na festivalu. Asociace obdržela od Magistrátu města Brna dotaci ve výši 33 tis. Kč.

⁶⁵⁾ Podklady zaslal člen Rady Ing. Alexej N. Kelin.

3. nejvýznamnější aktivity jednotlivých sdružení příslušníků národnostní menšiny

Kromě aktivit uvedených výše realizovalo *sdružení Ruská tradice*

- Společensko-kulturní akce a setkání příslušníku ruské národnostní menšiny (IDEG – leden, Hotel 7 days – srpen, Černá labuť – září)
- Účast na vydávání knih ze série *Knihovnička Ruské tradice* (M. Blumental, N. Volkova, P. Oldenburg)

Sdružení mládeže Artek organizuje pravidelná setkání české a ruské mládeže, studentů a pravidelně pořádá diskotéky.

Asociace ruských spolků v ČR - na jaře a v létě členové společně navštívili jeskyně Moravského krasu, měli hezké procházky v lese a uspořádali několik sportovních akcí: fotbalové zápasy mezi rodiči a dětmi, soutěž „Táta, máma a já – jsme sportovní rodina“. Výsledkem těchto setkání v přírodě a sportovních aktivit bylo koncem léta roku 2004 založení Klubu zdraví. Členové Asociace dávno snili o tradiční oslavě Nového Roku, a tak se to konečně v prosinci 2004 uskutečnilo. Divadelní sdružení *Hvězdopad* připravilo pro děti a jejich rodiče slavnostní přivítání Nového Roku 2005 za účasti Dědy Mráze, Sněhurky a jiných hrdinů z ruských lidových pohádek. Děti předvedly Dědu Mrázovi své básničky a písničky, za co obdržely od Dědy Mráze hezké dárečky. Asociace pomáhá rozvoji všestranných styků mezi ČR, Ruskou federací, státy Západu i státy bývalého SSSR na poli: společenském (mezi veřejnými sdruženími, kluby, společnostmi aj.); administrativním (mezi regiony, kraji, oblastmi, městy aj.); kulturním (mezi tvůrčími organizacemi, divadly, muzei aj.); vzdělávacím (mezi školami aj.); vědecko-výzkumným (mezi universitami, vědeckými ústavy, aj.); podnikatelským (mezi státními i soukromými podniky); atd. Účastní se v navazování a posílení partnerských vztahů mezi Jihomoravským krajem a Nižegorodskou oblastí.

Velice významným výsledkem společenské činnosti Asociace byla aktivní účast v osvobození politické vězeňkyně Světlany Kovalevé.

Asociace pokračuje v pravidelném přispívání do časopisů *Russkoje slovo* a *Pražskije ogni* o událostech z kulturního života Brna spojených s působením Asociace. Letos by ARSČR chtěla uspořádat I. mezinárodní festival ruské poezie, prózy, publicistiky a výtvarného umění *Všechno začíná Slovem* u příležitosti 60. výročí ukončení druhé světové války, který se uskuteční koncem května – začátkem června 2005 a bude spojen s tradičními slavnostními dny „Brno - město uprostřed Evropy“.

Kromě toho jednotliví příslušníci ruskojazyčné komunity v Praze zorganizovali řadu menších akcí jako například setkání se skupinou umělců a výtvarníků z města Perm, výstavu obrazů pod názvem *Пермский период*, promítání dokumentárních filmů s následnou besedou s autory, výstavu obrazů ruského insitního malíře Korjakina, který žil a zemřel v Praze atd.

4. příklady dobré praxe

Za největší úspěch roku pokládáme skutečnost, že se v součinnosti s významnými osobnostmi podařilo dosáhnout propuštění neprávem vězněné novinářky a politické vězeňkyně Svetlany Kovalevé.

Za slibné považujeme navázání užší spolupráce s velvyslanectvím Ruské federace, kdy nový velvyslanec projevil velké pochopení pro kulturní aktivity ruskojazyčné menšiny a aktivity směřující k prohloubení komunikace mezi oběma národy a státy na poli kultury, vědy, obchodu a průmyslu.

Za úspěch považujeme částečné vyřešení nesprávného postupu orgánů státu a samosprávy v případě paní Anny Sacharovové. Důsledky jejího šikanování nebyly sice dosud odstraněny, ale byly alespoň zmírněny jejich ekonomické dopady.

Rovněž za částečný úspěch považujeme jednání s orgány městské části Praha 10, která sice projevuje vstřícný postoj k léta se vleklému požadavku na prodej pozemku, na němž hodlá ruskojazyčná menšina vybudovat duchovně – kulturní centrum s chrámem, hospicem

knihovnou, archivem, klubovnou, nedělní školou atd. Nicméně tento problém se ani v roce 2004 nepodařilo dořešit, a tak i nadále zůstává jen u deklarací dobrých úmyslů.

5. problémy

Vážným a trvalým problémem zůstává nedostatek peněz na zaplacení pronájmů prostorů pro vykonávání kulturně-osvětové a vzdělávací činnosti. S tím souvisí, vedle nemožnosti získat výše zmíněný pozemek pro stavbu vhodného objektu svépomocí, i skluz (neplnění) projektu Domu národnostních menšin v Praze, který brzdí, prodražuje, omezuje a znemožňuje realizaci celé řady našich aktivit.

Dále jde o kontroverzní případ B. Hrzánové a především nečitelný (nerozhodný-nekorektní) postoj některých nejvyšších politických a vládních představitelů. Tyto skutečnosti zavadávají důvody k přemýšlení nad otázkou, na kolik upřímně je obecně míněna politika ve vztahu k národnostním menšinám v ČR.

Poslední připomínka, ovšem zdaleka ne nejmeně významná, i když pro naši činnost okrajová, se týká politiky státu ve vztahu k cizincům, praktických podmínek k adaptaci a postupnému začlenění cizinců do české společnosti. Jedním z markantních případů je kauza novináře Agapova, který již deset let žije se svým synem v uprchlickém táboře a žádá o politický azyl. Jeho kauza proběhla již několika soudy, včetně nejvyššího soudu. I když všechny soudy shodně rozhodly, že Agapov má právo na politický azyl, Ministerstvo vnitra tyto rozsudky ignoruje a azyl dosud neudělilo.

Korupce a nečinnost cizinecké policie, neochota příslušných vedoucích představitelů MV se s námi bavit na toto téma (viz případ se žádostí o rozhovor s T. Haišmanem z MV – odkázal nás ke studiu příslušných zákonů).⁶⁶⁾

Mimo jiné, striktní rozdělení otázek na problematiku národnostních menšin a cizinců je pouze administrativní krok, jehož cílem je (podle našeho názoru) znemožnit veřejnou kontrolu. Naše zkušenosti říkají, že v životě nic takového striktně rozděleno není. Hranice mezi těmito skupinami je velmi proměnlivá v čase a často se kříží, například v rodině. Jak se máme chovat k příslušníkům jedné rodiny – cizinci a občanovi? Mělo by se s tím něco dělat, přinejmenším stanovit jasné mantinely a podmínky např. pro získání trvalého pobytu nebo občanství, striktní termíny pro vyřízení žádosti, stanovit povinnost sdělovat příčiny zamítnutí, odstranit nesmyslné podmínky apod. Všeobecně známý rozsah korupce panující v této oblasti, již nelze, podle našeho přesvědčení, odstranit postihováním jednotlivých úředníků. Na to je již příliš pozdě a korupce se již příliš rozmohla. Řešením je jediné nahrazení subjektivních kritérií, posuzovaných úředníky podle jejich libovůle, stanovením a zveřejněním skutečně objektivních kritérií, která lze snadno kontrolovat. Současný stav vede k tomu, že při jednání s našimi orgány jsou úspěšní ti, kteří volí formu úplatků a odmítání jsou slušní lidé, případně lidé v tísní, kteří požadované částky nejsou schopni nabídnout. Poukazování na to, že současná legislativa má zabránit pronikání nežádoucích kriminálních živlů, působí při konfrontaci s realitou jako výsměch.

ŘECKÁ MENŠINA⁶⁷⁾

1. spolupráce s orgány samosprávy, účast zástupců národnostní menšiny v orgánech samosprávy (zvláště ve výborech pro národnostní menšiny tam, kde jsou zřízeny)

Řecká menšina má zastoupení v Radě, ve výboru Rady pro dotační politiku, ve výboru Rady pro spolupráci s orgány samosprávy, v Komisi MK ČR pro program podpory rozšiřování a přijímání informací v jazyce národnostních menšin, v Komisi MK ČR pro program podpory kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin, v Komisi MŠMT ČR pro program podpory vzdělávání v jazycích národnostních menšin, mimoškolních a volnočasových aktivit

⁶⁶⁾ Zástupce ruské menšiny však blíže uvedené problémy nespecifikuje.

⁶⁷⁾ Podklady zaslali člen Rady Trifon Moras a Vangelis Liolios, bývalý člen Rady.

dětí a mládeže příslušníků národnostních menšin a multikulturní výchovy. Dále má člena v poradní skupině MŠMT ČR pro národnostní školství. Ve všech výše zmiňovaných orgánech má zastoupení jedním členem naší menšiny. Na úrovni krajů člena Výboru prozatím nemá. Na úrovni měst a obcí má zastoupení ve Výborech v Praze, Brně a Třinci, na úrovni městských částí má zástupce v Městské části Brno-Bohunice.

2. formy podpory projektů, uskutečněných organizacemi národnostní menšiny

<i>organizace</i>	<i>projekt / účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Asociace Řeckých obcí v České republice	Významné dny Řecka	Ministerstvo kultury	105 000
	Památník pro zemřelé krajany v Krnově		20 000
	Výuka řeckého jazyka	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	329 000
Řecká obec Praha	Vydávání časopisu <i>Kalimera</i>	Ministerstvo kultury	400 000
	Kulturní a společenská činnost	Magistrát hl. m. Prahy	20 000
	Taneční soubor Akropolis		30 000
Řecká obec Brno	Kulturní a společenská činnost	Město Brno	102 000
	Jazykové soustředění	Jihomoravský kraj	8 000
	Knihovna		15 000
	Řecké dny v Brně		12 000
Řecká obec Ostrava	Oslavy státního svátku (28. října 1940)	Město Ostrava	21 000
Řecká obec Krnov	Řecké dny Krnov	Moravskoslezský kraj	55 600
		Město Krnov	15 400
	Zájezd tanečního souboru do Řecka	Město Krnov	25 000
Řecká obec Třinec	Sportovní aktivity, kulturní akce a výuka řečtiny	Město Třinec	15 000
Hellenika nadační fond	Hellenika, zachování řeckého kulturního povědomí	Město Brno	20 000
		Jihomoravský kraj	60 000
Lyceum Řekyň v ČR	Výuka řeckých tanců	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	200 000
	Zachování a rozvoj řecké komunity, její kultury - řecké národní kroje	Ministerstvo kultury	100 000
	Činnost Lycea	Jihomoravský kraj	50 000
	Taneční soubor Lycea	Moravskoslezský kraj	3 860
	Činnost Lycea	Město Brno	30 000

Řecká obec Vrbno pod Pradědem, Řecká obec Jeseník, Řecká obec Karviná, Řecká obec Bohumín a Řecká obec Havířov o dotace nežádaly.

3. nejvýznamnější aktivity jednotlivých sdružení příslušníků národnostní menšiny

Mezi nejvýznamnější akce s masovou účastí organizované zejména řeckými obcemi patří oslavy státních svátků Řecké republiky, a to 28. říjen 1940 a 25. březen 1821. Dále jsou to *Řecké dny* v Brně v každoročním období října až prosince, *Řecké dny Krnov* realizované každoročně během června. Tyto dny obsahují mimo jiné organizování přednášek, koncertů vážné hudby, vystoupení řeckých tanečních souborů, ukázky z gastronomie, diskusní fóra, sportovní soutěže.

Asociace řeckých obcí realizuje pravidelné semináře řeckého jazyka a zajišťuje jeho výuku v jednotlivých obcích. Řecká obec Krnov-město připravuje každoročně začátkem července jazykové soustředění pro doplnění jeho výuky. Další významnou aktivitou řeckých obcí je pravidelné setkávání řeckých seniorů v rámci celé republiky v Šumperku. Tato setkání realizují obce vždy jednou ročně. Jednotlivé obce dále organizují výlety za kulturou či památkami pro své členy. *Řecké obce* Brno, Praha, Krnov i *Lyceum Řekyň* realizují pro své taneční soubory soustředění spojená s výukou řeckých tanců. *Lyceum Řekyň* připravilo výstavu v prostorách brněnské radnice *Řecko před první novodobou Olympiádou*.

Česká společnost novořeckých studií každoročně organizuje přednášky s tématy z řecké kultury (např. Řecké nářky, Tyrš a řecká antika).

Klub přátel Řecka organizuje každoročně v období ledna setkání svých členů, *Řecké obce* Praha a *Společnosti přátel Nikose Kazantzakise*, spojené s tradičním řeckým přivítáním nového roku *Kopsimo pitas* a přednáškou z oblasti řecké kultury.

*Text o nadačním fondu Hellenika je po rozpravě na jednání Rady a žádosti zástupce řecké menšiny v Radě o jeho vypuštění uveden v poznámce pod čarou.*⁶⁸⁾

4. příklady dobré praxe

Příspěvek předsedkyně *Řecké obce* Šumperk: „Poukázala bych na zájem o výuku řeckého jazyka, a to nejen od dětí z řeckých rodin, ale i od dětí české národnosti, kterým se řecký jazyk líbí a mají zájem se ho naučit. Totéž platí i pro soubor tanců, který navštěvují i chlapci – „neřekové“ ve věku dospívání, což je dle mého názoru obdivuhodné. Dále je velmi potěšující, že v uplynulém roce se stali členy *Řecké obce* Šumperk mnozí Češi, a to z důvodu sympatií k řecké kultuře“.

Předseda *Řecké obce* Vrbno pod Pradědem uvádí velmi dobrou spolupráci s obecním úřadem, který zapůjčuje své prostory k potřebám místní *Řecké obce* bezplatně.

Společný projekt *Řeckých obcí* Praha a Brno na výrobu a umístění tří pamětních desek se jmennými seznamy zesnulých krajanů v domově důchodců v Nových Syrovicích na místním hřbitově. Dobrá praxe zejména stran přístupu ředitelky domova důchodců, která poskytla z jejich archivu důležité údaje o zesnulých, a starosty Nových Syrovic poskytnutím prostoru na umístění pomníku na místním hřbitově a přítomností obou při slavnostním odhalení pomníku. Pietního aktu se zúčastnil i velvyslanec Řecké republiky.

Jako příklad dobré praxe nelze opomenout dar řeckých obcí Ostrava a Karviná Magistrátu města Ostravy, tj. maketu starověké Olympie ze dřeva a mramoru o rozměrech 110-90-110 cm. Součástí daru je mramorová deska obsahující slova Řecké hymny a dále text olympijské přísahy antických olympioniků. Tento dar byl slavnostně předán primátorovi a zástupcům města Ostravy za přítomnosti velvyslance Řecké republiky při příležitosti konání Olympijských her v Athénách a maketa je umístěna ve vstupní hale ostravské ČEZ Arény.

*Text o aktivitách nadačního fondu Hellenika je po rozpravě na jednání Rady a žádosti zástupce řecké menšiny v Radě o jeho vypuštění i zde uveden v poznámce pod čarou.*⁶⁹⁾

5. problémy

Pokračujícím problémem z let minulých je u některých řeckých sdružení úhrada nájmu za pronajaté nebytové prostory.

Členové řecké menšiny byli hluboce zasaženi a dotčeni poskytováním zcela neobjektivních zpráv převážnou většinou českého tisku o přípravách a průběhu Olympijských her v Athénách na rozdíl od tisku zahraničního.

⁶⁸⁾ Nadační fond *Hellenika* realizoval program s názvem *Olympijské Řecko*. Cílem programu bylo přiblížit široké veřejnosti Řecko jako kolébku olympijských her a připomenout nejvýznamnější sportovní událost ve světě. Byla představena olympijská historie, ale i současnost, kinematografie, lidová řecká kultura i gastronomie. Program doplňovaly i dvě výstavy. První probíhala v *Řeckém centru* v Brně a představovala novodobou olympiádu 1896 a plakáty olympijských her 2004, druhá byla připravena ve spolupráci s *Lyceem Řekyň v ČR* v brněnské Křížové chodbě Nové radnice s názvem *Řecko před první novodobou olympiádou 1896 a v současnosti*. U příležitosti 10. výročí svého vzniku ocenil spolupráci s mnoha organizacemi a osobnostmi, kterým udělil „Výroční ceny Helleniky“ za podporu kultury řecké menšiny žijící v ČR, za zachování řeckého kulturního povědomí, za uchování a rozvoj řeckého jazyka a za pěstování tradic a folklórního umění. Prezentoval svou činnost v průběhu roku na putovní výstavě s názvem *Různorodost etnik v Jihomoravském kraji*.

⁶⁹⁾ Nadační fond *Hellenika* si považuje dlouhodobé a dobré spolupráce s představiteli organizací a spolků národnostních menšin žijících v městě Brně. Velmi významná byla spolupráce s Výborem zastupitelstva Jihomoravského kraje, zejména na projektu *Návraty ke kořenům*, a s Jihomoravským klubem olympioniků a akciovou společností Česká olympijská při realizaci programu *Olympijské Řecko*. Přínosná a nenahraditelná byla spolupráce s některými organizacemi řecké menšiny.

1. spolupráce s orgány samosprávy, účast zástupců národnostní menšiny v orgánech samosprávy (zvláště ve výborech pro národnostní menšiny tam, kde jsou zřízeny)

Výborná je spolupráce s orgány samosprávy v Praze, Českých Budějovicích, Moravské Třebové či Brně, kde města výrazně podporují menšinový život a podílejí se na organizování *Dní slovenské kultury*. I v dalších městech, kde pracují regionální *Obce Slováků* nebo regionální *Kluby Slovenských dotyků* či další kolektivní členové *Slovensko-českého klubu*, je velmi dobrá spolupráce (včetně ekonomické pomoci ze strany města). Týká se to Karviné, Kroměříže, Jihlavy, Tábora, Olomouce, Plzně, Karlových Varů, Sokolova, Slaného, Teplic a Olomouce. První kontakty začínají i na úrovni nově vytvořených krajů (Jihočeský, Plzeňský, Moravskoslezský, Zlínský, Karlovarský, Olomoucký, Středočeský).

V komisích pro národnostní menšiny pracují Slováci v Praze a Brně. V Karviné působí zástupkyně slovenské minority ve výboru pro národnostní menšiny.

2. formy podpory projektů, uskutečněných organizacemi národnostní menšiny

Podpora se uskutečňuje prostřednictvím celé řady zdrojů, které lze rozdělit na několik skupin:

a) MK ČR – podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin (viz oddíl 4.4.)

b) MK – podpora kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin (viz příloha 1)

c) Jiné granty MK ČR:

Odbor literatury a knihoven

organizace	projekt	dotace (Kč)
Svaz Slováků v ČR	revue Slovenské rozhľady (ročník 2004)	30 000
Slovenský literární klub v ČR Charous, Emil	Rozdíly sbližují. Slovensko v zrcadle české literatury	20 000

Zahraniční odbor

organizace	projekt	dotace (Kč)
Slovensko-český klub	Dny slovenské kultury v ČR	150 000

d) Podpora MŠMT (viz příloha 5)

e) Podpora krajských úřadů a samosprávy:

Podle zkušeností se velká část podpory národnostních menšin ze strany měst uskutečňuje formou spolupřátelství a přímé úhrady za služby (příkladem je program *Slovensko-českého klubu* Dny slovenské kultury). Další granty získávají regionální sdružení se samostatnou právní subjektivitou (např. *Obce Slováků v ČR*, nebo kolektivní členové *Slovensko-českého klubu* jako *Kluby Slovenských dotyků* v Českých Budějovicích a Brně, *Slovensko-český klub* na Vysočině, *Společnost přátel Slovenska* v Kroměříži a pod., jde o částky v řádu nejvýše desítek tisíc korun.) Z toho se vymyká hl. m. Praha, které je proto uvedeno zvlášť.

organizace	projekt	donor	dotace (Kč)
Společnost přátel Slovenska Kroměříž	Česko-slovenský Silvestr na Pomezí	Zlínský kraj	40 000
Klub Slovenských dotyků v Českých Budějovicích	Kulturní činnost	Město České Budějovice	30 000
Klub Slovenské kultury	Masarykovci a Bystřička	MČ Praha 3	50 000
Obec Slováků v ČR	Jánošíkov dukát	Zlínský kraj	50 000
		Město Rožnov pod Radhoštěm	10 000
Regionální Obec Slováků Karviná	Kulturní aktivity	Město Karviná	20 000
	10 roků ROS	Moravskoslezský kraj	96 000

⁷⁰⁾ Podklady zaslali členové Rady PhDr. Helena Nosková, CSc., PhDr. et PhMr. Štefan Mezihradský a Mgr. Vladimír Skalský.

Regionální Obec Slováků Brno	Kultúrne aktivity	Město Brno	92 000
	Dni vzájemnosti ČR -SR	Jihomoravský kraj	25 000
Regionální Obec Slováků K. Vary	Slovenská veselica	Město Karlovy Vary	30 000
Regionální Obec Slováků Třinec	Česko-poľsko-slovenský deň	Město Třinec	5 000
Regionální Obec Slováků Plzeň	Dni slovenskej kultúry	Město Plzeň	15 000
Regionální Obec Slováků Teplice	Dni slovenskej kultúry	Město Teplice	24 000
	Kultúrne aktivity, koncert		10 000

Pozn.: Projekty byly samozřejmě kofinancovány z komerčních zdrojů (sponzoring, inzerce), výnosů z vlastní činnosti, grantů MK SR a Úřady vlády SR (Generálního sekretariátu pro zahraniční Slováky), příp. z mezinárodních nadací (Mezinárodní visegrádský fond, programy EU). Nejsme si jisti, že jde o úplně kompletní výčet, zejména v případě samosprávy.

3. nejvýznamnější aktivity jednotlivých sdružení příslušníků národnostní menšiny

Aktivity jsou především vydavatelské, kulturní a společenské a vzdělávací.

o Vydavatelské

Slovenská menšina vydává v ČR tři měsíčníky (*Korene*, *Listy 2004* a *Slovenské dotyky*) a literární čtvrtletník *Zrkadlenie-Zrcadlení*.

Nejvyšší náklad (7 000 ks) z nich má časopis *Slovenské dotyky*, který vychází s přílohou *Literárne dotyky*. Vydává jej Slovensko-český klub.

Časopis *Listy Slovákov a Čechov, ktorí chcú o sebe vedieť* vydává *Klub slovenskej kultúry*.

Obec Slovákov v ČR vydává časopis *Korene – prvý slovenský časopis v ČR*, který oslovuje i nejmladší generaci prostřednictvím dětské přílohy *Korálíky*.

Slovenský literární klub v ČR vydává ve spolupráci s českým a slovenským PEN-klubem a se Slovensko-českým klubem od roku 2004 rozsáhlý literární čtvrtletník, revue *Zrkadlenie-Zrcadlení*.

Slovensko-český klub provozuje ještě denně aktualizovaný internetový magazín krajanů *Český a slovenský svet*.

Česko-Slovenská scéna ve spolupráci s partnery vydává *Ilustrovaný žurnál Černá labuť*, který vychází jako příloha *Slovenských dotykov*.

Od roku 1993 funguje vysílání pro slovenské spoluobčany Českého rozhlasu. Trvale kritizovanou skutečností je, že Česká televize své poslání vůči slovenské menšině v ČR a v oblasti česko-slovenských vztahů nenaplnuje.

Slovenská minorita vydává stále vzrůstající počet neperiodických publikací, zvláště aktivní je v tomto směru *Slovensko-český klub*, v minulosti i *Zváz Slovákov* v ČR. Vydavatelskou činnost vyvíjí také *Klub slovenskej kultúry* (např. *Slovenské rozprávky – Slovenské pohádky*, *Praha mesto veží*, *V duchu kontinuity* atd.) a *Obec Slováků* v ČR. Záběr jednotlivých sdružení je specifický. Například *Obec Slováků* v ČR vydává publikace zaměřené na vědeckou reflexi slovenské menšiny v ČR a perspektivy jejího vývoje (dosud vyšly: *Quo vadis slovenská menšina?*, *Slovenskosť v multikultúrnem svete*, *Slovenské obcovanie* a básnická sbírka Jána Mikušince: *Verše pre radost*). Slovensko-český klub se mimo knih profilů věnuje nejvíce literatuře (např. *Čítanka moderní slovenské literatury pro střední školy*, *Slovenská literatúra v Prahe 2000*, *Pražské inšpirácie slovenských spisovateľov*, autorské dílo D. Gregorovej, J. Kuniaka, J. Rakytku, V. Skalského, N. Vokušové, Z. Sojkové) a memoárům významných osobností z řad menšiny. *Zváz Slovákov* a *Klub slovenskej kultúry* se věnuje historii (*Slovenská politická emigrácia v 20. storočí*, *O pôvodu Slováků v Čechách*, atd).

o Kulturní a společenské

Akcí, organizovaných jednotlivými sdruženími jsou za rok stovky. Za hlavní akce lze označit ty, které osloví největší počet členů organizací a ostatních občanů ČR. Jsou jimi slovensko-české kulturní festivaly (*Dny slovenské kultury* v jednotlivých městech ČR), mezinárodní folklorní festivaly (*Praha – srdce národov*, *Jánošíkov dukát* a jiné), divadelní přehlídky (*Slovenské divadlo v Praze*, *To nejlepší z humoru na slovenské scéně* a jiné), loutkové divadlo,

dramatizované čtení pohádek, scénky pro děti v českém a slovenském jazyce, filmové podvečery *Svet okom kamery*, pásmo poezie a prózy *Od ľudovej balady k slovenskej moderne*, plesy (*Slovenský ples v Praze*, *Česko-slovenský ples v Českých Budějovicích*), majálesy, sportovní soutěže, sportovně-vlastivědné zájezdy pro děti, semináře, ocenění významných osobností za práci ve prospěch dobrých vztahů mezi Slováky a Čechy (*Cena Mateja Hrebendu*), připomenutí událostí (*Slavnostní podvečer k 60. výročí SNP* ve Valdštejnské zahradě pod záštitou předsedy Senátu parlamentu ČR Petra Pitharta) výstavy (např. v Café galerii Černá labuť, Gallery Art Factory, D+Gallery, Slovenské výtvarné léto a jiné), besedy (Kluby Slovenských dotykov, Kluby Koreňov a jiné).

Obecně lze říct, že organizace slovenské menšiny spolupracují při organizování velké části slovenských kulturních akcí na území ČR. Mezi hlavní patří cyklus festivalů *Dni slovenskej kultúry po Českej republike* (organizuje Slovensko-český klub v jednotlivých městech a městských částech ve spolupráci s místními radnicemi a kulturními spolky a s Klubem slovenské kultury), stálá produkce Café teatru *Černá labuť* Česko-Slovenské scény (organizuje *Česko-Slovenská scéna*, produkční skupina *Chamber Prague* a *Slovensko-český klub*), divadelní a folklorní festivaly, *Jánošíkov dukát* (spoluorganizují *Obec Slovákov v ČR*, *Púčík*, *Limbora*) a *Praha – srdce národů a národností* (organizuje *Limbora* s *Klubem slovenské kultury*, *Detvanem* a dalšími), *Slovenský ples v Praze* (KSK a slovenské spolky), či udělování Ceny Mateja Hrebendy (*Obec Slovákov v ČR*). Z dalších významných akcí je možné jmenovat festival *Slovenské divadlo v Praze*, organizovaný Divadlem Bez Zábudlí a občanským sdružením Adria, divadelní festival *To nejlepší z humoru na slovenské scéně*, organizovaný v Mladé Boleslavi agenturou Zuza Art Production, a celou řadu dalších festivalů (při jejich organizaci a prezentaci spolupracují i slovenská menšinová sdružení). Kulturní činnost vyvíjejí i regionální *Obce Slováků v ČR* a *Kluby Slovenských dotykov* (či další kolektivní členové *Slovensko-českého klubu*). Slovenská kultura, včetně menšinové, je dobře zastoupená v některých, převážně velkých městech (Praha, Brno, České Budějovice, Moravská Třebová, Plzeň, Karviná, Karlovy Vary, Sokolov a další), jinde je situace horší. Organizace slovenské menšiny se podílejí i na širších mezinárodních kulturních projektech, např. *Slovensko-český klub* spoluorganizuje největší dětskou vědomostní soutěž v zemích V4 Eurorebus a koordinuje s národními PEN-kluby rozsáhlý literární projekt „Středoevropané ve Střední Evropě“.

○ Vzdělávací

Důležité jsou vzdělávací aktivity. KSK zorganizoval I. konferenci pražských středoškoláků *Poznávejme se! Poznajme sa!* se soutěží o nejlepší českou a slovenskou esej na téma Slovensko, které se účastní studenti slovenských středních škol. V rámci vzdělávání KSK ve spolupráci s AV ČR uvedl historicko-literárně komponovanou výstavu Masarykovci a Bystřička. KSK připravil i premiéru *S básničkami a pesničkami do rozprávky podte s nami*. Slovensko-český klub a Slovenský literární klub v ČR pořádají ve spolupráci se Slovenským literárním centrem a Slovenskou národní knihovnou vzdělávací výstavy o slovenských spisovatelích, doplněné programem, odstartoval rozsáhlý komplexní program *Slovenština v české škole* ve spolupráci s akademickými pracovišti v Praze a Olomouci. *Obec Slovákov v ČR* organizuje komponované programy *Máte radi čučoriedky?*. Významné vzdělávací aktivity vyvíjejí i Slovenské folklorní sdružení *Limbora*, Slovenský sbor Evangelické církve a.v. v ČR a další subjekty.

4. příklady dobré praxe

Mezi pozitivní příklady vytváření podmínek pro rozvoj menšinového života patří spolupráce menšinových sdružení s některými městy, především s Prahou, Českými Budějovicemi, Moravskou Třebovou, Kroměříží, Brnem, Jihlavou, Tábořem, Olomoucí a dalšími, rovněž s Krajskými úřady Liberec, Karlovy Vary, Jihočeským, Východočeským, Jihomoravským a dalšími. Ta podporují menšinová sdružení formou grantů, spoluúčasti, bezplatným poskytováním prostor pro činnost apod. V případě Prahy se objevuje i spolupráce s městskými

částmi, jmenovitě s Prahou 3, 6, 7, 2, 1 a 13. Dobrá spolupráce je i s odbornými či uměleckými institucemi jako AV ČR - Ústav pro soudobé dějiny, Ústav TGM, PEN klub, či institucemi ze SR.

5. problémy

1. Drastické snížení grantů, především na časopisy národnostní menšiny. To je výsledkem nenavyšování finančního rámce programů na podporu rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin a na kulturní aktivity příslušníků národnostních menšin.⁷¹⁾ A to navzdory zvětšujícímu se počtu podporovaných menšin, rozšíření mediálního programu o elektronická média, inflaci a stanovisku Rady a všech odborných i národnostně menšinových grémíí.
2. Nízké respektování stanovisek národnostních menšin a Rady. Jak vyplývá i z předchozího textu, Rada opakovaně po několik let apelovala na zvýšení finančních rámců programů na Ministerstvu kultury (netrvala na navýšení rámce programu na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy). Navýšen však byl navzdory tomu právě jen rozpočet poslední jmenovaného programu.
3. Neudělování grantů na alespoň minimální provoz organizací.
4. Neujasněná pravidla pro udělování a zvláště vyúčtování grantů, kdy se požadavky ze strany úředníků ministerstev mění v průběhu roku.⁷²⁾
5. Vztah České televize k vysílání pro slovenskou menšinu a/nebo o slovenské menšině (to platí o problematice národnostních minorit vůbec). Možno však konstatovat, že dochází k jistým dílčím pozitivním změnám. Další změny příslušníci menšiny očekávají od připravované digitalizace vysílání.
6. Občanská sdružení slovenské menšiny vytváří projekty, ze kterých mohou čerpat základní a střední školy pro udržení kontextu vzájemnosti a povědomí o slovenském jazyce. To je dáno na vědomím školám, které se u občanských sdružení mohou informovat. Ale nic více. V roce 2001 došlo k jednání ministrů školství ČR a SR o částečné nápravě tohoto stavu do roku 2004 a o zavedení slovenštiny jako nepovinného předmětu na základních školách s vyšší koncentrací slovenského obyvatelstva. Bohužel, významnější výsledky tohoto jednání nejsou představitelům slovenské národnostní menšiny známy.
7. Nedostupnost slovenského tisku a knih v ČR.
8. Z výše uvedeného vyplývající postupná ztráta pasivní česko-slovenské dvojjazyčnosti v ČR.
9. Jedno z významných sdružení menšiny, *Klub slovenské kultury*, se potýkal s problematickými výsledky kontroly Nejvyššího kontrolního úřadu a Finančního úřadu a s organizačními změnami ve vydávání časopisu *Listy*. Podle podkladů poskytnutých představiteli *Klubu slovenské kultury* se musejí vyrovnávat s „nezodpovědností a neoborností předchozích vedení Klubu, která situaci v letech 2000-2003 způsobila”.

V oblasti podpory dvojjazyčnosti (zejména ze strany školství a České televize) slovenská menšina navrhuje:

1. Zvýšit dostupnost slovenského tisku a knih v ČR.
2. Vést jednání s ČT o zajištění vysílání o slovenské menšině a pro ni (i v rámci širších souvislostí česko-slovenských vztahů a/nebo multikulturality české společnosti, jejího obohacování menšinami vůbec). Dále usilovat o zvýšení podílu slovenských programů (divadelních představení, filmů, dokumentů apod.). V SR je možné mnoho českých programů v televizi sledovat.
3. Vytvořit tradici odborné platformy pro hledání možností výuky slovenského jazyka a slovenských reálií v českém školství, jakou byla konference *Letní škola tolerance*,

⁷¹⁾ Pozn. předkladatele: Dotace Ministerstva kultury v programu Podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin činily v roce 1999: 27 416 000,- Kč, v roce 2000: 27 993 000,- Kč, v roce 2001: 29 319 000,- Kč, v roce 2002: 29 809 750,- Kč, v roce 2003: 30 549 500,- Kč a v roce 2004: 30 000 000,- Kč.

⁷²⁾ Pozn. předkladatele: Není blíže specifikováno, na kterém resortu a kdy se takový případ stal.

organizovaná v roce 2001 MŠMT ČR, Univerzitou Karlovou, Slovensko-českým klubem a Velvyslanectvím SR v ČR.

4. Vést jednání s MŠMT o možnostech a způsobech zavedení nepovinné slovenštiny na základních, resp. i středních školách v místech s větší koncentrací slovenského obyvatelstva a znovu zařadit i slovenské reálie do českého školství. Dosáhnout tím, aby nevznikala úplně zbytečná jazyková bariéra u mladé generace, která už dnes slovensky rozumí málo. Nebude pak potřeba pro vzájemné styky obou zemí se časem učit „cizí jazyk“. Stačí ho udržovat dostupný, v dosahu a v povědomí.

SRBSKÁ MENŠINA ⁷³⁾

1. spolupráce s orgány samosprávy, účast zástupců národnostní menšiny v orgánech samosprávy (zvláště ve výborech pro národnostní menšiny tam, kde jsou zřízeny)

2. formy podpory projektů, uskutečněných organizacemi národnostní menšiny

V roce 2004 byla finančně podpořeny tyto aktivity

organizace	projekt / účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Srbské sdružení sv. Sáva	Přednášky a poznávací výlet	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	50 000
	Výstava Branimira Karanoviće	Magistrát hl. města Prahy	30 000
	Výstavy Srbské umění		45 000
Česko-srbská kulturní unie	Dny Česko-jugoslávské kulturní aliance v KC Novodvorská	Městská část Praha 4	50 000

3. nejvýznamnější aktivity jednotlivých sdružení příslušníků národnostní menšiny⁷⁴⁾

Srbské sdružení sv. Sáva

V roce 2004 realizovalo více kulturních a osvětových projektů, které měly velký význam nejen pro členy sdružení, nýbrž také pro majoritní společnost, a kterými se zviditelnilo a vešlo do povědomí majoritní společnosti především té, která sleduje a zajímá se o život národnostních menšin. Příslušníci menšiny se do realizace plánovaných projektu s vervou zapojili a měli radost, že mohou ukázat, z jak hodnotné a staré kultury pocházejí.

V roce 2004 jeho aktivity byly početné a navštívilo je více než 5 000 zájemců. Své aktivity rozběhlo již 6. ledna 2004 zahájením výstavy grafiky Žarka Smiljaniće, profesora grafiky na bělehradské Akademii výtvarných umění ve výstavních prostorech Lidového domu v Hybernské ulici v Praze. Výstava byla pořádána ve spolupráci s *Česko-jugoslávskou kulturní aliancí*.

Dne 2. února 2004 realizovalo přednášku výtvarníka a poslance svazového parlamentu Srbska i Černý Hory Mehmeda Slezoviće *Nové proudy ve výtvarném umění* v Magistrátu hlavního města Prahy. Přednášky se účastnilo přibližně 40 posluchačů převážně z řad členské základny.

3. února 2004 proběhlo zahájení výstavy grafiky *Identita jako sublimace dávných věků* grafika a malíře Mehmeda Slezoviće z Nového Pazaru v Lidovém domě v Hybernské ulici v Praze. Výstava byla pořádána ve spolupráci s *Česko-jugoslávskou kulturní aliancí*. Dne 10. března 2004 pořádalo přednášku srbské výtvarnice Katariny Zarić, z Fakulty výtvarného umění v Bělehradě *O tendencích ve grafické tvorbě* v Magistrátu hl. m. Prahy. Od 13. - 29. července 2004 pořádalo výstavu *Foto-koláže a multiplikace* Branimira Karanoviće z Bělehradu, profesora Akademie výtvarného umění a prorektora University umění v Bělehradě

⁷³⁾ Podklady zaslala členka Rady Mgr. Branislava Kubešová, CSc.

⁷⁴⁾ Pozn. předkladatele: Z výčtu aktivit nelze odlišit ty, které jsou směřovány do společenství příslušníků srbské menšiny, a které jsou prezentací srbského umění, tedy vně komunity.

v Novoměstské radnici v Praze. Dne 24. října 2004 Srbské sdružení sv. Sáva organizovalo pro své členy jednodenní výlet Po stopách českých dějin z doby Karla IV. Výlet byl částečně financován z projektu schváleného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v rámci rozsáhlejšího projektu. Dne 11. a 12. listopadu 2004 se představitelé *Srbského sdružení sv. Sáva* zúčastnili IV. setkání národnostních menšin a mezinárodní konference Metody výchovy a vzdělávání ve vztahu k národnostním menšinám, pořádané hl. městem Prahou pod záštitou radní Hany Halové.

V listopadu a prosinci 2004 pořádalo cyklus přednášek z oblasti jazykovědy a kultury, které byly částečně podpořeny Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. 15. listopadu realizovalo první přednášku na Magistrátu hlavního města Prahy, byla z jazykovědy a měla název *Nečekaná překvapení příbuzných jazyků*. Dne 14. prosince se uskutečnila přednáška Ing. Arch. Igora Mariće, náměstka ředitele Ústavu pro architekturu a urbanismus Srbska a místopředsedy Svazu architektů Srbska. Přednášku *Odkaz Jana Dubového Bělehradu a Srbsku*. Dne 15. prosince uskutečnila historička umění a architektury Dijana Milašinović přednášku rovněž na Fakultě architektury. Týkala se působení českého architekta Jana Dubového v Srbsku a Bělehradu v první polovině 20. století, kde realizoval řadu projektů a vybudoval si významné místo v dějinách srbské kultury. Dne 29. listopadu byla zahájena výstava obrazů srbského malíře Pedji Djakoviće, *Tragédie jako osud - Láska jako způsob života* příslušníka srbské menšiny a člena *sdružení Sv. Sávy*. Výstava byla koncipována u příležitosti 10. výročí tvorby Pedji Djakoviće a byl vystaven průřez jeho tvorbou. V Národním zemědělském muzeu byla 13. prosince zahájena výstava *Srbská architektura na přelomu tisíciletí*. Dne 20. prosince byla zahájena výstava *Fotografie Jaroslava Balvína - výstava k 10. výročí tvorby*, kterou sdružení realizovalo z vlastních zdrojů. Bylo vystaveno na 80 fotografií tohoto autora.

Česko-srbská kulturní unie

Projekt Dny Česko-jugoslávské kulturní aliance v KC Novodvorská - finančně podpořila Městská část Praha 4 částkou 50 000 Kč. Grantový projekt z roku 2003 byl realizován ke konci účtovacího období v únoru a březnu 2004. V projektu bylo plánováno realizovat tři výstavy, tři literární večery a tři portréty významných překladatelů ze srbštiny a přestože sdružení dostalo darem za projekt procentuálně malou částku vzhledem k celkovým nákladům, uskutečnilo téměř celý svůj plánovaný program, všechny výstavy a literární večery. Redukoval se jen program, týkající se překladatelských portrétů - místo tří realizovala jeden. Vernisáž výstavy srbského malíře a grafika Mehmeda Slezoviće z Nového Pazaru za přítomnosti autora ve výstavní síni Aréna KC Novodvorská - Praha 4.

12. února 2004 - básnický večer srbského spisovatele Djoko Stojičiće za přítomnosti autora.

17. února 2004 - vernisáž výstavy srbského malíře a grafika Milana Stanojeva, řádného profesora Akademie výtvarných umění v Novém Sadu, ve výstavní síni Aréna.

10. března 2004 - vernisáž výstavy za přítomnosti autorky srbské grafičky Katariny Zarić z Akademie výtvarných umění v Bělehradě.

11. března 2004 - večer poezie dvou přátel srbského národa a kultury Miroslava Klivara i Petra Buriana (za přítomnosti autorů).

17. března 2004 - seznámení s překladatelským dílem literátky Branky Kubešové (za přítomnosti autorky) v Aréna KC Novodvorská.

Česko-jugoslávská kulturní aliance svým členům, obyvatelům MČ Praha 4 a dalším zájemcům umožnila přímý kontakt se srbskou kulturou a uměleckou tvorbou významných představitelů této českému národu blízké kultury. Přiblížila pražskému publiku současnou literární a výtvarnou tvorbu srbských umělců a umožnila přímý kontakt jak s dílem, tak i s významnými tvůrci současné srbské kultury.

Z vlastních zdrojů *Česko-srbská kulturní unie* realizovala výstavu *Srbská tapiserie* atelieru 61 z Nového Sadu od 7. do 30. července 2004.

4. příklady dobré praxe

Viz výše.

5. problémy

Zásadním problémem v životě srbské menšiny je, že dosud nezřídila svůj klub, tj. nemá prostory, v nichž by byla knihovna a další tiskové materiály, prostory, kde by se příslušníci srbské menšiny scházeli, vyměňovali názory a řešili svoje problémy. Proto bude *Srbské sdružení sv. Sáva* usilovat o zřízení takového prostoru - malého kulturního a společenského centra pro srbskou národnostní menšinu. Se žádostí o pomoc se obrátíme na příslušné orgány a instituce, které by nám mohly pomoci s řešením tohoto problému.

UKRAJINSKÁ MENŠINA⁷⁵⁾

1. spolupráce s orgány samosprávy, účast zástupců národnostní menšiny v orgánech samosprávy (zvláště ve výborech pro národnostní menšiny tam, kde jsou zřízeny)

Ukrajinská iniciativa v ČR (dále jen „UIČR“), *Sdružení Ukrajinců a přátel Ukrajiny* v ČR (dále jen „SUPU“), *Sdružení Ukrajinek* v ČR (dále jen „SU“) aktivně spolupracují s Magistrátem hl. m. Prahy (viz podpory projektů). V roce 2004 byly podpořeny ukrajinské národnostně menšinové snahy zejména v Praze, Chomutově a Ostravě.

Je třeba vyzdvihnout spolupráci se starostkou Chomutova, místostarostou, předsedou Výboru, předsedou regionálního sdružení UIČR, členem Výboru v Chomutově a členkou zastupitelstva Městského úřadu v Chomutově.

Spolupráce s městem Chomutov má vyústit společnou akcí *Dny ukrajinské kultury v ČR* (podzim 2005, plánovaná místa akcí: Brno, Chomutov, Praha), které se zúčastní všechny ukrajinské organizace v ČR.

2. formy podpory projektů, uskutečněných organizacemi národnostní menšiny

organizace	projekt / účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Ukrajinská iniciativa v ČR	Cyklus přednášek, Ukrajinský klub, Ukrajinský podzim	Ministerstvo kultury	480 000
	Vydávání časopisu Porohy		850 000
	Dětský klub Smoloskyp	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	250 000
	Večer Tarase Ševčenka, Setkání kultur, Ignis, Soubor Barvinok, Praha–srdce národů	Hl. m. Praha	150 000
Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny	Regionální činnost	Ministerstvo kultury	10 000
	Účinkování Sboru sv. Vladimíra v rámci ČR		50 000
	My a Ukrajina	Hl. m. Praha	20 000
	65. výročí ukrajinského gymnázia v ČSR		15 000
	Pěvecký sbor sv. Vladimíra	Město Ostrava	20 000
	Vydávání almanachu <i>Ostravská prosvita</i>		10 000
Sdružení Ukrajinek v ČR	Kulturní aktivity (besedy, koncerty, setkání)	Hl. m. Praha	35 000
	Seminář a vydání sborníku ke 120. výročí narození prof. Ivana Horbačevského		35 000

3. nejvýznamnější aktivity jednotlivých sdružení příslušníků národnostní menšiny

UIČR: společenské setkání, ples *Malanka 2004* (tradiční novoroční setkání s kulturním programem zaměřeným na ukrajinské tradice a kulturu), provozování www.ukrajinci.cz (aktualizované informace o diasporním dění v ČR, odkazy, diskuze apod.), vydávání časopisu *Porohy* pro Ukrajince v ČR (dvouměsíčník s přílohami a tematickými rubrikami), zrcadlová

⁷⁵⁾ Podklady zaslal člen Rady Bc. Bohdan Rajčinec.

vydání veršů, J. Malaňuka a P. Miďanky (vydání veršů ukrajinských fenoménů, J. Malaňuka, který působil řadu let v Praze, a P. Miďanky, současného ukrajinského autora), *Dětský klub* (setkání, koncerty dětí pro veřejnost), *Hudební klub* (repetice ukrajinské skupiny Ignis), *Ukrajinský klub* (promítání filmů, setkání, diskuze, přednášky), *Dny ukrajinské kultury v ČR* (společný koncert několika sborů, vystoupení ukrajinského divadla v Praze aj.), cyklus specializovaných historických, politologických a kulturologických přednášek aj., vydávání informačního věstníku v ukrajinském jazyce “Український вісник”.

SU: Kulturní aktivity, zahrnující besedy, koncerty a setkání, Seminář a vydání sborníku ke 120. výročí narození prof. Ivana Horbačevského.

SUPU: Účinkování Sboru sv. Vladimíra v rámci ČR, Vydávání almanachu *Ostravská prosvita*.

4. příklady dobré praxe

Je zřejmé, že často diskutovaný obraz Ukrajinců v ČR se mění podle mediálních kampaní. Ty byly v roce 2004, především díky demokratickým změnám na Ukrajině, pozitivní. Za dostačující zájem o tuto oblast vděčí Ukrajinci zpravodajství ČT a jejím spolupracovníkům, dále pak i významným českým vydavatelům novin, kteří důležitost změn neopomíjeli. Je potřebné zmínit i zvýšený zájem o české překlady z ukrajinštiny (pohádky, romány). Pozitivně hodnotí spolupráci Velvyslanectví ČR na Ukrajině a Českým centrem v Kyjevě s ukrajinskými diasporními organizacemi v ČR, bez kterých by se neuskutečnila řada kulturních akcí.

Symbolická podpora ukrajinských organizací v ČR předsedou vlády ČR S. Grossem, J. Štětinou a V. Havlem ve dnech *Oranžové revoluce* na Ukrajině, podpora ukrajinských dětí a jejich činnosti v Klubu UIČR, obnovení ukrajinského vysílání na vlnách Českého rozhlasu Regina, podrobnější informace o Ukrajině v českých médiích (díky politickým událostem).

Díky dotační politice hl. m. Prahy, Ministerstva kultury a města Ostrava se SUPU podařilo udržet a rozvinout programy pro národnostní menšinu ukrajinskou, rusínskou, včetně příznivců. Předpokládají, že tato praxe bude i do budoucna zachována, neboť činnost občanského sdružení je přímo závislá na dotacích. Setkávají se se vstřícným jednáním odpovědných pracovníků především na Magistrátu hlavního města Prahy. Za pozitivum považují, že dotace MHMP nevyžaduje procentuelní navýšení z prostředků organizace, tj. jeho členů.

5. problémy

Obecně zůstává v podvědomí české majority obraz Ukrajince „neznámého“, to však vnímáme jako problém vzdělanostní, který bude jistě i díky postoji mladší generace k cizincům postupně mizet. Nadále přetrvávají problémy spojené s úřadováním na Cizinecké policii ČR.⁷⁶⁾

Bylo zaznamenáno několik stížností na sledování ukrajinských občanů žijících a pracujících v ČR. Byly zaznamenány případy neochoty obsluhovat ukrajinsky mluvící občany v restauracích. Nezáměr Kanceláře prezidenta republiky a Parlamentu ČR vyjádřit se či stručně odpovědět na dopisy ukrajinských organizací ve věci politických událostí na Ukrajině (byly zaslány doporučené dopisy, které byly podepsány všemi ukrajinskými organizacemi v ČR) považujeme za nedostatek profesionality těchto vládních center, nebo přímo za politickou nevyzrálост. V této souvislosti se vyjímal i neochota Ministerstva zahraničních věcí analyzovat situaci na Ukrajině a vyjádřit se jasně k politické situaci našeho blízkého souseda, popřípadě kontaktovat či informovat ukrajinské organizace v ČR. Tato i jiná zjištění nás vedou k závěru, že národnostně menšinová politika v ČR nadále stojí pouze na okraji politického zájmu ČR. Chybí zde koncepce budoucí spolupráce se státy, jejichž občané jsou již nedílnou součástí politické, kulturní, chceme-li mezinárodní prezentace České republiky.

Sdružení Ukrajinek v ČR

Prvním problémem v roce 2004 byl nedostatek finančních prostředků, především na vydání sborníku, který by nebyl vydán bez spolupráce s Karlovou univerzitou. Druhým, trvalým

⁷⁶⁾ Pozn. Ministerstva vnitra: Toto konstatování bez uvedení konkrétního příkladu může být zavádějící.

problémem naší organizace je absence vlastního kancelářského prostoru, sídla organizace, kde by byl shromažďován administrativní materiál a kde by se scházela Rada sdružení.

Sdružení Ukrajinců a přátel Ukrajiny v ČR

Domníváme se, že výše dotací nezohledňují skutečné náklady, které jsou nezbytně nutné pro optimální naplnění projektů a uspokojení požadavků členů organizace. Dochází k absurdní situaci, že sboristé výkonného amatérského pěveckého sboru, který vystupuje dvakrát měsíčně, si musí přispívat na pronájem zkušebny, cestovné, ubytování apod. Obdobná situace nastala i v plnění dalších projektů. Dalším negativem u dotační politiky MK je nutné navýšení 30 % z prostředků organizace. Následující problém spočívá v termínech vyplácení dotací, tj. až v druhé polovině kalendářního roku. Tímto jsou organizace znevýhodňovány v přizpůsobování termínů plnění projektů.

ŽIDOVSKÁ KOMUNITA ⁷⁷⁾

1. spolupráce s orgány samosprávy, účast zástupců národnostní menšiny v orgánech samosprávy (zvláště ve výborech pro národnostní menšiny tam, kde jsou zřízeny)

Všeobecně lze konstatovat, že situace Federace židovských obcí v ČR se od předchozího roku příliš nezměnila. I nadále zůstáváme představiteli židovské komunity, která se ve své drtivé většině nehlásí ke statutu národnostní menšiny. FŽO je registrována Ministerstvem kultury ČR ve smyslu zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech. Jejími přidruženými členy jsou některá občanská sdružení. V tomto smyslu lze také citovat relevantní pasáže ze Zprávy o situaci národnostních menšin za rok 2003.

Co se spolupráce s orgány samosprávy týče, FŽO byla v loňském roce přizvána ke spolupráci s Komisí Rady hlavního města Prahy pro oblast národnostních menšin. Některé naše Židovské obce spolupracují s orgány samosprávy již dlouhodobě, např. ŽO Brno nebo ŽO Teplice.

2. formy podpory projektů, uskutečněných organizacemi národnostní menšiny

Dvě z občanských sdružení, která jsou přidruženými členy FŽO, se ucházely o dotace ze státního rozpočtu na vydávání periodického tisku. Dotace byla udělena občanskému sdružení *Bejt Simcha* na vydávání časopisu *Maskil*, který vychází v nákladu cca 600 kusů měsíčně. Časopis je distribuován zdarma mezi členy ŽO a organizace přidružené k FŽO. Některé další projekty občanských sdružení byly podpořeny z prostředků Ministerstva kultury ČR.

3. nejvýznamnější aktivity jednotlivých sdružení příslušníků národnostní menšiny

4. příklady dobré praxe

Příkladem dobré praxe je dle mého názoru už sám fakt, že je zástupce FŽO zván na jednání Rady. Je tak možno reagovat na aktuální podněty z oblasti legislativy a přispět zkušenostmi a názory k problematice, společné všem menšinám. V tomto duchu je třeba zmínit i problémy, s nimiž se komunita v roce 2004 potýkala, je to m.j. i nárůst antisemitských a xenofobních činů. Jakkoliv jde o nárůst statisticky podstatný (změna kvalifikace ze strany Policie ČR zde jistě také sehrála roli), v absolutních číslech je naše situace nesrovnatelně lepší, než v mnoha jiných evropských zemích. Přesto se musíme a chceme této problematice věnovat. To nás spojuje zejména s problematikou romské komunity. Uvítáme proto spolupráci zejména na trestní legislativě, ale i v oblasti vzdělávání a prevence.

5. problémy

⁷⁷⁾ Podklady zaslal JUDr. Tomáš Kraus, host v Radě.

Přílohy

Příloha 1

Výběrové řízení 2004

KULTURNÍ AKTIVITY PŘÍSLUŠNÍKŮ NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN

(včetně navýšení a vrácených nevyužitých prostředků)

**Schválená
dotace
projekt** **celkem**

bulharská

Bulharská kulturně osvětová organizace sv. Cyrila a Metoděje v Praze, Praha		
Dny bulharské kultury v České republice	70 000	70 000
Bulharská kulturně osvětová organizace, Praha		
Umíme se domluvit	20 000	20 000
Pirin, Brno		
Uchování bulharských lidových tradic a tanců	45 538	45 538
Sdružení pro Bulharsko, Brno		
Bulharská kultura v ČR 2004	40 000	40 000
„Zajedno“ - občanské sdružení Bulharů a přátel Bulharska v České republice, Praha		
Dny bulharské kultury v ČR	50 000	50 000

chorvatská

Sdružení občanů chorvatské národnosti, Grygov		
14. Chorvatský kulturní den	55 000	55 000

maďarská

Svaz Maďarů žijících v českých zemích, Praha		
Kulturní, informační a dokumentační činnost	408 000	568 000
Dny maďarské kultury	130 000	
Celostátní kulturní a vzdělávací setkání příslušníků maďarské menšiny	30 000	

německá

Kulturní sdružení občanů německé národnosti, Praha		
Péče o kulturní dědictví a zachování lidových tradic německé menšiny na území ČR	50 000	60 000
Pěvecký soubor „Heimatchor“ Kraslice	10 000	
Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, Praha		
Adalbert Stifter a Karel Klostermann – kulturní tradice, zvyklosti, písně a tance Šumavy	25 000	245 000
Velké setkání lidového umění a kultury německé menšiny a přátel Němců ze všech regionů	220 000	
Slezský německý svaz, Opava		
Vybavení kulturní skupiny Slezského německého svazu	15 000	20 444
Prezentace kultury německé menšiny mezi německou menšinou na Opavsku ...	5 444	
Svaz Němců, regionální skupina Hřebečsko, Moravská Třebová		
Německý taneční soubor	50 000	130 000
Dny česko-německé kultury	50 000	
Tradice a zvyky německé menšiny uchované v tancích a písních	30 000	
Svaz Němců, region Chebsko, Cheb		
Víkendový seminář - Chebské lidové tance	15 000	70 260
Koncert „Hudba nezná hranic“	40 260	
Víkendový seminář - Chebské lidové kroje	15 000	
Svaz Němců - severní Morava, Orlické hory, Šumperk		
Den lidové kultury německé menšiny	20 000	30 000
Kulturně-vzdělávací seminář – duben	5 000	
Kulturně-vzdělávací seminář – září	5 000	
Svaz Němců-Liberec, Lužice - Severní Čechy, Liberec		
Vánoční oslava 2004	10 000	20 000
Česko-německé kulturní dny 2004	10 000	

polská

ARS MUSICA, Český Těšín		
Popularizace sborového zpěvu, lidové hudby a divadelních forem ...	90 000	130 000
Vydání profilového CD Studentského sboru	40 000	
COLLEGIUM CANTICORUM, Český Těšín		
Rozvoj umění sborového zpěvu	40 000	40 000
Dům kultury - Sdružení uměleckých a zájmových aktivit, Třinec		
Podpora činnosti Polského PS HUTNIK	40 000	50 000
Literární přednášková činnost, literární soutěže	10 000	
GÓROLE, Mosty u Jablunkova		
Mezinárodní přehlídka lidových kapel a folklorních souborů	35 000	35 000
Klub polski v Praze, Praha		
Dny polské kultury v Lysé nad Labem	22 785	26 985
Setkání kultur	4 200	
Kongres Poláků v České republice, Český Těšín		
Dokumentační centrum Kongresu Poláků v ČR	280 000	550 000
Perspektiva 21	120 000	
Takoví jsme 2004	150 000	
Polský kulturně - osvětový svaz v ČR, Český Těšín		
Kulturně - osvětová činnost	440 000	1 290 000
Loutkové divadlo BAJKA	800 000	
Publikační činnost 2004	50 000	
Sdružení přátel polské knihy, Český Těšín		
Výstavy polské knihy a doprovodné literární akce	30 000	30 000

romská

OS „Kulturní tradice“, Liberec		
III. festival romské kultury - Sára - patronka Romů	50 000	50 000
OS Sdružení Romů severní Moravy, Karviná		
Romská píseň a tanec Karviná 2004	150 000	150 000
OS Slovo 21, Praha		
Světový romský festival KHAMORO 2004	1 700 000	1 700 000
Společnost přátel časopisu Romano džaniben, Praha		
Vydávání sborníku Romano džaniben	197 330	197 330
Společenství Romů na Moravě, Brno		
Djangofest III. ročník	20 000	50 000
Romové hrají divadlo	30 000	

rusínská

Společnost přátel Podkarpatské Rusi, Praha		
Hlavní aktivity SPPR v roce 2004	6 592	6 592
Folklorní soubor Skejušan, Chomutov		
Setkání Rusínů 5/2004	17 000	17 000

ruská

Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice v ČR, Praha		
Moskva - Praha 2004	100 000	100 000

řecká

Asociace řeckých obcí v ČR, Brno		
Významné dny řeckého národa	105 000	125 000
Příprava realizace památníku spoluobčanům	20 000	

Lyceum Řekyň, Brno		
Řecké národní kroje	30 000	100 000
Zachování a rozvoj řecké komunity a její kultury	70 000	

slovenská

ČeskoSlovenská scéna, Praha		
Provoz divadelní ČeskoSlovenské scény	50 000	50 000
Folklorní sdružení PÚČIK, Brno		
Tradice a zvyky slovenského lidu uchované v lidových písních a tancích	45 000	105 000
Děti a tradice	30 000	
Návraty ke kořenům	30 000	
Folklorní soubor Šarvanci, Praha		
Doušky z pramenů slovenského folkloru	10 000	20 000
Praha - domov mnoha národů	10 000	
Klub slovenské kultury, Praha		
Rozvoj kultury slovenské národnostní menšiny v ČR ...	980 000	1 230 000
Dokumentační středisko	200 000	
Pražské památky - Pražské pamiatky - ediční projekt	50 000	
Limbor - slovenské folk. sdružení, Praha		
Praha - srdce národů 2004	80 000	130 000
Slovenské tradice v Praze	50 000	
Obec Slováků v ČR, Praha		
Kluby Koreňov	40 000	120 000
Jánošíkův dukát 2004	80 000	
Slovensko- český klub, Praha		
Klubové večery Slovenských dotykov	50 000	310 000
Dny slovenské kultury v ČR	220 000	
Vydání knihy „Naďa Vokušová - Ako rozbiť dúhu“	40 000	
Slovenský literární klub v ČR, Praha		
Praha - dílna slovenských spisovatelů	40 000	80 000
Vydání knihy „Vladimír Skalský - Klíčová slova“	40 000	
Svaz Slováků v ČR, Praha		
Knižní publikace „Slovenští studenti na českých VŠ“	50 000	50 000

ukrajinská

Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny, Praha		
Účinkování Sboru sv. Vladimíra v rámci ČR	50 000	60 000
Regionální činnost SUPU	10 000	
Ukrajinská iniciativa v ČR, Praha		
Celoroční cyklus přednášek o dějinách Ukrajiny	150 000	480 000
Ukrajinský klub	250 000	
Ukrajinský podzim 2004	80 000	

ostatní + multietnické

Bludný kámen, Opava		
Multietnický festival Etnojazz 2004	30 000	30 000
Matice slezská, Opava		
XXXV. Slezské dny	100 000	100 000
Národy Podyjí, Mikulov		
V. Festival Národů Podyjí	20 000	20 000
Sdružení folklorního souboru Jackové dětem, Jablunkov		
VI. ročník mezinárodního dětského festivalu	15 000	15 000

Jiné subjekty (předkladatelem není OS)**Muzeum romské kultury v Brně, o.p.s., Brno**

Muzeum romské kultury - provoz

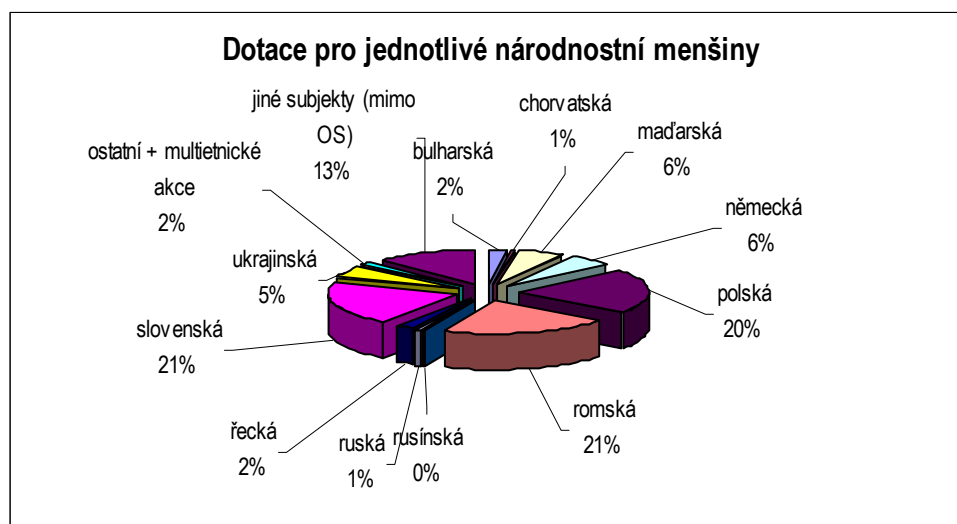
1 290 000

1 290 000**C e l k e m****10 162 149****Dotace pro národnostní menšinu (občanská sdružení):**

bulharská	225 538
chorvatská	55 000
maďarská	568 000
německá	575 704
polská	2 151 985
romská	2 147 330
rusínská	23 592
ruská	100 000
řecká	225 000
slovenská	2 095 000
ukrajinská	540 000
ostatní + multietnické akce	165 000
jiné subjekty (mimo OS)	1 290 000
c e l k e m	10 162 149

Poznámka:

V jiných subjektech obdrželo Muzeum romské kultury 1 290 000,- Kč, tj. v součtu

romská národnostní menšina: 3 437 330,- Kč

Přehled projektů v programu na podporu integrace příslušníků romské komunity v roce 2004

<i>organizace, místo</i>	<i>projekt (akce)</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Athinganoi, Praha	Mezinárodní den Romů, Multikulturní den	8 927
Čavorikani Luma - kroužek her a nápadů, Neratovice	Výroční koncert k nedožitým šedesátinám p. Michala Demetera (1. ročník)	10 000
Člověk v tísni - společnost při České televizi, o.p.s., Praha	Jeden svět na školách - Romové, rasismus	50 000
Demokratická aliance Romů ČR, Valašské Meziříčí	Jekhetane - Společně	80 000
	Podpora romské mládeže v umělecké a kulturní sféře	50 000
	Romská píseň 2004	600 000
Diakonie Českobratrské církve evangelické, Prostějov	Zloděj a jeho svět - 1. romský dětský muzikál	7 500
Dobročinný spolek Lomikámen, Beroun	Jeden Beroun	10 000
Drom, romské středisko, Brno	Festival hudby a tance	20 000
	Romská folklorní hudba a tanec	30 000
Dům dětí a mládeže Děčko Náchod	Mirikle	10 000
Klub hurá kamarád, Pardubice	Dětská letní dílna - poznejme se	20 000
Klub Pampeliška, Praha	Festival porozumění - II. Ročník	10 000
Komunitní centrum Chánov, Most	Naše písně a tance 2004	94 500
Kulturní svaz Jekhetane, Ústí nad Labem	Volnočasové aktivity vzdělávacího centra zajišťující mimoškolní výchovu a romských dětí	75 000
Lácho lav, Karviná	Den Romů	10 000
Miret, Bystré	Mezinárodní romský festival Gypsy Celebration 2004	50 000
Multikulturní centrum Praha	Romské vzdělávací dílny pro děti a romské besedy v knihovnách	20 000
Muzeum romské kultury, o. p. s., Brno	Digitalizace analogových kazet - záchrana archivu	100 000
	Výchovné vzdělávací aktivity v Muzeu romské kultury	110 000
Občanské sdružení Amare Krupka, Krupka	Oslavy mezinárodního dne Romů, Hudební festival 2004	40 000
Občanské sdružení Mania, Chomutov	Talent Roma	50 000
Občanské sdružení Rami, Ústí nad Labem	Romská 14	24 988
Občanské sdružení R-Mosty, Praha	Roma Unwanted	70 000
Občanské sdružení Salinger, Hradec Králové	Romský předvánoční koncert	5 000
Regirom-regionální sdružení pro romskou kulturu jv. Čech, Pardubice	Mládež a romská kultura	28 342
Romea, Praha	Historie romských tiskovin a jejich spolupráce s majoritními médii	50 000
Romská misie - občanské sdružení, Plzeň	Talent 2004	15 000
Romské křesťansko-vzdělávací sdružení Matice romská, Praha	Národní křesťanská konference Romů	700
ROS-klub, Hořice	Romové, mládež a kulturně hudební tradice (6. ročník)	10 000
Romské sdružení Indigo, Jílové u Děčína	Poznejme se navzájem	25 000
Sbor Křesťanské společnosti Prostějov	Lačno hiros 2004 program tolerance a porozumění	55 000
Sdružení pěstounských rodin, Brno	Romský soubor Renata	10 000
Sdružení Romano jasnica, Ústí nad Labem	Hudbou proti národnostní nesnášenlivosti a xenofobii	30 000
Sdružení romských občanů Lysá nad Labem	Kultura a tradice Romů v ČR, IV. Romský festival v Lysé nad Labem rok 2004	50 000
Společenství Romů na Moravě, Brno	Divadlem k integraci Romů	15 000
	Djangofest III. ročník	20 000
Společenství Začít spolu, Plzeň	Miro Suno	25 000
Doc. Mgr. Hošek, Praha	Setkání dvou světů - společný koncert Hery Gipsy Band a Filharmonie Hradec Králové	70 000
	v rámci 8. ročníku mezinárodního hudebního festivalu Nekonenční podzim Jiřího Hoška 2004	
Divadlo Bez zábradlí, s. r. o., Praha	Cikáni jdou do nebe	250 000

Celkem 2 209 957

Přehled poskytnutých dotací odboru umění a knihoven a dalších Ministerstva kultury v roce 2004 (národnostní menšiny + integrace příslušníků romské komunity; včetně akcí multietnických)⁷⁸

Divadlo

<i>Pořadatel</i>	<i>Název a zaměření akce</i>	<i>Místo a doba konání</i>	<i>Dotace (Kč)</i>
o. s. Farma v jeskyni	česko-slovenský projekt Sclavi	Praha - listopad	250 000

Hudba

<i>Pořadatel</i>	<i>Název a zaměření akce</i>	<i>Místo a doba konání</i>	<i>Dotace (Kč)</i>
Colour Production, spol. s r. o.	Colours of Ostrava	červenec	370 000
Key Production, s. r. o.	UNITED COLOURS OF PRAGUE	leden-prosinec	80 000
RACHOT Production, s. r. o.	RESPECT Ethnic & World Music Festival 2004	Praha, červen	120 000
Švandovo divadlo na Smíchově	Týden evropské romské hudby	Praha, září	50 000
Jiří Švéda	Hudební festival ETNO BRNO 2004	září-listopad	70 000

Výtvarné umění

<i>Pořadatel</i>	<i>Název a zaměření akce</i>	<i>Místo a doba konání</i>	<i>Dotace (Kč)</i>
Muzeum romské kultury	Výstava Magdalena Konečná	Brno, leden	91 000

Knihovny

<i>Žadatel</i>	<i>Název a zaměření akce</i>	<i>doba konání</i>	<i>Dotace (Kč)</i>
Krajská knihovna Karlovy Vary	Služby pro německou menšinu v Karlových Varech (nákup fondu v němčině)	2004	10 000
Městská knihovna Česká Lípa	Nákup knihovního fondu pro národnostní menšiny ... literatura v ruštině	2004	7 000
Městská knihovna Mladá Boleslav	Slovenské knihy (rozšíření knihovního fondu)	2004	10 000
Muzeum romské kultury o. p. s. - knihovna	„I romské děti chtějí číst“	2004	35 000
	Knihy jako zážitek	2004	10 000
Městská knihovna Ladislava z Boskovic Mor. Třebová	Poznáváme se	2004	5 000
Městská knihovna Český Těšín	Integrace národnostních menšin	2004	20 000
Regionální knihovna Karviná	Zprostředkování knižní kultury ... pro občany polské a slovenské národnostní menšiny - realizace výstav, besed	2004	15 000
Státní vědecká knihovna Ústí n.L.	Nákup knihovního fondu pro vietnamskou a romskou menšinu	2004	10 000
Multikulturní centrum Praha o. s. - knihovna	Vzdělávací semináře pro knihovníky - Role knihoven ve vztahu k menšinám a cizincům	2004	16 000
	Knihovna MC Praha - o menšinách pro menšiny	2004	10 000

Literatura

<i>Pořadatel</i>	<i>Název</i>	<i>Místo a doba konání</i>	<i>Dotace (Kč)</i>
Slovenský literární klub, o.s.	Chamrous Emil: Klíčové slova: Praha, Slovensko, literatura	2004	20 000
Svaz Slováků v ČR	revue Slovenské rozhledy	2004	30 000

⁷⁸ z přehledu je zřejmé, zda se jedná o aktivity menšinové či akce na podporu integrace, a to nejen romské.

Odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií

Kulturní aktivity občanských sdružení v oblasti ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií byly podpořeny v oblasti odborného tisku (dotýká se např. historie německého osídlení na Moravě, historie židovského osídlení na Moravě, česko-polské příhraniční vztahy aj.);

- Matice moravská, Brno - Časopis a sborník Matice moravské (dotace **50 tis. Kč**)
- Muzejní a vlastivědná společnost v Brně - Vlastivědný věstník moravský (dotace **100 tis. Kč**);
- Regionální jizba Adama Sikory v Jablunkově – občanské sdružení (dotace **30 tis. Kč**).

V roce 2004 podpořilo MK ČR projekt předložený ještě Muzeem romské kultury, o. p. s. s názvem „Muzeum romské kultury – místo pro uchovávání a prezentaci dokladů o dějinách a kultuře Romů“, a to dotací ve výši **800 tis. Kč**.

Samostatnou kapitolou je plnění usnesení vlády ze dne 28. 7. 1999 č. 797, které ukládá ministrovi kultury zajistit podporu studia a vzdělávacích aktivit v oblasti **holocaustu**.

Ve všech materiálech, studiích a dalších aktivitách k této problematice je spolu s holocaustem Židů uváděn **holocaust Romů**. Problematikou se programově zabývá Památník Terezín (příspěvková organizace zřizovaná MK). Holocaust Romů je připomínán v expozici Památníku Terezín i jím spravovaných zahraničních muzejních expozicích v bývalých koncentračních táborech v Osvětimi a Ravensbrücku. K dané problematice pořádá semináře a workshopy pro odborníky a ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy pro pedagogy, žáky a studenty.

V oblasti uchovávání, výzkumu a prezentace židovské kultury byly podpořeny projekty :

- celoevropský projekt „Svědectví židovského století“, jehož garantem je Památník Terezín ve spolupráci s Židovským muzeem v Praze, částkou **294 tis. Kč**;
- příprava výstavy a katalogu synagonálních textilií - částka **129 tis. Kč**;
- zjišťování dostupných údajů a odborné zpracování souboru svitků Tóry a povijanů na Tóru – částka **37 tis. Kč**.

Odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií podpořil uvedené projekty částkou ve výši 1 440 tis. Kč.

Přehled projektů dotovaných v grantovém programu pro oblast audiovizu a masmédií, obsahujících prvek podpory kulturních aktivit národnostních menšin

žadatel	projekt	Dotace (Kč)
Asociace Film & Sociologie	dokumentární film Milujte své nepřátele (tematika holocaustu)	100 000
Gender Studies	série přednášek Úterky s gender (ženy)	50 000
Klub kultury Třinec	Těrlícké filmové léto (Poláci, Slováci)	100 000
Sdružení pro rozhlasovou tvorbu	přehlídka dokumentárních a publicistických rozhlasových pořadů Report 2004 (Romové - jen dílčí)	50 000
STUD Brno	Česká gay a lesbický MFF Mezipatra 2004	40 000
Unijazz	Boskovice 2004 – festival pro židovskou čtvrť	30 000
Vzdělávací a kulturní centrum Židovského muzea	videodokument Zmizelí sousedé	100 000
Mgr. Pavel Chalupa	MF česko-německo-židovské kultury Devět bran	5 000 000
Člověk v tísni o.p.s.	MF lidskoprávních dokumentárních filmů Jeden svět 2004	500 000

Seznam škol a žáků polského národnostního školství – školní rok 2003/2004 a 2004/2005

MATEŘSKÉ ŠKOLY

škola	počet dětí		Pozn.
	rok 2003/2004	rok 2004/2005	
Bocanovice	1		spadá pod MŠ Bocanovice
Bukovec	17		spadá pod PZŠ Bukovec
Bystřice	35		spadá pod PZŠ Bystřice
Dolní Lomná	15		spadá pod PMŠ Jablunkov
Hnojník	20		spadá pod PZŠ Hnojník
Hrádek	20		spadá pod PZŠ Hrádek
Písečná	7		spadá pod MŠ Písečná
Jablunkov	41		
Milíkov	20		spadá pod PZŠ Milíkov
Mosty u Jablunkova	21		spadá pod PZŠ Mosty u Jablunkova
Návsí	15		spadá pod PZŠ Návsí
Nebory	13		spadá pod PZŠ Třinec I
Nýdek	6		spadá pod ZŠ Nýdek
Oldřichovice	18		spadá pod PZŠ Třinec I
Písek	9		spadá pod ZŠ Písek
Ropice	15		spadá pod ZŠ Ropice
Dolní Lištná	25		spadá pod PZŠ Třinec I
Třinec – Konská	10		spadá pod Jubilejní Masarykovu ZŠ Třinec I
Třinec – SNP	30		spadá pod PZŠ Třinec VI
Třinec – Štefánikova	25		spadá pod PZŠ Třinec VI
Vendryně – Zaolší	5		
Vendryně	26		
Albrechtice	13		spadá pod PZŠ Albrechtice
Český Těšín – Svibice	16		spadá pod PZŠ Český Těšín
Český Těšín – Akátová	27		spadá pod PZŠ Český Těšín
Český Těšín – Hrabinská	25		spadá pod MŠ Hrabinská Český Těšín
Český Těšín – Moskevská	45		spadá pod PZŠ Český Těšín
Dolní Lutyně	14		spadá pod PZŠ Dolní Lutyně
Haviřov – Bludovice	17		spadá pod PZŠ Haviřov – Bludovice
Haviřov – Podlesí1	12		spadá pod PZŠ Haviřov – Bludovice
Horní Suchá	24		spadá pod PZŠ Horní Suchá
Karviná – Fryštát	71		spadá pod PZŠ Karviná – Fryštát
Karviná – Nové Město	?		
Orlová – Lutyně	14		spadá pod PZŠ Orlová – Lutyně
Stonava	12		spadá pod ZŠ Stonava
Těrlicko	16		spadá pod PZŠ Těrlicko
MŠ celkem	700		

ZÁKLADNÍ ŠKOLY 1.-5. ROČNÍK

škola	počet dětí		Pozn.
	rok 2003/2004	rok 2004/2005	
Albrechtice	24	25	
Český Těšín – Svibice	28	27	od roku 2003 patří k PZŠ Český Těšín
Orlová – Lutyně	27	25	
Stonava	17	13	spadá pod ZŠ Stonava
Těrlicko	22	24	
Bukovec	33	31	
Dolní Lomná	18	20	od roku 2003 patří k PZŠ Jablunkov
Hrádek	34	33	
Košařiska	13	11	od roku 2003 patří k ZŠ Košařiska
Návsí	25	27	
Nýdek	8	7	od roku 2003 patří k PZŠ Bystřice
Oldřichovice	39	39	od roku 2003 patří k PZŠ Třinec I
Ropice	22	22	od roku 2003 patří k ZŠ Ropice
Milíkov	24	24	
Celkem	334	328	

ZÁKLADNÍ ŠKOLY 1.-9. ROČNÍK

škola	počet dětí		Pozn.
	rok 2003/2004	rok 2004/2005	
Český Těšín	275	283	bez žáků PZŠ Svibice
Dolní Lutyně	53	55	
Haviřov – Bludovice	87	83	
Horní Suchá	85	84	
Karviná – Fryštát	202	192	
Karviná – Nové Město	-	-	
Třinec I	175	157	
Třinec VI	129	119	
Bystřice	181	179	
Hnojník	104	96	
Jablunkov	283	279	
Mosty u Jablunkova	66	56	
Vendryně	123	111	
Celkem	1763	1763	
Základní školy celkem	2097	2022	

STŘEDNÍ ŠKOLY

škola	počet dětí		Pozn.
	rok 2003/2004	rok 2004/2005	
Gymnázium Český Těšín	365	364	
Obchodní akademie Český Těšín	112	113	
Gymnázium Karviná	95	93	
Střední průmyslová škola Karviná	40	34	
Střední zdravotnická škola Karviná	50	49	
Střední zemědělská škola Český Těšín	40	???	
SŠ Celkem	708	702	

Školní rok 2004/2005

Bývalý okres KARVINÁ

Základní škola	I	II	III	IV	V					třídy	Celkem
Albrechtice 11	7	11	3	2	2					2	25
Český Těšín-Svibice 20	4	7	8	5	3					2	27
Orlová-Lutyně, Lutynská 400	5	2	4	7	7					2	25
Stonava Holkovice 326	2	3	5	2	1					2	13
Těrlicko, Pionýrů 1/243	4	7	3	3	7					2	24
Celkem :	22	30	23	19	20					10	114

Základní škola	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	Třídy	Celkem
Český Těšín, Havlíčkova 13	41	13	24	27	26	37	34	41	40	14	283
Doní Lutyně, Kopernikova	4	2	0	6	2	9	9	11	12	4	55
Haviřov-Bludovice, Selská 14	7	7	8	7	5	17	10	10	12	6	83
Horní Suchá 407	8	6	4	5	3	12	11	13	22	6	84
Karviná Fryštát, Dr. Olszaka.156	14	16	22	16	20	26	22	24	32	10	192
CELKEM:	74	44	58	61	56	101	86	99	118	40	697

Bývalý okres Frýdek-Místek

Základní škola	I	II	III	IV	V					Třídy	Celkem
Bukovec 66	5	9	7	8	2					2	31
Dolní Lomná 70	5	6		5	4					2	20
Hrádek 77	8	8	3	8	6					2	33
Košařiska	2	1	2	2	4					1	11
Návsí, Pod výtopnou 190	8	7	2	4	6					2	27
Nýdek 293	3	1	3							1	7
Oldřichovice 210	6	4	8	7	14					3	39
Ropice 146	6	1	4	9	2					2	22
Milíkov	4	7	3	3	7					2	24
Celkem:	47	44	32	46	45					17	214

Základní škola	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	Třídy	Celkem
Třinec I, Nádražní 10	4	10	9	9	20	17	23	37	28	8	157
Třinec VI, Kopernikova 696	13	10	11	4	22	14	17	18	10	9	119
Bystřice 366	5	14	14	16	11	39	31	24	25	9	179
Hnojník 6	4	7	8	9	13	9	12	11	23	7	96
Jablunkov, Bezručova 190	17	27	18	17	22	40	47	47	44	15	279
Mosty u Jablunkova 750	3	5	3	5	9	9	5	11	6	6	56
Vendryně234	5	14	9	12	10	14	16	13	18	9	111
Celkem:	51	87	72	72	107	142	151	161	154	63	997

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	Třídy	Celkem
Celkem ZŠ bývalý okres Karviná	96	74	81	80	76	101	86	99	118	50	811
Celkem ZŠ bývalý okres Frýdek-Místek	98	131	104	118	152	142	151	161	154	80	1211
ZŠ Celkem	194	205	185	198	228	243	237	260	272	130	2022

Střední školy	I	II	III	IV	V	Třídy	Celkem
Gymnázium Český Těšín	100	84	87	93		12	364
Gymnázium Karviná	24	18	26	25		4	93
Střední průmyslová škola-Karviná	8	6	10	10			34
Obchodní akademie Český Těšín	31	28	30	24	0	4	113
Střední zdravotnická škola-Karviná	15	11	12	11	0	4^x	49
Celkem:	178	147	165	163	0		653

^x – Střední zdravotnická škola – třídy míchané

Seznam projektů podpořených v roce 2004 v programu MŠMT Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy (I. - III. kolo)

I. kolo

<i>předkladatel</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
OS Klub "Bambus"	Podpora společensko-kulturních aktivit vietnamských dětí	180 000
Občanské sdružení SLOVO 21	Romská hudba na přelomu tisíciletí - sborník	180 000
ZŠ s polským jazykem vyučovacím Třinec	MISS MISTER FITNESS EUROREGION 2004	120 000
Památník Terezín	Zpravodaj Památníku Terezín - vzdělávací materiál pro školy	169 000
Památník Terezín	Semináře k výuce o holocaustu	850 000
Židovské muzeum v Praze	Dílna – židovské tradice a zvyky	160 000
OS Lyceum Řekyň v ČR	Výuka řeckých tanců	200 000
Nakladatelství Sedmikráska	Výukový CD-ROM "Čítanka o holocaustu Židů za 2. světové války"	80 000
Bulharská kulturně osvětová organizace	"Čtu, píšu a mluvím bulharsky"	100 000
Nakladatelství Fortuna	Audionahrávky k učebnici "Praktická vietnamština" (2ks CD)	100 000
OS HUMANITAS – PROFES	Reforma multikulturního vzdělávání - kurzy pro učitele - II. část	1 000 000
Asociace řeckých obcí v ČR	Výuka řeckého jazyka	357 000
Masarykova základní škola	Kamarádi do nepohody	80 000
Komunitní centrum Chánov	Multikulturní dialog dětí a mládeže romské menšiny	400 000
Město Česká Lípa	Klubovna "Paramisa"	100 000
Oblastní charita Kutná Hora	Maják - seznamme se	50 000
	Letní integrační tábor	50 000
Svaz Němců-regionální skupina Hřebečsko	Letní mládežnický tábor s výukou němčiny	120 000
Muzeum Boskovice	Kehillach	100 000
W.I.P. s.r.o.	Loterie života - Nicholas Winton, II. etapa -semináře	250 000
Obec Slovákovi v ČR	Máte rádi čučoriedky	30 000
	"Korálíky"(dětská příloha časopisu Korene)	100 000
Kulturní svaz JEKHEANE	SPOLU - JEKHEANE	82 000
OS SFZ Limbora	Súťažná prehliadka v prednese slovenských písní, poezie	50 000
	Krok za krokom celým rokom	300 000
Klub slovenské kultury v ČR	Poznejme se! Společensko-kulturní a vzdělávací aktivity	150 000
Občanské sdružení Pirin	Výuka bulharských lidových tanců a písní	70 000
ZŠ T.G.Masaryka Zastávka	Motivace a pocit úspěchu	25 000
ZŠ s polským jazykem vyučovacím Třinec	Atletické mistrovství žáků ZŠ s polským jazykem vyučovacím	110 000
ZŠ s polským jazykem vyučovacím Frýdek Místek	Realizace osnov ZŠ s pomocí regionálních prvků "Výpravy"	70 000
OS Společnost polských učitelů v ČR	Pracovní sešit "Nad Olza"	180 000
ZŠ s polským jazykem vyučovacím Český Těšín	Sportovní soutěže pro žáky ZŠ s polským jazykem vyučovacím	49 000
OS Svaz Maďarů	Jazykové vzdělání dětí maďarské národnosti	120 000
OS ROMEA	Romano voďi do škol - časopis	160 000
Dům romské kultury o.p.s.	Školici a vzdělávací centrum Chánov	150 000
OS Shromáždění Němců	Praha očima F. Kavky a G. Merinka - seminář	30 000
	Dětský a mládežnický letní tábor s tematickým zaměřením	128 000

Muzeum romské kultury	Doprovodné vzdělávací a výchovné aktivity k výstavám	60 000
SUNFILM-spiral productions s.r.o.	"Sousedé -nácitelych" aneb Pátrání dětskou kamerou	300 000
Člověk v tísni o.p.s.	Jeden svět na školách - semináře	250 000
Ukrajinská iniciativa v ČR	Dětský klub Smoloskyp	250 000
OS Bez rozdílu	Multifunkční komunitní centrum - vzdělávací aktivity	200 000
OS BONAFIDE	Základní znalosti a dovednosti	30 000
OS Spolek Iglice	Vzdělávací programy pro děti v maďarském jazyce	300 000
Univerzita Palackého v Olomouci	Seminář - Letní škola Výchova k demokracii, občanství a toleranci	100 000
OS Židovský památník Černovice	Informační a vzdělávací programy	100 000
Židovské muzeum v Praze	Pocta (dětským) obětem holocaustu – vzdělávací aktivity pro školy	150 000
OS Ukrývané dítě	Hledání spravedlivých - vzdělávací aktivity pro školy	200 000
CELKEM		8 390 000

II. kolo

<i>předkladatel</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Muzeum romské kultury	Kurzy romského jazyka pro studenty, sociální pracovníky a veřejnost	50 000
Základní škola Havlíčkovo nám. Praha 3	Celodenní program pro školu s převahou žáků z odlišného sociokulturního prostředí	450 000
Mgr. Dagmar Burdová	Byli tady doma - semináře	50 000
Univerzita Hradec Králové	Začínáme s ukrajinštinou - didaktický komplex	70 000
Občanské sdružení R - MOSTY	Řetízek - Lancocis II - metodika práce s romskými dětmi a mládeží v jejich volném čase	110 000
Folklorní sdružení PÚČIK	Tancuj, tancuj, vykrúčaj...	127 000
Demokratická aliance Romů ČR	Lače Roma - Dobří lidé	60 000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích	Společensko-kulturní aktivity mládeže maďarské menšiny Černovice	50 000
OS Společné soužití	Děti z UNA	90 000
Církevní ZŠ Přemysla Pitra	Škola s celodenním programem	250 000
ZŠ s polským jazykem vyučovacím Třinec	Dětský školní folklorní soubor Tyrka	49 000
OS PIRIN	Prezentace bulharského folkloru	43 000
CELKEM		1 399 000

III. kolo

<i>předkladatel</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Muzeum romské kultury v Brně	Komplexní projekt vzdělávání v oblasti multikulturní výchovy	500 000
Univerzita Palackého v Olomouci	Sborník příspěvků z 11. letní školy pro učitele OV, ON, ZSV	50 000
Asociace film a sociologie Praha	Milujte své nepřátele - film o P. Pitrovi	405 400
Západočeská univerzita v Plzni	Extremismus- příručka pro učitele	264 000
Filozofický ústav AV ČR Praha	O politice uznání - publikace pro učitele	246 000
Základní škola Vranov nad Dyjí	Kamarádky a kamarádi malé Helgy	75 500
CELKEM		1 540 900,0

kolo I. - III. celkem	11 329 900
------------------------------	-------------------

Seznam podpořených projektů v rámci "Programu MŠMT na podporu integrace romské komunity v roce 2004"

<i>předkladatel</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Občanské sdružení "Přátel města Milovic"	Podpora specifických projektů zaměřených na efektivitu vzdělávání v oblasti multikulturního vzdělávání s akcentem na prevenci vzniku předsudků	400 000
ATHINGANOI	ROMAVERZITAS CZ II. 2004	121 000
Občanské sdružení Slovo 21	Příprava romských středoškoláků na přijímací zkoušky na vysoké školy	246 000
Společenství Romů na Moravě	Společenství	800 000
Integrovaná střední škola technická - Centrum odborné přípravy Most - Velebudice	ROMAKO	350 000
Salesiánské středisko mládeže - dům dětí a mládeže v Českých Budějovicích	Aktivity otevřené všem	100 000
PALAESTRA	Podpora mimoškolních aktivit dětí a mládeže	296 000
Sdružení rodičů a přátel školy při zvláštní škole	Zimní sportovní aktivity pro romské děti se zaměřením na výchovu k zdravému životnímu stylu	70 000
Oblastní charita Uherské Hradiště	Dikhen - Podívejte!	200 000
Muzeum romské kultury	Dětský muzejní klub	52 000
Sdružení Romů a národnostních menšin v Hodoníně	Činnost romského centra	90 000
Centrum politických analýz, o.s. (CPA)	O nás pro nás - Život Romů v Evropské unii	260 000
Nová škola, o.p.s.	Systém podpory dlouhodobého vzdělávání a zaměstnanosti vychovatelů-asistentů učitelů	541 000
Dům romské kultury o.p.s.	Komuntní škola Chanov	150 000
Step by Step Česká republika, o.s.	Žijeme a učíme se spolu (Podpora romské integrace)	700 000
DROM - romské středisko	Podpora vzdělávání romských dětí a mládeže	460 000
ROMEA	Vzdělávací internetový cyklus o Romech pro základní a střední školy	350 000
Zvláštní škola Lázně Libverda, okres Liberec	Po stopách Albrechta z Valdštejna, pána Frýdlantského panství	65 000
Oblastní charita Kroměříž	Komunitní centrum "SBLÍŽENÍ"	62 000
Občanské sdružení dětí a mládeže "Začít spolu", Broumov	Komunitní centrum	150 000
Základní škola Jindřichovice pod Smrkem, okres Liberec	Gadžikane Romale čave - černobílé přátelství	73 000
Masarykova univerzita v Brně, Pedagogická fakulta	Vzdělávací programy určené romskému obyvatelstvu	554 000
Občanské sdružení EDUKO	Putování nejen romských loutek	500 000
O.s. Rami	Komunitní centrum v Matiční	150 000
Sdružení Dživas	Škola hrou	229 000
o.s. MANIA	Společně to dokážeme	84 000

<i>předkladatel</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Vzdělávací centrum Podkrušnohoří	Těšíme se do školy	93 000
Liberecké romské sdružení	Aktivity Romského komunitního centra Liberec	464 000
Společenství "Začít spolu"	Centrum pro rodinu	133 000
Pedagogicko-psychologické poradenství Chomutov, Louny, Žatec	Dokážeme víc	93 000
Cíl Chomutov	Vzdělávací centrum dětí a mládeže 2004	150 000
Občanské sdružení Velká ohrada	Projekt integrace romské komunity do společnosti	151 000
HUMANITAS-PROFES, o.p.s.	Kurz pedagogického minima pro vychovatele-asistenty pro děti ze soc.kult. znevýhodňujícího prostředí	300 000
Církevní mateřská škola Laura	Most	45 000
Občanské sdružení Moravská brána	Putování s Andrejem. Dramatizace romské historie a etnografie. Výroba loutek.	49 700
Oblastní charita Kroměříž	Charitní azylový dům Kroměříž - Pomoc dětem s přípravou na školní docházku	82 555
Základní škola, Generála Svobody 16, 736 01 Havířov	Kurz pedagogického minima pro vychovatele-asistenty učitele	7 200
KHAMORO - romské integrační centrum	Romské integrační centrum Chodov	200 000
Základní škola Hoštka, okr. Litoměřice	Kola pro všechny děti	98 000
Základní a mateřská škola Brno, Křenová	Rozvoj vzdělávacích a volnočasových aktivit na ZŠ a MŠ Brno, Křenová 21	30 000
Základní škola Rotava	Klíč	75 000
Základní škola Nejdek	Hrajeme si všichni	104 000
Základní škola Teplá	Škola, kam chodím rád	100 000
Základní škola Ostrava-Kunčičky	Zvýšení úspěšnosti žáků ze znevýhodněného sociokulturního prostředí v 1. ročníku	102 000
Základní škola Ostrava-Přívoz	Vzdělávání dětí z Ostravy - Přívozu	250 000
Základní škola Děčín IV.	Putování za přátelstvím	42 000
Základní škola Kadaň	Třídy pro žáky ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí, především Romů	201 000
Základní škola Dr. Františka Ladislava Riegra	Individuální pomoc žákům z nepodnětného sociokulturního prostředí	38 000
	Celkem	9 861 455

Dotace z kapitoly 313 – MPSV na problematiku národnostních (etnických) menšin v roce 2004

Na problematiku národnostních (etnických) menšin bylo v roce 2004 poskytnuto celkem **62 596 600,- Kč** v následujícím členění:

<i>typ organizace</i>	<i>Romové</i>	<i>ostatní etnické menšiny</i>	<i>celkem (Kč)</i>
Právnícké osoby církví	12 663 100	280 200	12 943 300
Občanská sdružení	37 288 900	811 700	38 100 600
Obecně prospěšné společnosti	11 552 700	0	11 552 700
Fyzické osoby	0	0	0
Celkem	*61 504 700	1 091 900	62 596 600

Jedná se o neinvestiční dotace.

* Z této částky bylo rozděleno 29 153 000,- Kč prostřednictvím dotačních programů Rady vlády pro záležitosti romské komunity.

Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2004
Programy zaměřené na prezentaci národnostních kultur v hl. m. Praze, na kulturní, společenskou a osvětovou činnost národnostních menšin

<i>organizace</i>	<i>projekt / anotace</i>	<i>celkové náklady (Kč)</i>	<i>požadovaný dar (Kč)</i>	<i>přídělený dar (Kč)</i>
Bulharský kulturně osvětový klub v Praze	MFF Praha srdce národů 2004 - zajištění účasti bulharského folklorního souboru. Náklady na ubytování, stravování, dopravu a režijní náklady.	175 500	122 850	30 000
Bulharská kulturně osvětová organizace Sv.Cyrila a Metoděje	Série koncertů bulharské menšiny - koncerty vážné hudby. Náklady na pronájem sálu, propagaci, technické služby.	226 000	158 200	40 000
Bart	Vše o Čečencích - 4 kulturně-vzdělávací večery o národní kultuře, historii, jazyce a tradicích. Náklady na pronájem, honoráře za vystoupení souborů, propagaci, produkty pro ochutnávku, organizaci večera, tlumočnické služby, technické zajištění.	151 600	140 000	0
Společnost přátel Lužice	Praha a Lužičtí Srbové - mezinárodní vědecká konference v Praze. Náklady na ubytování zahraničních a mimopražských aktivních účastníků, cestovné, 5x víza, občerstvení, pronájem prostor.	90 500	90 500	30 000
Svaz Maďarů, ZO Praha	Klubová setkání (10 x ročně) - společenská setkání členů. Náklady na pronájem prostor, poštovné, tisk pozvánek.	45 000	35 000	20 000
	MFF Praha srdce národů 2004 - zajištění účasti 2 maďarských tanečních souborů. Náklady na dopravu na území ČR, ubytování, stravování, propagaci.	165 000	131 000	30 000
	Setkání kultur - společná akce národnostních menšin v hl. m. Praze. Náklady na cestovné na území ČR, pronájem prostor, technické zajištění, honoráře, poplatek za zapůjčení filmu.	68 000	51 000	30 000
Makedonija	Zajištění účasti 2 členů o.s. na celosvětovém srazu krajanů v makedonské Skopji jako zástupců národnostní menšiny žijící v hl. m. Praze. Náklady na cestovní výlohy - letenky a ubytování.	50 000	30 000	0
	Podchycení Makedonců žijících v hl. m. Praze a následné jednodenní setkání pražských Makedonců se společenským a kulturním večerem. Náklady na vyhledání kontaktů na Makedonce žijící v hl. m. Praze, písemné oslovení, zřízení komunikačního centra, organizace setkání, pronájem prostor, informační materiál, organizace společensko-kulturního večera.	50 000	27 000	0
Kulturní sdružení občanů německé národnosti	Zajištění pravidelného setkávání členů ZO Praha. Náklady organizační zajištění, pronájem sálu, honoráře přednášejícím odborníkům, poštovné, kopírovací služby, pozvánky, telefonické služby, cestovné přednášejícím, občerstvení.	51 260	31 160	20 000
Klub Polski	MFF Praha srdce národů - zajištění účasti souboru. Náklady na ubytování, stravování, příspěvek na dopravu, režijní náklady - pronájem prostor, technické služby.	132 500	90 000	30 000
	Setkání kultur - zajištění účasti souboru, prezentace komorní hudby. Náklady na organizační zajištění, pronájem prostor, technické služby - ozvučení, osvětlení, honoráře vystupujícím, ubytování, stravování, dopravu, propagaci.	126 500	60 000	20 000
Athinganoi	Jak se stát dobrým manažerem v NNO II. - školení pro zástupce romských neziskových organizací v manažerských dovednostech zaměřených na neziskový sektor (12 teoretických přednášek). Náklady na odměnu hlavnímu koordinátorovi projektu, občerstvení, poplatky za telefonické služby, lektori - školení, mediální školení.	1 293 400	370 000	0
	Mezinárodní den Romů 2004 - seminář, zasazení stromu, koncert s následnou disco world music. Náklady na odměnu pro 8 koordinátorů projektu a hlavního koordinátora, účetní, odměnu pro DJ, moderátora semináře, občerstvení, zakoupení stromu, pronájem prostor na seminář i koncert.	105 600	45 000	25 000

Děti světa	Zájmová činnost dětí a mládeže - zajištění celoroční činnosti, volnočasové aktivity pro romské děti a mládež. Náklady na vybavení kroužků, cestovné, propagaci, odměny, jízdné, pohoštění.	100 000	100 000	20 000
Dětský klub 10	Romano bašaviben - tradiční romská zábava. Náklady na pronájem prostor, propagaci, odměny pro účinkující dětské soubory, odměny 2 romským kapelám, moderátorům, pořadatelům, technické zajištění, cestovné účinkujícím, zajištění odměn do tomboly, občerstvení účinkujícím.	225 000	150 000	0
	Taneční a pěvecký soubor - zajištění činnosti souboru romských dětí, podpora veřejných prezentací souboru. Náklady na pronájem a provozní náklady prostor zkušebny, rekonstrukce místnosti - odhlučnění a klimatizace, vybavení souboru - hudební nástroje a příslušenství, hudební aparatura, kroje pro soubor, vstupy na kulturní akce.	394 400	195 000	35 000
Lače čhave	Kapela Vera - zajištění činnosti romské kapely. Náklady na hudební nástroje, kostýmy pro členy kapely a vystupující klienty, nahrání CD, propagační materiál, nákup zpěvníků a odborné literatury, pronájem prostor, nákup aparatury - zesilovače, mikrofony, stojany, cestovné na vystoupení kapely.	156 500	109 500	15 000
Láče Roma	Vystoupení tanečního a pěveckého souboru - nácvik, soustředění souboru a veřejné vystoupení. Náklady na kostýmy pro tanečníky, hudební nástroje, pronájem zkušebních prostor, soustředění souboru.	195 000	112 500	20 000
Lácho drom	Celoroční provoz dětského klubu - celoroční volnočasové aktivity pro romské děti ze sociálně slabých rodin. Náklady na vybavení klubu - hudební aparatura, pronájem prostor, vybavení pro kroužek romských tanců - kroje, školní potřeby, nákup společenských her, sportovního vybavení, OON.	192 000	192 000	20 000
Levai	Přehlídka dramatických kroužků - pražských i mimopražských kroužků. Náklady na organizační zajištění, občerstvení a výdaje pro účinkující, pronájem sálu, propagaci, cestovné souborů.	110 000	90 000	0
Matrice romská	Zajištění činnosti o.s. - volnočasové aktivity pro romské děti a mládež. Náklady na telefonické služby, poštovné, kancelářské potřeby, zajištění občerstvení na konferenci křesťanů, jejich setkání, zajištění výletů a exkurzí - parník, besídka, hrady a zámky, diskotéka, ZOO, zajištění občerstvení na těchto akcích, pouť na Sv. Horu a Sv. kopeček u Olomouce - cestovné, strava.	195 000	195 000	50 000
Mezinárodní romská unie ČR	Romské informační a kulturní centrum Amaro than - celoroční provoz komunitního a informačního centra pro Romy. Náklady na pronájem prostor, odbornou asistenci, propagaci uměleckých vystoupení - výstavy a koncerty.	1 907 400	430 000	30 000
	Dny romské kultury v Praze - prezentace romské kultury v hl. m. Praze - přehlídka romských tanečních a hudebních souborů, vernisáž výstavy, seminář, filmová přehlídka, závěrečný ples. Náklady na lidské zdroje, pronájem prostor, propagaci, cestovné a denní diety.	289 000	239 000	30 000
Náš svět	Projekt integrace a volnočasové aktivity dětí a mládeže, vzdělávání. Náklady na dopravu, vstupenky, občerstvení na celoroční akce, odměny lektorů, doučování, vybavení kroužků - taneční, pěvecký, dramatický, výtvarný, poplatky za bankovní a telefonické služby.	350 000	175 000	25 000
Palaestra	Podpora sportovní činnosti dětí a mládeže - provoz sportovního a vzdělávacího centra pro děti a mládež z rizikového prostředí, zejména z romské komunity, sociálně slabých a méně přizpůsobivých vrstev obyvatelstva. Náklady materiálové - sportovní vybavení (dresy, přilby, obuv na box, trička, bandáže, dekoraci), nemateriálové - pronájem tělocvičny včetně platby za elektřinu, vodu a plyn, zajištění soustředění.	310 500	174 000	0
R - Mosty	Romské komunitní centrum R-Mostů - zajištění každodenní práce v romském centru. Náklady materiálové - technické vybavení a zajištění zájmových kroužků, hygienické a čistící potřeby, vybavení knihovny, kancelářské potřeby, služby - elektrická energie, účetnictví, telefonické služby, poštovné, opravy, údržba centra, OON.	1 709 900	198 000	100 000
Romano dives	Prezentace romské kultury, společenská, osvětová poradenská činnost a volnočasové aktivity dětí - zajištění celoroční činnosti o.s. Náklady na pronájem prostor, služby, propagaci, materiální náklady zajištění poznávacích akcí, seminářů, zajištění poradenské činnosti.	140 000	140 000	30 000

Romské evropské centrum	Rozvíjení romské kultury, volnočasové aktivity dětí a mládeže - zajištění činnosti sdružení. Náklady na pronájem prostor, služby, vybavení kroužků, přednášky, doučování, dopravu, vstupenky, odměny.	450 000	150 000	20 000
Slovo 21	Khamoro 2004 - výstava fotografií a defilé účinkujících. Náklady na zajištění fotografické výstavy - fotomateriál, zpracování, adjustace, pronájem prostor, kurátor, vernisáž, propagace, náklady na defilé - asistence, koně, scénografie, rekvizity.	221 470	131 670	70 000
Sdružení pro mimoškolní aktivity sport	Prevence kriminality, zapojení romských dětí a mládeže ze sociálně slabých rodin do sportovní činnosti. Náklady na energie, plyn, vodné - stočné, údržba, rekonstrukce podlahy a opravy, vybavení sportovními pomůckami, cestovné, stravné.	351 000	200 000	0
Velká Ohrada	Projekt integrace romské kultury do společnosti - zajištění celoroční činnosti sdružení. Náklady na odměny lektorům kroužků, doučování, vedení tábora, vybavení kroužků, kancelářské potřeby, poplatky za bankovní služby a za telefon, doprava a vstupné na výlety a zájezdy.	385 000	127 000	70 000
Viragy	Hrajeme divadlo - soustředění dramatického souboru romských dětí. Náklady na ubytování a celodenní stravování (33 účastníků), dopravu.	155 000	155 500	0
	Galavečer a setkání romských i neromských osobností. Náklady na pronájem sálu, zajištění pořadatelské služby, hudby, odměny účinkujícím umělcům, občerstvení účinkujícím	165 000	145 000	0
Obščestvo Rusínů	Vzdání díky bohu za úrodu - slavnost seznamující pražskou veřejnost s tradicí Podkarpatské Rusi. Náklady na pronájem prostor, zvukové techniky a hudebních nástrojů, dopravu a ubytování mimopražských účinkujících účastníků, propagační materiál, provozní náklady, OON - odměny účinkujícím, překladatelské služby.	29 000	24 500	20 000
Artek	Praha skutečná i neuvěřitelná 2004 - exkurze po hl. m. Praze a večerní posezení. Náklady na dopravu a průvodce, vstup do objektů, propagaci projektu, fotomateriál, kancelářské potřeby, organizaci závěrečného večera projektu včetně zajištění občerstvení, stravování, pronájem techniky - kamera, fotoaparát.	142 700	86 200	0
	Večer humoru a hudby národnostních menšin v Praze - večerní posezení pro veřejnost. Náklady na pronájem prostor, přípravu projektu, propagaci, kancelářské potřeby, foto a videomateriál, pronájem techniky - kamera, fotoaparát.	126 500	75 900	25 000
	Mnohojazyčné studentské centrum v Praze - provozování studentského centra v Praze. Náklady na pronájem prostor, náklady za el. energii, vodu, komunální služby, služby za telefon, propagaci projektu, foto a videomateriál, kancelářské potřeby.	118 200	78 600	0
Artek	Odkud pocházejí rusky mluvící studenti a mládež žijící v Praze? - informační cyklus formou 4 večerních posezení. Náklady na pronájem prostor, přípravu projektu, propagaci projektu, kancelářské potřeby, foto a videomateriál, pronájem techniky - kamera, fotoaparát.	217 500	130 500	0
Ruská tradice	Slavnostní galakonzert na závěr ruské sezóny v ČR. Náklady na pronájem prostor, propagační materiál, ubytování mimopražských účinkujících, technické služby.	394 000	130 000	30 000
	MFF Praha srdce národů-zajištění účasti ruských souborů tradiční kultury. Ubytování, stravování členů souboru, příspěvek na dopravu, režijní náklady - pronájmy, technické služby.	123 500	90 000	30 000
	Série koncertů slovanské duchovní hudby. Náklady na pronájem prostor, propagační materiál, technické služby.	146 000	95 000	30 000
	Setkání kultur - zajištění multikulturní akce. Náklady na ubytování, stravování a dopravu účastníků z Ruska, režijní náklady - pronájem prostor a techniky, poplatky, propagace, tlumočnické služby, realizace.	153 080	110 000	30 000

Řecká obec Praha	Pěvecký a taneční soubor Akropolis - zajištění vystoupení souboru na festivalech a jiných společenských akcích. Náklady na přepravu krojů a hudebních nástrojů, údržbu, čištění a pořízení krojů pro tanečníky, nákup taneční obuvi, zajištění účasti na semináři tanců v Brně a Krnově - dopravné, ubytování.	150 000	95 000	30 000
	Kulturní, společenská a osvětová činnost - společenské večery při příležitosti státních svátků, přednášky, semináře, zájezdy. Náklady na pronájem prostor, ozvučení prostor, poštovné, pozvánky, cestovné na zájezdech.	560 000	250 000	20 000
Česko-Slovenská scéna	Pražští Slováci na pôde ČeskoSlovenskej scény - cyklus kulturních večerů představujících významné umělce z řad pražských Slováků. Náklady na dopravu, ubytování, pronájem prostor, hudební doprovod, ozvučení, technické služby, odměny účinkujícím, propagační materiál, propagaci, poštovné, telefonické služby.	190 000	120 000	40 000
	Čomu sa smejem - cyklus komponovaných večerů. Náklady na dopravu, ubytování, pronájem prostor, hudební doprovod, ozvučení, technické služby, odměny účinkujícím, propagační materiál, propagaci, poštovné, telefonické služby.	135 000	75 000	20 000
Folklorní soubor Šarvanci	Propagace činnosti FS Šarvanci - zajištění návrhu a zhotovení propagačních materiálů. Náklady na grafické návrhy a tisk propagačních materiálů, zhotovení videozáznamu prezentujícího výsledky souboru.	130 000	130 000	0
	Prezentace výsledků činnosti FS Šarvanci - příprava a realizace vystoupení s účastí souboru (zejména charitativní akce). Náklady na dopravu pro vystoupení v DD Praha 8 a Psychiatrické léčebně Praha 8, zajištění výročního vystoupení - pronájem prostor, propagaci, dopravu, dopravu a ubytování hostujícího partnerského souboru ze SR.	107 500	89 500	30 000
	Podpora činnosti FS Šarvanci. Náklady na pronájem zkušebních prostor pro dospělou i dětskou část souboru, pronájem zkušebny muziky, pronájem prostor na uskladnění krojů, pořízení krojů pro vybrané tance repertoáru.	187 000	172 000	0
Klub slovenskej kultúry	Z pohádky do rozprávky - dramatické čtení a loutkové představení pro děti. Náklady na výrobu loutek, kostýmů, scény, na techniku, propagační materiál, hudbu, nastudování hry a její realizace - režie, produkce.	195 000	97 500	60 000
Klub slovenskej kultúry	Z pohádky do rozprávky na DVD - audiovizuální zpracování pohádky. Náklady na pronájem studia, hudební režii, technické služby, kamera, pronájem střih. zařízení, výtvarné řešení a realizaci, výrobu DVD - 2000 ks, záznamový materiál.	830 000	430 000	0
	Pražské inspirace - realizace kolektivní výstavy profesionálních výtvarníků z řad členů KSK. Náklady na pronájem prostor, propagaci, zpracování scénáře, instalační materiál, dokumentaci, adjustace výtvarných děl, program vernisáže.	197 000	93 000	30 000
Lilium	Aha Martha (Praha-Praze) - slavnostní odhalení sochy, spojené s hudebním vystoupením. Náklady na výrobu sochy - materiál a odměna autorům, propagaci, cestovné, ubytování, režijní náklady, na hudební vystoupení - odměna účinkujícím hudebníkům.	140 000	60 000	0
Slovenské folklórne združenie Limbora	SFZ Limbora v roku 2004 - činnost souboru, zajištění tradičních programů. Náklady na zabezpečení činnosti a programů souboru - choreografie, odměna tanečním a hudebním pedagogům, pronájem prostor, nutné úpravy prostor - podlahové úpravy, opravy oken, elektroinstalace, vodoinstalace, toalet a sprch.	724 000	300 000	60 000
	MFF Praha srdce národů 2004 - zajištění účasti dětského slovenského souboru. Náklady na ubytování, stravování, dopravu, režijní náklady - pronájmy, technické služby.	132 500	90 000	30 000

Obec Slovákov	Po stopách vzájemnosti Čechov a Slováků - poznávací akce pražských Slováků a jejich příznivců. Náklady na dopravu, částečně na ubytování, propagaci, administrativní náklady, fotodokumentaci.	86 000	50 000	0
	V Praze po slovensky - cyklus kulturně-společenských setkání a besed. Náklady na cestovné hostujících, výrobu pozvánek a plakátů, poštovné, telefonické služby, pronájem prostor, květiny hostujícím, pronájem zvukové a audiovizuální aparatury.	32 000	18 000	10 000
	Slovenské RE-PE-TE - společenské večery pražských Slováků a jejich příznivců. Náklady na pronájem prostor, propagaci, fotodokumentaci, telefonické služby, odměny hostům, cestovné a ubytování.	64 800	53 600	30 000
Slovensko-český klub	Klubové večery Slovenských Dotykov - cyklus besed a výstav. Náklady na dopravu, ubytování, pronájem prostor, ozvučení, technické služby, instalaci výstavy, telefonické služby, odměny, výrobu pozvánek a plakátů poštovné a propagaci.	186 250	80 000	30 000
Slovenský literární klub v ČR	Praha - dielňa slovenských spisovateľov - komplexní program prezentace tvorby slovenských autorů žijících v Praze. Náklady na pronájem prostor, hudební doprovod, ozvučení, technické služby, telefonické služby, odměny, tisk publikací, pozvánek a plakátů, poštovné, propagaci, publikování na internetu, web-design, editing.	216 900	140 000	40 000
Spolok Detvan	MFF Praha srdce národů 2004 - zajištění účasti studentského souboru slovenské národnosti. Náklady na ubytování, stravování, příspěvek na dopravu, režijní náklady - pronájem, technické služby.	132 500	90 000	20 000
Srbské sdružení sv. Sáva	Slavnostní akademie u příležitosti státního a národního svátku sv. Sáva - společenská akce. Náklady na pronájem prostor, hudbu, tisk pozvánek, vystoupení, zajištění techniky, 2 letenky pro hosty, ubytování a stravování, pohoštění, kuchaře, číšníky, technickou výpomoc.	132 000	65 000	0
	Dvě samostatné výstavy srbských výtvarníků Slobodana Radojkoviče (obrazy) a Miška Pavloviče (obrazy a koláže). Náklady na dopravu uměleckých děl do Prahy a galerie, instalace a deinstalace, cestovné, ubytování, pozvánky, plakáty, katalog, vernisáž, technickou výpomoc, stravování.	126 060	126 060	0
	Lidová kultura Srbů - výstava. Náklady na pojištění, cestovné, ubytování pro hosty, stravování a dopravu, vernisáž, fotodokumentaci, pozvánky, plakáty, upoutávku, tisk katalogu, hlídací služby.	255 400	153 900	45 000
Srbské sdružení sv. Sáva	200. výročí novodobé srbské státnosti - přednášky, besedy, večery poezie (celkem 17 akcí). Náklady na přípravu akcí, pozvánky, pronájem, technické služby, ubytování pro hosta, stravování, cestovné, moderátora, dramaturgie, pohoštění, překlad.	426 000	255 000	0
Fórum Ukrajinců v ČR	Underground In Blue and Yellow - Underground v modré a žluté - minifestival současné ukrajinské hudby, 4 koncerty prezentující různé směry současné ukrajinské hudební scény. Náklady na dopravu hudebníků, ubytování, transport, víza, reklamu, propagaci, organizaci koncertu, odměny hudebníkům, dokumentaci.	398 000	260 000	0
Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny	My a Ukrajina - výstava v Gymnáziu Na Vítězné pláni a přednášky významných osobností. Náklady na pronájem prostor, cestovné za pamětníky, propagaci, výtvarný materiál, poštovné, archivní záznamy, fotoaparát, úprava hrobů.	25 500	25 500	20 000
	Pěvecký sbor Sv. Vladimíra - koncertní činnost. Náklady na cestovné na území Prahy, pronájem zkušebny, pronájem koncertních prostor, propagaci, notovou dokumentaci, archivní záznamy, poštovné, drobné hudební nástroje a doplňky.	39 000	39 000	20 000
Sdružení Ukrajinek v ČR	Kulturní aktivity - koncerty, přednášky, filmy, výstavy. Náklady na pronájem prostor a techniky, dopravu exponátů a filmů, zapůjčení exponátů a filmů, náklady na činnost sdružení.	150 000	150 000	35 000

Ukrajinská iniciativa v ČR	Setkání kultur - zajištění multikulturní akce - zabezpečení účastníků a filmových ukázek filmové tvorby z Ukrajiny. Náklady na ubytování účastníků z Ukrajiny, stravování, dopravu, režijní náklady - pronájem prostor a techniky, poplatky, propagaci, tlumočnické služby, realizaci.	149 080	110 000	60 000
	MFF Praha srdce národů 2004 - zajištění účasti ukrajinského souboru. Náklady na ubytování, stravování, příspěvek na dopravu, režijní náklady, konzulární poplatky.	157 500	110 000	30 000
	Dětský pěvecký a taneční soubor Barvinok - zajištění celoroční činnosti souboru - provozu a vystoupení. Náklady na pronájem prostor, nákup krojů, realizaci.	123 000	85 000	30 000
	Večer věnovaný Tarasu Ševčenkovi - kulturně osvětová akce, večer představující ukrajinskou kulturu ve spojení malířství, krásné literatury a překladatelství. Náklady na pronájem prostor a techniky, ubyt. a strav. účastníků ze zahraničí, dopravu a konzulární poplatky, pohoštění, honoráře, propagaci, realizaci.	60 200	42 000	20 000
	Oprava a nákup hudebních nástrojů, aparatury a krojů skupiny Ignis prezentující ukrajinské lidové písně, účinkování skupiny Ignis. Náklady na opravu a nákup hudebních nástrojů, aparatury a krojů.	80 000	20 000	10 000
o.s. Klub Bambus	Žákovská folklorní pěvecká skupina Klub Bambus - příspěvek na činnost, výcvik, vystoupení. Náklady na honorář pro učitelku hudby, zpěvu a doprovodu, doplnění hudebních národních hudebních nástrojů, pronájem prostor k nácviu a propagační představení.	115 000	50 000	0
Dialog	Tancem a hudbou proti rasismu - výstava fotografií a doprovodný kulturní, vzdělávací a osvětový program. Náklady na pronájem prostor, materiál a výrobu fotografií, výrobu fotoplakátů, práce v DTP - retuše, úpravy pomocí software, zálohy na CD media, materiál na instalaci 200 fotografií - podložky, lamino, háčky, doprava materiálů po Praze, telefonické služby, internet, instalaci, služby, dopravu účinkujících a zajištění doprovodného programu, propagaci.	1 006 600	145 000	0
Humanita Afrika	Týden Afriky - kulturní a literární večer, besedy, workshopy na školách, sportovní utkání. Náklady na služby, osobní náklady, materiální náklady.	202 150	120 000	0
CELKEM		20 025 450	9 805 640	1 695 000

Programy zaměřené na propagační a publikační činnost, související se vztahem národnostních menšin k hlavnímu městu Praze

organizace	projekt / anotace	celkové náklady (Kč)	požadovaný dar (Kč)	přidělený dar (Kč)
o.s. Belyja Rosy	Sborník Bělarus - vydání dvojazyčného sborníku zaměřeného na historii, kulturu, osudy a současný život běloruské národnostní menšiny žijící v HMP. Náklady na překlad, tisk a distribuci, cestovné a prezentaci projektu, telefonické služby, internet. elektřinu, účetnictví, administrativu.	183 000	183 000	0
	Paněča - vydání knihy běloruské autorky v běloruském a českém jazyce. Náklady na tisk a distribuci, telefonické služby, internet, elektřinu, administrativu.	196 000	196 000	0
Bulharský kulturně osvětový klub	Nástin některých historických, kulturně-literárních a společenských vztahů českého a bulharského lidu v zrcadle staletí - vydání knihy. Náklady na redakční zpracování bulharského a českého textu, korekturu textu, grafické zpracování, tisk a knihařské zpracování.	97 800	97 800	40 000
Bulharská kulturně osvětová organizace Sv.Cyrila a Metoděje v Praze	Kde je dobře - tam je doma - vydání knihy. Náklady na zpracování titulní stránky, vazby, textové a obrazové části, honoráře, tisk, materiál, studio, montáž, manipulaci.	260 000	130 000	0
	Nostalgie II. - vydání druhého dílu dvojazyčné knihy. Kulturní a osvětová invaze českých odborníků do Bulharska po r. 1878 po osvobození Bulharska od Turecké poroby.	328 000	160 000	0

	Náklady na zpracování textů, vazby, titulní stránky, fotodokumentaci, studiové práce, tisk, montáž, materiál, grafickou úpravu, honoráře, překlad.			
o.s. Bart	Čečenci v Čechách - vydávání bulletinu (čtvrtletníku). Náklady na přípravu textů, fotomateriálu, grafického zpracování, tisk, poštovné, telefonické služby, internet, materiálové náklady, honoráře, cestovné, režijní náklady, koordinaci a vyúčtování projektu.	162 000	140 000	0
Společnost přátel Lužice	Praha a Lužičtí Srbové - vydání sborníku ke 140.výročí narození Adolfa Černého jako výstupu stejnojmenné vědecké konference Náklady na tisk, recenze, jazykovou redakci, sazbu, grafický návrh obálky.	82 000	82 000	30 000
Svaz Maďarů ZO Praha	Cyklus přednášek - šestidílný přednáškový cyklus z historie Maďarska s návazností na dějiny českých zemí. Náklady na cestovné, ubytování, simultánní tlumočení, propagaci.	64 000	42 000	10 000
Makedonija	CD-ROM Makedonie a Makedonci - vydání výukového CD-ROMu zaměřeného na nejdůležitější historické okamžiky se zaměřením na prolnutí s osudy Čechů jako výuková pomůcka do výuky dějepisu pro pražské ZŠ. Náklady na sběr a třídění materiálu, digitalizace fotografií, obrázků, map a grafů, zpracování textové části, tvorbu softwarového aparátu, ověření funkcí CD-ROMu, tvorbu informační brožury, tisk brožury, kopírování CD-ROMu cca 250 ks a jeho expedici do škol.	170 000	94 000	0
	Vytvoření a provoz informačního portálu na internetu pro Makedonce žijící na území HMP. Náklady na grafický návrh WWW, tvorbu statické a dynamické části WWW, registrace domény 2. řádu, provozní výlohy pro připojení na internet, pravidelnou týdenní aktualizaci.	130 000	72 000	0
	Makedonec - Informace o kulturním, společenském a sportovním životě Makedonců na území HMP - vydávání informačního čtvrtletníku. Náklady na grafické zpracování, celoroční komunikaci s přispěvateli, cestovní výdaje, zpracování textů, korektury, sazbu, tisk a expedici.	200 000	115 000	0
	Makedonci - historie a současnost - přednášky s výstavou. Náklady na pronájem prostor, přípravu expozice, instalaci a likvidaci výstavy, propagaci, organizaci a realizaci výstavy a přednášek.	130 000	70 000	0
Kulturní sdružení občanů německé národnosti	Zaváté pomněnky - vydání dvojjazyčné knihy Otto Peschka. Náklady na překlad, zpracování a tisk, distribuci.	193 000	193 000	100 000
Pražský Kurýr	Pražský kurýr - vydávání měsíčníku Kurier Praski. Náklady na zpracování, tisk a distribuci.	230 000	80 000	0
Dženo	CD - Ján Slepčik AČO - vydání hudebního nosiče, koncert a hudební dílny. Náklady na natočení CD, výrobu tiskovin do CD a jejich přípravu, výrobu CD, zajištění koncertu, hudební dílny, autorská práva.	240 000	100 000	50 000
Romea	Historie romských tiskovin a jejich spolupráce s majoritními médii především v Praze - seminář, výstava, publikace. Náklady na realizaci semináře, výstavy a vydání publikace - pronájem prostor, občerstvení, materiál, instalaci, tisk, zpracování, pronájem techniky, režijní náklady.	200 000	160 000	60 000
R - Mosty	Odborné semináře Světového romského festivalu Khamoro 2004. Náklady na tlumočnické a překladatelské služby, osobní náklady a honoráře, dopravu a ubytování, ostatní náklady - propagaci, telefonické služby, fax, poštovné, clo.	964 000	258 000	100 000
Romodrom	Dokumentace příběhů a kauz osob ze znevýhodněného sociokulturního prostředí. Náklady na fotomateriál a jeho zpracování, převod do počítačového formátu, výstavu zdokumentovaných příběhů, informační letáky, vydání fotografií s romskou tematikou, fotopublikace, DSM - diktafon, baterie, kazety, videokamera, OON.	2 658 420	578 000	0

Slovo 21	Katalog k fotografické výstavě Khamoro 2004. Náklady na zpracování a výběr fotomateriálu, zpracování textu, překlad textu (česko-anglicko-romsky), redakce, osvit, tisk.	110 000	65 000	65 000
Společná budoucnost	Nechci se vrátit mezi mrtvé - vydání knihy povídek Eriky Oláhové-Lakatošové. Náklady na sazbu, reprografii, tisk a vazbu.	76 500	35 000	0
Velká Ohrada	Zachování romských tradičních písní a halgató - vydání CD-ROMu. Náklady na pronájem studia, techniky, režii a aranžmá, mixáž, odměnu hudebníkům, autorské právo.	250 000	250 000	100 000
Obšestvo Rusínů	Istoriya cerkvi - vydání knihy dějin křesťanství se zaměřením na HMP. Náklady na grafickou úpravu a fotografie, tisk, korekturu, české resumé dle kapitol, náklady na distribuci, ostatní náklady na zajištění vydání knihy.	114 000	99 000	0
Společnost přátel Podkarpatské Rusi	Hlavní aktivity SPPR v roce 2004 - pověřování členů výboru a poboček jednotlivými akce-mi. Náklady na vydávání časopisu Podkarpatská Rus, ediční činnost, česko - rusínský kalendář na rok 2005, uspořádání konference Rusínů a krajanů v Praze, cyklus přednášek o Podkarpatské Rusi v NM, ostatní náklady - odměny, honoráře, kancelářské potřeby.	349 000	190 000	60 000
Artek	Webová stránka v ruštině o HMP - vytvoření webové stránky www.Praha.artek.cz. Náklady na poplatek za server, tvorbu stránek, kancelářské potřeby, propagaci, občerstvení, pronájem prostoru pro prezentaci webových stránek.	109 500	75 500	0
	Život v Praze - zkušenosti ruský mluvících studentů a mládeže - vydání publikace. Náklady na tisk, propagaci, kancelářské potřeby, občerstvení, pronájem prostor na prezentaci publikací, foto a videomateriál, pronájem kamery a fotoaparátů.	154 900	98 400	0
Ruská tradice	Kniha o N. Ryžkově - vydání knihy o pravoslavném faráři ze Sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí. Náklady na tisk, přípravu, sazbu a korekturu.	158 000	125 000	45 000
Ruský institut	Život v Československu - Česku do i po sametové revoluci r. 1989 a ještě o mnohém jiném (očima českého reemigranta z Ruska) období let 1947 - 2003 - vydání knihy. Náklady na tisk, distribuci.	83 000	83 000	0
Řecká obec Praha	Sborník fotografií - zaměřeno na život řecké menšiny v ČR. Náklady na tisk a distribuci sborníku.	400 000	160 000	0
	Husitské hnutí a jeho vztah ke Konstantinopoli - překlad knihy A. Protopapase. Náklady na tisk a distribuci.	500 000	300 000	0
Česko-Slovenská scéna	Ilustrovaný žurnál Černá labuť - vydávání divadelního dvouměsíčníku. Náklady na tisk, grafickou úpravu, cover, honoráře, distribuci, poštovné.	266 000	150 000	0
Klub slovenskej kultúry	Vydávání měsíčních programů a dokumentace KSK v Praze (publikace, videofilm, audiozáznam, fotodokumentace). Náklady na výrobu měsíčních přehledů, textu, grafiky, dokumentaci programů (foto, zvukový záznam, videofilm), zapůjčení kamery, materiál - kazety.	287 000	110 000	30 000
	Katalog k výstavě Pražské inspirace. Náklady na zhotovení fotoreprodukcí, fotografické portréty autorů, vypracování textu, grafické práce, skenování, papír, tisk.	175 000	115 000	30 000
Limbora	MFF Praha srdce národů 2004 - seminář a dokument. Náklady na přípravu a realizaci semináře, sborník odborných přednášek a příspěvků, tiskoviny o festivalu.	220 000	150 000	0
Slovensko-český klub	Slovensko-český klub - kus Slovenska v Praze - seminář a sborník. Náklady na pronájem prostor, ozvučení, služby, výrobu pozvánek, poštovné, honoráře, zlom, tisk vazbu, grafickou úpravu, cover.	70 800	50 000	30 000
	Ako rozbiť dúhu - vydání knihy fejetonů Nadi Vokušovej. Náklady na tisk, vazbu, zlom, grafickou úpravu, cover, honorář, ilustrace, editor, režijní náklady - poštovné, telefonické služby, pozvánky, křest, propagaci.	194 600	120 000	40 000

Slovenský literárny klub v ČR	Klíčové slova: Slovensko, Praha, literatura - vydání knihy esejí Vladimíra Skalského. Náklady na tisk, vazbu, papír, knihařské práce, grafickou úpravu, cover, honorář, ilustrace fotografie, redaktora, distribuci, poštovné, režijní náklady - telefonické služby, kopírování, propagaci.	124 900	90 000	60 000
	Do minulosti padáme pozpátku - vydání knihy básní Jozefa Junase. Náklady na tisk, vazbu, papír, knihařské práce, grafickou úpravu, cover, honorář, ilustr. fotografie, redaktora, distribuci, poštovné, režijní náklady - telefonické služby, kopírování, propagaci.	143 200	110 000	45 000
Spolok priateľov Slovenského divadla	Síla lidskosti - vydání moderního didaktického materiálu, vydání DVD, VHS a jeho prezentace, zřízení webových stránek. Náklady na natočení sekvencí pro DVD, technické zabezpečení, zvukové práce, výrobu - lisování, obaly, produkční a organizační zajištění besed a prezentací.	345 000	178 000	90 000
Svaz Slováků ČR	Slovenští studenti na českých (pražských) vysokých školách - vydání publikace. Náklady na výrobu, grafické práce, tisk a vazbu.	150 000	90 000	0
Srbské sdružení sv. Sáva	10 významných osobností srbské kultury - vydání dvojjazyčné publikace o významných srbských umělcích, kteří byli hosty Srbského sdružení Sáva. Náklady na autorská práva, přepis, korektury, formátování, zalomení, folie pro tisk, tisk a vazbu.	110 000	68 000	0
	Jazyková příručka - publikace pro Srby žijící v ČR i českou veřejnost. Náklady na autorská práva, přepis, korektury, formátování, zalomení, folie pro tisk, tisk a vazbu.	344 000	86 000	0
	200. výročí novodobé srbské státnosti - vydání publikace a fotodokumentace. Náklady na zvukový záznam, snímání textů z pásky, zpracování textů k vydání, korektury, počítačové zpracování, zalomení, folie, tisk, obálka, fotodokumentace.	104 500	104 500	0
	Výstava fotografií Branimira Karanoviče. Náklady na pronájem prostor, dopravu uměleckých děl, instalování a odinstalování, pozvánky, plakát, katalog, vernisáž - občerstvení, cestovné, ubytování a stravování hosta, technickou výpomoc, fotodokumentaci a archivaci.	100 000	60 000	30 000
Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny	60. výročí ukrajinského gymnázia v ČSR - shromáždění údajů a vydání tiskem. Náklady na cestovné k pamětníkům, redakční činnost - zpracování materiálu, tisk a vazba, fotodokumentace, poštovné.	50 600	45 600	15 000
Sdružení Ukrajinek v ČR	Seminář na téma: Prof. Jan Horbaczewski v Čechách - jeho přínos k česko-ukrajinské toleranci - seminář a vydání sborníku. Náklady na pronájem prostor, techniky, honoráře přednášejícím, vydání sborníku.	140 000	140 000	35 000
Klub Bambus	Učebnice vietnamského jazyka pro žáky české základní školy - vydání publikace. Náklady na honoráře, zpracování textu, tisk, distribuce.	200 000	120 000	0
Hidden child	Pocta spravedlivým - vydání publikace o občanech ČR představujících vzor statečnosti - popis činů a osudů těchto lidí, scénář filmového dokumentu.	450 000	120 000	0
Židovská obec Praha	Komunikace - vydávání obecních novin ŽOP, informační tiskoviny ŽOP. Náklady na předtiskovou přípravu měsíčníku, redakční práce, tisk, poštovné, informační tiskoviny.	383 500	225 000	40 000
Centrum pro integraci cizinců	Vyprávění garagumských dětí - vydání neprodejného výtisku knihy pro děti a její prezentace v podobě kulturního večera o Turkmenistánu a Centrální Asii. Náklady na autorský honorář, překlad, redaktorské práce a korekturu, ilustrace, grafiku, tisk, vydání, prezentaci s kulturním večerem, administrace projektu.	69 000	69 000	0
CELKEM		12 721 220	6 432 800	1 105 000